

RASEBORG
RAASEPORI

RAASEPORI.FI

~

TALOUSARVIO JA TALOUSSUUNNITELMA 2024–2026

Hyväksytty valtuustossa 4.12.2023

TALOUSARVIO JA
TALOUSSUUNNITELMA
2024–2026
Raaseporin kaupunki
Kansikuva: Emilia Nyberg

SISÄLLYSLUETTELO

1. Mitä minä kerron Raaseporista?	1
2. Raaseporin kaupungin strategia 2022–2025 ja sen sitouttaminen kaupungin toimintaan	6
3. Organisaatiomalli I.I.2024	7
4. Talousarviorakenne 2024	8
5. Talouden lähtökohdat, verot ja valtionosuudet	10
5.1. Yleinen taloustilanne ja tulevaisuuden näkymät	10
5.2. Raaseporin talous, verot ja valtionosuudet	12
6. Kaupunki työnantajana	22
7. Investointitalousarvio 2024 ja investointisuunnitelma 2025–2026	24
8. Liikelaitos ja konserniyhtiöt	31
9. Tuloslaskelmaosa 2024–2026	33
10. Rahoitusosa 2024–2026	35
II. Käyttötalous 2024–2026	36
Toimiala: Hallinto ja sisäiset palvelut	37
Tilintarkastus	39
Viestintä- ja hallinto-osasto	41
Talousosasto	44
Henkilöstöosasto	47
It- ja digitalisaatio-osasto	50
Sisäisten palveluiden osasto	53
Toimiala: Sivistys ja hyvinvointi	57
Toimialahallinto	59
Varhaiskasvatusosasto	62
Opetustoimen osasto	65
Kulttuuri- ja vapaa-aikaosasto	70
Toimiala: Kaupunkiympäristö	83
Toimialahallinto	88
Kiinteistö- ja investointiosasto	92
Yhdyskuntatekninen osasto	97

Maankäyttöosasto/Kaavoitusyksikkö	102
Maankäyttöosasto/Mittausyksikkö	106
Viranomaistehtävien osasto	110
Jätelautakunta	116
Toimiala: Elinkeino- ja työllisyyspalvelut	120
Toimialahallinto	122
Työllisyys- ja kotouttamispalveluiden osasto	123
Elinkeinopalveluiden ja asukasosallisuuden osasto	126
Raaseporin Vesi	131
12. Investoinnit 2024–2026	136
13. Ulkoinen tuloslaskelmaosa	143
14. Kunnan ja liikelaitoksen tuloslaskelma	145
14.1. Liikelaitosten vaikutus kunnan toiminnan rahoitukseen	146
15. Ulkoiset ja sisäiset tulot ja menot	147

Mitä minä kerron Raaseporista?

Päivä-goddá. Olen ruvennut käyttämään isoäitini perustervehdystä. Se saattaa kertoa siitä tosiasista, että on jo 50-vuotias, tai siitä, että olen huomannut, kuinka toimiva hänen vanha Bromarv-tervehdyksensä on – erityisesti Raaseporissa.

Kuluneena vuonna – joka on ensimmäinen vuoteni kaupunginjohtajana – olen saanut kertoa Raaseporista lukemattomia kertoja. Olen kertonut tarinaamme ulkomaisille vieraille, Chappé-vierailijoille, toimittajille, yrittäjille, valtion viranhaltijoille, muiden kuntien edustajille, yhdysvaltalaisille merijalkaväen sotilaille... Olen kertonut tarinan aina hieman eri tavoin ja yrittänyt sovittaa sen niin hallitusneuvotteluihin kuin saunakeskusteluihin. Olen toki kertonut omaa tulkintaani meistä ja identiteetistämme myös teille, raaseporilaisille.

No mitä olen kertonut? Tietenkin perustietoja historiasta, kielijakaumasta, eri keskuksista ja kylistä. Olen myös usein maininnut, että en ole kertaakaan kuluneen vuoden aikana kaivannut isompiin kaupunkiin tai pääkaupunkiin, vaan päinvastoin: niinä kertoina, kun vierailen sellaisissa kaupungeissa, haluan yleensä tulla nopeasti takaisin. Mitään ei ole minulta puuttunut, ja useimmat asiat ovat toimineet hyvin. Minulla on myös tapana toistaa näitä kahta näkemystä:

- 1. Raasepori on aina ollut kansainvälinen.** Me olemme kasvaneet, saaneet vaikutteita, ihmisiä, taitoja ja tuotteita muista maista. Me olemme aina avanneet kaupunkimme kiintiöpakolaisille, ja eri taustoista tulevat ihmiset viihtyvät yleensä meillä. Me olemme kiinnostuneita heistä henkilöinä ja yksilöinä. Vaikka nyt puhutaankin paljon siitä, ettei saa olla liian sinisilmäinen, haluan uskoa kaupunkimme kansainväliseen tulevaisuuteen ja kotouttamisosaamiseen.
- 2. Raasepori on onnistunut yhdistämään monia erilaisia ja toistensa vastakohdilta näyttäviä asioita,** kuten vapaa-ajan asutusta sekä kestävyysajattelua jopa raskaaseen teollisuuteen, tai vahvoja juuria ja perinteisyyttä liberaaleihin tuuliin (muistan aina kertoa, että täällä tehtiin tofua jo ennen kuin kukaan Suomessa tiesi, mitä se on) ja että me olemme uskomattoman vahva urheilukaupunki, mutta myös yhtä vahva kulttuurikaupunki, ja niin edelleen.

Olen pitkään ajatellut, että ehdottomasti tärkeintä elämässä on se, kuinka kohtaamme toisia ihmisiä; niin tuttuja kuin tuntemattomiakin. Kaupungin näkökulmasta on myös erittäin tärkeää, millä tavalla me kohtaamme sen ja puhumme siitä.

Kaupunkien isoilla markkinointikampanjoilla ei ole merkitystä, jos kaupungin asukkaat eivät viihdy, vaan nostavat esille ainoastaan negatiivisia asioita ja kiistelevät keskenään. Älkää ymmärtäkö minua väärin; erilaisia mielipiteitä saa olla ja omaa lähiympäristöään ja kaupunkiaan saa haluta kehittää paremmaksi, mutta jos kuntalaiset eivät lähtökohtaisesti viihdy kaupungissaan ja puhu siitä hyvää, homma ei toimi. Kaupungin viranhaltijat ja luottamushenkilöt kantavat suurta vastuuta toimintatavoistaan ja puhumisen tavoistaan, mutta loppujen lopuksi myös meillä kaikilla on yhteinen vastuu siitä, miten omalla käytöksellämme vaikutamme tähän asiaan.

Kuntatalous sote-uudistuksen jälkeen

Tosiasia on, että olemme kokeneet yhden kunta-alan suurimmista muutoksista. Sosiaali- ja terveydenhuolto oli yksi alkuperäisistä syistä miksi kunnat, kuten käsitteen nykyään ymmärrämme, aikoinaan ylipäätään perustettiin. Tämän jälkeen kunnan tehtävät ovat muuttuneet välillä suuntaan ja välillä toiseen, eivätkä muutokset tähän loppu. Nyt olemme ehdottomasti vedenjakajalla: Mitkä kunnat selviävät, ja millä kunnilla tulee olemaan erittäin vaikeaa? Vedenjakajien kohdalla on erityisen tärkeää miettiä identiteettiämme, jotta voimme tehdä oikeita päätöksiä. Millainen kaupunki me olemme? Mitä edellytyksiä meillä on, ja mikä on perustavanlaatuinen kontekstimme? Missä liigassa me haluamme ja voimme pelata? Mikä meille on tärkeintä, mistä emme voi luopua ja mistä olemme valmiita maksamaan?

Eero Laesterä on taloustieteilijä, jota pidetään yhtenä kuntatalouden terävimmistä asiantuntijoista, vaikka hänenkin teeseistään välillä kiistellään. Hän on kirjoittanut teoksen kunnista hyvinvointialueiden perustamisen jälkeen, erityisesti taloudellisesta näkökulmasta. Teksti on melko hurjaa luettavaa, varsinkin jos ajatellaan koko Suomea. Hän syyttää – vähän ikään kuin rivien välissä – pienimpiä kuntia siitä, että ne ovat hummaileet aivan liikaa ei-lakisääteisten asioiden parissa ilman riittävän vahvaa taloudellista pohjaa tai strategista syytä. Laesterä analysoi, mitä kaikkia tulonlähteitä kunnilla tällä hetkellä oikeasti on, eikä vaihtoehtoja tietenkään ole kovin paljon.

Kun on kyse investoinneista, haasteita eivät aiheuta vain korot, jotka ovat korkealla tasolla, vaan myös poistot, jotka sote-uudistuksen jälkeen näkyvät aivan uudella tavalla kuntien tuloksessa. Varsinkin jos kunnan omistuksessa on suuri määrä vanhoja terveyskeskuksia ja muita ”hankalia” sote-kiinteistöjä, joita kunnan tulee poistaa kirjanpidostaan.

On myös syytä pitää mielessä, että koko sote-uudistus on tähän asti rahoitettu 100-prosenttisesti kuntien rahoilla, eikä valtion rahoilla, kuten tavataan sanoa. Järjestelmä, jossa siirrettiin, ja siirretään yhä, aiemmin kunnille osoitettua rahaa, on monimutkainen, ja vaikuttaa yhä voimakkaasti kuntien valtionosuuksiin. Raaseporissa tämä vaikutus on vuonna 2024 lähes -1 miljoonaa euroa ja vuonna 2025 saman verran. Summa perustuu sosiaali- ja terveydenhuollon vuoden 2022 lopullisiin kustannuksiin, ja Raaseporissahan ne olivat budjetoitua suuremmat johtuen HYKSin alijäämästä, joka toi suuren laskun loppuvuodesta, sekä muutamasta kalliista ostopalvelusopimuksesta erityisesti kotihoidon tarpeisiin. Nyt valtionosuusjärjestelmä uudistetaan, ja uuden järjestelmän pitäisi olla käytössä vuonna 2026. Kun puhutaan kuntatalouden epävarmuustekijöistä, kyse on pitkälti juuri tästä.

Minkäläinen kunta voi Laesterän mukaan katsoa positiivisin mielin kohti tulevaisuutta? Hän jakaa kunnat viiteen eri kategoriaan, lähinnä väestötieteen ja kunnan koon mukaan. Raasepori kuuluu kakkoskategoriaan. Laesterä suosittelee Raaseporin kaltaisille kunnille seuraavaa:

- Ottakaa lainaa kasvuinvestointeihin ja infrastruktuuriin, mutta myykää samalla pois se, mitä ette tarvitse. Analysoikaa, milloin kannattaa jopa vuokrata takaisin myymänne tilat (nk. sale & leaseback -malli). Itse omistamisen ei tule aina olla itsetarkoitus, vaan suuremman joustavuuden.
- Palvelurakenteen tulee olla mukautettavissa tarpeiden mukaan; erityispalvelut ovat mahdollisia, mutta eivät yhtä suuressa määrin kuin ykköskategorian, eli suurimmille, kaupungeille. Hän kehottaa käyttämään maaomaisuutta strategisesti.

- Elinvoimapalveluita voidaan antaa, mutta yhdessä muiden kuntien kanssa. Ei-lakisääteiset palvelut ovat mahdollisia, mutta mielellään ei täysin ilmaiseksi, vaan osittain maksullisena, jotta talous ja kyseiset palvelut olisivat kestäväällä pohjalla.
- Osaa palveluista pitäisi organisoida enemmän ostopalveluiden kautta oman tuotannon sijaan. Jos saatavilla on hyviä ostopalveluita, tulee nämä palvelut Laesterän mukaan ostaa markkinoilta.

Raasepori sote-uudistuksen jälkeen

Raaseporin tulee nähdä itsensä kuntana, joka pitkässä juoksussa kuuluu pääkaupunkiseudun kasvualueeseen; olemme kuvitteellisen kehävitosen äärellä. Meidän maantieteellistä sijaintiamme ja muita etuja ajatellen kaikki muu olisi silkkää hulluutta. Jos näemme kuntamme vain virkistysalueena, tai jos valtion viranomaiset näkevät meidät sellaisena, ovat mahdollisuutemme investoida, ylläpitää suurta kouluverkostoamme ja antaa hyvää palvelua aivan toisenlaisia.

Muutos ei tapahdu huomenna, mutta se on tulossa. Tulomuuttomme on lisääntynyt viimeisen vuoden aikana, enkä näe tälle suuntaukselle muuta estettä kuin houkuttelevien asuntojen ja kiinteistöjen saatavuuden. Mutta: kaiken tämän pitää tapahtua sosiaalisesti, taloudellisesti ja ekologisesti kestäväällä tavalla sekä ajan kanssa, jotta me emme menetä identiteettiämme ja olemassa olevia kilpailuetujamme, eli sitä, mitä me tällä hetkellä tarjoamme vaihtoehtona.

Jos uskallamme investoida – erityisesti koulu- ja päiväkotiverkoston – suuren saneerausvelan sanelemissa määrin, meidän tulee aktiivisesti pitää huolta siitä, että

- ...voimme pitkällä aikavälillä osoittaa, että juoksevat käyttökustannuksemme pienenevät investointien myötä
- ...saamme laskettua juoksevia kustannuksiamme rakennusmassaa pienentämällä (niillä toimenpiteillä, joita on käsitelty Raaseporin palveluverkon 2024–2034 yhteydessä)
- ...saamme pääomaa myydessämme osan kiinteistömässämme, ja pienennämme samalla tulevaisuuden lainatarvetta
- ...priorisoimme yrityspalveluita, elinkeinoelämän kehitystä ja alueellista kehitystä sekä nostamme ne aivan uudelle tasolle
- ...saamme verotuloja vihreän siirtymän investoinneista (erityisesti aurinkovoima on ajankohtaista Raaseporissa, mutta myös alueelle mahdollisesti perustettavien suurten yritysten yhteyteen liittyvän aliurakointi- ja palveluverkoston kautta)
- ...meillä on kriittinen massa pätevää työvoimaa ja työpaikkoja oman kaupunkimme sisällä, ja erityisesti pitkäaikaistyöttömyys jatkaa laskuaan.

Kaupungin taloudenpito on ollut edelleen tiukkaa, ja selkeä tavoite on ollut positiivinen tulos vuoden 2022 tavoin. Juuri nyt näyttää siltä, että vuoden 2023 tulos on 4,6 miljoonaa euroa. Kaupunki pystyi rahoittamaan vuoden 2023 investointitarpeitaan ilman lainamäärän merkittävää kasvattamista, kuten edellisessä talousaviokirjassa toivoin, ja lainakustannukset pystyttiin vielä pitämään budjetoitua alemmalla tasolla. Kaupunki ei ole immuuni inflaatiolle ja kuten kaikissa muissakin kunnissa tulokseen on vaikuttanut suuresti työehtosopimusten mukaiset palkankorotukset ja muut kohonneet kustannukset. Tuloksen yksi yksityiskohta on, että Raaseporin Veden tulot putosivat dramaattisesti talven 2022–2023 aikana, jolloin kotitaloudet ja yritykset säästivät energian lisäksi myös vettä.

Vuoden 2024 budjetin kehys on yhä positiivinen, mutta vuosien 2025 ja 2026 talousarvioiden ennusteet osoittavat, että vuoden 2024 aikana on tehtävä isompia kurssimuutoksia ja esimerkiksi kiinteistöjen myymisen osalta on kyettävä päätöksentekoon. Tämä jotta kaupungin talouteen nykyarvion mukaan negatiivisesti vaikuttavien sote-uudistuksen jälkiseurausten, uuden rakennuslain, varhaiskasvatuksen lakimuutoksiin sekä työllisyysuudistuksen vaikutuksiin oltaisiin varauduttu, samoin kuin investointitarpeiden mukanaan tuomiin taloushaasteisiin. Samalla on nostettava esiin se, että kaupungin verokertymä on kehittynyt positiivisesti, taloushaasteet eivät siis liity siihen vaan valtion lakimuutoksiin ja kunnille osoittamiin tehtäviin.

Kaupungin investointisuunnitelma on nyt 17,9 miljoonaa euroa vuonna 2024, 24,8 miljoonaa euroa vuonna 2025 ja 26,5 miljoonaa euroa vuonna 2026. Tämä on 5–10 miljoonaa euroa enemmän vuodessa kuin Raaseporin aiempi keskimääräinen investointimäärä, ja summa jakautuu pääasiallisesti useisiin pienempiin investointeihin sekä maantieteellisesti laajasti kaupungin eri alueille. Katarinaskolanin saneeraus ja lisärakennus ovat kuitenkin suurinvestointi ja tämä on syytä nostaa tässä vaiheessa erityisesti esille.

Lopuksi...

”Ensimmäiseksi, ajattele. Toiseksi, usko. Kolmanneksi, unelmoi. Neljänneksi, uskalla.” – Walt Disney

Olen sanonut tämän ennenkin: talousarvio on aina valistunut arvaus, joka perustuu toteutettuun, aiemmin päätettyyn ja ennustettuun. Tulopuolella valtionosuusjärjestelmästä saatava lopullinen summa määräytyy vasta vuoden lopulla, ja loppupeleissä kaikki perustuu pitkälti ihmisten käyttäytymiseen, ei luonnonlakeihin. Raaseporin majakka, taskulamppu tai punainen lanka – miksi sitä itse kukin haluaa kutsua – muuttuvassa maailmassa on yhä vain strategiamme:

*Raasepori on kaksikielisyydestään ylpeä kaupunki,
jota kehitetään luovasti ja aina ihminen edellä.
Raaseporissa elämä ja arki on turvallista ja sujuvaa,
ja asukkaat saavat vastinetta verorahoilleen.
Myös tulevat sukupolvet ovat kiitollisia,
kun huolehdimme Raaseporista, sen asukkaista,
ympäristöstä ja kulttuurihistoriasta pitkäjänteisesti.*

Kiitos vuodesta 2023 ja tervetuloa vuosi 2024!
Tack för år 2023 och välkommen år 2024!

Raasepori, lokakuussa 2023

Petra Theman
Kaupunginjohtaja

RASEBORG
RAASEPORI

2. RAASEPORIN KAUPUNGIN STRATEGIA 2022–2025 JA SEN SITOUTTAMINEN KAUPUNGIN TOIMINTAAN

Raaseporin valtuusto hyväksyi kesäkuussa 2022 kaupungin strategian vuosille 2022–2025. Kuntalain 37 pykälän mukaan valtuusto päättää kuntastrategiassa kunnan toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteista siten, että talousarviotyössä otetaan huomioon kunnan nykytilanne ja tulevat muutokset.

Vuoden 2024 budjetoinnin yhteydessä kaikki kaupungin osastot ovat käyneet läpi uudet strategiset tavoitteet ja rakentaneet niiden pohjalta toiminnalliset tavoitteensa ja toimenpiteensä. Kaupunki on tänä vuonna kiinnittänyt erityistä huomiota selkeisiin, laadullisiin ja mitattavissa oleviin tavoitteisiin, jotka ovat yhdenmukaisia muiden toimialojen kanssa. Sisäinen controller on auttanut näiden laatimisessa.

Toimialat ovat tehneet kuvaukset useimmista tärkeistä prosesseista. Näissä prosesseissa määritellään muun muassa oikeat ja johdonmukaiset lähestymistavat ja mahdollistetaan tehokas tietojenvaihto sisäisessä ja ulkoisessa viestinnässä sekä työhön perehdyttämisessä. Näiden prosessien jatkuva vakiinnuttaminen, arvioiminen ja kehittäminen asetetaan etusijalle, jotta voidaan varmistaa riittävä tarkoituksenmukaisuus ja hallita mahdollisia riskejä. Raaseporin kaupungilla on tällä hetkellä yhteensä yli 500 kuvattua prosessia, ja määrä kasvaa jatkuvasti prosessityön kehittämisen yhteydessä.

Strategiset tavoitteemme

IHMISET EDELLÄ

Strategiset tavoitteet

- Hyvinvoivat asukkaat
- Laadukas pedagogiikka
- Määrätietoinen asiakasviestintä
- Hyvinvoiva ja viihtyvä henkilöstö
- Hyvinvoivat yritykset ja parantunut työllisyys
- Menestyvä matkailu ja pidentynyt matkailukausi
- Aktiivinen vapaa-aika

SUJUVA ARKI

Strategiset tavoitteet

- Parantunut palvelutaso
- Viisas digitalisaatio
- Joukkoliikenteen ja pyöräilyn kasvu

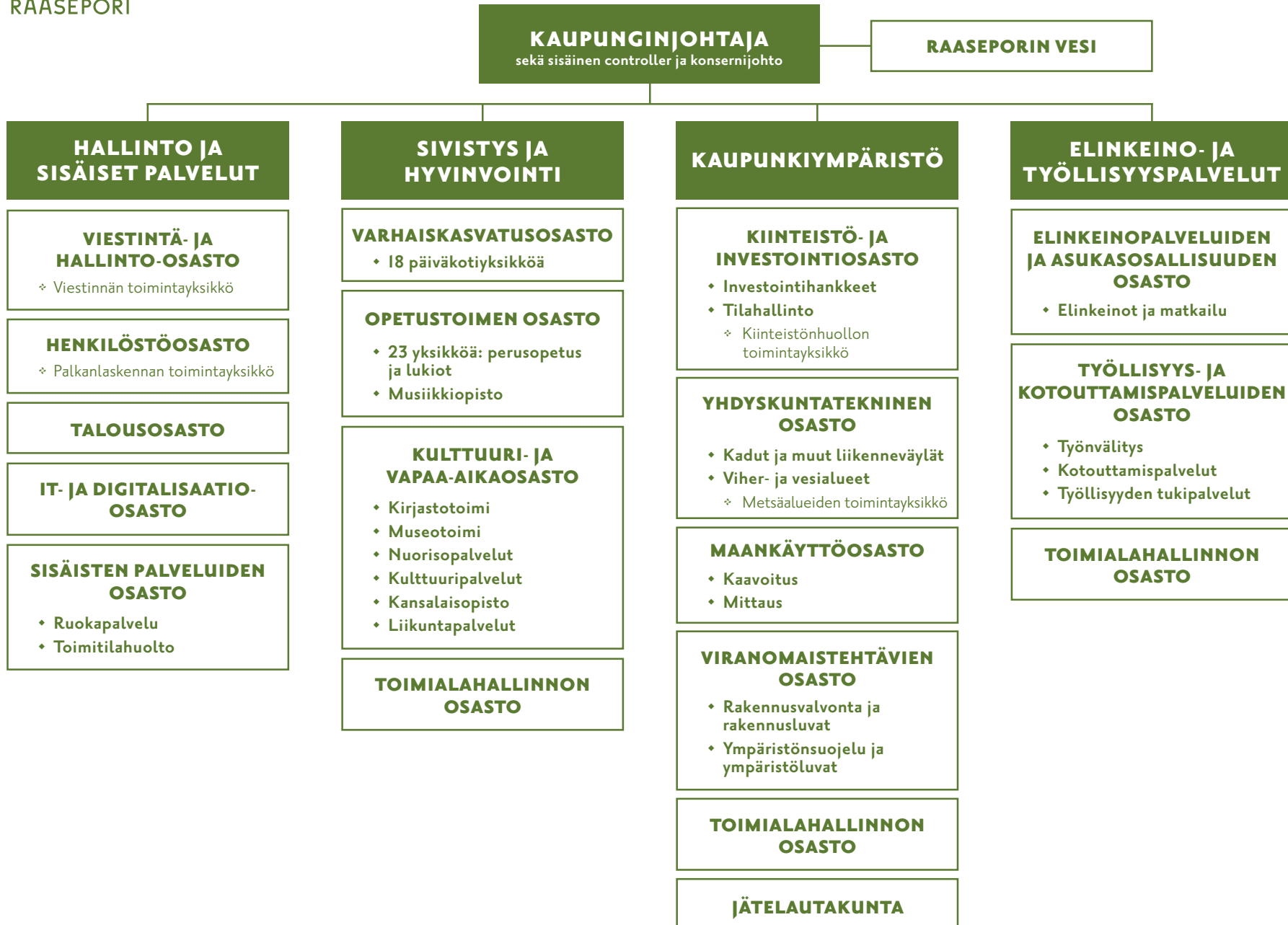

HUOLEHDIMME RAASEPORISTA

Strategiset tavoitteet

- Hiilineutraalius 2030
- Vastuullinen taloudenpito
- Määrätietoinen maapolitiikka ja riittävä tonttivaranto
- Vastuullinen investointi- ja omistajapolitiikka
- Laadukas vesi
- Luonnon monimuotoisuuden ylläpitäminen
- Tiedolla johtaminen

3. ORGANISAATIOMALLI I.I.2024

4. TALOUSARVIORAKENNE 2024

Talousarvion sitovuustasot valtuusto- ja lautakuntatasolla valtuuston 12.6.2023 § 57 tehdyn päätöksen mukaan organisaatiomuutoksesta.

TOIMIALA/elin valtuusto	TOIMIALUE (20 määrärahaa) sitovuustaso: valtuusto*	YKSIKKÖ I (42 määrärahaa) sitovuustaso: lautakunta^
Hallinto ja sisäiset palvelut	Tilintarkastus	Tilintarkastus
	Viestintä- ja hallintopalveluosasto	Viestintä- ja hallintopalveluosasto
	Talousoosasto	Talousoosasto
	Henkilöstöosasto	Henkilöstöosasto
	IT ja digitalisaatio -osasto	IT ja digitalisaatio -osasto
	Sisäisten palveluiden osasto	Sisäisten palveluiden osasto
Sivistys ja hyvinvointi	Toimialahallinto	Hallinto Oppilaskuljetukset
	Varhaiskasvatusosasto	Tukipalvelut Muu varhaiskasvatustoiminta Päiväkotitoiminta
	Opetustoimen osasto	Tukipalvelut Perusopetus, ruotsinkielinen Perusopetu, suomenkielinen Lukiot, ruotsinkieliset Lukiot, suomenkieliset Muu opetustoiminta
	Kulttuuri- ja vapaa-aikaosasto	Hallinto kulttuuri ja vapaa-aika Vapaa sivistystyö Museot Kirjasto Nuoriso Kulttuuritoiminta Liikuntapalvelut

TOIMIALA/elin valtuusto	TOIMIALUE (20 määrärahaa) sitovuustaso: valtuusto*	YKSIKÖ I (42 määrärahaa) sitovuustaso: lautakunta^
Kaupunki- ympäristö	Toimialahallinto	Hallinto Pienvenesatamat Ympäristöterveydenhuolto
	Kiinteistö- ja investointiosasto	Investointihankkeet ja projektienhallinta Tilahallinta
	Yhdyskuntatekninen osasto	Kadut ja muut väylät Viher- ja vesialueet
	Kaavoitus	Kaavoitus
	Mittaus	Mittaus
	Viranomaistehtävien osasto	Rakennusvalvonta ja -luvat Ympäristövalvonta ja -luvat
	Jätelautakunta	Jätelautakunta
Elinkeinot ja työllisyys	Toimialahallinto	Toimialahallinto
	Työllisyys- ja kotouttamisosasto	Työllisyyden ja kotoutumisen tukipalvelut Kotouttamispalvelut ja kansainvälinen osaaminen Työnvälitys
	Elinkeinopalveluiden ja asukas- osallisuuden osasto	Asukasantuallisuus ja kaupunkimarkkinointi Elinkeinoelämä ja matkailu

*Valtuusto hyväksyy nettomäärärahat tällä tasolla. Talousarviomuutokset toimialan sisällä osastojen toimialueiden välillä vaativat valtuuston hyväksynnän.

^Lautakunta hyväksyy nettomäärärahat tällä tasolla. Ta-muutokset toimintaluonon sisällä yksiköiden välillä vaatii lautakunnan hyväksynnän.

5. TALOUDEN LÄHTÖKOHDAT, VEROT JA VALTIONOSUUDET

5.1. Yleinen taloustilanne ja tulevaisuuden näkymät

Hintojen ja korkojen nousu on vähentänyt kotitalouksien kulutusta ja investointeja. Suomen talous ei kasvakaan vuonna 2023 edellisvuodesta. Vuonna 2024 hintojen nousu on kotitalouksen tulojen kasvua hitaampaa ja korkojen nousu on ohi. Kotitalouksien ostovoiman kohentuminen lisää kulutusta, ja BKT kasvaa 1,2 prosenttia. Talouskasvua heikentää kuitenkin edelleen rakentamisen heikko tilanne. Investointinäkymät ovat kuitenkin muuten valoisat, erityisesti tuulivoimainvestointisuunnitelmia on erittäin paljon. Vuonna 2025 kasvu nopeutuu 1,8 prosenttiin, kun kulutuksen kasvun lisäksi investoinnit lisäävät kotimaista kysyntää. Työllisyys notkahtaa tänä vuonna, mutta kasvaa taas ensi vuodesta lähtien, ja vuonna 2025 työllisyysaste on 74,3 prosenttia ja työttömyysaste 7 prosenttia.

Julkisyhteisöjen alijäämä on 2,4 prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2023, ja hallituksen päättämistä sopeutustoimista huolimatta kasvaa yli kolmen prosentin vuosina 2024 ja 2025. Julkisyhteisöjen alijäämä supistuu hieman ennustejakson loppua kohden, kun talouskasvu kiihtyy ja hallituksen toimet alkavat purra. Alasektoreista suurinta alijäämää tekee valtionhallinto, jossa ei ole odotettavissa merkittävää kohenemistä koko ennustejaksolla. Lisäksi ilman hyvinvointialueiden tai kuntien omia toimia paikallishallinnon alijäämä kasvaa ennustejakson loppua kohti. Sosiaaliturvarahastot ovat ylijäämäisiä. Sopeutustoimista huolimatta julkinen velkasuhde kasvaa hiljalleen ennustejaksolla. Valtionhallinnon ja paikallishallinnon yhteenlaskettu mittava alijäämä, väestön ikääntyminen, sekä kasvavat velanhoitokustannukset pitävät velkasuhteen nousevalla uralla jatkossakin.

(Valtiovaraministeriön Taloudellinen katsaus syksy 2023)

Kuntien talous

Jo pitkään on ollut tiedossa, että kuntatalouden tila pysyy kuluvana vuonna ennätysvahvalla tasolla. Tuoreessa kuntien kirjanpidon mukaisessa kehitysarviossa tilikauden tulos ylittää kahden miljardin lue-
mat ja rahoitusjäämäkin nousee reippaalle plussalle.

Poikkeukselliset, sote-uudistuksen verohäntien vahvistamat maan keskiarvoluvut kätkevät taakseen kuitenkin sen, että kunnittaiset vaihtelut talouden tilassa ovat huomattavan suuret. Taloudellinen menestys ei seuraa pelkästään kunnan elinvoimaa tai hyvää päätöksentekokykyä, vaan riippuu nyt harvinaisen paljon vuosien 2022 ja 2023 taitekohtaan ajoittuvan sote-siirtolaskelman vaikutuksista kunnan menoihin ja tuloihin. Yksittäisen kunnan siirtyvien kustannusten ja tulojen välillä voi olla suuria eroja, mikä aikaansaa sen, että osalla kunnista sote-siirto parantaa niin sanottua kunnan talouden tasapainoa ja osalla se heikentää sitä.

Tilanteen repiivyyttä alkaa näkyä kuntakentässä toden teolla vuodesta 2024 eteenpäin, kun kustannukset nousevat, talouskasvu kehittyy vaimeasti ja poikkeukselliset veroerät väistyvät kuntien tilityksistä pois. Tulopohjaa leikkaa lisää myös sote-siirtolaskelman tarkentuminen, kun reilun 200 miljoonan euron lisäleikkaus nettoutetaan pois monien kuntien valtionosuusmäärärahasta. Kaikkien kuntien valtionosuuksia nipistää kuluvalle hallituskaudella yhden prosenttiyksikön indeksijarru.

Kuntien ja kuntayhtymien kehitysarvio 2024–2027 onkin heikentynyt viime kevään ennusteesta selvästi. Kuntasektorin investoinnit huomioiva rahoitusjäämä jää 2024–2027 selvästi alijäämäiseksi ja kuntien lainakanta nousee noin viidellä miljardilla eurolla. Kuntien talouden velkaantuminen johtuu kuntien

mittavista investoinneista, henkilöstömenojen kasvusta sekä edelliseen kehitysarvioon nähden heikentyneestä verorahoituksesta. Painelaskelmien mukaan heikoimmin pärjäävät pienet, alle 5000 asukkaan kunnat.

Koko maan ennusteessa on kuntien kesken kuitenkin suurta, aikaisempaa epäloogisempaa vaihtelua. Väestöpohjan muutokset, kuntien kaventunut tehtäväkenttä ja sote-uudistuksen rahoituslainsäädäntö on jakanut kuntakentän uudelleen. Lukuisten sote-rahoituspäätösten yhteisvaikutus yksittäisen kunnan tulopohjaan on varsin satunnainen. Joillakin kunnilla valtionosuudet ovat miinuksella yhä vuonna 2027.

Kuntatalousohjelman kehitysarvioon ei ole sisällytetty kaikkia Petteri Orpon hallituksen kuntalinjauksia, kuten esimerkiksi opetus- ja kulttuuriministeriön valtionavustusten tason leikkaamista. Voidaan kuitenkin melko varmalla todennäköisyydellä sanoa, että kuntatalous selvisi hallitusohjelman sopeutustoimista varsin kohtuullisesti. Iso kiitos tästä kuuluu kuitenkin epäsuositulle kiinteistöveron kiristykselle, jossa maapohjan kiinteistöveroprosentti eriytetään yleisestä kiinteistöveroprosentista ja sen vaihteluvälin alaraja korotetaan 0,93:sta 1,30:aan. Euromääräisesti kiristyksestä hyötyy erityisesti pääkaupunkiseutu, jolle kasaantuu myös suurin osuus kuntatalouden investointitarpeista.

Jos kiinteistöveron kiristys ei toteudu niin kuntatalous heikkenee Petteri Orpon hallituksen päätösten seurauksena jo vuonna 2024. Vuoden 2027 tasossa kuntatalouden arvioidaan joka tapauksessa heikenevän hallitusohjelman liite B:n päätösten seurauksena noin 0,2 miljardilla eurolla. Jos talouskasvu on hallituskauden lopulla oletettua heikompaa ja työttömyys oletettua korkeampaa niin sosiaaliturvalikkausten hintalappu kuntataloudelle nousisi huomattavasti edellä mainitusta arvioista. Heikentävät vaikutukset osuvat pahimmillaan jälleen samoihin kuntiin kuin sote-uudistuksen tulopohjan leikkaukset.

On valitettavaa, että hallituksen päätökset eivät tähtää kuntatalouden vahvistumiseen. Koko julkista taloutta hallitusohjelman päätösperäiset toimet vahvistavat nettomääräisesti noin 3,1 miljardilla eurolla vuoden 2027 tasossa. Valtio on julkisen sektorin alasektoreista alijäämäisin.

Hallitusohjelman ulkopuolelta kuntien tilannetta kuitenkin helpottaa työnantajan työttömyysvakuutusmaksun alennus vuonna 2024. Jos se otetaan mukaan valtion toimenpiteiden tarkasteluun niin muutosten yhteisvaikutus kääntyy nettona arviolta noin 0,2 miljardia euroa kuntataloutta vahvistavaksi.

Julkisen talouden tilanne on nyt huolestuttavampi kuin hallitusohjelmaa tehdessä. Talouskasvu on seisahtunut ehkä odotettua pidemmäksi aikaa ja monet eri tekijät, muun muassa hallitusohjelman määräaikainen investointiohjelma, korkomenot sekä turvallisuuteen liittyvät hankinnat, kasvattavat julkisen sektorin alijäämää. Petteri Orpon hallituksen talous- ja finanssipolitiikan linja nojaa menosopeutukseen ja työllisyyttä edistäviin rakenteellisiin uudistuksiin. Samaan aikaan veroaste kuitenkin laskee ja uusia julkista taloutta heikentäviä päätöksiä, kuten varainsiirtoveron muutokset linkki toiseen palveluun, tehtaillaan tiheästi. Myös sopeutustoimien määrä on kutistunut jonkin verran alkuperäisistä tavoitteista.

Riskit odotettua heikommasta työllisten määrän lisäyksestä sekä talouskasvusta ovat suuret. Jo nyt tiedetään, että hallituksella on viimeistään puoliväliriihessä edessään ikäviä päätöksiä. Sama koskee myös kuntia. Kuntien talousjohtajat ennakoivatkin kuntatalousohjelman ennusteen mukaisesti talousnäkymiensä nopeaa heikentymistä ja uusien sopeutustoimien tarpeen voimakasta kasvua.

Sopeutuspaineeet näkyivät syyskuussa toteutetussa Kuntaliiton kaikkien aikojen ensimmäisessä talousbarometrissa. Kuntien talousjohtajien odotuksia keräävään barometriin vastasi 129 kuntaa. Lähes puolet vastanneista kunnista raportoivat myös merkittävästä kunnallisveroprosentin nousupaineesta vuodelle 2024. Tulos on odotettu, sillä kuntatalous ei ole sotien jälkeen enää entisensä. Toimintamenot ja tulot ovat puolittuneet aiemmasta, mikä tekee kuntataloudesta suhdanneherkemmän ja haavoittuvamman. Leikkauspöydälle asetetaan syksyn talousarviovalmistelussa paitsi kuntien menot niin myös yhä kasvavat investoinnit sekä kuntaverot.

(Kuntaliitto – Pääekonomistin palsta, syyskuu 2023)

5.2. Raaseporin talous, verot ja valtionosuudet

Yleistä

Vuoden 2024 talousarvio osoittaa tilikaudelle 0,3 miljoonan euron ylijäämää.

Kaupungin omassa toiminnassa on nollatulos ja Raaseporin Vesi -liikelaitoksen talousarvion lähtökohdanna on 0,35 miljoonan euron ylijäämä.

Vuoden 2024 henkilöstömenoihin on laskettu 3,0 prosentin korotus. Suunnitteluvuosille 2025-2026 on huomioitu 3,0 prosentin indeksikorotus.

Taloussuunnitelma on alijäämäinen vuonna 2025 1,1 miljoonaa euroa ja vuonna 2026 2,8 miljoonaa euroa. Tilinpäätöksessä 31.12.2022 kaupungilla oli 10,1 miljoonaa euroa kertynyttä ylijäämää. Syyskuun 2023 ennusteessa on arvioitu 4,6 miljoonan euron ylijäämää vuodelle 2023. Talousarvion ja vuosien 2024–2026 taloussuunnitelman mukaan kumulatiivinen ylijäämä 31.12.2026 olisi 11,0 miljoonaa euroa.

Kaupungin investoinnit mukaan lukien Raaseporin Vesi -liikelaitos vuonna 2024 ovat arviolta 17,9 miljoonaa euroa.

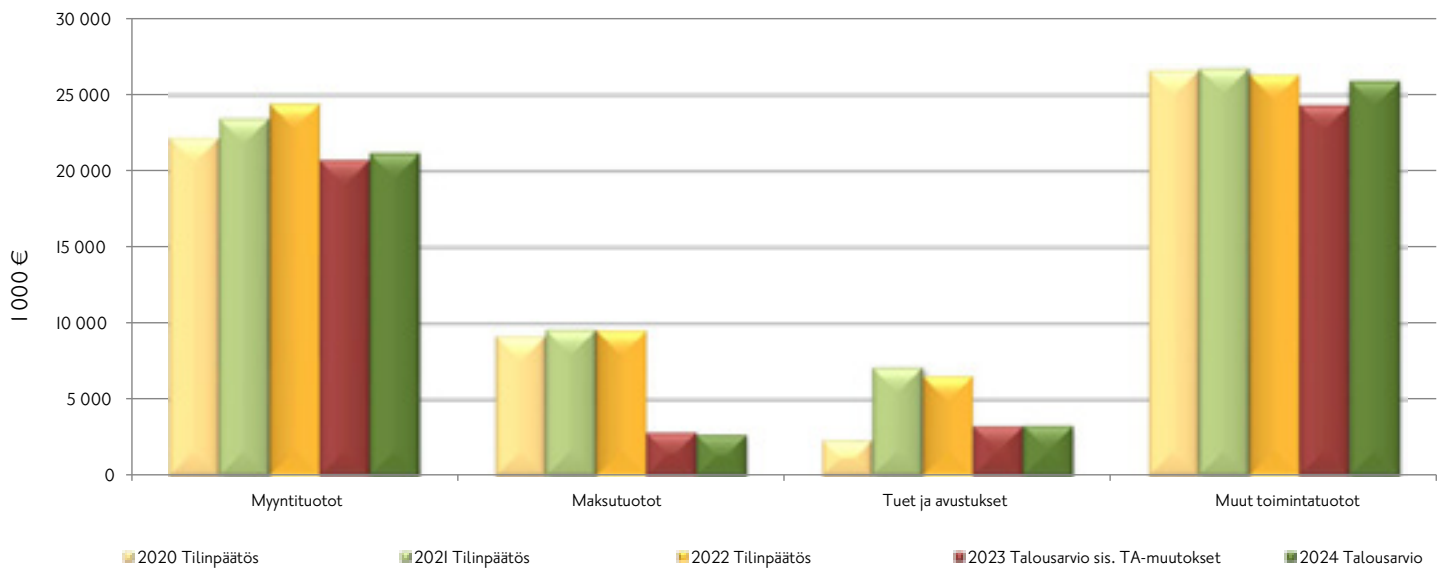
Kaupungin velkataakan, liikelaitokset mukaan luettuna, lasketaan vuodenvaihteessa 2023–2024 olevan 11,3 miljoonaa euroa tai 4 054 euroa asukasta kohden, mikä on hieman enemmän kuin tilinpäätöksessä 31.12.2022. Vuoden 2023 talousarviossa arvioitiin asukaskohtaiseksi velkataakaksi 4 300 euroa. Vuonna 2024 lainataakan lasketaan kasvavan 12,0 miljoonaa euroa ja olevan 123,0 miljoonaa euroa vuodenvaihteessa 2024–2025.

Vuoden 2024 kokonaiskorkokustannuksiksi arvioidaan 0,8 miljoonaa euroa, josta omaa toimintaa rasi-
tetaan 0,6 miljoonalla eurolla ja Raaseporin Vettä 0,2 miljoonalla eurolla. Vuonna 2023 nämä menot
ovat 0,4 miljoonaa euroa.

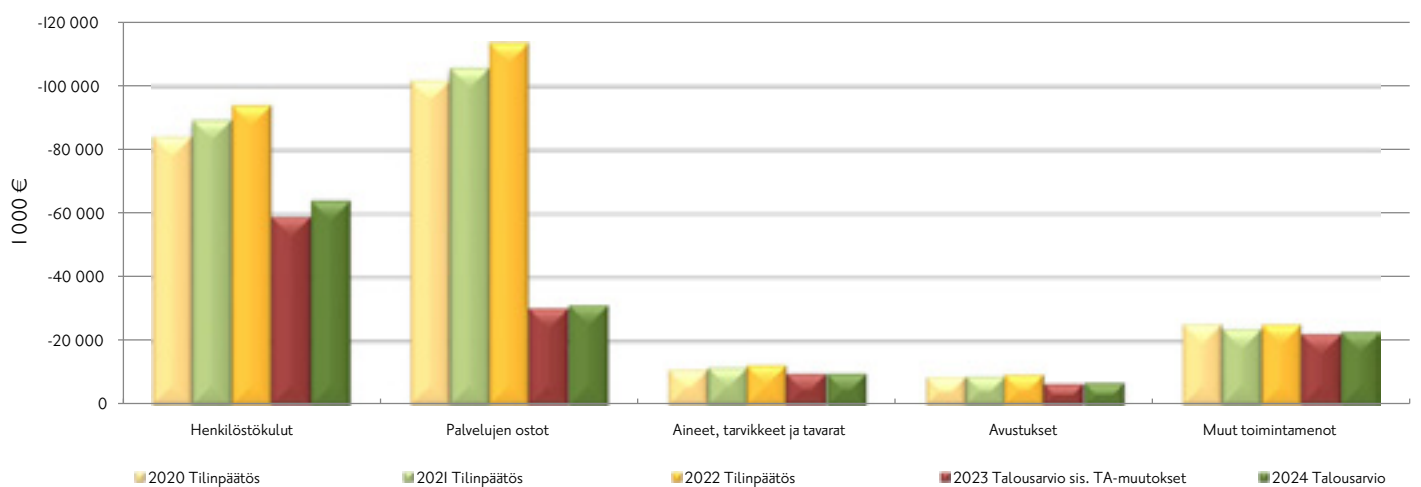
TOIMINNAN TUOTOT

Tilinpäätös 2020–22
Talousarvio 2023–24

TOIMINTAKULUT

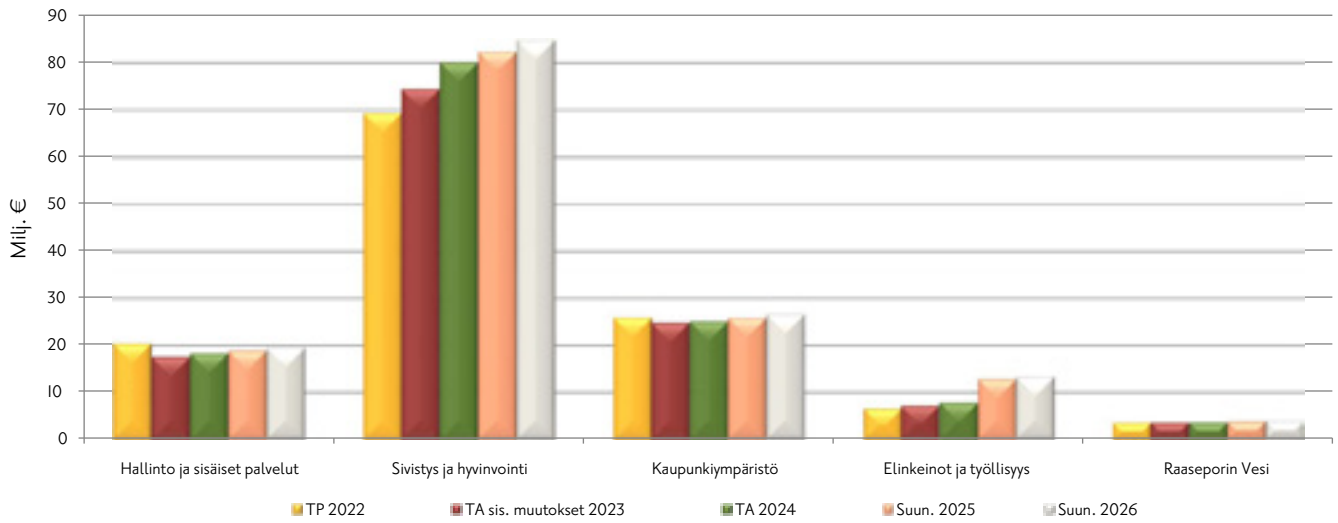
Tilinpäätös 2020–22
Talousarvio 2023–24

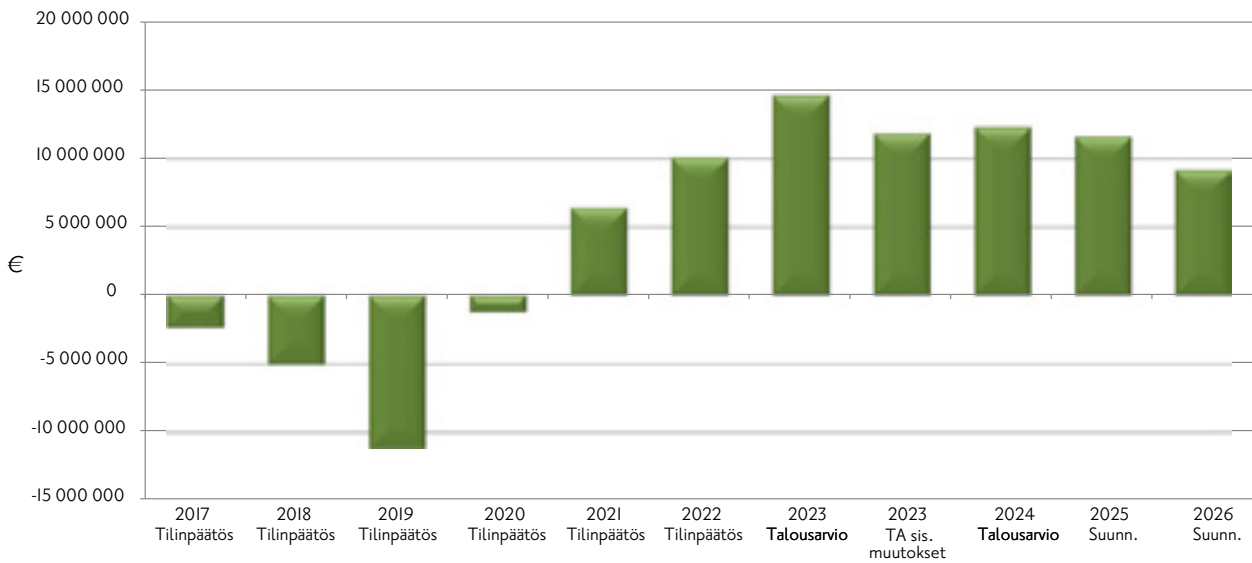

TOIMINTAMENOT

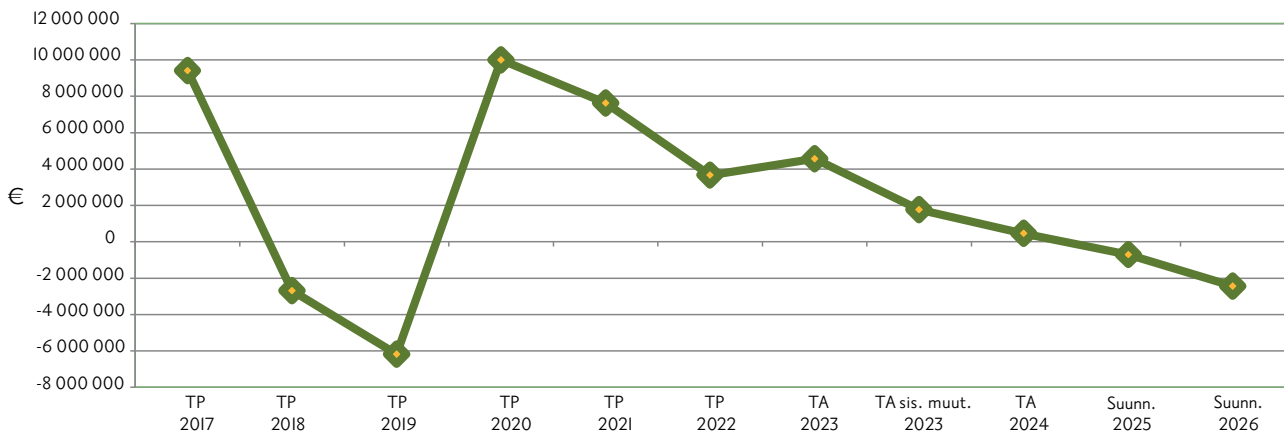
Tilinpäätös 2022, Talousarvio 2023, Talousarvio 2024, Suunnittelu 2025–2026

KUMULATIIVINEN YLIJÄÄMÄ 2017–2026

ALI-/YLIJÄÄMÄ 2017–2026

Verot

Kunnan verotulot koostuvat kunnallisverosta, kiinteistöverosta ja yhteisövero-osuudesta.

Vuonna 2023 kunnallisverotulojen arvioidaan nousevan 56,0 miljoonaan euroon. Verotulojen kertyminen on ollut suotuisaa koko vuoden ajan, ja verotulot näyttävät olevan 2,3 miljoonaa euroa yli alun perin budjetoidun määrän.

Budjetoidut verotuotot perustuvat kuntaliiton lokakuun 2023 ennusteeseen varovaisuusperiaate huomioiden.

Sosiaali- ja terveydenhuollon siirtyminen hyvinvointialueelle vuoden 2023 alusta muutti koko kunnallisveron rakenteen. Sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaantulosta annetun lain 55 §:n mukaan kunnanvaltuuston on määrättävä vuoden 2023 tuloveroprosentiksi vuoden 2022 tuloveroprosentti vähennettynä 12,64 prosenttiyksiköllä eli 9,36 prosenttia.

Kunnallisveron määräksi vuodelle 2024 on budjetoitu 54,4 miljoonaa euroa (-4,4 %). Vuoden 2023 kunnallisverotuksessa vuoden 2022 jäännösverot ja lisäennakot tilitetään korkeamman tuloveroprosentin, eli ns. verohännän mukaan, minkä vuoksi kunnallisvero on ollut vuonna 2023 korkeampi kuin vuonna 2024. Kunnallisveron määräksi vuonna 2025 arvioidaan 55,8 miljoonaa euroa (+2,4 %) ja vuonna 2026 57,7 miljoonaa euroa (+3,6 %).

Verotusmenettelystä annetun lain 91 a §:ssä säädetään, että kunnan veroprosentti on vuodesta 2024 alkaen ilmoitettava kymmenesosan tarkkuudella. Ehdotuksessa taloussuunnitelmaksi 2024–2026 lähdetään siitä, että kunnallisveroprosentti laskee 9,3 prosenttiin.

Yhteisöverotulon arvioidaan olevan 4,1 milj. euroa vuonna 2023 (-33,6 %). Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistuksen myötä runsas kolmannes yhteisöverosta on siirtynyt valtiolle hyvinvointialueen rahoittamiseksi.

Vuonna 2024 yhteisöveron arvioidaan nousevan 3,7 miljoonaan euroon. Kunnallisveron määräksi vuonna 2025 arvioidaan 4,0 miljoonaa euroa (+7,2 %) ja vuonna 2026 4,1 miljoonaa euroa (+2,1 %).

Vuonna 2023 kunnan osuus yhteisöverosta on 23,91 prosenttia. Vuonna 2024 kunnan osuus yhteisöverosta laskee 23,67 prosenttiin. Vuonna 2025 osuuden arvioidaan olevan 23,67 prosenttia ja vuonna 2026 22,92 prosenttia.

Kiinteistöverolain 11, 12 ja 13 §:ien mukaan kunnanvaltuusto päättää seuraavista asioista:

- yleinen kiinteistöveroprosentti 0,93–2,00
- vakituisten asuinrakennusten veroprosentti 0,41–1,00
- muiden asuinrakennusten veroprosentti 0,93–2,00

Raaseporissa vuoden 2023 veroprosentit ovat seuraavat:

- yleinen kiinteistövero 1,35 %
- vakituisten asuinrakennusten kiinteistövero 0,41 %
- muiden asuinrakennusten kiinteistövero 1,80 %
- voimalaitoksen kiinteistövero 3,10 %
- yleishyödyllisten yhteisöjen kiinteistövero 0,00 %

Kiinteistöveron arvioidaan tuovan 12,4 miljoonaa euroa vuonna 2023. Vuoden 2024 talousarviossa on lähtökohdana ollut muuttumattomat kiinteistöveroprosentit ja kiinteistöverotulojen lasketaan olevan vuoden 2023 tasolla.

Kiinteistövero ei kuulu hyvinvointialueen piiriin, vaan se kuuluu kokonaisuudessaan kunnalle.

Hallitusohjelman mukaisesti maa-alueiden verotuksen alarajaa nostetaan 0,93 prosentista 1,30 prosenttiin (osa yleistä kiinteistöverotusta). Raaseporin yleinen kiinteistöveroprosentti on tällä hetkellä 1,35 prosenttia.

Valtuusto vahvistaa 13.II.2023 Raaseporin veroprosentit vuodelle 2024 seuraavasti:

Tuloveroprosentti	9,3 %
Yleinen kiinteistövero	1,35 %
Vakituisten asuintojen kiinteistövero	0,41 %
Muiden rakennusten kiinteistövero	1,80 %
Voimalaitoksen kiinteistövero	3,10 %
Yleishyödyllisten yhteisöjen kiinteistövero	0,00 %

Kuntien keskimääräinen tuloveroprosentti on vuonna 2023 7,38 prosenttia (20,01 % vuonna 2022/). Tuloveroprosentin aritmeettinen keskiarvo on 8,5 prosenttia (21,00 prosenttia vuonna 2022), ylin veroprosentti on 10,86 prosenttia ja alin 4,36 prosenttia. 8,86 on yleisin veroprosentti ja sitä sovelletaan 50 kunnassa.

Erilaisista vähennyksistä johtuen kuntien tuloveroprosentit (nimellinen veroaste) eivät vastaa kuntien todellista veroastetta. Raaseporin ns. efektiivinen veroaste vuonna 2023 on 7,05 prosenttia ja maan keskiarvo 5,72 prosenttia.

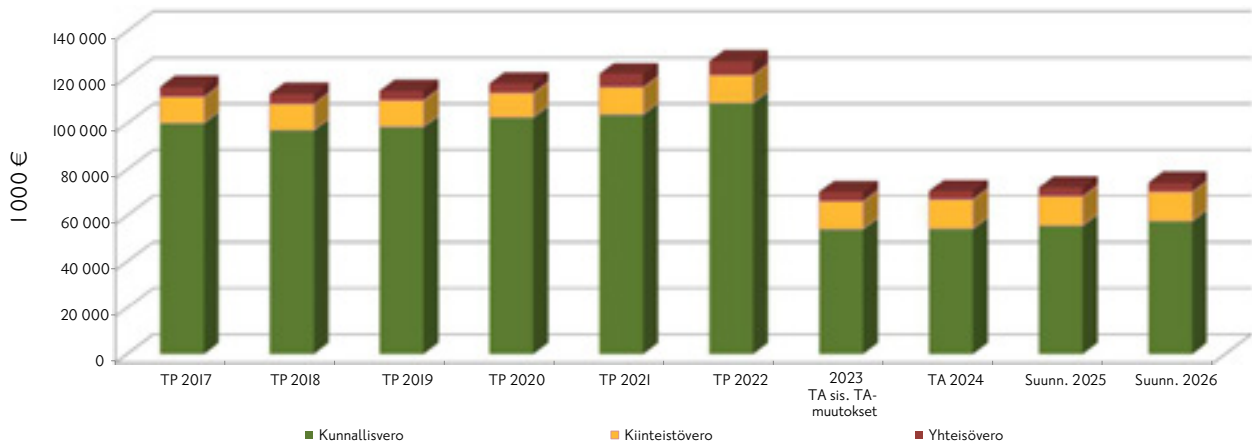
Veroprosentit viimeisen neljän vuoden aikana:

VEROPROSENTIT	2024	2023	2022	2021	2020
Tuloveroprosentti	9,30 %	9,36 %	22,00 %	22,00 %	22,00 %
Kiinteistöveroaste					
Yleinen	1,35 %	1,35 %	1,35 %	1,35 %	1,35 %
Vakituinen asuminen	0,41 %	0,41 %	0,41 %	0,41 %	0,41 %
Muu asuminen	1,80 %	1,80 %	1,80 %	1,80 %	1,80 %
Voimalaitos	3,10 %	3,10 %	3,10 %	3,10 %	3,10 %
Yleishyödyllinen yhteisö	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %

Alla taulukko verotulokehityksestä taloussuunnitelmakaudella:

VEROTULOT Milj. euroa	2022 Tilinpäätös	2023 Ennuste	2024 Talousarvio	2025 Suunnitelma	2026 Suunnitelma
Kunnallisvero	109 001	56 006	54 446	55 762	57 749
Kiinteistövero	11 851	12 435	12 473	12 473	12 473
- yleinen kiinteistövero 1,35 %	6 952	7 089	7 127	7 127	7 127
- vakituiset asuinrakennukset 0,41 %	2 558	2 778	2 778	2 778	2 778
- muut asuinrakennukset 1,80 %	2 341	2 568	2 568	2 568	2 568
Yhteisövero	6 195	4 115	3 718	3 988	4 070
Yhteensä	127 047	72 556	70 637	72 223	74 292

VEROTULOT/TILINPÄÄTÖS 2017–SUUNNITTELU 2026

Valtionosuudet

Kuntien valtionosuuksien rahoitus koostuu kahdesta osasta: valtiovarainministeriön hallinnoimasta peruspalvelujen valtionosuudesta, josta määrätään kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetussa laissa, ja opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnoimasta opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetussa laissa (1705/2009) säädetystä valtionosuusrahoituksesta.

Vuoden 2024 valtionosuudeksi on budjetoitu 18,6 miljoonaa euroa. Vuoden 2025 valtionosuudeksi arvioidaan 22,2 miljoonaa euroa ja vuoden 2026 22,9 miljoonaa euroa.

Budjetoidut valtionosuudet perustuvat kuntaliiton ennusteeseen ja valtiovarainministeriön painelaskelmiin lokakuulta 2023 varovaisuusperiaate huomioiden.

Lopulliset päätökset vuoden 2024 valtionosuuksista tehdään vuoden 2023 joulukuun lopussa.

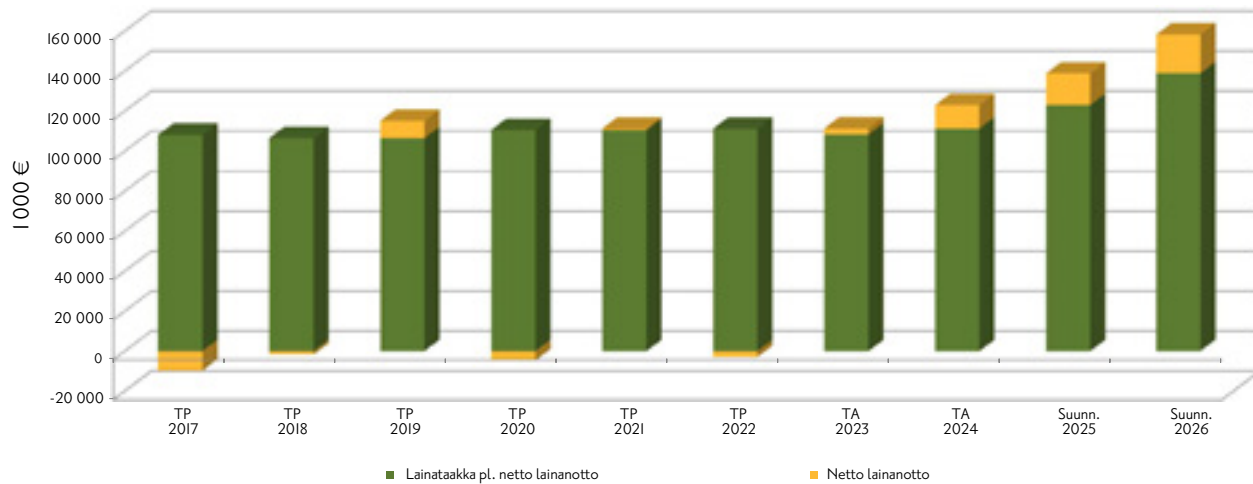
VALTIONOSUUDET TILINPÄÄTÖS 2017–SUUNNITTELU 2026

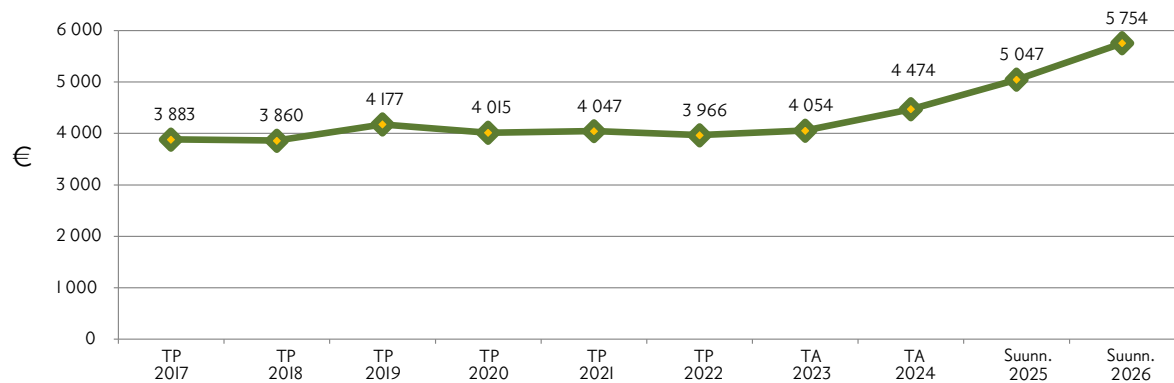

LAINATAAKKA JA LAINANOTTO

Tilinpäätös 2017–suunnittelu 2026

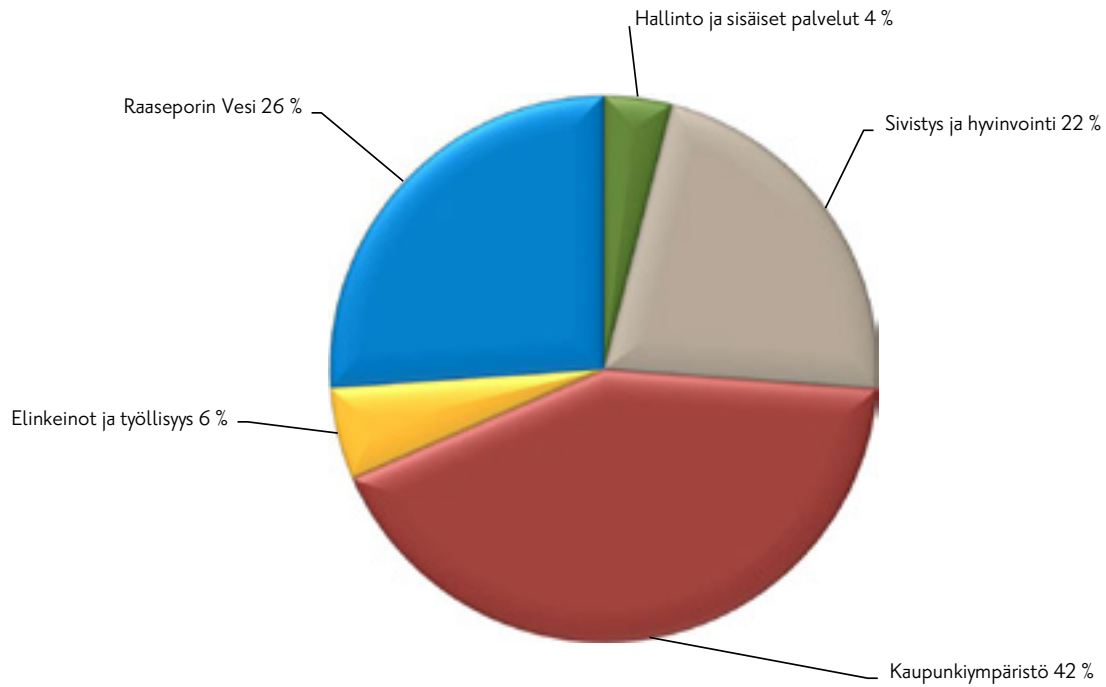
LAINAT €/ASUKAS 2017–2026

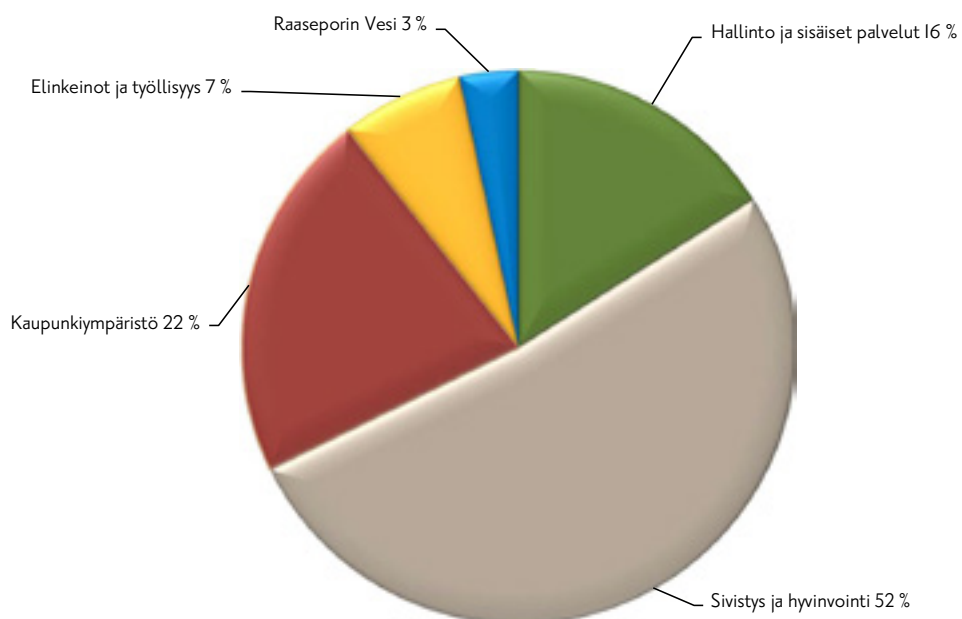
ULKOISET TULOT

Talousarvio 2024

ULKOISET MENOT

Talousarvio 2024

RASEBORG
RAASEPORI

6. KAUPUNKI TYÖNANTAJANA

(mukaan lukien kuvaus henkilötyövuosien laskemisesta)

Työnantajavastuu

Poliittisilla elimillä on kunnassa työnantajan rooli. Henkilöstöpolitiikkaa toteutetaan kaikissa poliittisissa elimissä.

Työnantajan ja henkilökunnan yhteistyö määritetään työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta kunnissa annetussa laissa. Yhteistoimintalain tarkoitus ja henkilöstöpolitiikan eri suuntaviivat ovat tärkeitä päätöksenteossa.

Työnantajakuva

Raaseporissa arvostamme suuresti positiivisen ja osallistavan työympäristön luomista kaikille työntekijöillemme. Pyrimme siihen, että kaikilla on mahdollisuus osallistua ja vaikuttaa omaan työhönsä ja työympäristöönsä. Yhdessä tuemme ja autamme toisiamme.

Johtajuutemme perustuu arjen turvallisuuden, oikeudenmukaisuuden ja yhdenvertaisuuden periaatteisiin. Jos syntyy ongelmia tai haasteita, tartumme niihin yhdessä ja varmistamme, että ne ratkaistaan parhaalla mahdollisella tavalla. Henkilökohtainen kehittyminen on meille tärkeää, ja kannustamme kaikkia kehittämään jatkuvasti taitojaan. Uskomme tiedon jakamiseen ja oppimiseen toisiltamme.

Olemme tietoisia siitä, että elämäntilanteet voivat vaihdella, ja pyrimme helpottamaan henkilökuntamme arkea työ- ja perhe-elämän tasapainottamiseksi. Tähän pyrimme joustavilla työjärjestelyillä, kuten etätyöllä ja mahdollisuuksien mukaan joustavalla työajalla.

Työskentelemme jatkuvasti työpaikan viihtyvyyden parantamiseksi ja tuemme työtovereidemme mielen-terveyttä, kestävyyttä ja menestystä työpaikalla. Työterveyshuoltomme on laaja-alaista, ja sen tarkoituksena on tukea henkilöstöä.

Työn lisäksi investoimme myös henkilöstön vapaa-aikaan. Työntekijöillä on mahdollisuus liikuntaan, kulttuuriin ja hyvinvointiin Flex-edun, polkupyöräedun sekä Tammisaaren uimahallin alennettujen lippujen kautta.

Tavoitteenamme on luoda työpaikka, jossa henkilöstö voi tuntea olonsa tervetulleeksi, rohkaistuksi ja arvostetuksi. Työskentelemme yhdessä myönteisen ja menestyksekkään tulevaisuuden hyväksi.

Rekrytointi

Pyrimme luomaan myönteistä työnantajakuva parantamalla rekrytointi- ja viestintäprosessejamme. Haluamme hakijoiden kokevan, että meiltä on helppo hakea työtä ja että huolehdimme kaikista hakijoistamme aktiivisella viestinnällä.

Pyrimme luomaan tehokkaan, harkitun ja osallistavan rekrytointiprosessin. Tämä tarkoittaa sitä, että aloitamme luomalla selkeät vaatimusprofiilit niille toimille/viroille, jotka haluamme täyttää. Arvostamme monimuotoisuutta ja suhtaudumme ennakkoluulottomasti ja avoimesti kaikkiin hakijoihin.

Tavoitteenamme on tarjota positiivinen kokemus kaikille rekrytointiprosessiin osallistuville ehdokkaille. Varmistaaksemme, että valintaprosessimme ovat täsmällisiä ja asianmukaisia, käytämme vaihtoehtoisia valintamenetelmiä, jotka vastaavat vaatimusprofiilin vaatimuksia.

Pidämme osaamisperusteisia haastatteluja erittäin tärkeinä; ne antavat meille syvemmän ymmärryksen ehdokkaiden työkäyttäytymisestä ja taidoista. Tarvittaessa sisällytämme myös työkokeen prosessiin, jossa arvioidaan ehdokkaiden kykyjä ja suoriutumista toimen/viran vaatimissa erityistehtävissä. Tavoitteenamme on luoda mahdollisimman tehokas ja oikeudenmukainen rekrytointiprosessi.

Työsuojelu

Työsuojelun tavoitteena on turvallinen ja vaaraton työpaikka. Työsuojelu muodostuu niistä tekijöistä, jotka saavat työntekijän kokemaan työpaikkansa turvalliseksi ja voimaan siellä hyvin. Hyvän työsuojelutyön tuloksena voi olla parempi työkyky, parantunut viihtyminen työssä ja työmotivaatio, vähentyneet työtapaturmat, vähentyneet sairauspoissaolot, vähentyneet työkyvyttömyyseläkekustannukset, laadukas työ ja siten parempi asiakaspalvelu.

Kesätyöt

Kaupunki palkkaa 100 nuorta kesällä 2024 osana pyrkimystä järjestää mielekäästä työtä nuorille ja markkinoida kaupunkia työnantajana. Näistä vähintään 30:n on oltava alle 18-vuotiaita.

Henkilötyövuodet

Talousarvion osastolomakkeissa käydään läpi henkilötyövuosien määrä. Nämä on laskettu seuraavasti:

- Hallinnon ja sisäisten palveluiden, kaupunkiympäristön sekä elinkeinon ja työllisyyden toimialoilla henkilötyövuosien määrä on laskettu henkilöstökustannuksiin budjetoitujen määrärahojen perusteella. Lähtökohtana on käytetty palkkaliitteitä.
- Sivistyksen ja hyvinvoinnin toimialalla henkilötyövuosien määrä on laskettu henkilöstökuluihin budjetoitujen määrärahojen pohjalta. Lähtökohtana on käytetty palkkaliitteitä. Poikkeuksena on perusopetus ja lukio, joissa nk. ylitunnit lasketaan erikseen ja muunnetaan lasketuiksi henkilötyövuosiksi. Ylitunnit kompensoivat ensi kädessä osa-aikaisia virkoja. Loput ylitunnit muunnetaan henkilötyövuosiksi seuraavasti:
 - vuosiluokat 1–6: 24 ylituntia = 1 henkilötyövuosi
 - vuosiluokat 7–9 ja lukio: 21 ylituntia = 1 henkilötyövuosi

7. INVESTOINTITALOUSARVIO 2024 JA INVESTOINTISUUNNITELMA 2025–2026

Kaupungin investointiryhmä on laatinut ehdotuksen investointitalousarvioksi 2024 ja investointisuunnitelmaksiksi vuosille 2025–2026.

Yleistä investointisuunnitelman laadinnasta

Investointien hankelista pidemmälle aikavälille (10-vuotissuunnitelma) vuoteen 2033 saakka käsiteltiin osana syksyllä 2023 käynnissä ollutta palveluverkkopäivitystä, joka hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 13.II.2023 § 120. Kaupungin koulu- ja päiväkotipalveluverkon ja ns. sosiaali- ja terveydenhuollon kiinteistöjen palveluverkkoselvityksen päivitystyö käynnistyi vuoden vaihteessa 2022/2023 ja se käsitellään syksyllä 2023. Palveluverkkoselvityksen päivitys sekä investointisuunnitelman 10-vuotissuunnitelman päivitys pyritään käsittelemään siten, että investointiohjelman painotukset voidaan huomioida tulevassa investointisuunnitelmassa. Tulevalle 10 vuoden tarkastelujaksolle ajoittuu merkittäviä investointihankkeita. Kaupunginvaltuuston 8.6.2020 § 60 tekemän palveluverkon päivittämiseen liittyvät toimenpiteet ovat pääsääntöisesti toteutuneet päätösten mukaisesti.

Verrattaessa investointien tarkastelukautta vuosien 2013–2022 ajalta, on investointien yhteissumma (rakennukset ja infrastruktuuri) ollut keskimäärin noin 10 miljoonaa euroa vuodessa. Tulevan tarkastelukauden 2023–2038 aikana arvioidaan vuotuiset keskimääräiset investoinnit nousevan noin 15–22 miljoonaan euroon vuodessa. Ajankohtaisia palveluverkon muutoksiin liittyviä hankkeita, joista päätetään 10-vuotisessa investointisuunnitelmassa ja palveluverkkoselvityksessä ovat mm. Billnäs daghem, Pohjan alueen palveluverkon muutokset, Fiskarin päiväkotiin liittyvät muutostyöt, Tenholan alueen palveluverkon muutokset, Tammisaaren alueen päiväkotitarkastelu, Tammisaaren ja Karjaan keskustojen keskeisten rakennusten julkisivukorjaukset, Seminarieskolanin saneeraus, Österbyskolanin laajennus ja Karjaan yhteiskoulun saneeraus.

Vuoden 2023 talousarviossa esitetty 10-vuotinen investointisuunnitelma päivitetään vastaamaan palveluverkon kehitystarvetta, kun palveluverkon päivitys on käsitelty ja hyväksytty kaupunginvaltuustossa.

Investointisuunnitelma vuodelle 2024 sekä suunnitteluvuosille 2025–2026;

Vuoden 2024 talousarviossa esitetty investointisuunnitelma vuosille 2024–2026 sekä 10-vuotinen investointisuunnitelma on päivitetty vastaamaan palveluverkon kehitystarvetta kaupunginvaltuuston 13.II.2023 § 120 mukaisesti.

Investointiohjelma on laadittu eri toimialojen edustajien kanssa, ja sivistyslautakunnan sekä kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan aiemmat lausunnot on huomioitu investointitalousarvion valmistelun yhteydessä eri vaiheissa syksyn 2023 aikana. Lautakunnille, Raaseporin Vedelle ja Raaseporin Energialle on annettu mahdollisuus lausua vuoden 2024–2026 investointisuunnitelmasta.

Merkittävimmät muutokset edelliseen 3-vuotiseen investointisuunnitelmaan ovat seuraavat:

Poistetaan edellisestä 3-vuotishjelmasta (2023–2025):

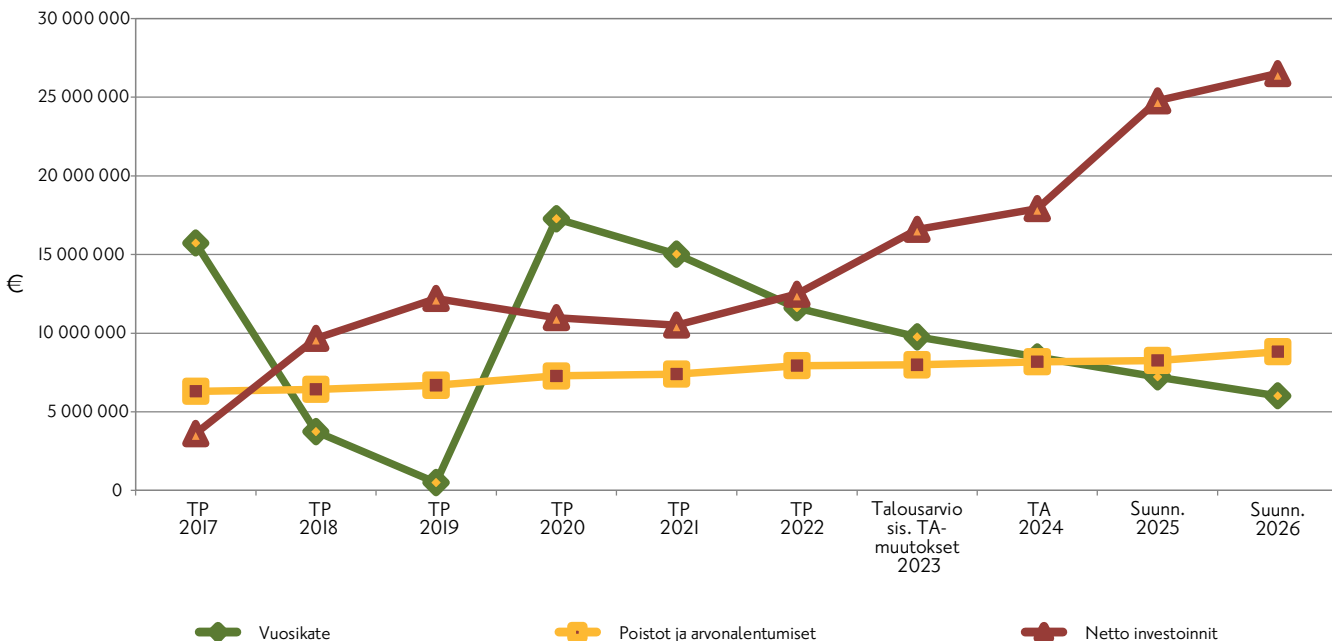
- Loppuarkisto – Uuden arkiston rakentaminen on ollut ajankohtainen usean vuoden ajan, mutta sitä ei ole priorisoitu toteutettavaksi. Loppuarkiston tarpeen oletetaan vähenevän asiakirjojen ja vanhojen arkistoiden digitoinnin myötä.
- Ruokahuolto – Tammisaaren alueen valmistuskeittiöiden erillinen investointimomentti poistetaan. (kh päätös 20.8.2018 § 315). Valmistus- ja jakelukeittiöiden korjaustarve käsitellään osana palveluverkkopäivitystä.
- Seminaarieskolanin saneeraus, edellisellä 3-vuotiskaudella suunnittelumääräraha oli esitetty vuodelle 2025, nyt se esitetään siirrettäväksi eteenpäin vuodelle 2030. Vuoden 2024 aikana selvitetään Seminaarieskolanin rakenteita ja selvityksen perusteella voidaan tarkentaa saneerausajankohtaa.

Vuotuista kaavoitusohjelmaa tulee päivittää niin palveluverkkoselvityksen kuin pitkän aikavälin investointisuunnitelman mukaiseksi.

Sote-uudistuksen yhteydessä hyvinvointialueelle on vuokrattu sosiaali- ja terveydenhuollon käytössä oleva kiinteistömassa 3+1 vuoden ajaksi 1.1.2023 lähtien. Vuosi 2024 on siis siirtymäajan toinen vuosi. Näihin kiinteistöihin mahdollisesti tehtävistä investoinneista tulee sopia hyvinvointialueen kanssa. Siirtymäajan kiinteistömassan yhtiöittämismallia, poistamista ja omaan toimintaan ottamista selvitetään vuoden 2024 aikana. Siirtymäkauden aikana ei ns. sote-kiinteistöihin kohdisteta merkittäviä investointeja.

VUOSIKATE/POISTOT/NETTOINVESTOINNIT

2017–2026

Vuoden 2024 investointiohjelmassa on esitetty seuraavat suuret investointimäärärahat:

- Katarinaskolanin saneerauksen ja lisärakentamisen toteuttaminen. Saneeraushanke käynnistettiin syksyllä 2023 ja koulurakennuksen saneerausosa valmistuu syyslukukaudelle 2025. Katarinaskolanin yhteyteen rakennettava uudisosa (urheiluhalli sekä opetustiloja) käsitellään talousarviossa omana projektinaan. Saneerattava koulurakennuksen kokonaismääräraha jakautuu vuosille 2023 (4 miljoonaa euroa), 2024 (5 miljoonaa euroa) ja 2025 (2,4 miljoonaa euroa). Katarinaskolanin hankevalmisteluun on aiempina vuosina käytetty 120 945 euroa.

Katarinaskolanin yhteyteen toteutettavan uudisrakennuksen kustannusarvio tarkentuu suunnittelun edetessä, uudisosat toteutetaan hankesuunnitelman mukaisesti vuosien 2024–2026 aikana siten, että lisäosa on valmis vuodenvaihteessa 2026–2027, joka edellyttää, että rakennustyöt voidaan käynnistää vuoden 2025 alussa. Katarinaskolanin uudisrakennusosan hankekustannusarvio on 9,3 miljoonaa euroa. Katarinaskolanin yhteyteen rakennettava uudisrakennusosan asemakaavamuutos on käynnissä syksyn 2023–kevään 2024 aikana.

- Karjaan uusi päiväkoti on suunniteltu toteutettavaksi Kiilan alueelle. Hankkeen kokonaismääräraha jakautuu vuosille 2023–2026.

Kaupunginvaltuuston 13.II.2023 § 120 palveluverkkopäätöksen keskeiset lisäykset 3-vuotiskauden 2024–2026 investointiohjelmaan ovat:

- Pohjan alueen palveluverkkoa kehitetään rakentamalla Pohjan keskustan alueelle uusi ns. monitoimitalo. Monitoimitaloon siirtyy Pohjan alueen koulut ja päiväkotitoiminta. Sosiaali- ja terveydenhuollon tiloille voidaan suunnittelun yhteydessä varata tiloja. Hankkeen suunnittelu jatkuu v. 2024, rakentaminen on suunniteltu vuosille 2026–2027. Uudisrakennushankkeen kokonaiskustannukseksi on arvioitu 8,4 miljoonaa euroa.
- Fiskarin päiväkoti siirtyy Fiskarin nykyiseen koulurakennukseen. Koulurakennus on TAKO ry:n omistama, muutostöiden suorittamiseksi on talousarvioon vuodelle 2025 varattu 400 000 euron määräraha. Muutostöiden kustannuksista tulee sopia rakennuksen omistajan kanssa hankesuunnitteluvaiheessa.
- Tenholan terveyskeskusrakennus muutokorjataan Solglimten päiväkodin Snicknäsin osastojen tarpeisiin. Suunnittelu käynnistetään vuonna 2025 ja toteutus vuonna 2026. Hankkeen toteutuksessa huomioidaan hyvinvointialueen vuokraamien tilojen tarve ns. siirtymäajan (vuoden 2025) jälkeen. Muutostöiden kokonaiskustannukseksi on arvioitu 1,2 miljoonaa euroa.
- Österbyn koulualueen kehittäminen esitetään tehtäväksi seuraavasti, hankesuunnittelu vuonna 2028, toteutus vuosina 2029–2030.
- Kaupunginhallitus käsitteli uimahallin peruskorjaus- ja laajennushankesuunnitelman 8.5.2023 § 179. Hankkeelle esitetään yhteensä 6,35 miljoonan euron määrärahaa vuosille 2026–2028. Rakentamisaikataulu ja toteutuskustannus tarkentuu hankkeen edetessä.
- Tammisaaren alueen valmistuskeittiöiden toteuttamisohjelman aiempi päätös 20.8.2018 § 315 on korvattu valtuuston päätöksellä 13.II.2023 § 120. Tammisaaren alueella vuonna 2019 toteutettu valmistuskeittiö Österbyn kouluun sekä vuosina 2022–2023 toteutettu valmistuskeittiö Ekenäs högstadieskolaniin riittävät tuotantokapasiteetiltaan Tammisaaren alueen koulujen- ja päiväkotien tarpeisiin

- Billnäsin koulu muutokorjataan päiväkodin käyttöön sopivaksi koululaisten siirryttyä Katarina-skolaniin. Muutostöiden suunnittelu tehdään vuonna 2025 ja toteutus vuonna 2026. Muutostöiden kokonaiskustannukseksi on arvioitu 1,7 miljoonaa euroa.
- Ekenäs högstadieskolanin peruskorjaus- tai vaihtoehtoisesti koulurakennuksen korvaaminen esim. uudisrakennuksella suunnitellaan vuoden 2025 aikana. Rakennuksessa sijaitseva vuosien 2022–2023 aikana saneerattu valmistuskeittiö huomioidaan hankesuunnittelussa. Hankkeelle on alustavasti varattu yhteensä 11,4 miljoonan euron määräraha uudisrakentamiselle. Mikäli päädytään nykyisen rakennuksen laajamittaiselle peruskorjaukselle, on kustannus arvioitu olevan noin 14 miljoonaa euroa. Hankesuunnittelun yhteydessä päätetään rakennuksen sijainti, nykyinen sijainti tai uusi koulutontti.
- Grabbegårdenia Karjaan keskustassa esitetään TE-toimiston käyttöön. Rakennuksen sisäpuolista saneerausta ja muutostöitä varten esitetään yhteensä 550 000 euron määrärahaa. Määräraha ”aktivoidaan” kun päätös TE toimiston sijoittumisesta kyseessä olevaan rakennukseen varmistuu. Suunnittelu tehdään vuonna 2025 ja toteutus vuonna 2026.

Uudis- ja muutosrakentamishankkeet käsitellään erillisinä toimenpiteinä hankesuunnitelman hyväksymisen yhteydessä.

Karjaan nykyisen palloiluhallin laajentaminen on ollut esillä keskusteluissa ja hanketta on esitetty kaupunginhallitukselle. Päätöstä ko. hankkeen toteutuksesta ei ole eikä hanke sisälly investointiohjelmaan.

Investointitalousarvioon on otettu määräraha energiatehostamistoimenpiteille. Tällaisia toimenpiteitä voivat olla esim. aurinkopaneelien asentaminen olemassa oleviin rakennuksiin sekä hake- tai maalämpöhankkeet, lisäeristykset tai ikkunoiden uusiminen, joiden tarkoituksena on parantaa kaupungin kiinteistöjen energiatehokkuutta. Rakennukset, joihin asennetaan aurinkopaneelit tai joihin tehdään muita energiatehokkuutta parantavia toimenpiteitä, valitaan erillisten selvitysten perusteella. Kaupunki on tehnyt ns. energiatehokkuussopimuksen, jonka mukaan se pyrkii konkreettisiin toimiin, jotka tuottavat energiatehokkaita ratkaisuja ja tuloksia. Vuodelle 2024 varataan 0,2 miljoonan euron määräraha. Toimintavuosille 2025–2026 varataan myös 0,2 miljoonan euron määräraha. Määrärahan priorisointi tapahtuu ns. Hinku-työryhmässä osana energiatehokkuusohjelman toimenpiteitä. Tekninen lautakunta tekee erilliset päätökset energiatehokkuushankkeiden käynnistämisestä.

Eri rakennusten korjauksiin varataan vuodelle 2024 1,5 miljoonan euron korjausmääräraha, joka jaetaan teknisen lautakunnan tekemän erillisen päätöksen mukaan. Yksittäiset yli 200 000 euron hankkeet hyväksyvät kaupunginhallitus. Toimenpiteet priorisoidaan erillisessä vuosipohjaisessa työohjelmassa, jota päivitetään tarpeen mukaan.

Infrastruktuurihankkeita ovat:

- Satamareunusten uusimisen jatkaminen ja ruoppaus Södra vikenissä valmistuu aikataulusta edellä keväällä 2024. Hankkeelle on varattu 700 000 euron määräraha.
- Asuin- ja teollisuusalueiden toteutukseen varataan 400 000 euron määräraha. Ajankohtaisia ns. aluehankkeita ovat Rödmosseinin pientalojen asemakaava Karjaalla sekä Bäljarsin teollisuusalueen kadunrakennustyöt. Horsbäckin kadunrakentamisen suunnittelua käynnistetään vt 25 tiesuunnittelun edetessä.

- Katualueiden rakentaminen Fiskarissa maankäyttösopimuksen mukaisesti. Ruukin alueiden läpi kulkevan mt 104 katuliittymiä sekä kevyen liikenteen väyliä parannetaan yhteishankkeessa Uudenmaan ELY-keskuksen ja Fiskars -yhtiöiden kanssa. Räväsän alueella toteutetaan katuosuus. Hankkeille varataan yhteensä 450 000 euroa.
- Toimintavuonna 2021 tehtiin Karjaan Maasillan kuntotarkastus, ja vuoden 2023 aikana hankinta-prosessi jouduttiin keskeyttämään määrärahojen puutteen takia ja samassa yhteydessä päätettiin jatkaa sillan korjaustöiden suunnittelua. Maasillan korjaukselle esitetään 1,6 miljoonan euron määrärahaa vuodelle 2024.

Puistolaitoksille ja leikkipaikoille on varattu 0,3 miljoonan euron määräraha. Määräraha sisältää yleisten alueiden saneerauksen ja rakennelmien uusimisen. Vuoden 2024 hankkeeksi esitetään uutta WC-rakennusta Karjaan asemanseudulle sekä Bromarvin leikkipuiston siirtäminen satama-alueelle sekä pukutilojen uusiminen. Tarkoitus on toteuttaa Skåldön leikkipuisto EU-hankkeena Paraisten ja Kemiönsaaren kanssa. Määräraha jaetaan teknisen lautakunnan erillisellä päätöksellä.

Ulkoilureittien toteuttamiseksi varataan 0,2 miljoonan euron määräraha vuodelle 2024, johon sisältyy ulkoilureitin suunnittelu (Pumppulahti – kirkko), Högholmen (Ramsholmen) sillan korjaussuunnittelu sekä Knipnäsän–Estholmenin ulkoilureitin töiden jatkaminen. Määräraha jaetaan teknisen lautakunnan erillisen päätöksen mukaan.

Vapaa-ajan laitoksille varataan 0,45 miljoonan euron määräraha. Vuoden 2024 ajankohtaisia hankkeita ovat Stallörsparkenin uimalaan asennettava liikuntarajoitteisille tarkoitettu uimaramppi. Muita tämän momenttiin sisältyviä hankkeita ovat Karjaa tekonurmikentän uusimisen jatkaminen määrärahan puitteissa. Karjaan yleisurheilukentän (sis. juoksuradat, pituus- ja korkeushyppyalue) kuntotarkastus ja uusimisen suunnittelu sekä Tenholan ulkokuntoilun alueen toteuttaminen. Määräraha jaetaan teknisen lautakunnan erillisellä päätöksellä sen jälkeen, kun asia on käsitelty kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnassa. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta on antanut lausuntonsa investoinneista vuosille 2024–2026 9.3.2023 §:ssä 22.

Tekonurmen asentaminen Västerbyn urheilualueelle esitetään tehtäväksi vuosina 2024–2025. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta valmistele asiaa. Tukihakemus käsitellään valmisteluvaiheessa. Hankkeelle varataan 0,45 miljoonan euron määräraha vuodelle 2024, kokonaismääräraha on 0,75 miljoonaa euroa. Pienvenesatamille osoitetaan 0,15 miljoonan euron määräraha. Määräraha käsittää Kalatorin alueen paalulaitureiden korjausta.

Tammisaaren keskuskentän uudistamishanke käsittää sekä tekonurmialustan- että jalkapallokentän katsomoiden ja valaistuksen uusimisen vuosien 2024–2025 aikana. Vuodelle 2024 esitetään nettomäärärahan 550 000 euroa (kokonaismeno 900 000 euroa – tulot hankkeelle 350 000 euroa). Keskuskentän uudistamishanke edellyttää, että EIF Ab maksaa oman 350 000 euron rahoitusosuuden.

Stallörinpuiston kokonaissuunnitelman toteuttamiseksi suunnitellaan erillinen määräraha vuosille 2024–2026. Määrärahaan ehdotetaan käytettäväksi satamatoimintojen (sis. kausipaikat ja vierasvenesataman) yhtiöittämisen valmisteluun sekä vierasvenesataman parantamista, esimerkiksi uusien laitureiden hankintaa. Vierasvenesataman suunnitteluun varataan käyttötalousarvioon tässä vaiheessa 30 000 euron suunnittelumääräraha vuodelle 2024.

Satamien investointimäärärahan suuruus selviää, kun alueen kehittämissuunnitelmat ovat valmiit. Kelluvia laitureita tulee uusia, osa rantarakenteista on myös huonokuntoisia, ja ne tulee korjata (esimerkiksi osa laiturireunuksista Stallörinpuiston alueella). Vuodelle 2024 esitetään 50 000 euron määrärahaa Stallörinpuiston laiturireunuksen kunnon selvittämiseen ja uuden laiturirakenteen suunnitteluun.

Liikenneväylille varataan vuotuinen määräraha ja vuodelle 2024 varataan 1,75 miljoonan euron määräraha. Määräraha käytetään perusparannuksiin, uudisrakentamiseen, asfaltointiin ja liikenneturvallisuustoimenpiteisiin. Painopiste on saneerausvelan pienentämisessä. Liikenneturvallisuustoimenpiteet tarkoittavat liikenneympäristön parannuksia liikenneturvallisuussuunnitelman tavoitteiden mukaan lautakunnan priorisoimalla tavalla. Laaditaan erillinen työohjelma määrärahan jakamiseksi, ja tekninen lautakunta tekee erillisen päätöksen jakamisesta.

Maantiehankkeiden suunnitteluun varataan 0,2 miljoonan euron määräraha, ajankohtaisia vt 25 liittyviä suunnitteluhankkeita vuonna 2024 ovat Langansböle-Västerbacka tiesuunnitelman laadinta, kaupungin maksuosuus suunnittelusta 10 % sekä Leksvallintien-Prästskullantien tiesuunnitteluun osallistuminen. Mahdollisista muista hankkeista esim. Väyläviraston tai Uudenmaan ELY-keskuksen kanssa, joissa Raaseporin kaupungilla on maksuosuus, tulee tehdä erillinen rahoituspäätös.

Uudenmaan ELY-keskuksen investointisuunnitelma vuosille 2023–2026 sisältää Leksvallin kevyen liikenteen väylän ja alikulun suunnittelun ja toteutuksen. Edellä mainittu summa varataan suunnitteluun, kaupungin mahdollinen osallistuminen rakennuskustannuksiin käsitellään erikseen.

Kaupunginhallitus on 13.9.2021 § 348 päättänyt, että Raaseporin kaupunki sitoutuu vuosina 2022–2025 (jakso 1) ja 2026–2029 (jakso 2) rahoittamaan Mustionjoen vesistövision kautta kalateiden rakentamista 170 000 eurolla vuodessa (jakso 1) ja 120 000 eurolla vuodessa (jakso 2). Rahoituksen myöntämisen edellytyksenä on, että alueen muut merkittävät kunnat sitoutuvat omalta osaltaan rahoittamaan kokonaisuuden esitetyllä tavalla ja, että rahoituksesta tehdään erillinen sopimus kuntien kesken. Investointimäärärahan käyttö voidaan aloittaa, kun kalateiden vesilupa on myönnetty.

Maakauppoja varten varataan vuosittain 0,5 miljoonaa euroa, ja kiinteistöjen myynnin tulojen odotetaan tuovan vuosittain 0,25 miljoonan euron tasearvon.

Kaupungin investointiryhmä ehdottaa, että vuoden 2024 investointitalousarvio on kokonaisuudessaan 15,3 miljoonaa euroa.

RASEBORG
RAASEPORI

8. LIIKELAITOS JA KONSERNIYHTIÖT

Raaseporin Vesi -liikelaitos

Raaseporin Vesi tuottaa vesihuoltopalveluja Raaseporin asukkaille, yleisille laitoksille ja yrityksille. Toiminta-alueella palvellaan noin 6 800 kiinteistöä, jotka on liitetty vesihuoltoon. Toiminta rahoitetaan kokonaan liikelaitoksen asiakkaiden maksuilla.

Tavoitteena on ylläpitää kustannustehokkaasti korkeaa tasoa jaetussa vedessä, jäteveden käsittelyssä ja palvelussa. Liikelaitos suunnittelee sekä käyttöä että investointeja pitkäjänteisesti ja pyrkii innovatiivisiin ratkaisuihin.

Tulevina vuosina liikelaitos työskentelee aktiivisesti vuotomäärän ja sähkönkulutuksen pienentämiseksi. Nykyisen johtoverkon saneerausohjelma vuosille 2023–2029 valmistui vuonna 2022. Saneeraustahti kiihtyy saneerausohjelman mukaisesti, ja sen myötä investointitarve kasvaa tulevina vuosina ja myös vuoden 2029 jälkeen.

Johtoverkon saneerausten lisäksi vuoden 2024 suurin investointi on Koivuniemen vedenottamon saneeraus. Vuonna 2024 tavoitteena on myös Raaseporin Veden toiminta-alueen päivityksen valmistuminen.

Riskienhallintaa priorisoidaan. Vuosina 2020 ja 2021 liikelaitos on laatinut riskienhallintajärjestelmät SSP (Sanitation Safety Plan) ja WSP (Water Safety Plan). Lähivuosina on tarkoitus jatkaa riskien vähentämistä tärkeysjärjestyksessä.

Raaseporin kaupungin sijoitetun pääoman tuottovaatimus on 6 %, ja tämän vaatimuksen perusteella Raaseporin Vesi maksaa kaupungille 599 000 euroa vuonna 2024. Lisäksi Raaseporin Veden odotetaan kaupunginhallituksen ehdotuksen mukaan tekevän positiivisen tuloksen tilikaudella 2024.

Raaseporin Energia Oy

Kaupunki omistaa Raaseporin Energia Oy:n 100-prosenttisesti. Yhtiöllä on oma sähköverkko Tammissaaren keskustassa sekä kaukolämpöverkko Tammisaarella, Karjaalla ja Pohjassa. Raaseporin Energia Oy myy sähköä koko maahan ja urakointipalveluita koko läntiselle Uudellemaalle. Lisäksi Raaseporin Energia Oy omistaa oman sähköntuotannon Tammisaarella sekä osuuksia voimaloista (lähinnä tuuli-voima) muualla Suomessa.

Raaseporin Energia Oy:n tehtävänä on harjoittaa monipuolista energia-alan liiketoimintaa ja samalla tukea kaupunkia tämän strategian toteuttamisessa. Yhtiön on myös varmistettava, että Länsi-Uudellamaalla ja erityisesti Raaseporissa on saatavissa ajanmukaisia energiaratkaisuja, sekä valvottava asukkaiden etuja energiakysymyksissä.

Yhtiö investoi 2–4 miljoonaa euroa vuosittain toiminnan kehittämiseen Länsi-Uudellamaalla. Raaseporin Energia Oy kehittää strategiansa mukaisesti innovatiivisia sähköalan kokonaispalveluja, kuten sähköautojen latauspalvelu, aurinkoenergia ja LED-valaistus. Yhtiö pyrkii kehittämään tulevia palvelujaan yhä palvelulähtöisemmiksi, automatisoidummiksi ja joustavammiksi samalla kun asiakkaat ovat omatoimisempia. Toiminnallaan yhtiö pyrkii siihen, että alueen asukkaat pitävät yhtiötä ”omana energiayhtiönään”.

Sähkömarkkinat ovat voimakkaassa myllerryksessä, ja sähkökaupan riskit ovat kasvaneet huomattavasti sähkön hintojen volatiliteetin ja markkinoiden tulevaan kehitykseen ja kysyntään liittyvän epävarmuuden vuoksi. Yhtiö vähentää kuitenkin aktiivisesti markkinariskejä erilaisilla turvaamistoimilla. Samalla yhtiön oma sähköntuotanto tasapainottaa sähkön myynnin riskejä pitkillä aikavälillä.

Yhtiö maksaa kaupungille korkoa noin 1,7 miljoonaa euroa vuonna 2024. Kaupungin yhtiölle myöntämien lainojen saldo vuodenvaihteessa 2023–2024 on 25 miljoonaa euroa, ja arvion mukaan yhtiö nostaa lisäksi 4–6 miljoonaa euroa lainaa kaupungilta vuonna 2024. Lainaa ei lyhennetä vuoden 2024 aikana. 25 miljoonan euron laina erääntyy sopimuksen mukaan vuoden 2033 lopussa, kun vuonna 2024 nostetut lainat maksetaan 0,5 miljoonan euron tasaerissä puolivuositain vuoden 2025 puolivälistä alkaen.

Vuokratyhtiöt ja Raaseporin Kehitys Oy

Kaupunki omistaa neljä kiinteistöosakeyhtiötä ja kaksi osakeyhtiötä.

Vuokratyhtiöitä on neljä: Kiinteistö Oy Bäljarsinpuisto (omistusosuus 86,2 %), Kiinteistö Oy Dönsby, Karjaan vuokra-asunnot Koy ja Kiinteistö Oy Pohjantie. Kiinteistöyhtiöiden isännöitsijänä toimii myös kaupungin omistama Raaseporin Vuokra-asunnot Oy. Tavoitteena on kehittää toimintaa asuntopoliittisen ohjelman mukaisesti.

Raaseporin Kehitys Oy hallinnoi kaupungin osalta osakeomistusta C-Fiber Hanko Oy:ssä, joka omistaa kapasiteettia Hankoon haarautuvan optisen korkeanopeuksisen kuitukaapelin toteuttamiseen Saksaan. C-Fiber Hanko Oy ohjaa myös alueen datakeskustilojen kehittämistä ja koordinoi tonttien markkinointia datakeskusteollisuudelle.

Konserniohje

Voimassa oleva konserniohje hyväksyttiin vuonna 2014, ja tavoitteena on uudistaa konserniohje jakson 2024–2025 aikana.

9. TULOSLASKELMAOSA 2024–2026

TULOSLASKELMA sis. liikelait. Raaseporin Vesi	Tilinpäätös 2022	TA 2023 sis. TA- muutokset	Ennuste 30.09.2023	Ehdotus TA 2024	Talousarvio 2024	Suunn. 2025	Suunn. 2026
Toimintatulot							
Myyntitulot	24 403 124	20 794 000		21 097 440	21 101 540	23 089 990	23 544 660
Maksutulot	9 523 374	2 743 440		2 646 970	2 672 530	2 646 970	2 646 970
Tuet ja avustukset	6 523 777	3 145 300		3 285 480	3 285 480	3 135 480	3 135 480
Muut toimintatulot	25 956 516	23 877 260		25 416 340	25 381 140	25 958 930	26 652 590
Toimintatulot	66 406 791	50 560 000	50 558 000	52 446 230	52 440 690	54 831 370	55 979 700
Valmistus omaan käyttöön	370 950	444 500	287 000	479 500	479 500	492 400	505 690
Toimintamenot							
Henkilöstömenot	-94 075 461	-60 273 930		-64 028 050	-63 910 840	-67 417 970	-69 440 530
Palvelujen ostot	-113 747 764	-30 491 130		-31 374 190	-31 177 190	-32 713 300	-33 632 880
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-12 447 078	-9 643 470		-9 802 870	-9 816 800	-10 161 470	-10 466 310
Avustukset	-9 472 064	-6 584 320		-6 801 500	-6 893 500	-9 010 650	-9 315 130
Muut toimintamenot	-25 209 810	-22 289 580		-22 928 030	-22 856 830	-24 060 290	-24 691 930
Toimintamenot	-254 952 176	-129 282 430	-129 422 000	-134 934 640	-134 655 160	-143 363 680	-147 546 780
TOIMINTAKATE	-188 174 435	-78 277 930	-78 577 000	-82 008 910	-81 734 970	-88 039 910	-91 061 390
Verotulot	127 046 641	70 256 000	72 556 000	71 166 000	70 637 000	72 223 000	74 292 000
Kunnallisvero	109 001 175	54 249 000	56 006 000	54 975 000	54 446 000	55 762 000	57 749 000
Kiinteistövero	11 850 585	11 821 000	12 435 000	12 473 000	12 473 000	12 473 000	12 473 000
Yhteisövero	6 194 882	4 186 000	4 115 000	3 718 000	3 718 000	3 988 000	4 070 000
Valtionosuudet	71 525 009	16 989 700	16 990 000	18 609 360	18 609 360	22 762 490	22 879 000
Rahoitustulot ja-menot							
Korkotulot, ulkoiset	1 535 033	1 530 900	1 558 830	1 775 000	1 775 000	1 771 000	1 729 000
Korkotulot, sisäiset	6 628	0	67 000	41 000	41 000	0	0
Muut rahoitustulot	1 023 361	687 500	898 670	692 000	692 000	692 000	692 000
Korkomenot, ulkoiset	-746 724	-823 200	-381 500	-731 000	-731 000	-1 223 650	-1 536 240
Korkomenot, sisäiset	-6 628	0	-67 000	-41 000	-41 000	0	0
Muut rahoitusmenot	-5 455	-2 000	-16 000	-16 000	-16 000	-16 000	-16 000
Korvaus peruspääomasta	-598 533	-599 000	-599 000	-599 000	-599 000	-599 000	-599 000
VUOSIKATE	11 604 897	9 761 970	12 430 000	8 887 450	8 632 390	7 569 930	6 379 370
Poistot ja arvonalentumiset							
Suunnitelman mukaiset poistot	-7 320 118	-7 993 500	-7 878 000	-8 173 500	-8 173 500	-8 270 000	-8 821 600
Arvonalentumiset	-616 803	0	0	0	0	0	0
Satunnaiset erät							
TILIKAUDEN TULOS	3 667 976	1 768 470	4 552 000	713 950	458 890	-700 070	-2 442 230
Varausten lisäys/vähennys							
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	3 667 976	1 768 470	4 552 000	713 950	458 890	-700 070	-2 442 230

TULOSLASKELMAOSAN TUNNUSLUVUT 2024–2026

TULOSLASKELMA sis. liikelait. Raaseporin Vesi	Tilin- päätös 2022	TA 2023 sis. TA- muutokset	Ennuste 30.09.2023	Ehdotus TA 2024	Talous- arvio 2024	Suunn. 2025	Suunn. 2026
TUNNUSLUVUT							
Toimintatulot/-menot, %	-26,0	-39,1	-39,1	-38,9	-38,9	-38,2	-37,9
Verotulot, euro/asukas	4 650	2 559	2 643	2 588	2 569	2 626	2 702
Valtionosuudet, euro/ asukas	2 618	619	619	677	677	828	832
Vuosikate, euro/asukas	425	356	453	323	314	275	232
Vuosikate/Poistot, %	146,2	122,1	157,8	108,7	105,6	91,5	72,3
Kertynyt yli-/alijäämä, 1 000 €	10 081	11 850		12 563	12 308	11 608	9 166
Asukasmäärä vuoden lopussa	27 324	27 450	27 450	27 500	27 500	27 500	27 500

10. RAHOITUSOSA 2024–2026

RAHOITUSOSA sis. liikelait. Raaseporin Vesi	Tilin- päätös 2022	TA 2023 sis. TA- muutokset	Ennuste 30.09.2023	Ehdotus TA 2024	Talousarvio 2024	Suunn. 2025	Suunn. 2026
Toiminnan rahavirta							
Vuosikate	11 604 898	9 761 970	12 430 000	8 887 450	8 632 390	7 569 930	6 379 370
Satunnaiset erät	0	0	0	0	0	0	0
Tulorahoituksen korjauserät	-1 212 225	-670 000	-670 000	-550 000	-550 000	-500 000	-500 000
Investointien rahavirta							
Investointimenot	-13 535 334	-17 375 000	-16 765 000	-20 155 000	-18 518 000	-25 013 000	-26 754 000
Rahoitusosuudet investointimenoihin	849 150	0	471 500	0	0	0	0
Pysyvien vastaavien hyödykkei- den luovutustulot	1 437 447	1 440 000	1 300 000	800 000	1 150 000	750 000	750 000
Toiminnan ja investointien rahavirta	-856 065	-6 843 030	-3 233 500	-11 017 550	-9 285 610	-17 193 070	-20 124 630
Rahoituksen rahavirta							
Antolainauksen muutokset							
Antolainasaamisten lisäykset	-26 528	-25 000 000	0	0	-6 000 000	0	0
Antolainasaamisten vähennykset	1 180	25 000 000	0	2 188 650	2 188 650	1 000 000	1 000 000
Lainakannan muutokset							
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	16 554 061	19 700 000	19 700 000	29 000 000	33 500 000	37 500 000	44 500 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-14 167 020	-16 762 500	-16 762 500	-21 768 020	-21 768 020	-21 741 030	-25 041 040
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-5 929 740	0	0	0	0	0	0
Oman pääoman muutokset							
Vaikutus maksuvalmiuteen	-4 424 111	-3 905 530	-296 000	-1 596 920	-1 364 980	-434 100	334 330
TUNNUSLUVUT							
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 1000 €		-7 699	-4 090	-15 107	-13 375	-30 568	-50 693
Lainakanta 1 000 €	108 358	111 296	111 296	118 527	123 027	138 786	158 245
Lainaa €/asukas	3 966	4 054	4 054	4 310	4 474	5 047	5 754
Investointien sisäinen rahoitus, %	92,4	57,1	78,4	43,1	46,5	29,1	22,6
Asukasmäärä	27 324	27 450	27 450	27 500	27 500	27 500	27 500

Selitykset: Investointien tulorahoitus % = 100 * Vuosikate/Investointien hankintameno.

RASEBORG
RAASEPORI

II. KÄYTTÖTALOUS 2024–2026

TOIMIALA: HALLINTO JA SISÄISET PALVELUT **tavoitteena tuottaa hyvää hallintoa**

Toimialan perustiedot

Hallinto ja sisäiset palvelut -toimiala vastaa hallintojen monialaisista tukitoiminnoista. Toimialaan kuuluu seuraavat osastot: viestintä- ja hallintopalveluosasto, talousosasto, henkilöstöosasto, IT- ja digitalisaatio-osasto sekä sisäisten palvelujen osasto. Jokaista osastoa johtaa osastopäällikkö.

Viestintä- ja hallintopalveluosasto hoitaa viestinnän ja hallinnon muun hallinnon tukitoimintoja. Osaston toimialaan kuuluvat yleiset vaalit, oikeudelliset palvelut, sisäinen valvonta, hankinnat, viestintä, käännöspalvelut, sisäinen posti ja arkistointi. Osasto on kaupunginhallituksen valmistelu- ja toimeenpanoelin, ja toimii kaupunginjohtajan kansliana. Viestintä, joka on toimintayksikkö, koordinoi ja kehittää kaupungin viestintää.

Talousosastolla on kokonaisvastuu taloushallinnosta ja -suunnittelusta, talousarviosta, tilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta, ennusteista ja tilastoista, ulkoisesta ja sisäisestä raportoinnista ja riskienhallinnasta.

Henkilöstöosaston vastuulla on kaupungin henkilöstökehitys, sopimusneuvottelut, palkanlaskenta, työsuojelu, kesätyöt, henkilöstökyselyt, henkilöstötilastot, henkilöstöedut ja virkistys, henkilöstön työterveyshuolto sekä muiden toimialojen tukeminen rekrytoinnissa ja esihenkilöiden täydennyskoulutuksessa. Osaston ostopalvelut koostuvat pääasiassa jäsenmaksuista kunnalliselle työmarkkinalaitokselle, palkkalaskelmista, eri työterveyshankkeista, työterveyshuollosta, johtamisen, kielten ja ensiavun koulutuspalveluista sekä ePassi-eduista.

IT- ja digitalisaatio-osasto vastaa IT-ympäristön strategisesta kehittämisestä ja operatiivisesta toiminnasta yhdessä toiminnan kanssa. Osastoon kuuluu myös puhelinvaihde. IT toimii muun toiminnan tukitoimintona tarkoituksena mahdollistaa, että organisaatio voi saada toimivia prosesseja, jotka perustuvat asianmukaisiin tietotekniikkaratkaisuihin. IT:n tulee toimia integroituna osana toiminnan muutoksissa, jotka edellyttävät IT-osaston resursseja.

Sisäisten palvelujen osasto vastaa toimitilahuollosta ja ruokahuollosta sekä tarjoaa palveluita organisaation sisäisille asiakkaille.

Toiminnan tavoitteet, painopisteet ja keskeiset muutokset 2024

- Toimialan toiminta mukautetaan uuteen organisaatioon.
- Valmiussuunnitelma päivitetään.
- Presidentinvaali ja europarlamenttivaalit järjestetään.
- Kaupungin sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa kehitetään.
- Kaupungin intraa uudistetaan.
- Otetaan käyttöön uusi ohjelmisto talousosaston seurantaan ja raportointiin sekä automaation loppuun saattamiseen.
- Otetaan käyttöön uusi palkanlaskentaohjelma ja HR-ohjelmakokonaisuus.

- Kuvataan kaupungin IT-kokonaisarkkitehtuuri ja selkeytetään IT- ja digitalisaatiotoimintoja.
- Luonnonystävällisten desinfiointiaineiden käyttöönoton suunnittelu siten, että siivousaineet ovat 99-prosenttisesti joutsenmerkittyjä.
- Sopeuttaminen Suomen uusiin ravitsemussuosituksiin.

Toiminnan tavoitteet, painopisteet ja keskeiset muutokset 2025–2026

- Vuosien 2026–2029 strategia laaditaan
- Toimintaa sopeutetaan ja mitoitetaan ottaen huomioon TE-toimistojen siirtyminen kuntiin
- Panostukset hyvään työnantajapolitiikkaan, hyvinvoivaan henkilöstöön sekä hyvään johtamiseen
- IT-palveluja automatisoidaan ja kehitetään
- Uudistetun Katarinaskolanin tukipalvelut

KÄYTTÖTALOUS €	Tilinpäätös 2022	Talousarvio 2023 muutoksin	Ehdotus 2024	Talousarvio 2024	Talous- suunnitelma 2025	Talous- suunnitelma 2026
Toimintatuotot	14 071 319	10 942 290	11 703 750	11 634 750	12 074 930	12 353 980
Henkilöstökulut	-9 750 963	-8 351 970	-8 865 990	-8 862 830	-9 121 720	-9 395 370
Ostopalvelut	-6 553 428	-4 960 120	-5 186 020	-5 186 020	-5 341 610	-5 501 860
Aineet ja tavarat	-1 997 341	-1 783 030	-1 845 500	-1 855 720	-1 909 130	-1 966 410
Avustukset	-111 433	-92 000	-90 000	-90 000	-92 700	-95 480
Muut kulut	-1 985 097	-2 466 390	-2 338 470	-2 198 470	-2 368 630	-2 380 880
Toimintakulut	-20 398 261	-17 653 510	-18 325 980	-18 193 040	-18 833 790	-19 340 000
Toimintakate	-6 326 943	-6 711 220	-6 622 230	-6 558 290	-6 758 860	-6 986 020
Muutos TA 2024-TA 2023		6,07 %	-1,3 %	-2,3 %		
Mistä:						
Sisäiset tuotot	12 799 294	9 961 180	10 718 270	10 649 270	11 081 280	11 351 920
Sisäiset kulut	-1 173 904	-1 182 400	-1 255 780	-1 255 780	-1 293 460	-1 332 260

TILINTARKASTUS

Toimintakuvaus

Tarkistaa laillisuus (tilintarkastaja) ja tarkoituksenmukaisuus (tarkastuslautakunta).

Kaupungin hallinto ja talous tarkistetaan kunnallislain, kaupungin tilintarkastussäännön ja hyväksytyin tilintarkastus- ja arviointiohjelman mukaisesti. Lakisääteisiä tilintarkastuspäiviä on 75 valtuuston hyväksymän tarjouksen mukaan. Tarkastuslautakunnassa on yhdeksän (9) jäsentä. Tarkastuslautakunta pitää vuosittain noin 9 kokousta. Tilintarkastaja toimii tarkastuslautakunnan sihteerinä valtuuston hyväksymän tilintarkastustarjouksen mukaan. Tämän arvioidaan vievän yhteensä 10 päivää. Kokouksiin kutsutaan hallintoyksiköiden johtavat virkamiehet hyväksytyin arviointiohjelman mukaan.

Valtuusto tutustuu tarkastuslautakunnan vahvistamaan arviointikertomukseen kesäkuun aikana, minkä jälkeen toimialat ja kaupunginhallitus jättävät vastineet. Tilintarkastuskertomus käsitellään tilinpäätöksen yhteydessä toukokuun aikana. Tilintarkastaja raportoi kirjallisesti tarkastuslautakunnalle 2–3 kertaa toimintavuoden aikana. Tarkastuslautakunta antaa tiedoksi sidonnaisuuksien selvitykset valtuustolle vuosittain.

Toiminnan tavoitteet, painopisteet ja keskeiset muutokset 2024 strategian toimenpideohjelman mukaisesti

Lautakunta toteuttaa toimeksiantonsa vahvistetun arviointisuunnitelman mukaisesti, joka on laadittu toimikaudeksi 2021–2024 ensimmäisenä toimintavuotena. Arviointiohjelma päivitetään vuosittain arviointisuunnitelman mukaan.

Lautakunnan osaamisen kehittämisen varmistamiseksi lautakunnan jäsenet pyrkivät osallistumaan jakson aikana vähintään yhteen kunnallisille tarkastuslautakunnan jäsenille tarkoitettuun koulutukseen.

Toiminnan tavoitteet, painopisteet ja keskeiset muutokset 2025–2026 strategian toimenpideohjelman mukaisesti

Lautakunnan ensimmäisenä toimintavuotena annetaan vuosittain päivitettävä arviointiohjelma lautakunnan toimikaudeksi 2021–2024. Lautakunta jättää vuosittain valtuustolle arviointikertomuksen, joka sisältää arvioinnin tulokset.

SITOVAT TAVOITTEET 2024

STRATEGISET TAVOITTEET	TOIMINTATAVOITTEET	TAVOITeltu TASO / MITTARIT
Parempi palvelutaso	Vahvistetun arviointisuunnitelman mukainen arviointikertomus	Arviointikertomuksen luovutus valtuustolle kesäkuussa
Parempi palvelutaso	Arviointiohjelman vuosittainen päivitys	Arviointiohjelman päivitys vuodelle 2024 syyskauden alussa

STRATEGISET TAVOITTEET	TOIMINTATAVOITTEET	TAVOITELTU TASO / MITTARIT
Vastuullinen talouspolitiikka	Lautakunta valvoo sidonnaisuuk-sien ilmoituksia	Sidonnaisuusrekisteri viedään valtuustolle tiedoksi syksyllä

SITOVAT TAVOITTEET 2025–2026

STRATEGISET TAVOITTEET	TOIMINTATAVOITTEET	TAVOITELTU TASO / MITTARIT
Parempi palvelutaso	Tarkastuslautakunnan prosessiku-vausten päivittäminen	Tarkastuslautakunnan työn prosessikuvaukset ovat selkeät ja niistä on tiedotettu kaupungissa sisäisesti ja tulevan valtuusto-kauden tarkastuslautakunnalle selkeällä tavalla.

KÄYTTÖTALOUS €	Tilinpäätös 2022	Talousarvio 2023 muutoksin	Ehdotus 2024	Talousarvio 2024	Talous-suunnitelma 2025	Talous-suunnitelma 2026
Toimintatuotot						
Henkilöstökulut	-14 406	-16 290	-16 300	-16 300	-16 790	-17 290
Ostopalvelut	-37 236	-43 960	-44 740	-44 740	-46 080	-47 460
Aineet ja tavarat	-109	-1 000	-1 000	-1 000	-1 030	-1 060
Avustukset						
Muut kulut	-3 249	-4 670	-3 860	-3 860	-3 980	-4 100
Toimintakulut	-55 000	-65 920	-65 900	-65 900	-67 880	-69 910
Toimintakate	-55 000	-65 920	-65 900	-65 900	-67 880	-69 910
Muutos TA 2024-TA 2023		19,9 %	0,0 %	0,0 %		
Mistä:						
Sisäiset tuotot						
Sisäiset kulut	-4 140	-5 630	-5 190	-5 190	-5 340	-5 500

VIESTINTÄ- JA HALLINTO-OSASTO

Toimintakuvaus

Viestintä- ja hallinto-osasto hoitaa muun hallinnon viestinnän ja hallinnon tukitoimintoja. Osaston toimialaan kuuluvat yleiset vaalit, oikeudelliset palvelut, sisäinen valvonta, hankinnat, viestintä, käännös-palvelut, sisäinen posti ja arkistointi.

Osasto on kaupunginhallituksen valmistelu- ja toimeenpanoelin ja toimii kaupunginjohtajan kansliana sekä avustaa kaupunginjohtajaa tämän työtehtävissä. Viestintä on osaston alaisuuteen kuuluva toimintayksikkö. Toimintayksikkö koordinoi ja kehittää kaupungin viestintää.

Viestintätoimintayksikön tehtäviin kuuluu tiedotusvastaavien, toimialojen viestintävastaavien sekä muun henkilöstön tukeminen sujuvan, luotettavan ja toimivan viestinnän varmistamiseksi sekä sisäisesti että ulkoisesti. Lisäksi toimintayksikkö johtaa ja kehittää sosiaalisen median ryhmää sekä koordinoi ja kehittää kaupungin mediaviestintää ja verkkoviestintää raasepori.fi-sivuston kautta. Sisäinen koulutus ja konsultointi on toimintayksikön keskeinen tehtävä. Viestintätoimintayksikkö vastaa myös viestintäsuunnitelman päivittämisestä ja seurannasta sekä muiden viestintään ja kaupungin visuaaliseen linjaan liittyvien ohjeiden laatimisesta ja kehittämisestä. Viestintätiimi tekee lisäksi tiivistä yhteistyötä elinkeinoelämän ja työllisyyden toimialan markkinointitiimin kanssa kaupungin viestintään ja markkinointiin liittyvissä asioissa.

Kaupunki osallistuu Avoin hallinto -verkostoon ja Kansalliskieliverkostoon. Koulutusta järjestetään viranhaltijoille ja poliitikoille. Kaupunki osallistuu aktiivisesti kansallisiin valmiusharjoituksiin ja on edustettuna alueellisilla maanpuolustuskursseilla.

Toiminnan tavoitteet, painopisteet ja keskeiset muutokset 2024

- Presidentinvaali
- Europarlamenttivaalit
- Strategian täytäntöönpanon seurannan jatkaminen
- Kehitetään edelleen kaupungin sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa muun muassa päivittämällä kaupungin sisäistä valvontaa koskevia ohjeita
- Kehitetään kaupungin riskienhallintaa edelleen muun muassa yhtenäistämällä riskien tunnistamisen ja arvioinnin linjauksia
- Selkeytetään viestinnän vastuunjakoja ja tehtäväjakoja sekä toimintatapoja ja -prosesseja
- Intranetiä uudistetaan
- Kaupungin valmiussuunnitelmaa päivitetään

Toiminnan tavoitteet, painopisteet ja keskeiset muutokset 2025–2026

- Aluevaalit ja kuntavaalit 2025
- Vuosien 2026–2029 strategian laatiminen
- Viestintäsuunnitelman päivittäminen

SITOVAT TAVOITTEET 2024

STRATEGISET TAVOITTEET	TOIMINTATAVOITTEET	TAVOITELTU TASO / MITTARIT
Määrätietoinen kansalaisviestintä	Presidentinvaali sujuu moitteettomasti	Moitteeton vaaliprosessi
Määrätietoinen kansalaisviestintä	Europarlamenttivaalit sujuvat moitteettomasti	Moitteeton vaaliprosessi
Hyvinvoiva henkilöstö	Henkilöstö voi hyvin ja viihtyy työssään	Henkilöstökyselyn tulos on keskimäärin 65 tai korkeampi
Määrätietoinen kansalaisviestintä	Aktiivinen viestintä kaupungin verkkosivuilla	Vähintään 600 artikkelia vuodessa molemmat kielet laskettuna
Parantunut palvelutaso	Sisäiset asiakkaat ovat tyytyväisiä oikeudellisiin palveluihin	60 prosenttia sisäisistä asiakkaita on tyytyväisiä oikeudellisiin palveluihin (arvosana 4–5 asteikolla 1–5)
Parantunut palvelutaso	Sisäiset asiakkaat ovat tyytyväisiä viestinnän tukeen	60 prosenttia sisäisistä asiakkaita on tyytyväisiä viestinnän tukeen (arvosana 4–5 asteikolla 1–5)

SITOVAT TAVOITTEET 2025–2026

STRATEGISET TAVOITTEET	TOIMINTATAVOITTEET	TAVOITELTU TASO / MITTARIT
Määrätietoinen kansalaisviestintä	Aluevaalit ja kuntavaalit 2025	Moitteeton vaaliprosessi
Hyvinvoiva henkilöstö	Henkilöstö voi hyvin ja viihtyy työssään	Henkilöstökyselyn tulos on keskimäärin 65 tai korkeampi
Parantunut palvelutaso	Sisäiset asiakkaat ovat tyytyväisiä oikeudellisiin palveluihin	70 % sisäisistä asiakkaista on tyytyväisiä oikeudellisiin palveluihin (arvosana 4–5 asteikolla 1–5)

STRATEGISET TAVOITTEET	TOIMINTATAVOITTEET	TAVOITELTU TASO / MITTARIT
Parantunut palvelutaso	Sisäiset asiakkaat ovat tyytyväisiä viestinnän tukeen	70 prosenttia sisäisistä asiakkaista on tyytyväisiä viestinnän tukeen (arvosana 4–5 asteikolla 1–5)

Henkilötyövuodet 31.12.	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Kaupunginkanslia	13,3	13,3	13,3	14,3	14,3	14,3
Viestintä				2,5	3,0	3,0
Yhteensä	13,3	13,3	13,3	16,8	17,3	17,3

KÄYTTÖTALOUS €	Tilinpäätös 2022	Talousarvio 2023 muutoksin	Ehdotus 2024	Talousarvio 2024	Taloussuunnitelma 2025	Taloussuunnitelma 2026
Toimintatuotot	132 026	55 250	190 150	190 150	190 150	190 150
Henkilöstökulut	-1 362 730	-1 355 600	-1 552 010	-1 552 010	-1 598 570	-1 646 530
Ostopalvelut	-651 523	-783 180	-791 870	-791 870	-815 630	-840 100
Aineet ja tavarat	-22 888	-35 950	-32 350	-32 350	-33 320	-34 320
Avustukset	-111 433	-92 000	-90 000	-90 000	-92 700	-95 480
Muut kulut	-456 487	-764 310	-666 340	-586 340	-586 330	-606 920
Toimintakulut	-2 605 061	-3 031 040	-3 132 570	-3 052 570	-3 126 550	-3 223 350
Toimintakate	-2 473 035	-2 975 790	-2 942 420	-2 862 420	-2 936 400	-3 033 200
Muutos TA 2024-TA 2023		20,3 %	-1,1 %	-3,8 %		
Mistä:						
Sisäiset tuotot		1 000				
Sisäiset kulut	-388 525	-366 150	-411 470	-411 470	-423 820	-436 530

TALOUSOSASTO

Toimintakuvaus

Talousosasto vastaa kokonaisvaltaisesta taloushallinnosta ja -suunnittelusta, talousarviosta, tilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta, ennusteista ja tilastoinnista, raportoinnista, perinnästä ja riskienhallinnasta.

Valtuuston sitovuustason toiminnasta ja taloudesta raportoidaan kokonaisvaltaisesti kaupunginhallitukselle ja valtuustolle neljännesvuosittain. Seurantakriteerit raportoidaan kaupunginhallitukselle kuukausittain.

Talousosasto vastaa sekä ulkoisesta että sisäisestä talousraportoinnista, juoksevasta kirjanpidosta ja maksuliikenteestä. Lakisääteiset talustilastot raportoidaan Valtiokonttorille määritellyn aikataulun mukaisesti (noin 20 raporttia vuodessa).

Osasto koordinoi taloushallintoon liittyviä toimialarajat ylittäviä prosesseja järjestämällä sisäistä koulutusta Opiferus (budjetointi ja talousarvioseuranta), Pro Economica (kirjanpito) ja Rondo-ohjelmistojen (ostolaskut) käytössä sekä antamalla erilaisia ohjeita.

Taluspäälliköstä, sisäisestä controllerista ja toimialacontrollereista koostuva controller-tiimi koordinoi jatkuvasti käytäntöjä ja kehittää toimintaa ja prosesseja edelleen.

Kaikki palvelut hoidetaan omana toimintana.

Verohallinnon palvelujen verotuskustannukset (Laki Verohallinnosta 6 luku; vuodelle 2024 on (Verohallinnon ennusteen mukaisesti) budjetoitu 312 000 euroa) sisältyvät ostopalveluihin.

Toiminnan tavoitteet, painopisteet ja keskeiset muutokset 2024

- Saatetaan loppuun Pro Economica -talousjärjestelmästä Valtiokonttorille (raportointi XBRL-tiedostomuodossa) lähetettävien talustilastoraporttien automatisointihanke.
- Johdon työpöytä -ohjelmisto otetaan käyttöön talouden ja muiden tilastojen kokonaisvaltaiseen seurantaan (mm. väestö- ja työttömyystilastot).
- Otetaan käyttöön investointien seuranta budjetointi- ja talousarvioseurantaohjelmisto Opiferuksessa.
- Laajennetaan mahdollisten asiakaslaskujen jakelukanavien määrää (sähköpostilasku ja erilaiset sähköiset postilaatikat).
- Riskinhallintatyökalun arviointi ja käyttöönotto.
- Toimintaa valmistellaan muutoksiin, jotka TE-toimistojen siirtyminen kuntiin aiheuttaa.

Toiminnan tavoitteet, painopisteet ja keskeiset muutokset 2025-2026

Toimintaa sopeutetaan ja mitoitetaan niiden muutosten mukaisesti, jotka TE-toimistojen siirtyminen kuntiin aiheuttaa.

SITOVAT TAVOITTEET 2024

STRATEGISET TAVOITTEET	TOIMINTATAVOITTEET	TAVOITELTU TASO / MITTARIT
Parantunut palvelutaso	Sisäiset asiakkaat ovat tyytyväisiä talousosaston palveluihin	75 % sisäisistä asiakkaista on tyytyväisiä talousosaston palveluihin (arvosana kyselyssä 4–5)
Parantunut palvelutaso	Sisäiset asiakkaat ovat tyytyväisiä talousosaston ohjeisiin ja koulutuksiin	75 % sisäisistä asiakkaista on tyytyväisiä talousosaston palveluihin (arvosana kyselyssä 4–5)
Hyvinvoiva henkilöstö	Henkilöstö voi hyvin ja viihtyy työssään	Henkilöstökyselyn tulos on keskimäärin 65 tai korkeampi
Järkevä digitalisaatio	Sähköisten ostolaskujen osuuden lisääminen nykyisestä (06/2023 85 %)	Sähköisten laskujen osuus = 90 %
Järkevä digitalisaatio	Sähköisten myyntilaskujen osuuden lisääminen nykyisestä (06/2023 34 %)	Sähköisten laskujen osuus = 35 %

SITOVAT TAVOITTEET 2025–2026

STRATEGISET TAVOITTEET	TOIMINTATAVOITTEET	TAVOITELTU TASO / MITTARIT
Hyvinvoiva henkilöstö	Henkilöstö voi hyvin ja viihtyy työssään	Henkilöstökyselyn tulos on keskimäärin 65 tai korkeampi
Järkevä digitalisaatio	Sähköisten ostolaskujen osuuden lisääminen nykyisestä (06/2023 85 %)	Sähköisten laskujen osuus = 95 %
Järkevä digitalisaatio	Sähköisten myyntilaskujen osuuden lisääminen nykyisestä (06/2023 34 %)	Sähköisten laskujen osuus = 40 %

Henkilötyövuodet 31.12.	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Talousoasto	8,0	8,0	8,0	7,0	7,0	7,0
Yhteensä	8,0	8,0	8,0	7,0	7,0	7,0

*Hankintapäällikkö siirtyy viestintä- ja hallinto-osastolle 1.1.2024.

KÄYTTÖTALOUS €	Tilinpäätös 2022	Talousarvio 2023 muutoksin	Ehdotus 2024	Talousarvio 2024	Talous- suunnitelma 2025	Talous- suunnitelma 2026
Toimintatuotot	78 349	56 000	28 000	28 000	28 000	28 000
Henkilöstökulut	-525 216	-493 880	-448 510	-448 510	-461 970	-475 830
Ostopalvelut	-682 497	-460 010	-424 620	-424 620	-437 360	-450 480
Aineet ja tavarat	-2 380	-12 000	-9 500	-9 500	-9 790	-10 080
Avustukset						
Muut kulut	-36 542	-42 460	-36 760	-36 760	-37 860	-38 990
Toimintakulut	-1 246 635	-1 008 350	-919 390	-919 390	-946 980	-975 380
Toimintakate	-1 168 286	-952 350	-891 390	-891 390	-918 980	-947 380
Muutos TA 2024-TA 2023		-18,5 %	-6,4 %	-6,4 %		
Mistä:						
Sisäiset tuotot						
Sisäiset kulut	-74 086	-83 570	-71 840	-71 840	-73 990	-76 210

HENKILÖSTÖOSASTO

Toimintakuvaus

Henkilöstöosaston vastuulla on kaupungin henkilöstökehitys, sopimusneuvottelut, palkanlaskenta, eläkeasiat, työsuojelu, oppisopimukset, kesätyöt, henkilöstökyselyt, henkilöstötilastot, johtajakoulutus, henkilökunnan etuudet ja virkistäytyminen, henkilökunnan työterveyshuolto sekä muiden toimialojen tukeminen rekrytoinnissa ja esihenkilöiden täydennyskoulutuksessa. Osaston ostopalvelut koostuvat pääasiassa jäsenmaksuista kunnalliselle työmarkkinalaitokselle, palkkalaskelmista, eri työterveyshankkeista, työterveyshuollosta, johtamisen koulutuspalveluista, kielten ja ensiavun koulutuspalveluista sekä ePassi-etuuksista (lounas-, liikunta-, kulttuuri-, hyvinvointi- ja polkupyöräetus).

Toiminnan tavoitteet, painopisteet ja keskeiset muutokset 2024

- Uuden palkanlaskentaohjelman ja HR-ohjelmakokonaisuuden käyttöön ottaminen (Human Resources)
- Kohdennetun liikuntakampanjan toteuttaminen
- Työterveyshankkeiden kehittäminen
- Toimet työterveyden ja työturvallisuuden edistämiseksi
- Lisätukea rekrytointiin ja osaamisen lisäämiseen liittyviin toimintoihin
- Selkeän ja houkuttelevan työnantajakuvan luominen

Toiminnan tavoitteet, painopisteet ja keskeiset muutokset 2025–2026

Painopisteinä ovat laadukas työterveyshuolto, henkilöstöedut, terve työympäristö, hyvä johtajuus sekä työterveyttä ja hyvinvointia lisäävät hankkeet. Osaston toiminnan sopeuttaminen hyvinvointialueeseen.

SITOVAT TAVOITTEET 2024

STRATEGISET TAVOITTEET	TOIMINTATAVOITTEET	TAVOITeltu TASO / MITTARIT
Hyvinvoiva henkilöstö	Laadukas työterveyshuolto, joka tekee ennaltaehkäisevää työtä henkilöstön työhyvinvoinnin ylläpitämiseksi.	Henkilöstölle tarjotaan terveystarkastus viiden vuoden välein. 250 terveystarkastusta vuosittain.
Hyvinvoiva henkilöstö	Vähintään 5 % kaupungin henkilöstöstä tulee omata voimassa oleva todistus suoritetusta ensiapukurssista.	60 työntekijälle tarjotaan ensiapukurssi.
Parantunut palvelutaso	Tavoitteena on työllistää nuoria sekä turvata kaupungin palvelutarjonta kesäkuukausina palkkaamalla kesätyöntekijöitä.	Nuorille tarjotaan kesätyöitä kaupungin yksiköissä yhteensä 100 kuukautta.

STRATEGISET TAVOITTEET	TOIMINTATAVOITTEET	TAVOITELTU TASO / MITTARIT
Tiedolla johtaminen	Tavoitteena on, että kaikki kaupungin esihenkilöt ja heidän sijaisensa osallistuvat kahdeksanosaiseen sisäiseen koulutuskokonaisuuteen.	75 % kaupungin esihenkilöistä ja heidän sijaisistaan on suorittanut koulutuksen.
Työllisyyden parantaminen	Lisää hakemuksia avoimiin työpaikkoihin.	Keskimäärin 10 hakemusta avointa paikkaa kohden.
Hyvinvoiva henkilöstö	Henkilöstö käyttää liikunta-, kulttuuri- ja hyvinvointietuuksiaan.	Epassin Flex-edun käyttöaste on 75 %.
Hyvinvoiva henkilöstö	Henkilöstö voi hyvin ja viihtyy työssään.	Henkilöstökyselyn tulos on keskimäärin 65 tai korkeampi.
Hyvinvoiva ja viihtyvä henkilöstö	Yhdenvertaisuuden edistäminen sekä väkivallan, rasismien, seksuaalisen häirinnän ja epäasiallisen käyttäytymisen ehkäiseminen ja torjuminen	Kehittyneet sisäiset raportointikanavat, päivitetty henkilöstökysely sekä tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma
Tasa-arvon ja yhdenvertaisen kohtelun edistäminen	Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusohjelman päivittäminen	Hyväksytty ja voimassa oleva tasa-arvo ja yhdenvertaisuusohjelma

SITOVAT TAVOITTEET 2025–2026

STRATEGISET TAVOITTEET	TOIMINTATAVOITTEET	TAVOITELTU TASO / MITTARIT
Hyvinvoiva henkilöstö	Laadukas työterveyshuolto, joka tekee ennaltaehkäisevää työtä henkilöstön työhyvinvoinnin ylläpitämiseksi.	Henkilöstölle tarjotaan terveystarkastus viiden vuoden välein. 250 terveystarkastusta vuosittain.
Hyvinvoiva henkilöstö	Vähintään 5 % kaupungin henkilöstöstä tulee omata voimassa oleva todistus suoritetusta ensiapukurssista.	60 työntekijälle tarjotaan ensiapukurssi.
Parantunut palvelutaso	Tavoitteena on työllistää nuoria sekä turvata kaupungin palvelutarjonta kesäkuukausina palkkaamalla kesätyöntekijöitä.	Nuorille tarjotaan kesätöitä kaupungin yksiköissä yhteensä 100 kuukautta.

MUUT TUNNUSLUVUT	Tilinpäätös 2022	Talousarvio 2023 muutoksin	Ehdotus 2024	Talousarvio 2024	Talous- suunnitelma 2025	Talous- suunnitelma 2026
Maksettujen palkkojen lkm/vuosi	46 151	24 000	24 000	24 000	24 000	24 000
Henkilöstön terveystarkastukset	358	250	250	250	250	250
Työtapaturmat	152	0	0	0	0	0

Henkilötyövuodet 31.12.	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Henkilötyövuodet	13,6	15,5	14,0	14,0	14,0	14,0
Yhteensä	13,6	15,5	14,0	14,0	14,0	14,0

KÄYTTÖTALOUS €	Tilinpäätös 2022	Talousarvio 2023 muutoksin	Ehdotus 2024	Talousarvio 2024	Talous- suunnitelma 2025	Talous- suunnitelma 2026
Toimintatuotot	753 110	480 000	495 000	495 000	495 000	495 000
Henkilöstökulut	-1 112 836	-1 116 070	-1 153 830	-1 153 830	-1 188 440	-1 224 090
Ostopalvelut	-1 974 948	-1 422 790	-1 518 940	-1 518 940	-1 564 510	-1 611 450
Aineet ja tavarat	-84 031	-80 200	-90 200	-90 200	-92 910	-95 700
Avustukset						
Muut kulut	-69 596	-84 740	-65 040	-65 040	-66 990	-69 000
Toimintakulut	-3 241 411	-2 703 800	-2 828 010	-2 828 010	-2 912 850	-3 000 240
Toimintakate	-2 488 302	-2 223 800	-2 333 010	-2 333 010	-2 417 850	-2 505 240
Muutos TA 2024-TA 2023		-10,6 %	4,9 %	4,9 %		
Mistä:						
Sisäiset tuotot	1 049					
Sisäiset kulut	-159 489	-164 830	-150 280	-150 280	-154 790	-159 440

IT- JA DIGITALISAATIO-OSASTO

Toimintakuvaus

It vastaa it-ympäristön strategisesta kehittämisestä ja operatiivisesta toiminnasta yhdessä toiminnan kanssa. Tähän kuuluu myös puhelinvaihde. It toimii muun toiminnan tukitoimintona tarkoituksena mahdollistaa, että organisaatio voi saada toimivia prosesseja, jotka perustuvat asianmukaisiin tietotekniikkaratkaisuihin. It:n tulee toimia integroituna osana toiminnan muutoksissa, jotka edellyttävät it-osaston resursseja.

Lyhenneluettelo

- MDM - Mobile Device Management
 - ✦ mobiililaitteiden keskitetty hallinta
- NIS2 - Network and Information Security
 - ✦ EU:n tietoturvadirektiivi
- IDM/IAM - Identity Management System/Identity Access Management
 - ✦ identiteettien automaattinen hallintajärjestelmä
- SaaS- Software as a Service
 - ✦ palveluntarjoajalle ulkoistettu järjestelmäkokonaisuus
- SOC/SIEM -> Security Operations Center/Security Information and Event Management
 - ✦ lokien keskitetty hallintajärjestelmä ja tietoturvan hallinnan järjestelmä
- EA – Enterprise Architect
 - ✦ henkilöresurssi, joka vastaa kokonaisarkkitehtuurista
- TOGAF – The Open Group Architecture Framework
 - ✦ kokonaisarkkitehtuurin metodi
- M365
 - ✦ Microsoft:n pilviympäristö
- AD - Active Directory
 - ✦ Microsoftin Windows-toimialueen käyttäjätietokanta ja hakemistopalvelu

Toiminnan tavoitteet, painopisteet ja keskeiset muutokset 2024

- Selkeytetään it-osaston sisäisiä rooleja.
- Toimintahankkeiden priorisoinnin työtapojen uudistaminen (LEAN)
- It-laitteiden (lähinnä mobiililaitteet) (MDM) käsittelyn ja valvonnan parantaminen
- Raaseporilla on it-arkkitehti
- NIS2-direktiivin valmistelut
- Kokonaisarkkitehtuuri on kuvattu ja valmis digitalisoinnin kehykseksi

Toiminnan tavoitteet, painopisteet ja keskeiset muutokset 2025–2026

- Käyttäjän identiteetin elinkaari on automatisoitu (IDM/IAM)
- Palvelutasot tulee voida tunnistaa it:n sisäisiä palveluita varten
- Painopisteen tulee olla enemmän SaaS/PaaS/laaS-palveluissa paikallisen investoinnin sijaan

SITOVAT TAVOITTEET 2024

STRATEGISET TAVOITTEET	TOIMINTATAVOITTEET	TAVOITELTU TASO / MITTARIT
Parantunut palvelutaso	Sisäiset asiakkaat ovat tyytyväisiä it:n tukipalveluihin	Asiakastyytyväisyys 4,0 (asteikko 1–5)
Parantunut palvelutaso	Sisäiset asiakkaat ovat tyytyväisiä it-tekniseen ympäristöön (työssä tarvittavat laitteistot ja ohjelmistot)	Asiakastyytyväisyys 3,5 (asteikko 1–5)
Järkevä digitalisaatio	Puhelinten ja muiden mobiililaitteiden rekisteröinti ja käsittely MDM:n kautta	Raaseporin laitteiden kokonaisvolyymin vähintään 85 % tulee vuodenvaihteessa 2024/2025 olla mukana keskitetyssä MDM-hallintajärjestelmässä M365-ympäristössä.
Järkevä digitalisaatio	Talousarvioprosessin tulee perustua osastojen laitteiden ja palveluiden todellisiin volyymeihin. Palvelut tulee tilata it:n palvelukatalogin kautta osoitteessa helpdesk.raseborg.fi	Kaikki it-tuotteet ja palvelut tilataan verkkokatalogin (ManageEngine) kautta
Järkevä digitalisaatio	Teknisen tietoturvan parantaminen	Implementoitu SIEM/SOC (SIEM = lokitietojen automaattinen käsittely ja SOC = automaattinen vastaus IT-ympäristön poikkeamiin)
Järkevä digitalisaatio	It:n sisäisen tietotason parantaminen koskien pilvipalveluita	Kolme M365-sertifiointia
Järkevä digitalisaatio	Kokonaisarkkitehtuuri on kuvattu pohjana sisäisten prosessien kehittämiseksi	EA-arkkitehti on palkattu ja kokonaisarkkitehtuuri (TOGAF) on saatavilla
Hyvinvoiva henkilöstö	Henkilöstö voi hyvin ja viihtyy työssään	Henkilöstökyselyn tulos on keskimäärin 65 tai korkeampi

SITOVAT TAVOITTEET 2025–2026

STRATEGISET TAVOITTEET	TOIMINTATAVOITTEET	TAVOITELTU TASO / MITTARIT
Järkevä digitalisaatio	Identiteetin elinkaaren parantaminen It:n perusrekistereissä (AD-käyttäjätilit)	Identiteettien elinkaari perusrekisterissä käsitellään automaattisesti 100-prosenttisesti
Parantunut palvelutaso	Sisäisten it-palveluiden palvelutasot tulee voida taata	It-palveluiden saatavuus on 99 %
Järkevä digitalisaatio	Palvelut implementoidaan SaaS-palveluina	80 % niistä ohjelmistopalveluista, jotka eivät kuulu puhtaaseen infrastruktuuriin (ts. verkko, serverit) tuotetaan SaaS-palveluina ulkoisen toimijan toimesta

Henkilötyövuodet 31.12.	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Henkilötyövuodet	14,6	16,0	13,6	14,0	14,0	14,0
Yhteensä	14,6	16,0	13,6	14,0	14,0	14,0

KÄYTTÖTALOUS €	Tilinpäätös 2022	Talousarvio 2023 muutoksin	Ehdotus 2024	Talousarvio 2024	Taloussuunnitelma 2025	Taloussuunnitelma 2026
Toimintatuotot	4 008 272	3 140 830	3 253 040	3 193 040	3 410 630	3 451 150
Henkilöstökulut	-791 293	-817 250	-869 140	-869 140	-895 210	-922 070
Ostopalvelut	-2 053 825	-1 682 530	-1 824 670	-1 824 670	-1 879 410	-1 935 790
Aineet ja tavarat	-88 918	-6 500	-86 500	-86 500	-89 100	-91 780
Avustukset						
Muut kulut	-807 436	-1 127 870	-979 280	-919 280	-1 068 660	-1 038 920
Toimintakulut	-3 741 473	-3 634 150	-3 759 590	-3 699 590	-3 932 380	-3 988 560
Toimintakate	266 800	-493 320	-506 550	-506 550	-521 750	-537 410
Muutos TA 2024-TA 2023		-284,9 %	2,7 %	2,7 %		
Mistä:						
Sisäiset tuotot	3 937 189	3 105 830	3 218 040	3 158 040	3 374 580	3 414 020
Sisäiset kulut	-56 237	-68 370	-64 580	-64 580	-66 520	-68 510

SISÄISTEN PALVELUIDEN OSASTO

Toimintakuvaus

Sisäisten palveluiden osasto vastaa toimitilahuollosta ja ruokapalvelusta.

Toimitilahuolto

Toimitilahuolto luo kaupungin tiloihin viihtyisän, terveellisen ja turvallisen ympäristön. Tavoitteena on, että 99 prosenttia toimitilahuollon siivousaineista on ympäristöystävällisiä.

Toimitilahuollon toiminta perustuu toimialojen tilauksiin ja toimintaan. Vuonna 2024 toimitilahuollon yhteenlaskettu siivospinta-ala on 125 000 m². Oikeat menetelmät ja oikein huolletut materiaalit merkitsevät muun muassa pitempää käyttöikää lattiamateriaaleissa.

Toimitilahuollon toiminta käsittää kaksi eri siivouspakettia:

- Siivouspaketti 1 sisältää siivouspalvelut maanantaista perjantaihin. Paketti on käytössä kaikissa kouluissa, päiväkodeissa, kirjastoissa ja toimistotiloissa. Päiväkodeissa palvelu sisältää myös liinavaatteiden pesun sekä keittiötehtäviä (keittiötehtäviä myös joissakin kouluissa) yhdessä ruokahuollon kanssa.
- Siivouspaketti 2 sisältää sivistystoimialan tilaamat siivouspalvelut pyhäisin ja viikonloppuisin.

Toimitilahuolto tarjoaa ylläpito- ja perussiivouksia.

Ruokapalvelu

Ruokapalveluyksikön päätavoitteena on valmistaa ravitsevaa ja hyvää ruokaa voimassa olevien suositusten mukaisesti sekä taloudellisesti edulliseen hintaan. Asiakkaat ovat kaupungin päiväkotilapset ja koululaiset sekä koulujen ja päiväkotien henkilöstö ja muu henkilöstö.

Ruokapalveluyksikköön kuuluu yksi keskuskeittiö, neljä valmistuskeittiötä sekä 33 erikokoista jakelukeittiötä. Vuonna 2024 sivistystoimialan arvioitu tilaus on yhteensä 1 050 000 annosta jaettuna seuraavasti: päiväkodit 443 000 annosta, koulut 527 500 annosta ja muut 79 500 annosta.

Raaseporissa ruoka suunnitellaan ja valmistetaan voimassa olevien ravitsemussuosittelujen, muiden suositusten sekä lakien ja kaupungin ruokapalvelun linjausten mukaisesti.

Vuoden 2024 talousarvion kustannustenjako on seuraava: 47,6 % henkilöstökuluja, 30,5 % elintarviketukuluja, 8,2 % sisäisiä vuokria, 5,9 % kuljetuksia ja 7,8 % muita kuluja.

Toiminnan tavoitteet, painopisteet ja keskeiset muutokset 2024

Toimitilahuolto

Uuden Chappe-museon toiminta on huomioitu sivistystoimialan tilauksen mukaisesti, ja sivistyksen toiminta on kasvanut paljon suunniteltua enemmän.

Katarinaskolanin saneerauksesta johtuvat tilapäiset toiminnan siirrot lisäävät siivoustunteja. Luonnonystävällisten desinfiointiaineiden käyttöönottoa suunnitellaan niin, että siivousaineet ovat 99-prosenttisesti joutsenmerkittyjä.

Ruokapalvelu

Kesäksi 2024 julkaistaan uudet suomalaiset ravitsemussuositukset, jotka todennäköisesti sisältävät suuria muutoksia, koska kesällä 2023 julkaistut pohjoismaiset ravitsemussuositukset toivat mukanaan niiden 40-vuotisen historiansa tähän mennessä suurimman päivityksen. Tähän haasteeseen vastaamiseksi ruokapalveluyksikkö työskentelee yhdessä sivistystoimialan henkilöstön sekä ensisijaisesti koulujen ruokaneuvostojen kanssa kehittääkseen uusia ruokalajeja ja uudistaakseen ruokalistaa ajan mittaan. Tämän myötä ruokapalveluyksikön kokit myös parantavat kasvisruokien valmistuksen taitojaan.

Toiminnan tavoitteet, painopisteet ja keskeiset muutokset 2025–2026

Toimitilahuolto ja ruokapalvelu muuttavat korjattuun Katarinaskolaniin todennäköisesti syksyllä 2025.

SITOVAT TAVOITTEET 2024

STRATEGISET TAVOITTEET	TOIMINTATAVOITTEET	TAVOITELTU TASO / MITTARIT
Toimitilahuolto ja ruokapalvelu: Hyvinvoiva henkilöstö	Henkilöstö viihtyy ja voi hyvin.	Henkilöstökyselyn tulos on keskimäärin 65 tai korkeampi.
Toimitilahuolto: Hyvä asiakaspalvelu	Asiakaslähtöinen palvelu toiminnan mukaisesti	75 % toimitilahuollon asiakkaista on tyytyväisiä (arvosana 4 tai 5 asteikolla 1–5).
Toimitilahuolto: Luonnon monimuotoisuuden ja ympäristön vaaliminen	Joutsenmerkittyjen siivousaineiden, myös desinfiointiaineiden, käyttäminen.	99 % siivousaineista on joutsenmerkittyjä.
Ruokapalvelu: Hyvinvoivat päiväkotilapset ja koululaiset	Tarjoillaan terveellistä ruokaa, joka täyttää voimassa olevat ravitsemussuositukset.	Ravitsemussuositukset täyttyvät kuukausittaisessa seurannassa 100-prosenttisesti.
Ruokapalvelu: Asiakkaiden mielipide ruoasta	Useimmat päiväkotilapset ja koululaiset syövät ja pitävät tarjoiltavasta ruoasta.	80 % syö useimmiten kouluruoan (ja yli 75 % pitää siitä).
Ruokapalvelu: Vastuullinen taloudenhoito	Pieni ruokahävikki.	Korkeintaan 10 % niissä kaupungin kouluissa, joissa ruokahävikkiä punnitaan ja seurataan päivittäin.

SITOVAT TAVOITTEET 2025–2026

STRATEGISET TAVOITTEET	TOIMINTATAVOITTEET	TAVOITELTU TASO / MITTARIT
Toimitilahuolto ja ruokapalvelu: Hyvinvoiva henkilöstö	Henkilöstö viihtyy ja voi hyvin.	Henkilöstökyselyn tulos on keskimäärin 65 tai korkeampi
Toimitilahuolto: Hyvä asiakaspalvelu	Asiakaslähtöinen palvelu toiminnan mukaisesti	75 % toimitilahuollon asiakkaista on tyytyväisiä (arvosana 4 tai 5 asteikolla 1–5)
Toimitilahuolto: Luonnon monimuotoisuuden ja ympäristön vaaliminen	Joutsenmerkittyjen siivousaineiden, myös desinfiointiaineiden, käyttäminen	99 % siivousaineista on joutsenmerkittyjä.
Ruokapalvelu: Hyvinvoivat päiväkotilapset ja koululaiset	Tarjoillaan terveellistä ruokaa, joka täyttää voimassa olevat ravitsemussuositukset.	Ravitsemussuositukset täyttyvät kuukausittaisessa seurannassa 100-prosenttisesti.
Ruokapalvelu: Asiakkaiden mielipide ruoasta	Useimmat päiväkotilapset ja koululaiset syövät ja pitävät tarjoiltavasta ruoasta.	80 % syö useimmiten kouluruoan (ja yli 75 % pitää siitä).
Ruokapalvelu: Vastuullinen taloudenhoito	Pieni ruokahävikki	Korkeintaan 10 % niissä kaupungin kouluissa, joissa ruokahävikkiä punnitaan ja seurataan päivittäin.

MUUT TUNNUSLUVUT	Tilinpäätös 2022	Talousarvio 2023 muutoksin	Ehdotus 2024	Talousarvio 2024	Taloussuunnitelma 2025	Taloussuunnitelma 2026
Toimitilahuolto						
Siivouspaketti 1 (€)	22,40	22,85	24,22	24,22	24,95	25,70
Siivouspaketti 2 (€)	24,50	25,00	26,50	26,50	27,30	28,12
Siivoustunteja	166 896	118 360	196 404	196 404	196 404	196 404
Ruokapalvelu Annokset (kpl)						
Päiväkodit	407 786	461 200	443 000	443 000	443 000	443 000
Koulut	542 844	557 000	527 500	527 500	527 500	527 500
Muut	107 355	81 800	79 500	79 500	79 500	79 500
Yhteensä	1 057 985	1 100 000	1 050 000	1 050 000	1 050 000	1 050 000

MUUT TUNNUSLUVUT	Tilinpäätös 2022	Talousarvio 2023 muutoksin	Ehdotus 2024	Talousarvio 2024	Talous- suunnitelma 2025	Talous- suunnitelma 2026
Ruokapalvelu Annoshinnat (€)						
Päiväkodit/kokopäivähoito*	5,62	6,66	7,40	7,40	7,62	7,85
Päiväkodit/kokopäivähoito dieetti*	6,19	7,23	7,90	7,90	8,14	8,38
Koulut/lounas, ala-aste	3,47	4,17	4,60	4,60	4,74	4,88
Koulut/lounas, yläaste/lukio	3,67	4,40	5,10	5,10	5,25	5,41

* Hintaan sisältyy aamupala, lounas ja välipala.

Henkilötyövuodet 31.12.	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Toimitilahuolto	71,0	75,5	57,7	57,0	57,0	57,0
Ruokapalvelu	65,0	65,0	49,0	50,0	50,0	50,0
Yhteensä	136,0	140,5	106,7	107,0	107,0	107,0

KÄYTTÖTALOUS €	Tilinpäätös 2022	Talousarvio 2023 muutoksin	Ehdotus 2024	Talousarvio 2024	Talous- suunnitelma 2025	Talous- suunnitelma 2026
Toimintatuotot	9 099 562	7 210 210	7 737 560	7 728 560	7 951 150	8 189 680
Henkilöstökulut	-5 944 481	-4 552 880	-4 826 200	-4 823 040	-4 960 740	-5 109 560
Ostopalvelut	-1 153 398	-567 650	-581 180	-581 180	-598 620	-616 580
Aineet ja tavarat	-1 799 015	-1 647 380	-1 625 950	-1 636 170	-1 682 980	-1 733 470
Avustukset						
Muut kulut	-611 787	-442 340	-587 190	-587 190	-604 810	-622 950
Toimintakulut	-9 508 681	-7 210 250	-7 620 520	-7 627 580	-7 847 150	-8 082 560
Toimintakate	-409 119	-40	117 040	100 980	104 000	107 120
Muutos TA 2024-TA 2023		-100,0 %	-292700,0 %	-252550,0 %		
Mistä:						
Sisäiset tuotot	8 861 056	6 854 350	7 500 230	7 491 230	7 706 700	7 937 900
Sisäiset kulut	-491 425	-493 850	-552 420	-552 420	-569 000	-586 070

TOIMIALA: SIVISTYS JA HYVINVOINTI **tavoitteena kaikenikäisten asukkaiden hyvinvointi**

Toimialan perustiedot

I.I.2014 sivistystoimen nimeksi tulee sivistys- ja hyvinvointitoimiala. Toimialalla on neljä osastoa: hallinto-osasto, varhaiskasvatusosasto, opetustoimen osasto sekä kulttuuri- ja vapaa-aikaosasto. Toimiala on edelleen vastuussa samoista toiminnoista kuin ennenkin, mutta osa toiminnoista kuuluu toiselle osastolle. Liikuntapaikkojen hoito siirtyy liikunta ja terveystoimintayksikölle. Toimiala vastaa myös monialaisesta hyvinvointityöstä.

Sivistys- ja hyvinvointitoimialan yleistavoitteena on edistää sivistystä ja hyvinvointia. Helposti saatavilla oleva koulutus, sekä lakisääteinen että vapaassa sivistystyössä tarjottava koulutus, antavat oppilaille/opiskelijoille/asukkaille mahdollisuuden saada koulutusta, joka on tärkeää heidän kehitykselle, tulevaisuudelle ja hyvinvoinnille.

Toiminnan tavoitteet, painopisteet ja keskeiset muutokset 2024

Sivistys- ja hyvinvointitoimialan organisaatorakenne muuttuu uuden organisaation tullessa voimaan I.I.2024. Työskentelemme vuoden 2024 aikana uuden organisaatorakenteen toteuttamiseksi ja oman toimialan prosessien uudistamiseksi, mutta myös poikkihallinnollisesti.

Toimialan yhteiset painopisteet vuonna 2024 ovat:

- Kestävä kehitys
- Kestävä johtaminen
- Oppilaiden ja henkilöstön hyvinvointi

Toiminnan tavoitteet, painopisteet ja keskeiset muutokset 2025–2026

Painopistealueet säilyvät samoina, mutta toiminnan tavoitteita tarkastellaan vuosittain.

Strategian jalkauttaminen sivistystoimialan tavoitteisiin

”Raasepori on kaksikielisyydestään ylpeä kaupunki, jota kehitetään luovasti ja aina ihmiset edellä. Täällä elämä ja arki on turvallista, sujuvaa ja esteetöntä. Asukkaat saavat vastinetta verorahoilleen, ja myös tulevat sukupolvet ovat kiitollisia, kun huolehdimme Raaseporista, sen asukkaista, ympäristöstä ja kulttuurihistoriasta pitkäjänteisesti.” (Raaseporin kaupungin strategia 2.6.2022)

Sivistystoimialan painopisteet 2024:

- Kestävä kehitys
- Kestävä johtaminen
- Oppilaiden ja henkilöstön hyvinvointi

KÄYTTÖTALOUS €	Tilinpäätös 2022	Talousarvio 2023 muutoksin	Ehdotus 2024	Talousarvio 2024	Talous- suunnitelma 2025	Talous- suunnitelma 2026
Toimintatuotot	5 911 523	6 663 590	5 537 910	5 595 570	5 581 810	5 601 280
Henkilöstökulut	-39 942 866	-42 645 830	-44 961 700	-44 847 650	-45 978 450	-47 357 820
Ostopalvelut	-13 505 231	-15 368 650	-15 761 290	-15 694 290	-16 283 310	-16 710 000
Aineet ja tavarat	-1 579 251	-1 936 870	-2 133 780	-2 137 490	-2 197 240	-2 263 180
Avustukset	-1 760 701	-1 951 000	-1 698 500	-1 790 500	-1 749 460	-1 801 940
Muut kulut	-12 543 056	-14 005 780	-15 409 580	-15 378 380	-15 806 370	-16 279 390
Toimintakulut	-69 331 105	-75 908 130	-79 964 850	-79 848 310	-82 014 830	-84 412 330
Toimintakate	-63 419 581	-69 244 540	-74 426 940	-74 252 740	-76 433 020	-78 811 050
Muutos TA 2024-TA 2023		9,2 %	7,5 %	7,2 %		
Mistä:						
Sisäiset tuotot	1 007 260	1 077 860	132 370	157 370	161 660	166 080
Sisäiset kulut	-20 541 573	-23 298 140	-24 966 800	-24 854 600	-25 667 780	-26 375 560

TOIMIALAHALLINTO

Toimintakuvaus

Toimialahallinto vastaa sivistys- ja hyvinvointitoimialan hallinnosta ja koulukuljetuksista. Osasto tuottaa hallinnollisia palveluita, johtaa ja koordinoi talouden suunnittelua ja seurantaa sekä tukee sivistystoimialan muita osastoja kaikissa osastot ja toimialat ylittävissä asioissa.

Hallinto vastaa asianhallinnasta, asiakaspalvelusta, toimialan taloushallinnosta mukaan lukien laskutus ja ostoreskontra, ennusteet ja controller-toiminnot. Yksikkö tukee toimialan muita osastoja tilanvuokrauksessa, avustusprosesseissa, ja raportoinnissa muille viranomaisille sekä toimii useiden toimialan muissa toiminnoissa käytettävien ohjelmien pääkäyttäjänä. Kotikuntakorvaukset hoitaa yksikkö.

Koulukuljetusyksikkö vastaa kotien ja koulun välisten kuljetusten järjestämisestä esikoululaisille ja vuosiluokkien 1–9 oppilaille. Kuljetukset suunnitellaan ja järjestetään yhteistyössä varhaiskasvatusosaston, koulutusosaston sekä elinkeino- ja osallisuusosaston joukkoliikenneyksikön kanssa.

Toiminnan tavoitteet, painopisteet ja keskeiset muutokset 2024

”Raasepori on kaksikielisyystään ylpeä kaupunki, jota kehitetään luovasti ja aina ihmiset edellä. Täällä elämä ja arki on turvallista, sujuvaa ja esteetöntä. Asukkaat saavat vastinetta verorahoilleen, ja myös tulevat sukupolvet ovat kiitollisia, kun huolehdimme Raaseporista, sen asukkaista, ympäristöstä ja kulttuurihistoriasta pitkäjänteisesti.” (Raaseporin kaupungin strategia 2.6.2022)

Sivistystoimialan painopisteet 2024

- Kestävä kehitys
- Kestävä johtaminen
- Oppilaiden ja henkilöstön hyvinvointi

Toimialahallinto on uusi sivistystoimialan osasto, joka on perustettu valtuustossa 12.6.2023 vahvistetun ja 1.1.2024 voimaan tulevan Raaseporin kaupungin organisaatiomuutoksen yhteydessä. Osasto koostuu osittain edellisen organisaatorakenteen osaston ”muu sivistys” toiminnoista eli hallinnollisista tehtävistä ja koulukuljetuksista. Lisäksi toimialahallinto on ottanut hoitaakseen tukipalvelut, jotka aiemmin kuuluivat osastoihin ”Varhaiskasvatus” ja ”Vapaa-aika”.

Osaston keskeisenä tavoitteena vuoden 2024 aikana on jatkaa IMS-prosessikuvauksia, minkä yhteydessä kartoitetaan osaston sisäinen sijaistilanne. Kartoituksen pohjalta kehitetään sijaistilannetta, jonka tavoitteena on vähentää tämänhetkistä tiedon keskittämistä aiheutuvaa osaston operatiivista haavoittuvuutta.

Varhaiskasvatuksessa otetaan keväällä 2024 käyttöön uusi toiminnanohjausjärjestelmä. Ohjelman käyttöönotto tulee vaatimaan resursseja koko vuoden ajan, ja yhteistyötä tehdään varhaiskasvatusosaston, IT- ja digitalisaatio-osaston, talousosaston ja henkilöstöosaston kanssa.

Koulukuljetusten nykyiset puitesopimukset päättyvät 31.5.2025. Sopimukseen sisältyy optiovuosi, johon sivistyslautakunnan on otettava kantaa viimeistään joulukuussa 2024. Näin käynnistetään nykyisten sopimusten ja niiden optiovuosien arviointityö vuoden 2024 aikana.

Toiminnan tavoitteet, painopisteet ja keskeiset muutokset 2025–2026

Pitkällä aikavälillä osasto keskittyy toimialan asian- ja tiedonhallinnan kehittämiseen. Asian- ja tiedonhallintaa tulee tarkastella kokonaisvaltaisesti ja kehittää sen pohjalta. Työtä tehdään yhteistyössä kaupungin muiden toimialojen kanssa.

Koulukuljetusyksikön työ jatkossa riippuu sivistyslautakunnan päätöksestä nykyisiin koulukuljetusten puitesopimukseen sisältyvistä optiovuosista. Mikäli nykyisiä sopimuksia jatketaan yhdellä optiovuodella, nykyisten sopimusten mukainen toiminta jatkuu vuoden 2026 puoliväliin saakka, ja valmistaudutaan hankkimaan uusia puitesopimuksia, jotka tulisivat voimaan vuonna 2026. Mikäli sivistyslautakunta päättää olla hyödyntämättä nykyisten sopimusten optiovuotta, hankinta alkaa jo keuhällä 2025.

SITOVAT TAVOITTEET 2024

STRATEGISET TAVOITTEET	TOIMINTATAVOITTEET	TAVOITELTU TASO / MITTARIT
Hyvinvoiva henkilöstö	Osaston sijaistilannetta tullaan kartoittamaan ja kehittämään kartoituksen mukaisesti.	Kaikilla osaston henkilöllä on nimetty varajäsen, joka voi suorittaa kriittiset tehtävät poissaolojen aikana.
Hyvinvoiva henkilöstö	Henkilöstö voi hyvin ja viihtyy työssä.	Henkilöstökyselyn tulos on keskimäärin 65 tai korkeampi.
Korkeatasoinen koulutus	Toimialan henkilöstön osaamisen parantaminen; täydennyskoulutustarpeen kartoitus.	Kartoitus tehty.
Korkeatasoinen koulutus	Oppilashallintojärjestelmän osaamisen ylläpitäminen.	Kaikki rehtorit ja kanslistit ovat saaneet ohjelmaan koulutuksen vuoden aikana.
Korkeatasoinen koulutus	Varhaiskasvatuksen uuden toiminnanohjausjärjestelmän käyttöönotto.	Kaikki käyttäjät ovat saaneet koulutusta ohjelman käyttöön.
Vastuullinen talous	Koulukuljetukset järjestetään kustannustehokkaasti.	Kustannukset pidetään kohtuullisina.
Parantunut palvelutaso	Oppilaat ja huoltajat ovat tyytyväisiä koulukuljetuksiin.	Käyttäjät (oppilaat ja huoltajat) ovat tyytyväisiä > 50 % NPS.

Henkilötyövuodet 31.12.	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Toimialahallinto	7,3	7,6	8,0	7,0	7,0	7,0
Yhteensä	7,3	7,6	8,0	7,0	7,0	7,0

KÄYTTÖTALOUS €	Tilinpäätös 2022	Talousarvio 2023 muutoksin	Ehdotus 2024	Talousarvio 2024	Talous- suunnitelma 2025	Talous- suunnitelma 2026
Toimintatuotot	683 601	653 980	486 970	486 970	501 580	516 630
Henkilöstökulut	-1 273 253	-584 080	-504 370	-494 370	-519 500	-535 090
Ostopalvelut	-3 898 270	-3 927 450	-4 052 770	-4 054 770	-4 182 080	-4 307 540
Aineet ja tavarat	-22 410	-35 950	-7 110	-7 110	-7 320	-7 540
Avustukset	-20 000	-65 000	-65 000	-65 000	-66 950	-68 960
Muut kulut	-37 577	-42 190	-32 830	-32 830	-33 810	-34 830
Toimintakulut	-5 251 509	-4 654 670	-4 662 080	-4 654 080	-4 809 660	-4 953 960
Toimintakate	-4 567 909	-4 000 690	-4 175 110	-4 167 110	-4 308 080	-4 437 330
Muutos TA 2024-TA 2023		-12,4 %	4,4 %	4,2 %		
Mistä:						
Sisäiset tuotot						
Sisäiset kulut	-59 379	-72 720	-49 240	-49 240	-50 720	-52 240

VARHAISKASVATUSOSASTO

Toimintakuvaus

Varhaiskasvatuksen toimiala koostuu varhaiskasvatuksesta ja esiopetuksesta.

Varhaiskasvatuksen tavoitteena on tukea lapsen kasvua, kehitystä ja oppimista sekä edistää hyvinvointia. Varhaiskasvatus on suunnitelmallinen ja tavoitteellinen kokonaisuus, joka koostuu kasvatuksesta, opetuksesta ja hoidosta, joissa painottuu erityisesti pedagogiikka.

Esikouluopetuksessa lapselle tarjotaan mahdollisuus inspiroitua, kokeilla ja oppia uutta. Lapsen kehitystä eri taito- ja valmiusalueilla laajennetaan leikkisällä tavalla monipuolisissa oppimisympäristöissä. Kommunikatiiviset ja sosiaaliset valmiudet vahvistuvat, ja lapsi oppii arvostamaan itseään ja muita. Esikouluopetuksella on suuri merkitys, kun aikaisessa vaiheessa havaitaan tukitarpeita kasvamiselle ja oppimiselle, annetaan tukea ja samanaikaisesti ennaltaehkäistään vaikeuksia.

Varhaiskasvatuksen toiminta perustuu kaupungin strategiaan. Jatkamme laadukkaan varhaiskasvatuksen tarjoamista edistämällä kestävää johtamista sekä lasten ja henkilöstön hyvinvointia. Lasten ja henkilöstön hyvinvoinnin parantaminen edellyttää kollektiivista ja pitkäjänteistä työtä sekä opetusviranomaisilta että koko yhteiskunnalta. Lasten hyvinvointi on tärkeää asettaa etusijalle, koska se vaikuttaa heidän viihtymiseensä sekä oppimisen ja menestyksen perustana olevaan turvallisuuden tunteeseen.

Toiminnan tavoitteet, painopisteet ja keskeiset muutokset 2024

Vaalimme edelleen laadukasta varhaiskasvatusta. Meillä on tähän asti ollut suhteellisen korkea kelpoisuustaso erityisesti ruotsinkielisessä henkilöstössä, ja monimuotokoulutuksen ansiosta valmistuu enemmän kelpoisuusehdot täyttäviä ruotsin- ja suomenkielisiä varhaiskasvatuksen opettajia. Varhaiskasvatustilain mukaan vuonna 2030 ryhmässä tulee olla kaksi opettajaa, ja useissa ryhmissä on jo tällä hetkellä kaksi opettajaa. Velvollisuutemme on myös huolehtia siitä, että varhaiskasvatukselle on asianmukaiset tilat, kun lisäämme varhaiskasvatusta paikkoja. Olemme viime vuosina perustaneet useita uusia lapsiryhmiä 1–3-vuotiaille, koska pienet lapset tulevat yhä nuorempina päivähoidon. On tärkeää, että vastaamme jatkossakin olemassa oleviin tarpeisiin.

Vuonna 2024 otetaan käyttöön uusi Vesa-resurssinhallintaohjelma, jolla parannetaan lomakkeiden ja digitaalisen viestinnän palveluja sekä kaikissa yksiköissä käyttöön otettava digitaalinen Valssi-arviointityökalu, joka tuottaa arvokasta tietoa varhaiskasvatuksen eri kehittämistarpeista. Toimiva yhteistyö huoltajien kanssa on aina ollut tärkeää varhaiskasvatuksessa, ja vanhempien tyytyväisyyttä toimintaan ja vanhempainkokouksiin korostetaan erityisesti vuonna 2024.

Painopisteet:

- Kestävä kehitys
- Kestävä johtaminen
- Lasten ja henkilöstön hyvinvointi

Toiminnan tavoitteet, painopisteet ja keskeiset muutokset 2025–2026

Painopistealueet säilyvät samoina, mutta toimintatavoitteita tarkastellaan vuosittain.

SITOVAT TAVOITTEET 2024

STRATEGISET TAVOITTEET	TOIMINTATAVOITTEET	TAVOITELTU TASO / MITTARIT
Korkealaatuinen koulutus	Valssi-arviointityökalu otetaan käyttöön.	Kaikki päiväkodit ottavat digitaalisen Valssi-arviointityökalun käyttöön.
Parantunut palvelutaso	Huoltajat ovat tyytyväisiä varhaiskasvatukseen.	80 % huoltajista on tyytyväisiä toimintaan.
Järkevä digitalisaatio	Raaseporin kaupunki pyrkii määrätietoisesti vahvistamaan henkilöstön digiosaamista.	Digitaalisen osaamisen suunnitelma on päivitetty ja hyväksytty. Kaikki päiväkotien it-vastaavat ovat saaneet koulutusta suunnitelman toteuttamisesta, jotta he voivat toimia asiantuntijoina päiväkodeissa.
Järkevä digitalisaatio	Otetaan käyttöön verkkoportaali (Vesa-resurssinhallinta-ohjelma) asiakaskontakteissa huoltajien kanssa.	Syksystä 2024 alkaen 80 % huoltajista varaa varhaiskasvatuksen hoitotunteja Vesa-resurssinhallinta-ohjelman kautta.
Määrätietoinen kansalaisviestintä	Laadukkaat vanhempainkokoukset	Vanhempainkokouksiin osallistuneet ovat tyytyväisiä (Net Promoter Score (NPS) yli 50 %).
Hyvinvoiva henkilöstö	Henkilöstö voi hyvin ja viihtyy työssään.	Henkilöstökyselyn tulos on keskimäärin 65 tai korkeampi.
Korkealaatuinen pedagogiikka	Laadukas varhaiskasvatus	Työntekijöistä vähintään 80 % on päteviä.

Henkilötyövuodet 31.12.	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Henkilötyövuodet	275,0	289,0	307,5	315,5	315,5	315,5
Yhteensä	275,0	289,0	307,5	315,5	315,5	315,5

KÄYTTÖTALOUS €	Tilinpäätös 2022	Talousarvio 2023 muutoksin	Ehdotus 2024	Talousarvio 2024	Talous- suunnitelma 2025	Talous- suunnitelma 2026
Toimintatuotot	1 923 503	1 772 530	1 432 070	1 432 570	1 432 070	1 432 070
Henkilöstökulut	-12 717 891	-13 283 960	-14 457 140	-14 457 140	-14 890 850	-15 337 580
Ostopalvelut	-2 392 007	-2 871 610	-3 020 210	-3 020 210	-3 110 810	-3 204 140
Aineet ja tavarat	-241 346	-278 509	-273 200	-273 200	-281 400	-289 840
Avustukset	-1 177 977	-1 285 000	-1 080 000	-1 124 000	-1 112 400	-1 145 770
Muut kulut	-2 509 630	-2 986 490	-3 160 430	-3 160 430	-3 255 250	-3 352 900
Toimintakulut	-19 038 851	-20 705 569	-21 990 980	-22 034 980	-22 650 710	-23 330 230
Toimintakate	-17 115 348	-18 933 039	-20 558 910	-20 602 410	-21 218 640	-21 898 160
Muutos TA 2024-TA 2023		10,6 %	8,6 %	8,8 %		
Mistä:						
Sisäiset tuotot	0	240	0	500	0	0
Sisäiset kulut	-4 639 180	-5 607 750	-5 913 960	-5 913 960	-6 091 390	-6 274 130

OPETUSTOIMEN OSASTO Perusopetus ja lukiokoulutus

Toimintakuvaus

Koulutus edistää lasten ja nuorten elinikäistä oppimista. Toiminta kasvattaa terveeseen itsetuntoon ja ihmisyyteen sekä antaa lapsille ja nuorille hyvät tiedot ja valmiudet jatko-opintoihin ja laadukkaaseen elämään. Perusopetusta Raaseporissa annetaan luokat 1–6 (14 kpl), luokat 7–9 (3 kpl) sekä luokat 1–9 (2 kpl) käsitteivissä kouluissa voimassa olevan opetussuunnitelman mukaisesti.

Lukiokoulutus antaa laadukasta yleissivistävää koulutusta ja hyvät edellytykset jatko-opintoihin korkeakouluissa ja yliopistoissa. Koulutuksessa edistetään elinikäisen oppimisen jatkuvuutta. Ekenäs gymnasium, Karis-Billnäs gymnasium ja Karjaan lukio järjestävät lukiokoulutusta Raaseporissa.

Raaseporin kaupungissa koulutuksen toiminta perustuu kaupungin strategiaan. Tarjoamme edelleen laadukasta koulutusta, edistämme kestävyttä, kestävää johtajuutta sekä oppilaiden, opiskelijoiden ja henkilöstön hyvinvointia. Oppilaiden ja opiskelijoiden hyvinvoinnin parantaminen edellyttää kollektiivista ja pitkäjänteistä työtä sekä opetusviranomaisilta että koko yhteiskunnalta. On tärkeää asettaa etusijalle oppilaiden/opiskelijoiden hyvinvointi, sillä se vaikuttaa paitsi heidän koulumotivaatioonsa myös heidän elämänlaatuunsa ja menestykseen.

Toiminnan tavoitteet, painopisteet ja keskeiset muutokset 2024

Koulut noudattavat perusopetuksen opetussuunnitelmaa (OPS-I4) ja lukioiden opetussuunnitelmaa (OPS-I9) keskittyen aktiiviseen oppimiseen, jossa oppilaat ja opiskelijat osallistuvat vuorovaikutteisiin oppitunteihin, keskusteluihin ja hankkeisiin.

Painopiste vuonna 2024:

- laaditaan suunnitelmia arvioimiseksi ja säännöllisen palautteen antamiseksi, jotta oppilaiden suorituksia voidaan arvioida
- luodaan osallistavaa ja tukea antavaa koulukulttuuria, jossa arvostetaan monimuotoisuutta ja kunnioitetaan kaikkia
- edistetään turvallista kouluympäristöä ehkäisemällä ja käsittelemällä kiusaamista ja häirintää
- edistetään koulujen, huoltajien ja oppilaiden/opiskelijoiden välistä viestintää laadukkaiden vanhempainkokousten avulla
- lisätään ympäristötietoisuutta
- sisällytetään tekoäly opetukseen

Toiminnan tavoitteet, painopisteet ja keskeiset muutokset 2025–2026

Painopistealueet säilyvät samoina mutta toimintatavoitteet tarkentuvat vuosittain.

SITOVAT TAVOITTEET 2024

STRATEGISET TAVOITTEET	TOIMINTATAVOITTEET	TAVOITELTU TASO / MITTARIT
Hyvinvoivat asukkaat	5. luokan oppilaat ja opettajat saavat koulutusta digitaalisesta turvallisuudesta	100 % oppilaista ja opettajista 5. vuosiluokalla ovat käyneet koulutuksessa.
Korkeatasoinen koulutus	Läsnäolo peruskoulussa kasvaa	Läsnäolo koulussa kasvaa 3 prosenttia verrattuna 2023
Hyvinvoivat asukkaat	Laadukkaan opetuksen tarjoaminen peruskouluissa	Kaikki 9. vuosiluokan oppilaat ovat saaneet päättötodistuksen
Korkeatasoinen koulutus	Vähintään 50 % yhdeksäsluokkaisista jatkaa opintoja kaupungin lukiossa	Yli puolet 9-luokkalaisista on saanut opiskelupaikan kaupungin lukioissa syksyllä 2024
Korkeatasoinen koulutus	Monipuolisella opinto-ohjauksella 7–9 luokilla taataan oppilaille opintopaikka toisella asteella	100 prosentilla oppilaista on opiskelupaikka toisen asteen koulutuksessa syksyllä 2024
Järkevä digitalisaatio	Kaikissa kouluissa on digitaalisen osaamisen suunnitelman asiantuntevia opettajia	1–4 opettajaa/koulu (koulun koosta riippuen) on saanut digitaalisen osaamisen suunnitelmaan koulutuksen
Määrätietoinen kansalaisviestintä	Laadukkaat vanhempainkokoukset	Huoltajat ovat tyytyväisiä vanhempainiltoihin (Net Promoter Score (NPS) yli 50 %).
Hyvinvoiva henkilöstö	Hyvinvoiva henkilöstö	Henkilöstökyselyn tulos on keskimäärin 65 tai korkeampi.
Aktiivisempi vapaa-aika	Suomen mallia kehitetään	Suomen mallin kerhoja käyttävien lasten määrä on kasvanut kaksi prosenttia (verrattuna 2023)
Aktiivisempi vapaa-aika Parantunut palvelutaso	Aamu- ja iltapäivätoiminnan tarjonta vastaa tarvetta	Kaikille hakijoille on myönnetty paikka aamu- ja/tai iltapäivätoiminnassa
Tietoon perustuva johtaminen	Funa-/Ville-mittausten tuloksia käytetään kouluissa oppilaiden osaamistason kartoittamiseen	50 prosenttia tuloksen saaneista opettajista käyttää tuloksia opetuksen kehittämiseen

STRATEGISET TAVOITTEET	TOIMINTATAVOITTEET	TAVOITeltu TASO / MITTARIT
Luonnon monimuotoisuuden ja ympäristön vaaliminen	Edistetään ympäristövastuuta ja kestävästä kehitystä integroimalla niitä oppiaineisiin ja/tai hankkeisiin	Vähintään yksi toteutettu aine-/hankekokonaisuus/koulu
Hyvinvoivat asukkaat	Ilmaiset kuukautissuojat kaupungin kouluissa	Ilmaisia kuukautissuojia saatavilla kaupungin kaikkien koulutusyksiköiden vessoissa

MUSIIKKIOPISTO

Toimintakuvaus

Raaseporin musiikkiopisto on kaksikielinen kaupungin ylläpitämä musiikkioppilaitos, joka saa lakisääteistä valtionosuutta. Musiikkiopiston toiminta-alue on Raasepori, Hanko ja Inkoo. Oppilaat ovat pääasiassa lapsia ja nuoria, mutta myös aikuisten opetuksessa noudatetaan musiikin laajan oppimäärän tavoitteita ja keskeisiä sisältöjä. Opinnot järjestetään Opetushallituksen päättämien taiteen perusopetuksen (TPO) musiikin laajan oppimäärän opetussuunnitelman perusteiden mukaisesti. Musiikkiopisto toimii mahdollisuuksien mukaan yhteistyössä muiden taidekasvatusta antavien oppilaitosten ja muiden tahojen kanssa paikallisesti, valtakunnallisesti ja kansainvälisesti.

Oppilas ja musiikki ovat keskeisellä sijalla kaikessa toiminnassa. Opintojen tavoitteena on, että oppilas oppii opintojen aikana tunnistamaan musiikilliset vahvuutensa ja löytää omat tapansa ilmaista itseään. Onnistumisen kokemukset soitossa ja laulussa vahvistavat myös itsetuntoa, sosiaalisuutta ja yhteisöön kuulumisen tunnetta. Tavoitteellinen, tasolta toiselle ja pitkäjänteisesti etenevä opiskelu luo vankan pohjan elämänikäiselle musiikin harrastamiselle ja antaa valmiuksia musiikin ammattiopintoihin.

Toiminnan tavoitteet, painopisteet ja keskeiset muutokset 2024

Musiikkiopisto on vuoden 2023 loppuun asti ollut osa Kulttuuriopistoa yhdessä kansalaisopiston kanssa, mutta se irtautuu vuodenvaihteessa omaksi yksikökseen. Päämääränä on, että vakiintunut ammattimainen ja laadukas opetus luovat perustan musiikkiopiston toiminnalle jatkossakin.

Musiikin Ilo-hanke on osa Raaseporin kaupungin kulttuurikasvatussuunnitelmaa. Musiikkiopiston musiikkipedagogi vierailee kaikissa Raaseporin, Hangon ja Inkoon esikouluryhmissä musiikkituokio-ohjelman kanssa, jossa valmistellaan lauluja ja rytmejä maaliskuussa esitettävää musiikkisatu ”Kadonneen soittimen metsästyksen”-esitystä varten. Kaikki Raaseporin sekä Hangon ja Inkoon eskarilaiset kutsutaan Soittolan linnaan, Tammisaareen, katsomaan musiikkisatuesitystä. Musiikkituokion ja musiikkisatuesityksen päämääränä on herättää kiinnostusta musiikkiin sekä tuoda alustavaa soitintietoa lapsille.

Toiminnan tavoitteet, painopisteet ja keskeiset muutokset 2025–2026

Painopistealueet säilyvät samoina mutta toimintatavoitteet tarkentuvat vuosittain.

SITOVAT TAVOITTEET 2024

STRATEGISET TAVOITTEET	TOIMINTATAVOITTEET	TAVOITELTU TASO / MITTARIT
Hyvinvoivat asukkaat Korkeatasoinen koulutus	TPO-valtionosuustuntien määrän nostaminen tilatulle tasolle (482)	TPO-valtionosuustuntien kasvattaminen 482 viikkotuntiin
Korkeatasoinen koulutus	Oppilaiden tyytyväisyys opintoihin	Hyvät tulokset Virvatuli-kyselystä
Järkevä digitalisaatio	Koski-tietokannan käyttöönotto	25 % oppilaista ottaa käyttöön Koski-tietokannan
Henkilöstön hyvinvointi	Henkilöstön hyvinvointi	Henkilöstökyselyn tulos on keskimäärin 65 tai korkeampi.

Henkilötyövuodet 31.12.	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Tukipalvelut	-	-	-	3,5	3,0	3,0
Aamu- ja iltapäivätoiminta	7,3	7,3	8,0	8,0	8,0	5,0
Perusopetus	327,7	327,3	334,3	334,5	334,5	334,5
Lukiokoulutus	44,4	44,4	44,4	44,4	44,4	44,4
Musiikkiopisto	23,5	23,5	23,5	23,5	23,5	23,5
Yhteensä	402,9	402,5	410,2	413,9	413,4	410,4

KÄYTTÖTALOUS €	Tilinpäätös 2022	Talousarvio 2023 muutoksin	Ehdotus 2024	Talousarvio 2024	Talous- suunnitelma 2025	Talous- suunnitelma 2026
Toimintatuotot	1 429 843	1 475 110	1 426 960	1 430 460	1 435 650	1 439 450
Henkilöstökulut	-22 308 123	-23 573 130	-25 167 170	-25 034 720	-25 590 090	-26 357 800
Ostopalvelut	-5 645 001	-6 410 990	-6 952 790	-6 883 790	-7 202 830	-7 357 110
Aineet ja tavarat	-902 723	-1 081 990	-1 221 360	-1 220 810	-1 257 450	-1 295 190
Avustukset	-195 223	-197 000	-197 000	-197 000	-202 910	-209 000
Muut kulut	-7 221 482	-7 571 440	-8 628 570	-8 585 370	-8 798 360	-9 062 300
Toimintakulut	-36 272 551	-38 834 550	-42 166 890	-41 921 690	-43 051 640	-44 281 400
Toimintakate	-34 842 709	-37 359 440	-40 739 930	-40 491 230	-41 615 990	-42 841 950
Muutos TA 2024-TA 2023		7,2 %	9,0 %	8,4 %		
Mistä:						
Sisäiset tuotot	247 788	247 020	125 370	128 870	134 060	137 860
Sisäiset kulut	-12 202 298	-13 257 530	-14 770 260	-14 658 060	-15 165 760	-15 558 920

KULTTUURI- JA VAPAA-AIKAOSASTO

Toimintakuvaus

Kulttuuri- ja vapaa-aikaosasto vastaa kirjastotoiminnasta, museotoiminnasta, nuorisopalveluista, kulttuuritoiminnasta, kansalaisopistosta (vapaa sivistys sekä taiteen perusopetus), liikunta- ja terveystoiminnasta sekä kaupungin hyvinvointityön koordinoinnista.

Osasto tarjoaa mielekästä vapaa-ajan toimintaa kaikille asukkaille sekä lisää Raaseporin viihtyisyyttä ja hyvinvointia. Toiminta kohdistuu myös osittain kaupungin vierailijoihin. Toimivilla yhteistyöratkaisulla ja avustustoiminnalla tuetaan myös yhdistysten ja asukkaiden omaa sitoutumista.

Hyvinvointityö on monialaista työtä, jota koordinoi hyvinvointikoordinaattori. Hyvinvointityössä seurataan säännöllisesti asukkaiden terveyttä ja hyvinvointia sekä niihin vaikuttavia tekijöitä. Valtuustokausittain tehdään kattava hyvinvointikertomus, joka on kooste asukkaiden terveydestä ja hyvinvoinnista kuluneella kaudella. Jokaiselle uudelle valtuustokaudelle laaditaan hyvinvointisuunnitelma, joka sisältää tulevan kauden hyvinvointityön tavoitteet ja toimenpiteet. Lisäksi tehdään vuosittain lyhyempi hyvinvointikertomus/vuosiraportti hyvinvointityön edistymisestä viimeisen vuoden aikana. Siinä kootaan tietoa asukkaiden terveydestä ja hyvinvoinnista sekä arvioidaan hyvinvointisuunnitelman tavoitteiden ja toimenpiteiden toteutumista.

Sivistystoimialan yhteiset painopisteet, jotka otetaan huomioon kaikessa vuoden 2024 toiminnassa, ovat:

- Kestävä kehitys
- Kestävä johtaminen
- Oppilaiden ja henkilöstön hyvinvointi

Toiminnan tavoitteet, painopisteet ja keskeiset muutokset 2024

Kulttuuri- ja vapaa-aikaosaston toiminnan tavoitteena on vahvistaa Raaseporin sosiaalista pääomaa, lisätä asukkaiden sitoutumista lähiyhteisönsä ja lisätä heidän hyvinvointiaan. Toiminnassa tulee olla matala kynnyks, ja sen tulee olla esteetöntä ja pyrkiä tarjoamaan erilaisia elämyksiä ja mahdollisuuksia kaikille yhteiskunnan ryhmille sekä luomaan toimintaedellytykset monipuoliselle yhdistyselämälle. Tämä puolestaan lisää turvallisuutta ja tasa-arvoa. Kaupungin strategian arvot otetaan huomioon niin, että toiminta on avointa ja osallisuuden kannustavaa sekä tasa-arvoista, jotta kaikki voivat osallistua.

Hyvinvointityössä yksi painopiste vuodelle 2024 on vuosien 2023–2025 hyvinvointisuunnitelman tavoitteiden mukaisesti eri päätösten vaikutusten ennakoarvioinnin kehittäminen. Ennakoarvointi on yksi tapa havainnollistaa selkeämmin asioiden valmisteluvaiheessa eri päätösten vaikutuksia eri ihmisryhmiin.

Kirjastotoimi

Kirjasto toteuttaa toimintaansa kirjastolain mukaisesti, jonka tavoitteena on edistää väestön yhdenvertaisia mahdollisuuksia sivistykseen ja kulttuuriin, tiedon saatavuutta ja käyttöä, lukemiskulttuuria ja monipuolista lukutaitoa, mahdollisuuksia elinikäiseen oppimiseen ja osaamisen kehittämiseen, aktiivista kansalaisuutta, demokratiaa ja sananvapautta.

Kestävä kehitys, hyvinvoiva henkilöstö ja kestävä johtaminen ovat kolme sivistyksen yhteistä painopistettä vuodelle 2024. Tavoitteet liittyvät osittain toisiinsa. Kirjaston palvelujen ylläpito ja parantaminen sekä henkilöstön hyvinvointi edistävät asukkaiden hyvinvointia. Kirjastot edistävät kuntalaisten aktiivisempaa vapaa-aikaa tarjoamalla hyviä palveluja ja aiempaa pidempiä aukioloaikoja sekä markkinoimalla aktiivisesti palvelujaan. Kirjastot järjestävät tai tekevät yhteistyötä muiden järjestäjien kanssa kaikkien ikäryhmien ohjelmissa ja tapahtumissa, kuten kirjailijatapaamisia, kirjaesittelyitä, luentoja, kirjastopalveluiden opetusta ja tiedonhakua.

Lainamateriaalimäärärahaa korotetaan edelleen uusien lainamateriaalien saatavuuden parantamiseksi. Kansallinen sähköinen kirjasto aloittaa toimintansa vuoden 2024 aikana ja Raaseporin kirjasto aikoo liittyä siihen. Kuntien yhteinen sähköinen kirjasto on sähköinen kirjasto, jossa kaikki palvelut ovat samassa paikassa. Kuntien yhteisessä sähköisessä kirjastossa kaikki palvelut ovat tällöin helposti ja vaivatta käyttäjän saatavilla yhden verkkosivuston tai mobiilisovelluksen kautta.

Pohjan kirjaston lainatiskialuetta uudistamalla asiakaspalvelu sujuvoituu ja palvelutoiminnot selkeytyvät asiakkaille. Tämä parantaa myös henkilöstön ergonomiaa.

Palvelua parannetaan uudistamalla opiskeluhuoneen kalustamista Tammisaaren kirjastossa ja hankkimalla uusia kopiointi- ja skannauskoneita Tammisaaren ja Pohjan kirjastoihin.

SITOVAT TAVOITTEET 2024

STRATEGISET TAVOITTEET	TOIMINTATAVOITTEET	TAVOITELTU TASO / MITTARIT
Aktiivisempi vapaa-aika	Kirjastopalvelut ovat näkyvät, tutut ja niitä käytetään aktiivisesti	210 000 fyysistä käyntiä
Aktiivisempi vapaa-aika	Raaseporin kirjastot järjestävät monipuolista ohjelmaa kaikille ikäryhmille	200 eri ohjelmaa ja tapahtumaa
Parantunut palvelutaso	Kirjakokoelma on ajankohtainen ja kiinnostava	290 000 lainaa
Parantunut palvelutaso	Kirjakokoelma on ajankohtainen ja kiinnostava	7 400 uutta hankittua kirjaa
Parantunut palvelutaso	Kansallinen sähköinen kirjasto on tuttu, ja sitä käytetään Raaseporissa	Raaseporissa asukkaiden käyttöaste on keskiarvoa korkeampi
Parantunut palvelutaso	Asiakkaille tarjotaan pääsy kirjastoon aiempaa paremmilla aukioloajoilla	15 200 tuntia aukioloa

STRATEGISET TAVOITTEET	TOIMINTATAVOITTEET	TAVOITELTU TASO / MITTARIT
Määrätietoinen kansalaisviestintä	Raaseporin kaupunginkirjaston sosiaalisen median sisältö on relevanttia ja mielenkiintoista	Raaseporin kaupunginkirjaston sosiaalisella medially 2 600 seuraajaa
Hyvinvoiva henkilöstö	Henkilöstö voi hyvin ja viihtyy työssä	Henkilöstökyselyn tulos on keskimäärin 65 tai korkeampi
Hyvinvoivat asukkaat	Kaupunki tarjoaa kuntalaisille yhdenvertaiset mahdollisuudet kulttuuritoimintaan ja vapaa-ajan aktiviteetteihin, harjoitteluaikeihin ja tiloihin	Suoritettu selvitys, kuinka kaupungin avustus liikuntaan ja kulttuuriin jakautuu

SITOVAT TAVOITTEET 2025–2026

STRATEGISET TAVOITTEET	TOIMINTATAVOITTEET	TAVOITELTU TASO / MITTARIT
Parantunut palvelutaso	RFID-tekniikan hankinta, joka mahdollistaa sujuvamman lainojen hallinnan sekä kokoelmien inventoinnin	Kaikissa uusissa kirjoissa on RFID-tagit

Museotoimi

Länsi-Uudenmaan museon toimintaan kuuluvat Chappe - taiteen talon meren äärellä, Raaseporin museon kulttuurihistoriallinen museotoiminta sekä lakisääteisiä kulttuuriympäristöjen asiantuntijatehtäviä sisältävä alueellinen vastuumuseotyö.

Länsi-Uudenmaan museo on Opetus- ja kulttuuriministeriön nimeämä alueellinen vastuumuseo läntisen Uudenmaan alueella. Museon mandaatti kattaa maantieteellisesti kahdeksan kuntaa: Raasepori, Hanko, Vihti, Karkkila, Kirkkonummi, Lohja, Siuntio ja Inkoo. Museolain (314/2019) mukaisesti Länsi-Uudenmaan museo toimii kulttuuriperinnön asiantuntijana edistämällä alueen museoiden toimintaa sekä toimii kulttuuriympäristön, erityisesti rakennetun ympäristön sekä arkeologisen kulttuuriperinnön asiantuntijana. Tähän toimintaan sisältyy kaupunkisuunnitteluun ja maankäyttöön liittyviä asiantuntijatehtäviä ja tarkastuksia sekä viranomaislausuntojen kirjoittamista rakennettuun- ja arkeologiseen kulttuuriperintöön liittyvissä kysymyksissä, viranomaisneuvotteluita ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden rakennusten korjauksia koskevaa neuvontaa ja valvontaa. Lisäksi toimintaan kuuluu museotoiminnan koordinoitua toiminta-alueella ja neuvontaa muille museoille museoteknisissä kysymyksissä.

Raaseporin museo ja Chappe sijaitsevat Tammissaaren kulttuurikorttelissa. Raaseporin museoon kuuluvat myös historialliset museorakennukset Blombergin talo, Lindbladin talo, porvaristalo, ulkorivistö museon sisäpihalla sekä Forngårdenin museo Snappertunassa. Länsi-Uudenmaan museon kokoelmat

ovat laajoja ja koostuvat esineistä, valokuvista, taiteesta ja arkistomateriaaleista. Kokoelmia säilytetään Länsi-Uudenmaan ammattimuseoiden yhteisessä kokoelmavarastossa Leirassa Tammisaassa, jossa sijaitsee myös museon toimisto.

Vuonna 2023 tapahtui paljon muutoksia, joista kaikkein näkyvin oli uuden taidemuseon Chappen avaaminen yleisölle huhtikuun puolivälissä. Uusi nykyaikaisen museon oli Suomen museokesän hittikohteita. Vuosi 2024 tarkoittaa Chappen toiminnan kannalta ensimmäistä kokonaista toimintavuotta sisältäen myös historiallisesti kävijämäärien osalta hiljaisemmiksi koettuja ajanjaksoja. Chappen toiminnan keskeisenä tavoitteena on kuitenkin, kaupungin strategian mukaisesti, houkutella kävijöitä museoon ja kaupunkiin myös turistikauden ulkopuolella sekä pidentää turistsesonkia. Museon toiminnassa tämä näkyy mm. aktiviteettien lisäämisellä ja markkinoinnin terävöittämisellä turistsesongin ulkopuoliseen aikaan. Turismin osalta keskeisimmällä ajanjaksolla panostetaan museoiden laajennettuun ja parannettuun palvelutarjontaan.

Alueellisen museotyön osalta museo tulee lisäämään alueellisten museopalveluiden tarjontansa Museoviraston innovatiivisten projektien tuella rahoitettujen näyttelymoduulien aktiivisella kierrättämisellä toiminta-alueellaan. Vuonna 2023 alkunsa saanut, kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan hyväksymä museolounge-konsepti jatkuu vuoden 2024 aikana, jolloin valmistuu eri aihepiireihin liittyviä moduuleita. Moduuleihin liittyy myös tapahtumatoimintaa Raaseporin museon loungeissa.

Kaupungin organisaatiouudistuksen myötä myös museossa on tehty sisäisiä järjestelyitä organisaation toiminnan parantamiseen. Muutokset museon organisaatiossa liittyvät uusiin tiimijakoihin ja niitä vastaaviin uusiin tiimivastuurooleihin.

SITOVAT TAVOITTEET 2024

STRATEGISET TAVOITTEET	TOIMINTATAVOITTEET	TAVOITELTU TASO / MITTARIT
Aktiivisempi vapaa-aika Hyvinvoivat asukkaat Menestyvä matkailu ja pidentynyt matkailukausi	Museot houkuttelevat kävijöitä Raaseporiin	Kaikkien museoiden vuotuinen kävijämäärä on 50 000
Parantunut palvelutaso	Museoissa hyvä asiakastytyväisyys	Museon NPS (Net Promoter Score) on asiakastytyväisyyskyselyssä yli 60 prosenttia
Menestyvä matkailu ja pidentynyt matkailukausi	Chappen tunnettuuden lisääminen Uudellamaalla	Chappen tunnettuus Uudellamaalla on 30 prosenttia tilatussa tunnettuus- ja imago tutkimuksessa.
Menestyvä matkailu ja pidentynyt matkailukausi	Museon tunnettuuden parantaminen	Museon Instagram-tilien seuraajien määrä on 4 000

STRATEGISET TAVOITTEET	TOIMINTATAVOITTEET	TAVOITELTU TASO / MITTARIT
Parantunut palvelutaso	Hyvä palvelutaso museon kahvilassa ja myymälässä	Myyntikate 67 000 euroa vuodessa.
Aktiivisempi vapaa-aika Hyvinvoivat asukkaat	Kansallinen yhteistyö suomalaisten taideinstituutioiden kanssa sekä myös kansainvälinen yhteistyö	Chappessa toteutetaan yksi näyttely yhteistyössä Suomen taideyhdistysten seuran ja yksi näyttely ulkomaisten taiteilijoiden kanssa.
Aktiivisempi vapaa-aika	Asiakaskokemuksen parantaminen museon näyttelytarjontaa parantamalla	Päivitetyt Porvaristalo ja ulkorivistö avataan yleisölle.
Määrätietoinen kansalaisviestintä	Vahvistetaan kuntalaisten suhdetta kulttuuriympäristöihin	Uusi adoptointikohde Länsi-Uudellamaalla prosessissa. Tulevien vuosien adoptointikohteiden kartoittaminen.
Aktiivisempi vapaa-aika	Paikallisia palveluita tuotetaan laajemmalla yleisölle	Museo järjestää vähintään yhden kurssin. Loungemoduulit lainataan vähintään neljälle muulle toimijalle Länsi-Uudellamalla.
Kestävä johtaminen	Museossa toimiva organisaatio	Museon tiimivastaavat ottavat käyttöön uuden organisaatiomallin. Museon johtoryhmä aloittaa työnsä.
Hyvinvoiva henkilöstö	Henkilöstö voi hyvin ja viihtyy työssään	Henkilöstökyselyn tulos on keskimäärin 65 tai korkeampi.

SITOVAT TAVOITTEET 2025-2026

STRATEGISET TAVOITTEET	TOIMINTATAVOITTEET	TAVOITELTU TASO / MITTARIT
Aktiivisempi vapaa-aika	Asiakaskokemuksen parantaminen museon näyttelytarjontaa parantamalla	Uusi pitkäaikainen suunnitelma Raaseporin museon näyttelytoiminnalle

Nuorisopalvelut

Raaseporin nuorisotoiminta on ehkäisevää ja terveyttä edistävää, ja se pyrkii tarjoamaan nuorille mielenkiintoista ja päihteetöntä toimintaa. Nuorisotoiminta tarjoaa etsivää nuorisotyötä, erityisnuorisotyötä, nuorisotalotoimintaa, pienryhmätoimintaa, koulujen nuoriso-ohjaajatoimintaa, retkiä ja katupartiointia. Päihteiden käyttöä ennaltaehkäiseviä oppitunteja järjestetään kaikille vuosiluokkien 5–8 oppilaille, ja Ankkuri-yhteistyö poliisin kanssa jatkuu.

Kaupungin nuorisovaltuusto saa tukea ja ohjausta nuorisopalveluiden henkilöstöltä, ja yhteistyössä järjestetään oppilaskuntapäiviä, nuorisoparlamentteja ja nuorisovaltuuston kokouksia, joissa laaditaan lausuntoja, suunnitellaan tilaisuuksiin osallistumista sekä nuorisovaltuuston edustajat esittelevät lautakuntien työtä.

Kaupungin nuorisotoiminta saa seura-avustusta jaettavaksi lapsille ja nuorille toimintaa järjestäville yhdistyksille, ja se tekee jatkuvaa yhteistyötä yhdistysten kanssa lisätoiminnan tarjoamiseksi nuorille Raaseporissa.

Panostukset vuonna 2024

Raaseporin kaupungin nuorisopalvelut tähtää oman Ohjaamo-toimintapisteen perustamiseen. Ohjaamot ovat toimialarajat ylittäviä palvelupisteitä, joista alle 30-vuotiaat nuoret saavat monipuolisesti matalan kynnyksen palveluja yhden luukun periaatteella. Ne toteuttavat EU:n nuorisotakuun tavoitteita ja toimintaa.

Ohjaamon valtakunnallisina tavoitteina on helpottaa nuorten siirtymistä työhön, koulutukseen tai muihin toimintaan, edistää nuorten osallisuutta, toimintakykyä ja elämäntaitoa sekä koota palvelutarjoajat monialaiseksi kokonaisuudeksi.

Kaupungin henkilöstöresurssien lisääminen kolmannella etsivällä nuoriso-ohjaajalla vuonna 2022 mahdollisti toimintatapojen kehittämisen niin, että Raaseporiin voidaan avata oma Ohjaamo. Näin kaupungin tarjoamat nuorisopalvelut ottavat askelen eteenpäin.

Ohjaamo-mallin tavoitteena on useampien ammattiryhmien osallistuminen. Ohjaamo-mallissa nuori saa asiansa nopeasti hoidetuksi asian luonteesta tai palvelutarpeesta riippumatta. Kaupunki käynnistää Raaseporin Ohjaamo-toiminnan omalla henkilöstöllä, jonka jälkeen toimintaa kehitetään edelleen yhdessä muiden ammattihenkilöiden, kuten terveydenhoitajan, ehkäisevän päihdehuollon sosiaaliohjaajan, ennaltaehkäisevän neuvonantajan ja sosiaaliohjaajan sekä säännöllisesti tai tarpeen mukaan paikan päällä olevien TE-palveluiden, Kelan ja kuntakokeilun kanssa. Kehittämistyön arvioidaan kestävän kolme vuotta.

Koulun nuoriso-ohjaaja on toinen panostus, joka käynnistyi jo keväällä 2023 ja laajeni saman vuoden syksyllä. Nuorisotyöntekijä työskentelee kaksi päivää viikossa vuosiluokkien 7–9 kanssa. Näin nuorisopalvelut tavoittaa kaikki tämän ikäryhmän nuoret, ja on enemmän läsnä Raaseporin nuorille turvallisena aikuisena. Myös yhteistyö koulujen kanssa paranee, kun koulun ja nuorisopalveluiden henkilöstön välillä on suora yhteys.

SITOVAT TAVOITTEET 2024

STRATEGISET TAVOITTEET	TOIMINTATAVOITTEET	TAVOITELTU TASO / MITTARIT
Hyvinvoivat asukkaat	Kaupungin nuorisopalvelut käynnistää fyysisen Ohjamo-toimintapisteen 1.1.2024. Kohderyhmänä ovat nuoret 15–29-vuotiaat aikuiset, joiden tarkoituksena on tutustua palveluun ja aloittaa sen käyttö.	Mittari kävijämäärä tavoite 1 500 kävijää vuodessa
Hyvinvoivat asukkaat	Yksilöllinen ohjaus etsivässä nuorisotyössä (15–29-vuotiaat)	450 asiakastapaamista/vuosi, 90 asiakasta/vuosi
Hyvinvoivat asukkaat	Yksilöllistä ohjausta tarjotaan erityisnuorisotyössä tarpeen mukaan 9–17-vuotiaille	Mittari 150 asiakastapaamista/vuosi (30 oppilasta/vuosi)
Hyvinvoivat asukkaat	Erityisnuoriso-ohjaajat pitävät päihteiden käyttöä ennaltaehkäiseviä oppitunteja vuosiluokille 5–8	1 000 oppilasta/vuosi on osallistunut oppitunteihin
Hyvinvoivat asukkaat	Pienryhmätoimintaa nuorien itsetunnon kohottamiseksi ja eriteemojen kanssa työskentelemiseksi pienemmissä ryhmissä pidemmän aikaa	150 osallistujaa/vuosi
Aktiivisempi vapaa-aika	Nuorisotalotoimintaa kaikille 9–17-vuotiaille lapsille	16 000 nuorisotalokäyntiä/vuosi
Hyvinvoivat asukkaat	Koulun nuoriso-ohjaaja -toiminta kahtena päivänä viikossa kaikille vuosiluokilla 7–9	Nuoriso-ohjaajat ovat olleet kouluissa 2 448 tuntia/lukuvuosi
Aktiivisempi vapaa-aika	Nuorisopalvelut järjestää syys- ja hiihtolomien aikana retkiä sekä kesäkuussa retkiä ja päiväleirejä	200 osallistujaa/vuosi
Määrätietoinen kansalaisviestintä	Nuorisovaltuuston toiminta on määrätietoista ja jäseneltyä	10 pöytäkirjattua kokousta

STRATEGISET TAVOITTEET	TOIMINTATAVOITTEET	TAVOITELTU TASO / MITTARIT
Hyvinvoiva henkilöstö	Henkilöstö voi hyvin ja viihtyy työssään	Henkilöstökyselyn tulos on keskimäärin 65 tai korkeampi

SITOVAT TAVOITTEET 2025–2026

STRATEGISET TAVOITTEET	TOIMINTATAVOITTEET	TAVOITELTU TASO / MITTARIT
Järkevä digitalisaatio	Kaupungin nuorisopalvelut tarjoaa menestyksekkäästi palveluita myös digitaalisesti toimivat alustan kautta	Yksiköllä on nimetty nuoriso-ohjaaja, joka vastaa digitaalisesta nuorisotyöstä ja toimivan digitaalisen alustan käytöstä

Kulttuuripalvelut

Kulttuuripalvelujen tehtävänä on suunnitella, toteuttaa ja mahdollistaa kulttuurin ja taiteen harjoittaminen ja yhdenvertainen saatavuus investointina kuntalaisten hyvinvointiin ja terveyteen. Kulttuuritoiminta edistää osallisuutta ja yhteisöllisyyttä sekä ylläpitää paikallista kulttuuri-identiteettiä ja elinvoimaa muun muassa kaupungin kulttuurikasvatussuunnitelman ja vanhuspalvelujen kulttuurisuunnitelman kautta. Kulttuuripalvelut investoi kaupungin taidekokoelmaan ja lisää julkisen tilan viihtyisyyttä prosenttiperiaatteen avulla. Kulttuuripalvelut hoitaa myös kaupungin galleriatoimintaa ja järjestää tai edistää seuraavia suurempia yleisötilaisuuksia: Bokkalaset, Tammisaaren kesäkonsertit ja Kirjakekkerit. Kulttuuripalvelut tekee yhteistyötä yhdistyksien ja kulttuuritoimijoiden kanssa ja ohjaa niitä tukeakseen mm. hankesuunnittelussa ja varainhankinnassa.

Vuonna 2024 keskeisenä tavoitteena on keskittyä ydintoimintaan kaupungin kulttuurikasvatussuunnitelman kautta yhteistyössä sivistyksen kanssa sekä vanhuspalvelujen kulttuurisuunnitelman kautta yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa. Kulttuuripalvelut osallistuu Katarinaskolanin peruskorjaukseen prosenttiperiaatteen kautta.

Kulttuuripalvelut hallinnoi kolmivuotista Skapa Position -hanketta, jonka tavoitteena on tuottaa rakennetta, hyvinvointia, luovuutta sekä asemaa taiteen perusopetukselle. Svenska kulturfondenin rahoittamassa hankkeessa on kaksi työntekijää.

SITOVAT TAVOITTEET 2024

STRATEGISET TAVOITTEET	TOIMINTATAVOITTEET	TAVOITELTU TASO / MITTARIT
Hyvinvoivat asukkaat	Raaseporin kaupungin vanhuspalvelujen kulttuurisuunnitelma toteutetaan suunnitellusti kaikissa yksiköissä yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa	Tavoitteena on saada 580 osallistujaa (24 ohjelmakohtaa)
Hyvinvoivat asukkaat	Kulttuurikasvatussuunnitelma toteutetaan kaikissa sitä koskevissa yksiköissä	Tavoitteena on saada 7 000 osallistujaa (400 ohjelmakohtaa)
Hyvinvoivat asukkaat	Kaupunkikuvaa kehitetään pitkällä aikavälillä kulttuurisuunnittelun avulla kaupungin asukkaiden viihtyisyyden ja osallistumisen lisäämiseksi.	Taiteilijat valittu Katarinaskolanin prosenttiperiaatehankkeeseen 2024.
Aktiivisempi vapaa-aika	Yleisötilaisuuksia järjestetään	Tavoitteena 70 ohjelmakohtaa (5 000 kävijää) vuoden aikana
Aktiivisempi vapaa-aika	Näyttelytoiminta Galleria Centrumissa, Galleria Promenadessa ja Galleria Perspektiivissä on ympärivuotista.	Tavoitteena on 29 näyttelyä vuoden aikana (10 000 kävijää yhteensä kaikissa gallerioissa)
Määrätietoinen kansalaiskeskustelu	Kulttuuritoimijoille ja yhdistyksille järjestetään kulttuuritapaamisia ja ohjausta.	Tavoitteena on 34 tapaamista/ ohjaustapahtumaa vuodessa
Määrätietoinen kansalaiskeskustelu	Kulttuuriuutisista ja tapahtumista tiedottaminen yleisölle	Tavoitteena on 4 300 seuraajaa kulttuuripalvelujen Facebook-sivuilla
Hyvinvoiva henkilöstö	Henkilöstö voi hyvin ja viihtyy työssään	Henkilöstökyselyn tulos on keskimäärin 65 tai korkeampi

SITOVAT TAVOITTEET 2025–2026

STRATEGISET TAVOITTEET	TOIMINTATAVOITTEET	TAVOITELTU TASO / MITTARIT
Hyvinvoivat asukkaat	Kaupunkikuvaa kehitetään pitkällä aikavälillä kulttuurisuunnittelun avulla kaupungin asukkaiden viihtyisyyden ja osallistumisen lisäämiseksi.	Taiteen prosenttiperiaate on toteutettu Katarinaskolanissa.
Korkeatasoinen koulutus	Skapa-hanke on käynnissä, ja se päättyy 2026.	Raaseporissa on luotu hyvin toimiva rakenne taiteen perusopetukselle.

Kansalaisopisto

Kansalaisopiston tavoitteena on tarjota asukkaiden tarpeisiin perustuvaa laadukasta ja edullista yleissivistävää opetusta. Kansalaisopisto pyrkii aktiiviseen yhteistyöhön kolmannen sektorin ja muiden sivistys- ja kulttuuritoimijoiden kanssa. Tarjoamme myös räätälöityjä kursseja kaupungin työntekijöiden, yritysten ja muiden organisaatioiden tilauksesta ja tarpeiden mukaan. Toiminta ottaa huomioon eri asiakasryhmien tarpeet, ja tukee yksilön monipuolista kehitystä. Kansalaisopiston opinnot edistävät terveyttä, hyvinvointia ja sosiaalista yhteisöllisyyttä. Kurssiin osallistuminen on vapaaehtoista, ja kurssitarjonnassa on kaikille sopivia kursseja.

SITOVAT TAVOITTEET 2024

STRATEGISET TAVOITTEET	TOIMINTATAVOITTEET	TAVOITELTU TASO / MITTARIT
Järkevä digitalisaatio	Hallinnollisten toimintojen tehostaminen tuntiopettajien sähköisen päiväkirjan käytön myötä.	Sähköistä päiväkirjaa käytetään yli 90 %.
Hyvinvoivat asukkaat	Asukkaat osallistuvat aktiivisesti kansalaisopiston kursseille.	Osallistujia yli 5800 henkilöä.
Korkeatasoinen koulutus	Suuri osa suunnitelluista kursseista toteutuu.	Yli 70 % suunnitelluista kursseista toteutetaan
Korkeatasoinen koulutus	Asiakkaat ovat tyytyväisiä.	Asiakastyytyväisyys on yli NPS 50 %.
Vastuullinen talous	Suuri määrä oppitunteja toteutuu.	Oppituntien määrä ylittää 15 000.

STRATEGISET TAVOITTEET	TOIMINTATAVOITTEET	TAVOITELTU TASO / MITTARIT
Hyvinvoiva henkilöstö	Henkilöstö voi hyvin ja viihtyy työssään	Henkilöstökyselyn tulos on keskimäärin 65 tai korkeampi.

Liikuntapalvelut

Liikuntapalvelut tarjoaa ja valvoo monipuolista toimintaa painottaen uimaopetusta ja ohjattua toimintaa Tammisaaren uimahallissa sekä huolehtii kaupungin liikuntaneuvonnasta henkilöille, joilla on kohonnut terveysriski. Kuntosalit sijaitsevat Tammisaaren palloiluhallissa ja Tenholassa, seniorikuntosalit sijaitsevat Karjaalla ja Pohjassa. Yksikkö vastaa myös Stallörenin uimalasta ja tarjoaa avantouintimahdollisuuden siellä. Yksikkö koordinoi Voimaa vanhuuteen -ohjelmaa vuosina 2022–2024.

Jakaa liikuntapaikkojen käyttövuorot ja ylläpitää niiden varausjärjestelmää. Huolehtii liikuntapaikkojen ylläpidosta ja huollosta. Jakaa viittä erilaista liikunta-avustusta seuroille.

Panostukset vuonna 2024

Liikuntapaikkojen neljä hoitajaa siirtyvät tekniseltä toimialalta sivistystoimialalle. Kaupungilla on 30 ulkoliikuntapaikkaa laajalla alueella. Tämä asettaa haasteita työaikasuunnittelulle erityisesti, koska työ on hyvin sää- ja kausiriippuvaista. Jotta työ sujuisi hyvin ja kaikille asiakkaille ja yhdistyksille voidaan antaa hyvää asiakaspalvelua, vaaditaan panostusta täydennyskoulutukseen, toimiviin digitaalisiin järjestelmiin ja tehokkaaseen työnjohtoon.

SITOVAT TAVOITTEET 2024

STRATEGISET TAVOITTEET	TOIMINTATAVOITTEET	TAVOITELTU TASO / MITTARIT
Hyvinvoivat asukkaat	Voimaa vanhuuteen -hanke	Tavoitteena 15 ryhmää (Vuonna 2023 ryhmiä oli 11)
Hyvinvoivat asukkaat	Ohjelma on kolmivuotinen, ja se päättyy vuonna 2024	Mittari osallistujien lukumäärä Tavoite 7 200 osallistujaa/vuosi
Aktiivisempi vapaa-aika	Liikuntapalvelut tarjoaa kaikille kaupungin perusopetuksessa oleville oppilaille 30 tuntia laadukasta uimaopetusta, ja käynnit jakautuvat seuraavasti: 1.–2. lk. 5 krt/vuosi, 3.–4. lk. 4 krt/vuosi, 5.–6. lk. 3 krt/vuosi, 7.–9. lk. 2 krt/vuosi Tammisaaren uimahallissa	Mittari vierailut Tavoite 97 000 kävijää vuodessa

STRATEGISET TAVOITTEET	TOIMINTATAVOITTEET	TAVOITELTU TASO / MITTARIT
Aktiivisempi vapaa-aika	Kaupungin liikuntapalvelut tarjoaa ohjattua toimintaa, kuten vesiaktiviteetteja, erilaisia kuntoiluryhmiä ja kuntosalikäyntejä	Osallistujien määrä ohjatussa toiminnassa 20 000 (Tähän ei sisälly koulujen toiminta)
Aktiivisempi vapaa-aika	Yksikkö on aktiivinen sosiaalisessa mediassa, julkaisee relevanttia ja mielenkiintoista ohjelmaa, ja seuraajien määrä kasvaa vuoden aikana	Mittari seuraajien määrä Tavoite: Yli 3 000 seuraajaa Facebookissa. Tavoite: Yli 900 seuraajaa Instagramissa.
Hyvinvoivat asukkaat	Liikuntaneuvonta	Mittarit asiakastapaamista/vuosi, ainutkertaista asiakasta/vuosi Tavoite: 450 tapaamista/vuosi (90 asiakasta/vuosi)
Hyvinvoiva henkilöstö	Henkilöstö voi hyvin ja viihtyy työssään	Henkilöstökyselyn tulos on keskimäärin 65 tai korkeampi

SITOVAT TAVOITTEET 2025–2026

STRATEGISET TAVOITTEET	TOIMINTATAVOITTEET	TAVOITELTU TASO / MITTARIT
Aktiivisempi vapaa-aika	Uimahallin ollessa suljettuna saneerausaikana tarjotaan muita korvaavia kuntoilumahdollisuuksia	Mittari vierailuiden/osallistujien määrä Tavoite 50 000

Henkilötyövuodet 31.12.	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Tukipalvelut	-	-	-	2,0	2,0	2,0
Kirjastotoimi	15,4	16,4	17,4	17,4	17,4	17,4
Museotoimi	10,4	11,5	18,5	20,5	20,5	20,5
Nuorisopalvelut	8,3	10,3	13,3	14,0	14,0	14,0
Kulttuuritoiminta	3,0	3,0	3,0	5,0	5,0	3,6
Kansalaisopisto	25,1	25,1	25,1	21,1	21,1	21,1
Liikuntapalvelut	8,7	9,1	10,4	13,7	13,7	13,7
Yhteensä	70,9	75,4	87,7	93,7	93,7	92,3

KÄYTTÖTALOUS €	Tilinpäätös 2022	Talousarvio 2023 muutoksin	Ehdotus 2024	Talousarvio 2024	Talous- suunnitelma 2025	Talous- suunnitelma 2026
Toimintatuotot	1 874 575	2 946 970	2 191 910	2 245 570	2 212 510	2 213 130
Henkilöstökulut	-3 643 598	-4 184 660	-4 833 020	-4 861 420	-4 978 010	-5 127 350
Ostopalvelut	-1 569 954	-2 119 460	-1 735 520	-1 735 520	-1 787 590	-1 841 210
Aineet ja tavarat	-412 771	-540 420	-632 110	-636 370	-651 070	-670 610
Avustukset	-367 502	-404 000	-356 500	-404 500	-367 200	-378 210
Muut kulut	-2 774 368	-3 367 840	-3 587 750	-3 599 750	-3 718 950	-3 829 360
Toimintakulut	-8 768 193	-10 616 380	-11 144 900	-11 237 560	-11 502 820	-11 846 740
Toimintakate	-6 893 618	-7 669 410	-8 952 990	-8 991 990	-9 290 310	-9 633 610
Muutos TA 2024-TA 2023		11,3 %	16,6 %	17,1 %		
Mistä:						
Sisäiset tuotot	759 471	830 600	7 000	28 000	27 600	28 220
Sisäiset kulut	-3 640 717	-4 360 140	-4 233 340	-4 233 340	-4 359 910	-4 490 270

TOIMIALA: KAUPUNKIYMPÄRISTÖ **tavoitteena toimiva ja kestävä infrastruktuuri ja elinympäristö**

Toimialan perustiedot

Kaupunkiympäristötoimiala on valtuustotasolla jaettu seitsemään sitovuustasoon: (valtuuston sitovuustasot) 1) Toimialahallinto-osasto 2) Kiinteistö- ja investointiosasto 3) Yhdyskuntatekninen osasto 4) Kaavoitus (yksikkö) 5) Mittaus (yksikkö) 6) Viranomaistehtävien osasto 7) Jätelautakunta.

Kaupunkiympäristötoimiala käsittää seuraavat toimintaosastot: 1) Toimialahallinto 2) Yhdyskuntatekniikka 3) Maankäyttö 4) Kiinteistö- ja investoinnit 5) Viranomaistehtävät 6) Jätelautakunta

Tekninen lautakunta vastaa koko toimialan toiminnoista, talousarviosta sekä henkilökunnasta lukuun ottamatta rakennus- ja ympäristöviranomaistoimintaa sekä kaavoitustoimintaa. Kaavoituslautakunta on asiantuntijalautakunta kaavoituskysymyksissä, ympäristö- ja rakennuslautakunta hoitaa rakennus- ja ympäristöluvut ja Uudenmaan jätelautakunta on 12 Uudenmaan kunnan jäteviranomaislautakunta. Kaavoituslautakunta sekä ympäristö- ja rakennuslautakunta käsittelevät toiminta-alueensa talousarvion. Raasepori toimii Uudenmaan jätelautakunnan isäntäkuntana.

Pääasialliset tehtävät:

- Edistää Raaseporin kaupungin kasvua ja viihtyisyyttä
- Vastata maapolitiikasta, kiinteistöjen- ja rakennusten myynnistä ja aluesuunnittelusta- ja kaavoituksesta
- Vastata yleisten alueiden hoidosta ja kunnossapidosta
- Edistää ja ylläpitää turvallista infrastruktuuria ja hyviä liikenneyhteyksiä
- Koordinoida investointien suunnittelua ja toteutusta yhdessä muiden toimialojen kanssa
- Vastata kaupungin rakennetun kiinteistökannan/toimitilojen kunnossapidosta ja kiinteistöstrategian toimeenpanosta
- Vastata viranomaistoiminnasta, rakennusvalvonta ja ympäristövalvonta osana toimialaa

Toiminnan tavoitteet, painopisteet ja keskeiset muutokset 2024

- Kaupunkiympäristötoimialan päämäärät;
 - kuntalaisten eduksi; tavoitteena tyytyväinen asiakas
 - muiden toimialojen kanssa; tavoitteena tyytyväinen tilaaja
 - toimialan sisäisesti; tavoitteena toimivat sisäiset työtavat
- Kaupunkiympäristötoimialan hyvä ja selkeä johtaminen, selkeät toimenkuvaukset ja vastualueet
- Kaupunkiympäristötoimialan ja kaupungin muiden toimialojen kiinteä yhteistyö
- Taloudellisen tilanteen mukaan mitoitettu motivoitunut ja osaava henkilökunta
- Oikein mitoitettu asiakaspalvelu sekä osastoilla että kaupungin kotisivuilla
- Selkeä kaavoitus, sujuva luvitus sekä tonttien oikea-aikainen markkinointi ja myynti
- Kyky reagoida nopeasti tuleviin tarpeisiin ja kysyntään

- Hankekehitys jatkuu, kehitysprojektien tehokas läpivienti
- Hankkeiden toteutuksen aikataulusuunnittelu ja työvaiheiden suunnittelu
- Kiinteistöstrategian toimeenpano ja toimivat kiinteistönkehitystoimenpiteet
- Hyvä yhteistyö teknisen keskuksen, Raaseporin Veden, Raaseporin Energian ja muiden verkkorakentajien kanssa:
 - Investointien samanaikainen toteuttaminen muiden toimijoiden kanssa, kun se on mahdollista
 - Yhteisten hankintamenettelyjen hyödyntäminen esim. aluerakentamiskohteissa
- Hyvä yhteistyö alueellisten ja valtion viranomaisten kanssa
- Henkilöstön työhyvinvointiin panostaminen uuden organisaation toiminnan aloittaessa vuoden 2024 alussa
- Ns. sote-kiinteistöjen siirto hyvinvointialueelle siirtymäkauden 2023–2025 ajaksi, vaikuttaa tilahallinnon vuokrien kertymään, aiempi ns. sisäinen vuokra on muuttunut ns. ulkoiseksi vuokratuloksi
- Palveluverkon sopeuttaminen tulevaan, painopisteinä;
 - tulevan investointikauden hankkeiden palveluverkon tarkasteluja päivitys osana palveluverkon
 - muutoksia (kouluverkko, päiväkotiverkko ja kaupungin palveluiden tuottaminen omilla tiloilla)
 - palveluverkon, maankäytön kehityskuvan sekä kaavoituksen yhteensovittaminen
 - hyvinvointialueelle siirretyt kiinteistöt, toimenpiteet siirtymäkaudella vuokraustoiminnan jatkamiseksi
 - hyvä vuokranantaja hyvinvointialueelle
 - sosiaali- ja terveydenhuollon rakennukset tarkoituksenmukaisesti (kiinteistö) salkutettu ja vuokra määritetty
 - siirtymäkauden jälkeen alueellisesti oikein mitoitettu palveluverkko hyvinvointialueen käytössä

Toimintavuoden 2024 alusta lähtien työskennellään Kaupunkiympäristötoimialan uuden organisaation mukaisesti. Osastojen toiminnan vastuualueet ovat muuttuneet, uusi osastojako vastaa kaupunkiympäristötoimialan tehtäväkokonaisuuksia. Uudella organisaatiolla ja osastojen uusilla vastuualueilla tavoitellaan yhtenäisiä toimintatavoitteita sekä uusia työskentelytapoja osastojen sisällä ja osastojen välillä.

Kaupungin yleisten liikenneväylien infrastruktuuriin liittyvät asiat kuuluvat yhdyskuntatekniselle osastolle, kiinteistö- ja investointiosaston alaisuuteen kuuluu kaupungin asuntopolitiikkaan liittyvät kysymykset.

Perustetun hyvinvointialueen ns. sote-toimintojen muutokset edellyttävät, että kaupungin kiinteistöjen (ulkoinen) vuokrataso on oikea ja kilpailukykyinen. Hyvinvointialueelle vuokrataan vuoden 2023 alusta sosiaali- ja terveystoimen käytössä olevat tilat ns. siirtymäajaksi vuoteen 2025 saakka. Talousarviossa 2024 noudatettu vuokran määrittämisperiaate vastaa valtioneuvoston asetuksen mallia hyvinvointialueelle vuokrattavista tiloista.

Raaseporin kaupungin sisäinen vuokra koostuu käyttövuokrasta ja pääomavuokrasta. Pääomavuokra otettiin käyttöön vuoden 2017 talousarviosta lähtien, samaan sisäisen vuokranmäärityksen periaatetta noudatetaan edelleen sisäisen vuokran määrityksessä vuodelle 2024. Vuoden 2024 talousarviotyön yhteydessä rakennusten jälleenhankinta-arvoja ja teknisiä arvoja on indeksitarkistettu vastaamaan vuosina 2017–2023 nousseita kustannuksia.

Kaavoitusohjelma ja rakentamisen toteutussuunnitelmat päivitetään vastaamaan ajankohtaista tarvetta. Kaavoituksessa keskitytään toteuttamaan kaavoitusohjelmaan sisältyvät priorisoidut kaavahankkeet.

Päivitetty palveluverkkoselvitys, kaavoitusohjelma, asuntopoliittinen ohjelma ja maankäytön kehityskuva muodostavat yhtenäisen toiminta- ja toteutustavoitteen koko kaupunkiympäristötoimialan osalta. Vuoden 2021 aikana käynnistetty ja vuoden 2023 aikana valmistunut maankäytön kehityskuva perustuu palveluverkkoselvityksen toimeenpanoon ja toimii yleis- ja asemakaavoitusta ohjaavana aineistona. Vuoden 2024 aikana on tavoitteena käynnistää yleiskaavatyö, jolla tavoitellaan kaupungin yleiskaavatilanteen päivittämistä.

Vuoden 2025 alusta voimaan astuva ns. Rakennuslain edellyttämät valmistelut käynnistetään vuoden 2024 aikana. Lakimuutos edellyttää kunnilta varautumista henkilöstön kouluttamiseen, laite- ja ohjelmistopäivityksiin. Rakennuslain myötä tulee myös jatkossa tehdä lain edellyttämiä hallinnollisia muutoksia, esim. rakennusjärjestyksen ja hallintosäännön päivitykset.

Asuminen ja maankäyttö – palveluverkkoselvitys ja maankäytön kehityskuvan tulee olla linjassa kaupungin strategian ja muiden ohjausasiakirjojen kanssa. Palveluverkkoselvitys päivitetään vastaamaan nykytilannetta ja huomioidaan tulevaisuuden ennusteet. Sote-kiinteistöjen siirto hyvinvointialueelle, tulevat investoinnit kouluihin ja päiväkoteihin ja muuttuneet tarpeet edellyttävät palveluverkon tarkastelua. Edellinen palveluverkkopäätös (KV 8.6.2020 § 60) on pääsääntöisesti toimeenpantu ja tulevien toimintavuosien muutokset tulee ottaa tarkasteluun. Palveluverkkoselvityksen tuloksena laaditaan strategia sosiaali- ja terveydenhuollon kiinteistöille siirtymäajalle ja sen jälkeiselle ajalle.

Tonttimaan kaavoittaminen yritystoiminnalle on painopisteenä toimintavuonna 2024. Karjaan ja Tammisaaren välinen yleiskaava edesauttaa työpaikka-alueiden asemakaavoittamista. Bäljarsin, Skogbyn ja Horsbäckin alueita kehitetään, kun työpaikkatonttien kysyntä ja tarve sitä edellyttää. Mainittujen alueiden kehittämiseen liittyy infrastruktuurin suunnittelu ja toteutus erillisen investointimäärärahan turvin. Vt 25 tiesuunnitelman päivitys osuudella Langansböle-Horsbäck on käynnissä. Vt 25 ja kt 52 risteysalueella on käynnissä aluevaraussuunnitelma tulevan maankäytön ohjaamiseksi. Lepin alueen kehittämisen edellytykset ovat suotuisat, kun alueen liikennejärjestelyt on valmistunut syyskuussa 2022. Edelliset vuosien kokemusten mukaan pääpaino tontinmuodostuksessa (kaavoituksessa) tulee olla asuntotonttien varannon kasvattaminen Tammisaarella ja Karjaalla sekä työpaikka- ja teollisuustonttien kaavoituksessa. Vallalla oleva asumisen trendi on, että ihmiset haluavat asua taajamien keskustoissa palveluiden lähellä.

Kiinteistönmyynti, sekä rakentamattomat maa-alueet, että rakennukset, on keskitetty maankäyttöosastolle. Myyntiprosessi valmistellaan siten, että kohteen myynnille on päätöstä tehtäessä vaadittavat tiedot, riittävä taustatieto myyntipäätöksen tekoon sekä ostajaehdokkaalle. Saumaton yhteistyö raakamaanhankinnan (maapolitiikka) – kaavoituksen - luvituksen ja kiinteistönmyynnin osalta on tärkeää ja kytkeytyy koko toimialan yhteisiin toiminnallisiin- ja taloudellisiin tavoitteisiin. Kiinteistönmyynnistä

saatu myyntivoitto on vuodelle 2024 asetettu 0,55 miljoonaan euroon. Kiinteistöjen myynnistä saadaan sekä suoranaisia myyntituloja sekä toisaalta säästöjä ylläpitokustannuksista ja laskennallinen rakennuksiin liittyvä korjausvelka vähenee kiinteistömassa pienentyessä. Kiinteistömyynnin toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet liittyvät käytännössä koko kaupunkiympäristötoimialan toimintaan.

Merkittäviä infrastruktuurin kehityshakkeita kaupungin kannalta ovat Hanko-Hyvinkään rataosuuden sähköistys ja turvallisuuden parantamien sekä nykyisen Rantaradan välityskyvyn parantaminen. Hanko-Tammi-saari-Karjaa- Helsinki rataosuuden henkilöjunaliikenteen kehittäminen yhdessä muiden ns. 'Rantarata kuntien' kanssa on ajankohtaista. Vuoden 2023 hallitusohjelmassa on esitetty määräraha (80 M€) nykyisen Rantaradan kehittämiseksi.

Sopimuskauden sähköhankinta on tehty 1.1.2022 alkaen. Talousarviossa vuodelle 2024 on huomioitu sopimuksen mukainen (2022–2024) sähkön hinta. Vuoden 2023 aikana koettiin voimakas kaukolämmön hinnan korotus, vuoden 2024 kaukolämmön hinnoittelu perustuu syksyn 2023 hintatasoon. Talvikunnossapidon kustannusvaraus perustuu ns. keskimääräiseen vuotuisen talvikunnossapidon mitoitukseen.

Investoinnit 2024

Investoinnit esitellään talousarvion investointiosassa.

Toiminnan tavoitteet, painopisteet ja keskeiset muutokset 2025–2026

Tilanne Raaseporin kaupungin palveluverkon osalta muuttuu vuoteen 2025 mennessä, mm määrättyjen toimintojen siirtyminen hyvinvointialueelle vaikuttaa kunnan palveluverkkoon pidemmällä tähtäimellä. Raaseporin kaupungin pitkän tähtäimen investointisuunnitelma sisältää useita kouluinvestointeja, päiväkoteja jne., joiden suunnittelun yhteydessä tulee tarkastella hankkeen vaikutuksia palveluverkkoon näiltä osin.

Nykyisen palveluverkon säännöllinen päivittäminen on ajankohtaista, kaupungin toimintojen tehokas ja toimiva suunnittelu edellyttää tulevaisuuden palveluverkon suunnittelua, miten ja missä lähipalveluja tuotetaan. Palveluverkkoselvityksen keskeisiä teemoja ovat jatkossa:

- Palveluverkkojen nykytilan inventointi ja kartoitus, koulut, päiväkodit ja sosiaali- ja terveystoiminnan kiinteistöt
- Palvelukapasiteetti
- Palvelutarpeen kehitys
- Väestönkehitys ja väestörakenteen kehitys, oppilasmääräennusteet
- Trendit (mm. asuminen)
- Palveluverkkomallit ja maankäytön kehityskuva
- Taloudellinen tarkastelu, investointi- ja elinkaarikustannusanalyysi

Raaseporin kaupunki pyrkii vaikuttamaan aktiivisesti siihen, että rautatie- ja maantieyhteydet Länsi-Uudellamaalla säilyvät ja kehittyvät. Rantaradan palvelutason ylläpitäminen ja kehittäminen on painopisteenä keskusteluissa liittyen liikennejärjestelmäsuunnitelmaan. Sähköistetty Hanko-Hyvinkää rataosuus (valmis 2024) avaa uuden mahdollisuuden henkilöjuna liikenteen kehittämiseksi Hangon-Tammi-saaren- Karjaan kautta pääkaupunkiseudulla tai Turun suuntaan. Karjaan keskusasema tarjoaa hyvät ja toimivat liikenneketjut liikkumismuotojen välillä. Liityntäpysäköintiä Karjaalla on keskitetty kaupungin hallinnoimaksi ja pysäköintimaksuvapaaksi. Raaseporin kaupunki osallistuu aktiivisesti Rantaradan välityskyyntä parantamiseen tähtääviin keskusteluihin keskeisten tahojen kanssa yhdessä muiden Länsi-Uudenmaan 'Rantarata' kuntien kanssa.

Koko toimialalle keskeiset painopisteet:

- Henkilöstön työhyvinvointi keskiössä
- Hyvän työnantajamaailman edistäminen

KÄYTTÖTALOUS €	Tilinpäätös 2022	Talousarvio 2023 muutoksin	Ehdotus 2024	Talousarvio 2024	Talous- suunnitelma 2025	Talous- suunnitelma 2026
Toimintatuotot	26 256 904	25 854 680	27 930 360	27 936 160	28 554 490	29 287 440
Henkilöstökulut	-5 762 138	-6 114 790	-6 712 760	-6 712 760	-6 974 140	-7 183 370
Ostopalvelut	-9 774 160	-8 163 460	-8 367 200	-8 237 200	-8 568 220	-8 825 260
Aineet ja tavarat	-5 017 629	-5 005 340	-4 835 590	-4 835 590	-4 974 000	-5 123 180
Avustukset	-224 962	-251 200	-248 000	-248 000	-255 440	-263 100
Muut kulut	-5 176 357	-5 301 330	-4 927 550	-4 927 550	-5 048 180	-5 172 430
Toimintakulut	-25 955 247	-24 836 120	-25 091 100	-24 961 100	-25 819 980	-26 567 340
Toimintakate	301 658	1 018 560	2 839 260	2 975 060	2 734 510	2 720 100
Muutos TA 2024-TA 2023		237,7 %	178,8 %	192,1 %		
Mistä:						
Sisäiset tuotot	18 516 406	15 751 320	17 565 200	17 534 000	17 988 250	18 500 680
Sisäiset kulut	-1 748 575	-1 838 430	-1 987 250	-1 987 250	-2 019 660	-2 053 060

TOIMIALAHALLINTO

Toimintakuvaus

Osasto vastaa koko kaupunkiympäristötoimialan kokonaisvaltaisesta hallinnosta ja tukitoimista. Muilla osastoilla on omia ja läheisiä kansliatoimintoja varten oma hallinnollinen henkilökunta. Osasto tuottaa hallinnollisia palveluita, johtaa ja koordinoi talouden suunnittelua ja seurantaa sekä tukee kaupunkiympäristötoimialan muita osastoja kaikissa osastot ja toimialat ylittävissä asioissa.

Osasto vastaa asianhallinnasta, kansliatehtävistä, asiakaspalvelusta, toimialan taloushallinnosta mukaan lukien laskutus ja ostoreskontra, ennusteet ja controller-toiminnot. Osasto hoitaa koko toimialalle yhteisiä hallinnollisia toimintoja ja toimii useiden toimialan muissa toiminnoissa käytettävien ohjelmien pääkäyttäjänä. Osasto tukee toimialan muita osastoja erilaisissa avustusprosesseissa. Siihen kuuluu yksityisteiden avustusten maksaminen sekä erilaisiin ulkoisella rahoituksella rahoitettuihin hankkeisiin liittyvän työn tuki.

Kestävän kehityksen koordinaatiota tehdään toimialahallinnon alaisena toimialarajat ylittävänä työnä. Kestävän kehityksen koordinaatio on uusi osa osaston toimintaa. Kaupungin kestävyyskoordinaattori siirtyy kaupunkikehitysosastolta vastaamaan ilmasto- ja energiaohjelman koordinoinnista sekä kestävän kehityksen edistämisestä Raaseporissa.

Kaupungin pienvenesatamat hoidetaan nettoyksikkönä osaston alaisuudessa.

Eteläkärjen ympäristöterveyslautakunta Hangon kaupungissa toimii kunnan terveydensuojeluviranomaisena ja järjestää lakisääteistä eläinlääkäripalvelua. Osasto hallinnoi toimintaa.

Organisaatiomuutoksen yhteydessä osaston roolia osana kaupungin organisaatiota on selkeytetty. Osaston resursseja on tarkistettu, ja toimialalla on tehty uudelleenkohdennuksia vastaamaan uutta organisaatorakennetta. Toimialarajat ylittävän tiimityön laajuutta on vielä selkeytettävä, ja eri osa-alueiden prosesseja ja resursseja on uudistettava. On varmistettava, että osastolla on riittävät resurssit uusien tehtävien hoitamiseen.

Toiminnan tavoitteet, painopisteet ja keskeiset muutokset 2024

Osaston keskeinen tavoite vuoden 2024 aikana on jatkaa kaupunkiympäristötoimialan prosessikuvaustyötä. Kyse on sekä osaston omien prosessien selkeyttämisestä että toimialan muiden osastojen tukemisesta. Prosessien läpikäymisen yhteydessä kartoitetaan toimialan hallinnollisten prosessien korvaustoiminnot. Tällä hetkellä tieto on keskittynyt yksittäisille työntekijöille, ja tavoitteena on vähentää nykyistä haavoittuvuutta. Myös kestävyyskoordinaattorin tehtäväkuvaa sekä kestävän kehityksen koordinaation sisäisen työn organisointia pyritään selkeyttämään vuoden 2024 aikana.

Pienvenesatamien tehostamistyö jatkuu. Kaupunginhallituksen 19.6.2023 antaman päätöksen 267 §:n mukaisesti kaupunki on käynnistänyt selvityksen pienvene- ja vierassatamien mahdollisesta yhtiöittämisestä. Vuoden 2024 jatkotyöhön varataan 30 000 euron määräraha. Stallörsparkenin ja vierassataman jatkokehittämisestä varten pitkän aikavälin tavoitteena on löytää alueelle investointimalli sekä lisätä entisestään alueen houkuttelevuutta ja saavutettavuutta asukkaille ja matkailijoille. Stallörsparkenia kehitetään vierassatamana ja vuokraustoimintaa keskitetään Pohjoissatamaan, Ormnäsiin/Metsästäjänmäelle ja Södra vikiiniin. Rakennustyöt valmistuvat vuonna 2024 Södra Vikenin alueella, jossa vuokrausaste on alhaisin.

Alueen jatkokehittämiseen vaikuttaa mahdollisen yhtiöittämisen selvittäminen. Vuoden 2024 talousarviossa on laskettu venepaikkamaksujen korottamisella 20 prosentilla yleisen kustannusten nousun kattamiseksi.

Toiminnan tavoitteet, painopisteet ja keskeiset muutokset 2025–2026

Työtehtävien, henkilöstömäärän ja prosessien seurannan ja arvioinnin jatkaminen. Jatketaan koko toimialan kokonaisvaltaisen hallinnon ja tukitoimien kehitystä. Asian- ja tiedonhallintaa kehitetään yhteistyössä kaupungin muiden toimialojen kanssa.

Pienvene- ja vierasvenesatamien kehitys riippuu toiminnan järjestämisestä tehtävästä päätöksestä.

SITOVAT TAVOITTEET 2024

STRATEGISET TAVOITTEET	TOIMINTATAVOITTEET	TAVOITELTU TASO / MITTARIT
Hyvinvoiva henkilöstö	Kartoitetaan kaupunkiympäristötoimialan hallinnollisten prosessien sijaistoiminnot	Nimetty sijainen kaikille kriittisille työtehtäville
Parantunut palvelutaso	Kaupunkiympäristötoimiala tarjoaa hyvää tietoa toiminnastaan	Koko kaupunkiympäristötoimialan kotisivut on päivitetty
Parantunut palvelutaso	Kaupunkiympäristötoimialalla on hyvin toimivat hallinnolliset prosessit	Osasto järjestää vähintään 10 koulutustilaisuutta hallinnollisiin prosesseihin liittyvissä direktiiveissä, ohjeissa ja digitaalisissa työkaluissa.
Uusiutuvan energian käytön lisääminen ja hiili-neutraalius vuonna 2030	Energia- ja ilmasto-ohjelman toimitasuunnitelman käyttöönotto ja toimeenpano	Energia- ja ympäristöohjelman toimitasuunnitelman toimenpiteistä tiedottaminen ja niiden toimeenpanon seuraaminen neljännesvuosittain
Vastuullinen investointi- ja omistajapolitiikka	Pienvene- ja vierasvenesatamien toiminnan järjestäminen tarkoituksenmukaisella tavalla	Pienvene- ja vierassatamien mahdollisen yhtiöittämisen selvityksen tulosten toimeenpano
Vastuullinen talous	Kaupungin venepaikat ovat suosittuja	Kaupungin venepaikkojen käyttöaste on yli 85 % (733 vuokrattua venepaikkaa)

SITOVAT TAVOITTEET 2025–2026

STRATEGISET TAVOITTEET	TOIMINTATAVOITTEET	TAVOITELTU TASO / MITTARIT
Parantunut palvelutaso	Kaupunkiympäristötoimialalla on hyvin toimivat hallinnolliset prosessit	Osasto järjestää vähintään 15 koulutustilaisuutta hallinnollisiin prosesseihin liittyvissä direktiiveissä, ohjeissa ja digitaalisissa työkaluissa
Uusiutuvan energian käytön lisääminen ja hiileneutraalius vuonna 2030	Kaupungin energia- ja ilmasto-ohjelman sekä toimintasuunnitelman päivittäminen ja toimeenpano	Energia- ja ympäristöohjelman toimintasuunnitelman toimenpiteistä tiedottaminen ja niiden toimeenpanon seuraaminen neljännesvuosittain

MUUT TUNNUSLUVUT	Tilinpäätös 2022	Talousarvio 2023 muutoksin	Ehdotus 2024	Talousarvio 2024	Talous-suunnitelma 2025	Talous-suunnitelma 2026
Venepaikkojen määrä	763	774	863	863	863	863

2024: Lisäys johtuu siitä, että 89 pienvenepaikkaa on ollut pois käytöstä Södra vikenin alueella.

Henkilötyövuodet 31.12.	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Hallinto	4,9	4,9	4,9	6,0	6,0	6,0
Kestävä kehitys	0,5	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
Pienvenesatamat	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Yhteensä	5,5	6,0	6,0	7,1	7,1	7,1

KÄYTTÖTALOUS €	Tilinpäätös 2022	Talousarvio 2023 muutoksin	Ehdotus 2024	Talousarvio 2024	Talous- suunnitelma 2025	Talous- suunnitelma 2026
Toimintatuotot	209 796	197 200	203 210	240 210	240 210	240 210
Henkilöstökulut	-352 244	-376 570	-525 240	-525 240	-541 000	-557 230
Ostopalvelut	-2 512 489	-619 650	-674 090	-674 090	-694 310	-715 140
Aineet ja tavarat	-18 963	-21 450	-20 130	-20 130	-20 730	-21 360
Avustukset						
Muut kulut	-61 421	-32 610	-32 110	-32 110	-33 070	-34 070
Toimintakulut	-2 945 117	-1 050 280	-1 251 570	-1 251 570	-1 289 110	-1 327 800
Toimintakate	-2 735 322	-853 080	-1 048 360	-1 011 360	-1 048 900	-1 087 590
Muutos TA 2024-TA 2023		-68,8 %	22,9 %	18,6 %		
Mistä:						
Sisäiset tuotot	5 393					
Sisäiset kulut	-39 062	-49 220	-48 260	-48 260	-49 710	-51 200

KIINTEISTÖ- JA INVESTOINTIOSASTO

Toimintakuvaus

Kiinteistö- ja sijoitusosastoon kuuluvat kiinteistöhallinto ja investointihankkeet. Osasto on uusi. Talousarviorakenteessa kiinteistöhallinto muodostaa oman kokonaisuutensa, kun taas investointihanketyö muodostaa toisen kokonaisuuden. Uusi osasto tekee yhteistyötä yksikkörajan yli, ja käytössä olevaa erityiso- saamista hyödynnetään koko osastolla.

Tilahallintoyksikkö

Tilahallinto vastaa kaupungin 142 rakennuksesta, joiden pinta-ala on 153 959 m², sisältäen leasingkohte- et. Kiinteistöyksikkö vastaa kaupungin 113 vuokra-asunnosta.

Tilahallinto vastaa talonrakennusinvestointien teknisestä ja taloudellisesta suunnittelusta sekä hankei- den organisoinnista ja seurannasta. Yksikkö hoitaa kaupungin kiinteistömässän hallinta- ja parannustöitä. Tulosalue kehittää ja vastaa keskitetysti kaupungin toiminnan kannalta välttämättömien kiinteistöjen, tekniikan ja piha-alueiden käytöstä ja ylläpidosta.

Tilahallinnon tavoitteena on yhdessä muiden toimialojen kanssa käyttää niin tehokkaasti kuin mahdol- lista kaupungin rakennuksia, ylläpitää niitä kiinteistösalkkujaon mukaisesti ja toteuttaa tarkoituksen- mukaiset tilat käyttäjille. Myyntiprosessi jatkuu niille rakennuksille, jotka eivät ole optimaalisessa käytössä. Toimintaa ohjaa pitkälti muiden toimialojen tilaukset yksikölle, jossa toimipisteet sijaitsevat. Palveluverkkoselvityksen sopeutustoimet ja muuttokierro on toteutettu, tyhjän kiinteistömässän purka- minen on osittain toteutumatta. Pyrkimyksenä on käyttää kaupungin omia rakennuksia niin pitkälle kuin mahdollista.

Sisäisen hinnoittelujärjestelmän avulla tilojen kaupungille aiheuttamat todelliset ja tosiasialliset kustan- nukset siirtyvät käyttäjälle. Tarkoituksena on, että kustannukset siirtyvät tilojen käyttäjille mahdollisim- man oikeudenmukaisesti ja selkeästi. Sisäinen vuokra koostuu käyttövuokrasta, pääomavuokrasta ja maanvuokrasta.

Hyvinvointialue vuokraa noin 25 000 m²:n kiinteistömässää 1.1.2023–31.12.2025. Sopimukset kattavat yhden optiovuoden. Vuokrasopimukset noudattavat erillistä vuokranlaskentamallia valtioneuvoston asetuksen mukaisesti.

Kiinteistönhoidosta vastaa viisi poolia. Kunnossapidon rakenne perustuu kiinteistöhuollon mitoitus- ohjelmaan. Alueet Bromarv–Tenhola, Fiskari–Mustio ja Snappertuna hoidetaan alueurakoina. Tehdään jatkuvaa palvelupyynnöiden ja tehdyn työn seurantaa.

Vuosittain toistuva rakennusten suurempien käyttö- ja korjausinvestointien lista on osa työohjelmaa, ja se perustuu kiinteistökatselmuksissa esiin tulleisiin korjaustarpeisiin, käyttäjien toiveisiin ja kaupungin kiin- teistöjen pitkän aikavälin suunnitelmiin. Hyväksytyin budjetin mukaista työohjelmaa laadittaessa harkitaan toteutuskokonaisuuksia ja toteutusaikoja muun muassa järkevien kiinteistökohtaisten korjausten tai kau- pungin kiinteistömässälle edullisten teemojen aikaansaamiseksi, jolloin urakoita voidaan kytkeä toisiinsa.

Tehostamistoimenpiteenä, jonka pääpaino on energiatehokkuudessa, pyritään uudisrakentamisessa ja kunnostamisessa pinta-alatehokkaiisiin ja ilmaston kannalta älykkäisiin ratkaisuihin. Kaupungin strategiaan kuuluu olla hiilineutraali kunta ennen vuotta 2030.

Investointihankkeiden yksikkö

Investointihankkeiden yksikkö vastaa kaupungin kaikkien toimialojen investointien toteuttamisesta. Tämä merkitsee vastuuta talousarvion laatimisesta sekä kaupungin investointibudjetin koordinoinnista ja täytäntöönpanosta kokonaisuudessaan.

Investointihankkeiden yksikön tehtäviin ja tavoitteisiin kuuluvat:

- toimia rakennuttajana kaupungin investointihankkeissa
- investointiprosessien tunnistamisen, kartoittamisen, analysoinnin ja kehittämisen työn johtaminen
- työn laadun seuranta
- toteuttaa itsenäisesti hankeselvitys-, riskikartoitus- ja kehittämishankkeita
- prosessikartoituksen ja analyysien tekeminen

Toiminnan tavoitteet, painopisteet ja keskeiset muutokset 2024

Hankkeille tulee luoda edellytykset pidemmille suunnitteluajoille. Standardointi tehostaa suunnittelu-prosessia. Suunnitteluohjeet laaditaan rakennusten eri rakennustyypeille ja rakennustekniikalle. Näin ollen kiinteistömässä yhtenäistyy jatkossa.

QR-koodit tulevat kaikille kiinteistöille vuonna 2024 palvelutason nostamiseksi ja palvelupyyntöjen ja pelastussuunnitelmien käytön helpottamiseksi kiinteistöjen käyttäjille.

Vuonna 2024 on korvamerkitty määräraha sisäilman toimenpiteiden ja selvitysten työohjelmassa. Määrärahavaraus on 0,1 miljoonaa.

Palveluverkkoselvitykset päivitetään ajankohtaisiin toiminnan muutoksiin. Palveluverkkoselvityksessä esitetään erilaisia tehostamisvaihtoehtoja, joissa toimintoja voitaisiin siirtää olemassa olevissa rakennuksissa tai korvata uusilla.

Valtuuston päätöksen 13.II.2023 § 120 mukaisesti Seminarieskolanissa tehdään kuntotarkastus. Tehdään kartoitus aiemmista selvityksistä ja tämänhetkisestä tilanteesta koskien Karjaan Yhteiskoulun A- ja B-rakennuksia. Tämä voi vaikuttaa koulurakennusten investointien aikatauluun. Karjaan senioritalo ja palvelutalo siirretään vuokra-asuntoyhtiölle.

Katarinaskolanin saneeraus ja laajennuksen suunnittelu ovat käynnissä. Katarinaskolan toimii kunnostusaikana Klinkbackan koulussa ja Koy Trikarin omistamassa kiinteistössä.

Asuntopoliittisen ohjelman mukaan vuokra-asuntojen määrää ehdotetaan lisättäväksi kaupungin vuokratyhtiön kautta.

Rakennusten teknistä arvoa ja jälleenhankinta-arvoa on indeksitarkistettu, mikä on johtanut oikein mitoitettuun vuokratasoon.

Toiminnan tavoitteet, painopisteet ja keskeiset muutokset 2025–2026

Kaupungin strategiana on olla hiilineutraali kunta ennen vuotta 2030. Energiankulutus aiheuttaa osan kaupungin kasvihuonekaasupäästöistä, joten yksi toimenpide on vähentää fossiilisten polttoaineiden käyttöä energiantuotannossa. Jäljellä olevat rakennukset, joiden lämmitykseen käytetään fossiilista polttoainetta, sijaitsevat Pohjan alueella ja ne liittyvät palveluverkkoselvityksen päätöksiin.

Pyrkimyksenä on käyttää kaupungin omia rakennuksia niin pitkälle kuin mahdollista. Palveluverkkoselvitykset päivitetään ajankohtaisiin toiminnan muutoksiin. Palveluverkkoselvityksessä esitetään erilaisia tehostamisvaihtoehtoja, joissa toimintoja voitaisiin siirtää olemassa olevissa rakennuksissa tai korvata uusilla.

SITOVAT TAVOITTEET 2024

STRATEGISET TAVOITTEET	TOIMINTATAVOITTEET	TAVOITELTU TASO / MITTARIT
Parantunut palvelutaso	Osallistuu palveluverkkoselvityksen toimeenpanoon ja päivittämiseen	Päivitetyn palveluverkkoselvityksen toteuttaminen
Vastuullinen investointi- ja omistajapolitiikka	Tuloshakuista kiinteistönmyynnin yhteistyötä jatketaan mittausyhtiön kanssa	Omaa rakennuskantaa käytetään
Vastuullinen investointi- ja omistajapolitiikka	Tuloshakuista kiinteistönmyynnin yhteistyötä jatketaan mittausyhtiön kanssa	Kustannuksia aiheuttava tarpeeton omaisuus realisoidaan
Vastuullinen investointi- ja omistajapolitiikka	Tuloshakuinen yhteistyö Tammiharjun alueen tyhjen rakennusten poistamiseksi kaavoitusyhtiön kanssa	Omaa rakennuskantaa käytetään
Vastuullinen investointi- ja omistajapolitiikka	Tuloshakuinen yhteistyö Tammiharjun alueen tyhjen rakennusten poistamiseksi kaavoitusyhtiön kanssa	Tarpeetonta kustannuksia aiheuttavaa omaisuutta realisoidaan Tammiharjun alueella
Vastuullinen investointi- ja omistajapolitiikka	Kaupungin alueen vuokra-asutuskannan kehittäminen kaupungin vuokra-asuntoyhtiön toimesta.	Asuntopoliittisen ohjelman mukaisesti vuokra-asuntojen määrää voidaan lisätä kaupungin vuokra-asuntoyhtiön kautta. Mainittu asia otetaan vuokra-asuntoyhtiön käsiteltäväksi.

STRATEGISET TAVOITTEET	TOIMINTATAVOITTEET	TAVOITELTU TASO / MITTARIT
Uusiutuvan energian käytön lisääminen ja hiili-neutraalius vuonna 2030	Energia- ja ilmasto-ohjelma huomioidaan perusparannustöiden suunnittelussa	Vuosittainen KETS-raportointi (kunta-alan energiatehokkuussopimus)

SITOVAT TAVOITTEET 2025–2026

STRATEGISET TAVOITTEET	TOIMINTATAVOITTEET	TAVOITELTU TASO / MITTARIT
Vastuullinen investointi- ja omistajapolitiikka	Kiinteistömyynnin prosessien edelleen kehittäminen maankäyttöasaston kanssa.	Omaa rakennuskantaa käytetään
Vastuullinen investointi- ja omistajapolitiikka	Kiinteistömyynnin prosessien edelleen kehittäminen maankäyttöasaston kanssa.	Kustannuksia aiheuttava tarpeeton omaisuus realisoidaan

MUUT TUNNUSLUVUT	Tilinpäätös 2022	Talousarvio 2023 muutoksin	Ehdotus 2024	Talousarvio 2024	Talous-suunnitelma 2025	Talous-suunnitelma 2026
Kiinteistömassa/oma (m ²)	145 650	144 000	139 492	139 492	139 492	139 492
Ulkopuoliset vuokratut tilat (m ²)	16 919	11 950	12 466	12 466	12 466	12 466
Vuokratut tilat (m ²)	15 730	15 730	14 467	14 467	14 467	14 467
Kiinteistökulut (€/m ² /kk)	6,52	7,06	6,95	6,95	7,16	7,37
Kiinteistökulut (€/asukas/kk)	42,54	44,30	42,47	42,47	43,74	45,06

Henkilötyövuodet 31.12.	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Kuukausipalkkalaiset	26,5	23,5	23,5	23,5	23,5	23,5
Tuntipalkkalaiset	5,0	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5
Investointiyksikkö	2,9	2,9	4,8	5,3	5,3	5,3
Yhteensä	34,4	29,9	31,8	32,3	32,3	32,3

2024: 0,5 henkilötyövuoden lisäys on seurausta organisaatiomuutoksesta johtuvista sisäisistä uudelleenjärjestelyistä.

KÄYTTÖTALOUS €	Tilinpäätös 2022	Talousarvio 2023 muutoksin	Ehdotus 2024	Talousarvio 2024	Talous- suunnitelma 2025	Talous- suunnitelma 2026
Toimintatuotot	20 641 284	20 878 680	22 901 770	22 858 570	23 499 750	24 204 740
Henkilöstökulut	-1 640 863	-1 823 580	-1 948 770	-1 948 770	-2 007 220	-2 067 460
Ostopalvelut	-3 428 134	-3 571 650	-3 456 100	-3 426 100	-3 559 780	-3 666 570
Aineet ja tavarat	-4 500 796	-4 461 040	-4 285 100	-4 285 100	-4 407 010	-4 539 160
Avustukset						
Muut kulut	-4 624 970	-4 681 960	-4 231 350	-4 231 350	-4 331 100	-4 433 820
Toimintakulut	-14 194 763	-14 538 230	-13 921 320	-13 891 320	-14 305 110	-14 707 010
Toimintakate	6 446 521	6 340 450	8 980 450	8 967 250	9 194 640	9 497 730
Muutos TA 2024-TA 2023		-1,6 %	41,6 %	41,4 %		
Mistä:						
Sisäiset tuotot	17 621 491	14 836 670	16 658 520	16 615 320	17 069 210	17 581 270
Sisäiset kulut	-1 185 132	-1 229 170	-1 303 800	-1 303 800	-1 315 700	-1 327 980

YHDYSKUNTATEKNINEN OSASTO

Toimintakuvaus

Yhdyskuntatekninen osasto koostuu kahdesta yksiköstä: kaduista ja muista liikenneväylistä sekä viher- ja vesialueista. Kadut ja muut liikenneväylät sisältävät kaupungin vastuulla olevat väylät, suljetut kaatopaikat, kalatiet sekä yksityisteiden avustusten hallinnan. Viher- ja vesialueisiin kuuluvat puistot, leikkipuistot, uimarannat, matonpesulaitokset sekä metsäalueiden toimintayksikkö. Metsäalueiden toimintayksikkö muodostuu talousmetsistä, puistometsistä sekä ulkoilulaitoksista.

Osasto toimii aktiivisesti vuorovaikutuksessa valtion viranomaisten kanssa. Henkilöstöresurssiin lasketaan vuosittain työllistyneet ja oppisopimussuhteiset työntekijät. Kaikki osaston virat ja toimet on täytetty vuonna 2023.

Kadut ja muut liikenneväylät

Merkittävin yksittäinen kuluerä yhdyskuntateknisessä palvelutuotannossa on liikenneväylien talvikunnossapito. Talven töitä tuotetaan sekä omana tuotantona että ostopalveluina. Toimintaa koordinoidaan sekä päivystystä järjestetään yhteistyössä tilahallinnon kanssa. Talvikunnossapidon urakoinnin yksikkökustannukset ovat kohonneet viime vuosina, mikä aiheuttaa kustannusriskiä lumisina talvina.

Väylien hoidossa ylläpitotöitä tuotetaan eri vuodenaikojen mukaan omien ja ostopalveluresurssien yhdistelmällä. Henkilökunta sekä kaupungin oma konekalusto osallistuu myös investointien toteutukseen.

Yksikkö hallinnoi katu- ja kaivuluparekisterin sekä koordinoi teknisen toimen päivystystoimintoja.

Viher- ja vesialueet

Puistojen ja viheralueiden kunnossapidossa tehtävänä on ylläpitää Raaseporin miellyttävää kaupunkikuvaa, johon kuuluvat kauniit ja hyvin hoidetut yleiset alueet, puistot ja uimarannat. Puistohenkilökunta ylläpitää puistoirtaimistoa, konekantaa ja oksii katupuita. Puistojen hoidon työnjohtajat hoitavat myös tiettyjä ympäristönsuojelun viranomaistehtäviä osana työtehtäviään.

Kaupungin metsiä hoidetaan metsäsuunnitelman mukaisesti ekologisesti, taloudellisesti ja sosiaalisesti kestäväällä tavalla. Taloudellinen tulos talousmetsien toiminnasta vastannee suurin piirtein vastaavilta yksityisesti omistetuilta metsiltä odotettua tulosta. Puistometsien hoidossa painotetaan turvallisuutta, esteettisyyttä ja biodiversiteettiä.

Västerbyn alueen vapaa-ajan laitoksia ylläpidetään jatkuvasti. Alueen käyttöaste on viime vuosina noussut, minkä seurauksena kulutus on lisääntynyt. Eräät reitit kaipaavat kunnostusta.

Toiminnan tavoitteet, painopisteet ja keskeiset muutokset 2024

Osaston toiminta tuotetaan määrärahan puitteissa, mikä saattaa vaikuttaa kunnossapidon tasoon ja hankkeisiin konkreettisella tavalla. Budjetoinnissa on arvioitu lakisäätöiset, kunnallisin päätöksin käynnistetyt sekä osastojen välisin sopimuksin tehtävät työt ja tehty priorisointia. Kunnossapidon tuotantomenetelmiä kuitenkin myös kehitetään ja niiden taloudellisuutta seurataan.

Osaston ylläpidon hoitotason parantamiseksi henkilöstöä resursoidaan yksiköiden huippusezonkien mukaisesti. Päivystystoiminnan resursointi on haastavaa, päivystystoimintaan on vaikeaa saada riittävästi päivystäjiä.

Kunnossapidettävien alueiden ja kohteiden määrä kasvaa. Uusia hoidettavia kohteita ovat mm. kävely- ja pyöräilyreitit sekä viheralueet. Karjaalla otetaan käyttöön uusi Pumpplahden leikkipuisto, joka on perustettu vuoden 2022 osallistuvasta budjetoinnista. Hoitoalueet kasvavat investointien myötä ja ne tulee ottaa huomioon ylläpidossa. Kunnossapidon määrärahaa tulee suhteuttaa lisääntyneisiin hoitoalueisiin nähden. Uuden infrastruktuurin kunnossapitokustannusten kasvun kattamiseksi nykyistä määrärahaa on korotettu 50 000 eurolla.

Rakennuskoneiden konekustannusindeksi nousi 18,2 prosenttia vuonna 2023, ja sen odotetaan pysyvän vähintään samalla tasolla vuonna 2024. Kustannusten nousu johtavat toteutettavien hoitotoimenpiteiden vähenemiseen.

Alueurakoiden sopimuskausi jatkuu vuonna 2024 ja arvioinnin pohjalta seurataan tuotannon laatua. Lämpimät alkukesät ovat lisänneet uimarantojen painetta jo toukokuussa, mikä pidentää uimakautta ja siten myös kunnossapitoaika.

Luonnon monimuotoisuuden vaalimiseksi osa viheralueista leikataan harvemmin runsaamman kukinnan saamiseksi ja siten pölyttäjien ja hyönteisten suosimiseksi sekä kaupunkikuvan monimuotoistamiseksi.

Taloustmetsien hakkuuvolyymit sopeutetaan ehdotukseen metsäsuunnitelmaksi suunnittelukaudella. Alustava hakkuumäärä toimintavuodelle 2024 on taloustmetsien osalta 8 500 m³ ja puistometsien osalta 800 m³. Uusi keskeneräinen suunnitelma on voimassa kausille 2024–2033, ja hakkuut tehdään päivitetyn metsäsuunnitelman mukaisesti. Toimenpiteet puistometsien hoitosuunnitelman mukaan.

Tekninen lautakunta on vuoden 2023 talousarviokäsittelyn yhteydessä linjannut, että yksityisteiden avustusten taso on 400 euroa/km. Raaseporissa on yhteensä 620 km tukikelpoisia yksityisteitä ja vuosittaiset avustukset vuonna 2024 ovat 248 000 euroa.

Säästöjen aikaansaamiseksi selvitetään suljettujen kaatopaikkojen valvontaohjelma.

Toiminnan tavoitteet, painopisteet ja keskeiset muutokset 2025–2026

Toiminnan painopisteen siirtäminen kunnossapidon toteuttamisesta kunnossapidon ohjaamiseen. Vanhentuneen konekannan ja ajoneuvokannan uusiminen tarpeen mukaan.

Sähköisen työajan ja -panoksen seurannan hyödyntäminen. Paikkatietoaineiston tuottaminen ja kehittäminen.

SITOVAT TAVOITTEET 2024

STRATEGISET TAVOITTEET	TOIMINTATAVOITTEET	TAVOITELTU TASO / MITTARIT
Parantunut palvelutaso	Kansalaisille suunnatun tiedotuksen parantaminen ja selkeyttäminen	Osaston sisällön parantaminen kaupungin kotisivuilla
Parantunut palvelutaso	Kansalaisille suunnatun tiedotuksen parantaminen ja selkeyttäminen	Aktiivisempi rooli sosiaalisessa mediassa
Parantunut palvelutaso	Viheralueiden hoidon alueurakoiden jatkaminen	Arvioidaan hoitourakan laatua, vastaako työn laatu tarjouspyynnössä määritettyä tasoa
Parantunut palvelutaso	Nk. työaikapankin ja työajan seurannan arviointi	Ylityötuntien määrää seurataan
Parantunut palvelutaso	Liikenneväylien hoidon sesonkiluonteisuus ja resursointi	Yhdyskuntateknisen osaston sisäinen henkilöstökierto vuosikellon työtehtävien mukaan
Joukkoliikenteen ja pyöräilyn kasvu	Vt. 25:n ja raideliikenteen vaikutusalueen toimivat liikennejärjestelyt (rantarata ja suora yhteys Hangon ja Helsingin välillä)	Rantaradan henkilöliikenteen kehittäminen ja parannustoimenpiteiden suorittaminen (alueellinen Rantaratatyöryhmä)
Joukkoliikenteen ja pyöräilyn kasvu	Toimivien matkaketjujen kehittäminen	Kevyen liikenteen väylien ja ulkoilureittien verkostoa kehitetään.
Luonnon monimuotoisuuden ja ympäristön vaaliminen	Kaupungin metsiä hoidetaan ekologisesti, taloudellisesti ja sosiaalisesti kestäväällä tavalla	Hakkuut tehdään päivitetyn metsäsuunnitelman mukaisesti hiilinieluvaikutukset ja suojelumahdollisuudet huomioon ottaen.
Luonnon monimuotoisuuden ja ympäristön vaaliminen	Aikaisimpien vuosien kehityshankkeiden seuranta (yhteishankkeet ELY-keskuksen ja Luvyn kanssa)	Vesistöjen veden laatua seuraa Länsi-Uudenmaan vesi ja ympäristö ry.

SITOVAT TAVOITTEET 2025–2026

STRATEGISET TAVOITTEET	TOIMINTATAVOITTEET	TAVOITeltu TASO / MITTARIT
Luonnon monimuotoisuuden ja ympäristön vaaliminen	Haitallisten vieraslajien torjumisen projektit	Flyetin alueen hanke jatkuu 10 000 euron määrärahalta
Parantunut palvelutaso	Nk. työaikapankin ja työajan seurannan arviointi	Ylityötuntien määrää seurataan
Luonnon monimuotoisuuden ja ympäristön vaaliminen	Mustionjoen vesistövisio 2022–2029 osallistuminen	Kalateiden ympäristöluvitus: Peltokoski ja Mustionkoski Vesistövisio hankkeen konkreettiset toimenpiteet, joilla tähdätään kalateiden toteutukseen ja parannetaan vesistön elinvoimaisuutta

MUUT TUNNUSLUVUT	Tilinpäätös 2022	Talousarvio 2023 muutoksin	Ehdotus 2024	Talousarvio 2024	Taloussuunnitelma 2025	Taloussuunnitelma 2026
Kadut ja muut liikenneväylät						
Katuverkoston pituus (km)	254,2	254,5	255,9	255,9	255,9	255,9
Kevyen liikenteen väyläverkoston pituus (km)	62,4	62,5	63,1	63,1	63,1	63,1
Katuverkosto (€/km)	12 300	10 736	11 268	11 268	11 606	11 954
Yksityistiet, avutukset (€/km)	359	400	400	400	412	424
Valopisteiden määrä (kpl)	10 243	10 243	10 300	10 300	10 300	10 300
Viher- ja vesialueet						
Hoidetut viheralueet (ha)	79,0	79,0	79,0	79,0	79,0	79,0
Hoidetut kävelytiet (km)	13,0	13,0	13,0	13,0	13,0	13,0
Leikkikenttiä (kpl)	36	36	37	37	37	37
Uimarantoja (kpl)	19	19	19	19	19	19
Metsäpinta-alaa (ha)	3 384	3 384	3 380	3 380	3 380	3 380
Puistometsää (ha)	1 200	1 200	1 200	1 200	1 200	1 200
Myytyä puutavara metsäpuisto m ³	9 325	9 500	9 300	9 300	9 300	9 300

Henkilötyövuodet 31.12.	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Kuukausipalkkalaiset	7,0	7,0	6,5	6,8	6,8	6,8
Tuntipalkkalaiset, liikenneväylät	7,9	7,9	8,4	8,4	8,4	8,4
Tuntipalkkalaiset, puisto	9,2	9,2	9,2	9,2	9,2	9,2
Tuntipalkkalaiset, metsätalous	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0
Yhteensä	26,1	26,1	26,1	26,4	26,4	26,4

2024: 0,3 henkilötyövuoden lisäys on seurausta organisaatiomuutoksesta johtuvista sisäisistä uudelleenjärjestelyistä.

KÄYTTÖTALOUS €	Tilinpäätös 2022	Talousarvio 2023 muutoksin	Ehdotus 2024	Talousarvio 2024	Talous- suunnitelma 2025	Talous- suunnitelma 2026
Toimintatuotot	790 591	743 000	778 700	790 700	794 060	797 520
Henkilöstökulut	-1 395 048	-1 431 660	-1 483 810	-1 483 810	-1 528 330	-1 574 170
Ostopalvelut	-3 217 454	-2 877 270	-2 941 440	-2 941 440	-3 029 680	-3 120 570
Aineet ja tavarat	-488 453	-471 050	-515 710	-515 710	-531 180	-547 120
Avustukset	-224 962	-251 200	-248 000	-248 000	-255 440	-263 100
Muut kulut	-364 409	-443 880	-535 750	-535 750	-551 820	-568 380
Toimintakulut	-5 690 326	-5 475 060	-5 724 710	-5 724 710	-5 896 450	-6 073 340
Toimintakate	-4 899 735	-4 732 060	-4 946 010	-4 934 010	-5 102 390	-5 275 820
Muutos TA 2024-TA 2023		-3,4 %	4,5 %	4,3 %		
Mistä:						
Sisäiset tuotot	7 357	0	0	12 000	12 360	12 730
Sisäiset kulut	-266 417	-257 550	-306 490	-306 490	-315 690	-325 160

MAANKÄYTTÖOSASTO/KAAVOITUSYKSIKÖ

Toimintakuvaus

Kaupungin uudistetun organisaatorakenteen mukaan kaavoituksen toiminta jatkuu maankäyttöosaston alaisuudessa. Maankäyttöosasto koostuu kaavoitusyksiköstä ja mittausyksiköstä. Yksiköillä on erilliset talousarviot, ja kaavoituksen talousarviosta vastaa kaavoituslautakunta.

Kaavoituksen päätavoitteena on toteuttaa hyväksytty kaavoitusohjelma talousarviossa asetettujen mittalukujen mukaisesti. Kaavoitusohjelman tavoitteena on tarpeeksi suuri ja kiinnostava tonttitarjonta kaupungissa niin asumista, palveluja kuin yritysten perustamista varten. Taloudellisesti kestävä asunto- ja elinkeinopolitiikka edellyttää pitkäjänteistä ja riittävää tonttituotantoa kaupungin omalla maalla. Kaavoitus osallistuu aktiivisesti asunto- ja elinkeinopolitiikkaa koskeviin hankkeisiin.

Tavoitteiden saavuttamiseksi kaupungin on toteuttava koko Raaseporia koskevaa yleiskaavaa. Tämä antaa kaupungille paremmat mahdollisuudet ohjata maankäyttöä kokonaisvaltaisesti sekä vaikuttaa yksityiskohtaiseen suunnitteluun. Alueita, joilla on oikeusvaikutteinen yleiskaava, kaupunki voi suunnitella ilman maakuntakaavan suoraa ohjausta ja täten tehokkaammin käyttää kaavoitusmonopoliaan hyväkseen. Mahdolliset valitusprosessit lyhenevät, koska valitusoikeutta ylempään oikeusasteeseen on rajoitettu alueilla, joilla on oikeusvaikutteinen yleiskaava.

Keskeisenä tavoitteena on, että suunnitteluprosessissa syvennetään yhteistyötä yli toimiala- ja osastorajojen. Tarkoituksena on mahdollisimman aikaisessa vaiheessa selvittää suunnitelmien kokonaistaloudelliset vaikutukset infrastruktuurin rakentaminen ja muut kunnalliset palvelut huomioiden.

Yksikkö vastaa yleisten kaavoitustehtävien, kuten yleis-, osayleis- ja asemakaavojen laatimisen, lisäksi myös MRL 171 §:n, 137 §:n ja 137 a §:n mukaisista luvista.

Yksikkö valvoo kaupungin etuja maakuntasuunnittelussa.

Toiminnan tavoitteet, painopisteet ja keskeiset muutokset 2024

Yleiskaavoitus

Talousarviovuoden 2024 aikana aletaan laatia Raaseporin koko maantieteellisen alueen kattavaa yleiskaavaa. Vuosina 2021–2023 laadittu kehityskuva, joka perustuu mm. palveluverkkoselvitykseen, toimii yleiskaavan ohjeellisena perusasiakirjana. Tavoitteena on, että yleiskaava valmistuu seuraavan valtuustokauden aikana. Yleiskaavatyö alkaa työsuunnitelman laatimisella ja olennaisten selvitysten hankinnalla.

Yhteistyössä ELY-keskuksen kanssa tehtävät liikennealueselvitykset on aloitettu vuonna 2023, ja ne jatkuvat vuonna 2024. Kyseiset alueet sijaitsevat Horsbäck II -kaava-alueen ja Österbyn–Västerbyn (vt 25:n ja vt 52:n välisen risteuksen) yhteydessä. Raaseporin osuus selvityksistä on 50 000 euroa/vuosi vuosina 2023 ja 2024. Selvitykset tukevat tulevaa yleis- ja asemakaavoitusta.

Asemakaavoitus

Asemakaavoja valmistellaan kaavoitusohjelman mukaisesti. Näiden lisäksi valmistellaan mahdollisia kaupunginhallituksen vuoden aikana käynnistämiä kaavahankkeita. Toimia tonttitarjonnan turvaamiseksi lyhyellä aikavälillä toteutetaan viemällä sopivia suunnittelukohteita eteenpäin ja viimeistelemällä ne.

Poikkeamisluvat ja suunnittelutarveratkaisut

Poikkeamislupien ja suunnittelutarveratkaisujen valmistelua jatketaan nykykäytännön mukaisesti.

Toiminnan kehittäminen

Eduskunta hyväksyi 1.3.2023 uuden rakennuslain, joka tulee voimaan 1.1.2025. Tavoitteena on muun muassa torjua ilmastonmuutosta ja edistää digitalisaatiota. Uuden lain myötä toiminnalle asetetaan vaatimuksia, ja kaavoitusprosessi muuttuu. Ympäristöministeriö on myös käynnistänyt niin sanotun RYHTI-hankkeen (rakennetun ympäristön tietojärjestelmä), jonka tavoitteena on kaiken kaavoitustiedon tallentaminen kansalliseen tietokantaan. Kaupunki on jo vuosina 2022–2023 osallistunut niin sanottuun Kaatio-hankkeeseen, jossa useat kunnat ovat tehneet yhteistyötä konsulttien kanssa RYHTIn vaatimukset täyttävien työkalujen kehittämiseksi. Työ on edelleen kesken, ja tavoitteena on jatkaa työtä vuonna 2024 siten, että kaupunki kehittää yhteistyössä konsultin kanssa kaupungin karttapalvelua vastaamaan RYHTIn vaatimuksia. Samalla arvioidaan kaavoitusprosessin muuttumista.

Uusi rakennuslaki tulee vaatimaan lisää resursseja kaavoituksen ja mittauksen kehittämiseen ja yhteistyöhön. Uusi rakennuslaki edellyttää myös Raaseporin rakennusjärjestyksen päivittämistä. Kaupunginarkkitehti osallistuu ohjausryhmään, jonka tehtävänä on uudistaa rakennusjärjestys uuden rakennuslain mukaiseksi.

Ostettujen kaavoituspalvelujen määrärahaksi varataan 210 000 euroa resursoinnin tukemiseksi.

Toiminnan tavoitteet, painopisteet ja keskeiset muutokset 2025–2026

Pitkän aikavälin tavoitteena on toteuttaa kaavoitusohjelma ja ennen kaikkea koko Raaseporin käsittävän yleiskaavan valmisteluun liittyvät strategiset tavoitteet.

SITOVAT TAVOITTEET 2024

STRATEGISET TAVOITTEET	TOIMINTATAVOITTEET	TAVOITeltu TASO / MITTARIT
Määrätietoinen kansalaiskeskustelu	Vuorovaikutusta MRL:n yleis- ja asemakaavaprosesseja koskevien vaatimusten mukaisesti	Nähtävillä olevien kaavojen määrä on 7
Määrätietoinen kansalaiskeskustelu	Vuorovaikutusta MRL:n yleis- ja asemakaavaprosesseja koskevien vaatimusten mukaisesti	Vuorovaikutuksen kehittäminen ja aktiivinen osallistuminen tiedotustilaisuuksiin.
Parantunut palvelutaso	Osallistuu palveluverkkoselvityksen toimeenpanoon ja päivittämiseen. Palveluverkkoselvitys toimii kehityskuvan 2050 ohjaavana perusasiakirjana.	Päivitetty palveluverkkoselvitys

STRATEGISET TAVOITTEET	TOIMINTATAVOITTEET	TAVOITELTU TASO / MITTARIT
Määrätietoinen maapolitiikka ja riittävä tontti-varanto kaupungin	Megatrendien ja asumismuotojen muutosten seuraaminen. Nämä huomioidaan uusien kaavojen valmistelussa.	Aloitetaan koko Raaseporin kattavan yleiskaavan valmistelu, jossa otetaan huomioon myös asuntopoliittinen ohjelma.
Määrätietoinen maapolitiikka ja riittävä tontti-varanto kaupungin	Uusien yritystonttien luominen ja nykyisten yritystonttien kehittäminen vastaamaan yritysten tarpeita.	Horsbäckin, Bäljarsin sekä muiden alueiden yritys- ja liiketonttien kehittäminen kaavoitusohjelman mukaisesti.
Määrätietoinen maapolitiikka ja riittävä tontti-varanto kaupungin	Asuntotonttien määrää lisätään valmistelemalla asemakaavamuutoksia Tammisaarella, Karjaalla ja Mustiolla.	Luotujen uusien asuntotonttien määrä lisätään ja puurakentamista tukevien määräysten lisääminen
Järkevä digitalisaatio	Kaupungin karttapalvelun kehittäminen vastaamaan RYHTI-järjestelmän vaatimuksia (rakennetun ympäristön tietojärjestelmä).	Karttapalvelu toimii sujuvasti RYHTI-järjestelmän kanssa.

SITOVAT TAVOITTEET 2025–2026

STRATEGISET TAVOITTEET	TOIMINTATAVOITTEET	TAVOITELTU TASO / MITTARIT
Määrätietoinen kansalaiskeskustelu	Vuorovaikutusta MRL:n yleis- ja asemakaavaprosesseja koskevien vaatimusten mukaisesti	Vuorovaikutuksen kehittäminen ja aktiivinen osallistuminen tiedotustilaisuuksiin.
Parantunut palvelutaso	Vuorovaikutusta MRL:n yleis- ja asemakaavaprosesseja koskevien vaatimusten mukaisesti	Digitaalisten palveluiden lisääminen uuden maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti
Määrätietoinen maapolitiikka ja riittävä tontti-varanto kaupungin	Asumismuotojen, liikenne- ja palveluolosuhteiden, elinkeinoelämän ja ympäristön muutosten sekä megatrendien seuraaminen. Nämä huomioidaan uusien kaavojen valmistelussa.	Koko Raaseporin kattavan yleiskaavan valmistelu valtuuston hyväksyttäväksi vuoden 2029 aikana.

MUUT TUNNUSLUVUT	Tilin- päättös 2022	Talousarvio 2023 muutoksin	Ehdotus 2024	Talousarvio 2024	Talous- suunnitelma 2025	Talous- suunnitelma 2026
Vireillä olevat kaavat	7	7	7	7	7	7
Osayleis- ja yleiskaavat, ehdotukset esillä/jaksoa	0	0	0	0	0	0
Asemakaavat, ehdotukset esillä/jaksoa	11	7	7	7	7	7
Hyväksytyt osayleis- ja yleiskaavat	0	0	0	0	0	0
Hyväksytyt asemakaavat	11	6	6	6	6	6
Uusia suunnitteilla olevia tontteja	104	30	30	30	30	30
Poikkeuslupia	107	125	110	110	110	110

Henkilötyövuodet 31.12.	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Kaavoitusyksikkö	7,20	8,70	8,50	8,90	8,90	8,90
Yhteensä	7,20	8,70	8,50	8,90	8,90	8,90

2024: 0,4 henkilötyövuoden lisäys on seurausta organisaatiomuutoksesta johtuvista sisäisistä uudelleenjärjestelyistä.

KÄYTTÖTALOUS €	Tilinpäätös 2022	Talousarvio 2023 muutoksin	Ehdotus 2024	Talousarvio 2024	Talous- suunnitelma 2025	Talous- suunnitelma 2026
Toimintatuotot	151 332	98 000	98 000	98 000	98 000	98 000
Henkilöstökulut	-523 192	-551 430	-633 270	-633 270	-652 270	-671 830
Ostopalvelut	-207 913	-257 330	-405 890	-355 890	-418 070	-430 610
Aineet ja tavarat	-2 533	-3 700	-3 740	-3 740	-3 850	-3 970
Avustukset						
Muut kulut	-27 457	-31 380	-24 280	-24 280	-25 010	-25 760
Toimintakulut	-761 094	-843 840	-1 067 180	-1 017 180	-1 099 200	-1 132 170
TOIMINTAKATE	-609 762	-745 840	-969 180	-919 180	-1 001 200	-1 034 170
Muutos TA 2024-TA 2023		22,3 %	29,9 %	23,2 %		
Mistä:						
Sisäiset tuotot						
Sisäiset kulut	-89 290	-94 110	-108 550	-108 550	-111 810	-115 160

MAANKÄYTTÖOSASTO/MITTAUSYKSIKKÖ

Toimintakuvaus

Kaupungin uudistetun organisaatorakenteen mukaan mittauksen toiminta jatkuu maankäyttöosaston alaisuudessa. Maankäyttöosasto koostuu kaavoitusyksiköstä ja mittausyksiköstä. Yksiköillä on erilliset talousarviot, ja mittauksen talousarviosta vastaa tekninen lautakunta.

Vastata kaupungin maapolitiikasta, kaupungin maaomaisuuden hallinnasta, mittaustoiminnasta, kiinteistömuodostuksesta ja karttapalvelusta. Tarjota kaavoitukselle riittävä ja tarkoituksenmukainen raaka-avaaranto. Suorittaa kiinteistötoimituksia ja pitää kiinteistörekisteriä asemakaavoitetulla alueella. Laatia karttatuotteita sekä ylläpitää kaupungin kartastoa. Suorittaa maastomittauksia. Vastata maa-alueiden ostosta, rakennettujen ja rakentamattomien kiinteistöjen myynnistä. Rakennettujen kohteiden myynti on ollut osa kiinteistöstrategiaa. Myyminen on johtanut siihen, että palveluverkkoselvityksen sopeuttamistoimet ovat pitkälti toteutuneet.

Osa kaupungin pientalojen tonttivarannosta sijaitsee vanhoilla asemakaava-alueilla keskusta-alueiden ulkopuolella, joilla kiinnostus rakentamiseen on ollut vähäistä jo vuosia. Maaperän saneeraustyöt edellyttävät taloudellisia resursseja, mistä aiheutuu varausmääräraharahatarpeita. Syyskuussa 2023 kaatopaikkojen maansaneerauksen varauksesta on jäljellä 387 968,84 euroa.

Toiminnan tavoitteet, painopisteet ja keskeiset muutokset 2024

Vuonna 2024 painotetaan kiinteistöomistuksen jatkuvaa kehittämistä ja edellytysten luomista yritysten perustamiselle ja asuinrakentamiselle. Muita painopisteitä ovat toimialarajat ylittävän yhteistyön tehostaminen toiminnan keskittämiseksi, myydä kiinteistöjä ja vähentää käyttökuluja. Kiinteistömyynnille asetetun tavoitteen saavuttaminen on haastavaa ja edellyttää, että erityisiä kehityshankkeita voidaan myydä vuosittain. Edellytyksenä on, että kohteet voidaan jalostaa asemakaavoituksella siten, että kaupunki voi tarjota vetovoimaisia tontteja. Valtuusto on 13.II.2023 § 120 päättänyt aloittaa useiden kiinteistöjen myynnin heti vuoden 2024 alussa.

Korkeat rakentamiskustannukset ja yleinen taloustilanne vaikuttavat kielteisesti tonttien kysyntään. Kehittämishankkeita 2024 ovat Horsbäckin, Lepin ja Skogbyn yritysalueet. Bråtan-Västeruddenin vapaa-ajan asutusalueita kehitetään ja tarjotaan myyntiin vuoden 2024 aikana. Bråtanin alueen tienrakennuskustannukset on huomioitu talousarviossa. Palveluverkkoselvityksen päivitys otetaan huomioon yksikön toiminnassa vuoden 2024 aikana.

Toiminnan tavoitteet, painopisteet ja keskeiset muutokset 2025–2026

Kiinteistöomistuksen edelleen kehittäminen sekä yritysten perustamisen ja asuntojen rakentamisen suosiminen. Sellaisten rakennusten tehokkaan myynnin jatkaminen, joita kaupunki ei tarvitse omaan käyttöönsä säästöjen aikaansaamiseksi, korjausvelan pienentämiseksi ja käyttökustannusten alentamiseksi. Toimialarajat ylittävän yhteistyön tehostaminen toiminnan keskittämiseksi, kiinteistöjen myyminen ja käyttökulujen pienentäminen. Kiinteistömyynnille asetettujen tavoitteiden saavuttaminen edellyttää, että erityisiä kehityshankkeita voidaan myydä vuosittain. Yksi edellytyksistä on, että kohteita voidaan jalostaa asemakaavoituksella ja investoimalla infraan.

SITOVAT TAVOITTEET 2024

STRATEGISET TAVOITTEET	TOIMINTATAVOITTEET	TAVOITELTU TASO / MITTARIT
Määrätietoinen maapolitiikka ja riittävä tonttivaranto kaupungin kaikissa osissa	Raakamaan aktiivinen hankinta	Maa-alueiden osto 500 000 euroa / vuosi maapoliittisen ohjelman mukaisesti.
Määrätietoinen maapolitiikka ja riittävä tonttivaranto kaupungin kaikissa osissa	Oman maan kuntoon saattaminen asemakaavoitusta varten	Maaperän saneeraus rakennustarkoituksiin
Määrätietoinen maapolitiikka ja riittävä tonttivaranto kaupungin kaikissa osissa	Raakamaan hankinta rakentamista varten Karjaan alueella	Raakamaa Karjaan alueella hankittu
Määrätietoinen maapolitiikka ja riittävä tonttivaranto kaupungin kaikissa osissa	Tonttivarannon laajentaminen	Horsbäckin Bäljarsin, Lepin ja Skogbyn työpaikka-alueiden kehittäminen. Se tarjoaa työpaikka-alueiden lisääminen ja liiketöiminnan mahdollistaminen
Määrätietoinen maapolitiikka ja riittävä tonttivaranto kaupungin kaikissa osissa	Johdonmukainen maapolitiikka ja riittävä tonttivaranto	Maankäyttöä ohjaavien asiakirjojen ajantasaisuus ja noudattaminen
Vastuullinen investointi- ja omistajapolitiikka	Kiinteistömyynti, myyntisalkun ja epätavallisten kohteiden toteutus	550 000 euroa myyntivoittoa
Vastuullinen investointi- ja omistajapolitiikka	Kiinteistömyynnin prosessien edelleen kehittäminen.	Myyntitulot muodostuvat kehityshankkeista, omasta tonttutuotannosta sekä myyntisalkusta
Järkevä digitalisaatio	Kaupungin karttapalvelun kehittäminen vastaamaan RYHTI-järjestelmän vaatimuksia (rakennetun ympäristön tietojärjestelmä).	Karttapalvelu toimii sujuvasti RYHTI-järjestelmän kanssa.

SITOVAT TAVOITTEET 2025–2026

STRATEGISET TAVOITTEET	TOIMINTATAVOITTEET	TAVOITELTU TASO / MITTARIT
Määrätietoinen maapolitiikka ja riittävä tonttivaranto kaupungin kaikissa osissa	Raakamaan aktiivinen hankinta	Maa-alueiden osto 500 000 euroa/vuosi maapoliittisen ohjelman mukaisesti.
Määrätietoinen maapolitiikka ja riittävä tonttivaranto kaupungin kaikissa osissa	Oman maan kuntoon saattaminen asemakaavoitusta varten	Maaperän saneeraus rakennustarkoituksiin
Määrätietoinen maapolitiikka ja riittävä tonttivaranto kaupungin kaikissa osissa	Tonttivarannon laajentaminen	Horsbäckin, Bäljarsin, Lepin ja Skogbyn työpaikka-alueiden kehittäminen. Se tarjoaa työpaikka-alueiden lisääminen ja liiketoiminnan mahdollistaminen.
Vastuullinen investointi- ja omistajapolitiikka	Kiinteistöstrategian jatkuva noudattaminen	Kustannuksia aiheuttava tarpeeton omaisuus realisoidaan

MUUT TUNNUSLUVUT	Tilinpäätös 2022	Talousarvio 2023 muutoksin	Ehdotus 2024	Talousarvio 2024	Talous-suunnitelma 2025	Talous-suunnitelma 2026
Luovutetut tontit (vuokra+myydyt)	5	10	10	10	10	10
Tonttivaranto, pientalotontit	118	110	115	115	115	115
Tonttivaranto, kerrostalotontit	12	12	12	12	12	12
Tonttivaranto, työpaikkatontit	25	25	25	25	25	25
Muodostettuja tontteja, toimitus/muodostettujen lkm	84/55	30/50	40/20	40/20	40/20	40/20
Tontteja tonttijaoissa	71	25	25	25	25	25
Rakennusten merkitseminen	79	50	40	40	40	40
Kaupungin maaomaisuus (ha)	5 451	5 330	5 330	5 330	5 330	5 330
Maaomaisuuden bruttotulot (€/ha)	560	475	463	463	454	454
Myyntivoitot käyttöomaisuudesta (€)	1 145 306	670 000	550 000	550 000	500 000	500 000

Henkilötyövuodet 31.12.	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Mittausyksikkö	7,0	7,0	7,0	6,8	6,8	6,8
Yhteensä	7,0	7,0	7,0	6,8	6,8	6,8

KÄYTTÖTALOUS €	Tilinpäätös 2022	Talousarvio 2023 muutoksin	Ehdotus 2024	Talousarvio 2024	Talous- suunnitelma 2025	Talous- suunnitelma 2026
Toimintatuotot	3 051 857	2 532 650	2 468 680	2 468 680	2 418 680	2 418 680
Henkilöstökulut	-398 352	-427 100	-433 840	-433 840	-446 860	-460 260
Ostopalvelut	-124 429	-414 400	-243 610	-243 610	-200 920	-206 950
Aineet ja tavarat	-3 206	-5 300	-5 800	-5 800	-5 970	-6 150
Avustukset						
Muut kulut	-49 934	-35 150	-35 420	-35 420	-36 480	-37 580
Toimintakulut	-575 921	-881 950	-718 670	-718 670	-690 230	-710 940
Toimintakate	2 475 936	1 650 700	1 750 010	1 750 010	1 728 450	1 707 740
Muutos TA 2024-TA 2023		-33,3 %	6,0 %	6,0 %		
Mistä:						
Sisäiset tuotot	860 138	914 650	906 680	906 680	906 680	906 680
Sisäiset kulut	-72 203	-81 750	-92 130	-92 130	-94 890	-97 740

VIRANOMAISTEHTÄVIEN OSASTO

Toimintakuvaus

Viranomaistehtävien osasto koostuu ympäristöyksiköstä ja rakennusvalvontayksiköstä.

Toimintavuoden 2024 alusta alkaen osasto toimii kaupunkiympäristön toimialan uuden organisaation mukaisesti. Osaston vastuualuetta on muutettu, ja sen roolia on selkeytetty. Uuden organisaation ja osastojen uusien vastualueiden tavoitteena on yhtenäistää toiminnan tavoitteita sekä uusia työtapoja osastoilla ja niiden välillä. Rakennusvalvonta ja ympäristöyksikkö toimivat tiiviissä yhteistyössä muiden kaupunkiympäristön toimialan osastojen kanssa.

Ympäristöyksikkö

Ympäristöyksikkö hoitaa kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta annetun lain mukaisia tehtäviä ja ympäristönsuojelua koskevien erillislakien (mm. ympäristönsuojelulaki, jätelaki, vesilaki, luonnonsuojelulaki, maa-aineslaki, vesihuoltolaki, maastoliikennelaki sekä maankäyttö- ja rakennuslaki) mukaisia tehtäviä. Ympäristönsuojeluviranomainen myöntää luvat (ympäristö- ja maa-ainesluvut), rekisteröi toimintoja (esim. polttoaineen jakeluasemat, asfalttiasemat, energiantuotantolaitokset), käsittelee ilmoituksia (esim. meluilmoitukset ja valitukset) ja päättää talousjätevesien käsittelyvaatimuksista poikkeamisesta, valvoo monenlaisia toimintoja (tuotantolaitokset, eläinsuojat, polttoaineen jakeluasemat, louhokset, jätteiden käsittely jne.). Ympäristönsuojeluviranomainen antaa myös lausuntoja suunnitelmista, rakennus- ja toimenpideluvista, poikkeusluvista, ympäristöluvista ym.

Neuvonta, ympäristön tilan seuranta sekä ympäristönsuojelun edistäminen ja kehittäminen ovat keskeisiä tehtäviä. Ympäristöviranomainen toimii yhteistyössä myös muiden tahojen, kuten ELY-keskuksen, pelastuslaitoksen, Eteläkärjen ympäristöterveyden, poliisin, Uudenmaan jätelautakunnan, Länsi-Uudenmaan vesi ja ympäristö ym. kanssa.

Tavoitteena on terveellisen, viihtyisän ja virikkeellisen sekä luonnontaloudellisesti kestävä elinympäristön turvaaminen kunnan asukkaille. Ympäristöyksikkö panostaa kaupungin strategian mukaisesti kestävä kehityksen edistämiseen yhteistyössä kaupungin muiden yksiköiden kanssa. Tämä toteutetaan muun muassa antamalla lausuntoja kaavoitus- ja rakennusvalvonta-asioissa, jotta ympäristönäkökulmat otetaan niissä riittävässä määrin huomioon.

Pääpaino on valvonnassa, ehkäisevässä toiminnassa ja lupakäsittelyssä. Valvonta on riskiperusteista, ja sitä tehdään valvontasuunnitelman mukaisesti. Ympäristönsuojelulain, jätelain ja ympäristönsuojeluviranomaisen taksan mukaisista suunnitelluista tarkastuksista ja raporttien tarkastamisesta peritään maksuja.

Ympäristöyksikkö toimii myös yhteistyökumppanina (tiedotus, koordinointi) haitallisten vieraslajien torjuntaan liittyvissä asioissa Raaseporissa.

Rakennusvalvonta

Yksikkö hoitaa rakennusvalvontaviranomaisen tehtäviä maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti. Rakennusvalvontayksikön toimintaan kuuluu neuvonta ja valvonta rakentamisen ohjaamiseksi voimassa olevien kaavojen ja rakennusjärjestyksen mukaan. Se vastaa mm. rakennuslupien asianmukaisesta käsittelystä, toimenpideluvista, ilmoitusasioista sekä rakennusasioita koskevista lausunnoista. Rakennusvalvonta suorittaa katselmuksia myönnettyjen päätösten mukaisesti koko Raaseporissa.

Rakennusvalvonnan tavoitteena on, kaupungin strategian mukaisesti, ylläpitää oikein resursoitua ja joustavaa lupakäsittelyä, jonka käsittelyajat ovat lyhyet. Uusia työtapoja kehitetään jatkuvasti rakennusvalvonnan kehittämiseksi.

Raasepori on liittynyt rakennusvalvontatoimistojen yhteiseen Topten-yhteistyöfoorumiin, joka valmistelee rakennuslainsäädännön yhteisiä tulkintoja ja käytäntöjä.

Toiminnan tavoitteet, painopisteet ja keskeiset muutokset 2024

Ympäristöyksikkö

Ympäristöyksikkö toimii biodiversiteetin huomioimiseksi ja edistämiseksi muun muassa tekemällä luonnon monimuotoisuusohjelmaa (LUMO-ohjelma) yhteistyössä muiden yksiköiden kanssa ja kunnostamalla uhanalaisia luontotyyppisiä HELMI-rahoituksella.

Raaseporissa on 8 400 kiinteistöä, jossa on oma viemäri. Suuri osa niistä sijaitsee herkällä pohjavesi- tai ranta-alueilla, eikä suurin osa niistä täytä nykyisiä vaatimuksia. Nykyisillä resursseilla viemärintiijärjestelmiä ei voida valvoa tarvittavassa laajuudessa.

Roskaantuneiden alueiden tarkastukset ja niihin liittyvät siivouskehotukset ovat suhteellisen aikaa vieviä. Vaikeat tapaukset ja pohjavesialueet ovat etusijalla. Venesatamien jätehuollon valvonta vaatii työpanosta myös vuonna 2024.

Raaseporin joki -hanke on osa ympäristöministeriön vesiensuojelun tehostamisohjelmaa. Hanke alkoi vuonna 2018. Hankealuetta on laajennettu kattamaan Raaseporin joki ja Snappertunan sisäsaaristo. Hanke on saanut lisää ulkopuolista rahoitusta, vuosille 2023–2025 Uudenmaan ELY-keskukselta yhteensä 198 600 euroa, ja jatkuu käytännön toimin. Tarkoituksena on parantaa Raaseporin joen ulkopuolista merialuetta (Barösundin rannikkovesialue), joka kuuluu maan huonoimmassa kunnossa oleviin merialueisiin.

Kaupunki osallistuu Länsi-Uudenmaan vesi ja ympäristö ry:n hajajätevesihankkeeseen vuonna 2023 sekä vesienhoitovisioon ja strategiaan vuosina 2023–2028 rannikkovesien ennallistamiseksi yhdessä muiden kuntien kanssa. Raaseporissa Dragsviksfjärden on pilottialue, jossa kunnostustöitä tehdään.

Lainsäädännön muutokset ja digitalisaation vaatimukset edellyttävät aikaa ja resursseja digitaalisten välineiden kehittämiseen ja henkilöstön koulutukseen.

Rakennusvalvonta

Markkinatilanteen muutokset vähensivät lupahakemuksia vuonna 2022, mikä jatkui vuoden 2023 aikana. Vuoden 2024 lupamäärien arvioidaan edelleen vähenevän. Koronapandemian aikana myönnettyt rakennusluvut ovat nyt rakentamisvaiheessa, mikä lisää valvontaan liittyvää työtä. Luvaton rakentaminen vie myös entistä enemmän rakennusvalvojien aikaa.

Uusi rakennuslaki tulee voimaan 1.1.2025, joten on laadittava uusi rakennusjärjestys ja rakennusvalvontataksa. Rakennusvalvonnan osalta muutoksia tehdään myös hallintosäätöön. Uusi rakennuslaki aiheuttaa myös suuria lisäkustannuksia, kun uusia ohjelmistoja ja laitteita hankitaan. Uusi rakennuslaki merkitsee myös henkilöstölle suuria muutoksia, mikä lisää henkilöstön kouluttamisesta aiheutuvia kustannuksia.

Vuoden 2024 aikana yksikkö panostaa uuden rakennuslain myötä entistä enemmän henkilöstön koulutukseen. Rakennusvalvonnan vanhat paperiarkistot digitalisoidaan (ostopalvelu). Vuoden 2024 talousarviossa on varattu määräraha rakennusvalvonnan vanhojen rakennuslupien/lupa-asiakirjojen digitalisaatiotyöhön, jonka tulee jatkua vuonna 2025.

Toiminnan tavoitteet, painopisteet ja keskeiset muutokset 2025–2026

Ympäristöyksikkö

Määräraha varataan resurssiin, jotta voidaan valvoa vanhoja viemärijärjestelmiä, jotka eivät täytä puhdistusvaatimuksia. Tämä on välttämätöntä herkkien vesistöjen ja pohjaveden suojelemiseksi.

Rakennusvalvonta

Strategian mukaan lupien käsittelyn tulee olla sujuvaa, mikä tarkoittaa mm. riittäviä resursseja, panostusta koulutukseen sekä toimialan sisäistä yhteistyötä. Delegointien tulee olla tarkoituksenmukaisia lyhyen käsittelyajan/valitusajan vuoksi.

Uusi rakennuslaki asettaa vaatimuksia toiminnalle, työtavoille, prosesseille ja henkilöstön osaamiselle. Rakennusvalvonnan vanhojen rakennuslupien/lupa-asiakirjojen digitalisoiminen jatkuu vuonna 2025.

SITOVAT TAVOITTEET 2024

STRATEGISET TAVOITTEET	TOIMINTATAVOITTEET	TAVOITeltu TASO / MITTARIT
Parantunut palvelutaso	Ympäristöluvat ja maa-ainesluvut käsitellään viivytyksettä.	Lupa myönnetään 6 kuukauden kuluessa täydellisestä hakemuksesta
Parantunut palvelutaso	Toiminnan rekisteröinnin käsittelyaika on lyhyt.	Toiminnan rekisteröinti käsitellään 90 päivän kuluessa.
Parantunut palvelutaso	Meluilmoituksen käsittelyaika on lyhyt.	Meluilmoitus käsitellään 30 päivän kuluessa.
Luonnon monimuotoisuuden ja ympäristön vaaliminen	Parantaa Raaseporinjoen ulkopuolista merialuetta (Barösundin rannikkovesialue), joka kuuluu maan huonoimmassa kunnossa oleviin merialueisiin.	Vähennetään Raaseporinjoen edustalla sijaitsevaa merialuetta kuormittavien ravinteiden määrää.
Luonnon monimuotoisuuden ja ympäristön vaaliminen	Osallistuminen Länsi-Uudenmaan vesi- ja ympäristö ry:n vesienhoitovisioon ja strategiaan vuosina 2023–2028 rannikkovesien ennallistamiseksi yhdessä muiden kuntien kanssa.	Vähennetään Dragsviksfjärdeniä kuormittavien ravinteiden määrää.

STRATEGISET TAVOITTEET	TOIMINTATAVOITTEET	TAVOITELTU TASO / MITTARIT
Luonnon monimuotoisuuden ja ympäristön vaaliminen	Laidunmaa perustetaan Hagalundin luonnonsuojelualueille ja Gåsöreniin HELMI-elinympäristöohjelman rahoituksella.	Uhanalaiset biotoopit kunnostetaan. Kahlaajalinnut ja hyönteiset lisääntyvät Hagalundissa ja Gåsörenissä.
Parantunut palvelutaso	Rakennusvalvonnan rakennuslupien, toimenpidelupien ja ilmoitusasioiden käsittelyaika on lyhyt.	80 % rakennusluvista käsitellään kuuden viikon kuluessa täydellisen hakemuksen saapumisesta. (100 % rakennusluvista käsitellään 12 viikon kuluessa täydellisen hakemuksen saapumisesta.)
Parantunut palvelutaso	1.1.2025 voimaan tulevan uuden rakennuslain valmistelut ovat valmiit.	Uusi rakennusjärjestys ja rakennusvalvontataksa hyväksytään.
Järkevä digitalisaatio	Rakennusvalvonnan vanhat paperiarkistot (150 hyllymetriä) digitalisoidaan.	70 hyllymetriä skannataan.
Hyvinvoiva henkilöstö	Henkilöstö voi hyvin ja viihtyy työssä	Henkilöstökyselyn tulos on keskimäärin 65 tai korkeampi
Vastuullinen talous	Kiinteistöverotietojen tarkastushanke	Hankkeen käynnistäminen hankesuunnitelman laatimisella sekä perustutkimusten ja lähtötietojen valmistelevilla töillä.
Luonnon monimuotoisuuden ja ympäristön vaaliminen	Luonnon monimuotoisuuden turvaavan ohjelman (LUMO-ohjelma) suunnittelu ja toteuttaminen	Toteutettu ohjelma

SITOVAT TAVOITTEET 2025–2026

STRATEGISET TAVOITTEET	TOIMINTATAVOITTEET	TAVOITELTU TASO / MITTARIT
Luonnon monimuotoisuuden ja ympäristön vaaliminen	Parantaa Raaseporin joen ulkopuolista merialuetta (Barösundin rannikkovesialue), joka kuuluu maan huonoimmassa kunnossa oleviin merialueisiin.	Vähennetään Raaseporin joen edustalla sijaitsevaa merialuetta kuormittavien ravinteiden määrää.

STRATEGISET TAVOITTEET	TOIMINTATAVOITTEET	TAVOITeltu TASO / MITTARIT
Järkevä digitalisaatio	Rakennusvalvonnan vanhat paperiarkistot (150 hyllymetriä) digitalisoidaan.	Koko paperiarkisto on skannattu.
Luonnon monimuotoisuuden ja ympäristön vaaliminen	Osallistuminen Länsi-Uudenmaan vesi ja ympäristö ry:n vesienhoitovisioon ja strategiaan vuosina 2023–2028 rannikko-vesien ennallistamiseksi yhdessä muiden kuntien kanssa.	Vähennetään Dragsviksfjärdenin edustalla sijaitsevaa merialuetta kuormittavien ravinteiden määrää.

MUUT TUNNUSLUVUT	Tilinpäätös 2022	Talousarvio 2023 muutoksin	Ehdotus 2024	Talousarvio 2024	Taloussuunnitelma 2025	Taloussuunnitelma 2026
Ympäristöyksikkö						
Ympäristölupatarkastukset	13	10	10	10	10	10
Maa-aineslupatarkastukset	11	10	10	10	10	10
Jätelain mukaiset tarkastukset	7	15	15	15	15	15
Muut ympäristötarkastukset	52	50	50	50	50	50
Ympäristötarkastukset, yhteensä	83	85	85	85	85	85
Käsitellyt maisematyöluvat	35	15	15	15	15	15
Lausunnot	113	90	90	90	90	90
Päätökset ja rekisteröinnit	87	30	30	30	30	30
Lausunnot ja päätökset, yhteensä	200	120	120	120	120	120
Asiantuntijapalvelut*	525	350	350	350	350	350
Rakennusvalvonta						
Myönnettyjä rakennuslupia	333	300	250	250	250	250
Toimenpidelupia	302	270	200	200	200	200
Ilmoitukset	158	200	80	80	80	80
Suoritettuja katselmuksia	789	670	670	670	670	670

*neuvonta, käsitellyt ilmoitukset ja raportit

Henkilötyövuodet 31.12.	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Ympäristöyksikkö	6,05	6,25	6,50	6,35	7,35	7,35
Rakennusvalvonta	7,50	8,00	8,25	8,45	8,45	8,45
Yhteensä	13,55	14,25	14,75	14,80	15,80	15,80

KÄYTTÖTALOUS €	Tilinpäätös 2022	Talousarvio 2023 muutoksin	Ehdotus 2024	Talousarvio 2024	Talous- suunnitelma 2025	Talous- suunnitelma 2026
Toimintatuotot	765 318	737 150	687 000	687 000	687 000	687 000
Henkilöstökulut	-898 808	-948 320	-1 022 730	-1 022 730	-1 113 410	-1 146 820
Ostopalvelut	-275 741	-400 660	-623 570	-573 570	-642 280	-661 550
Aineet ja tavarat	-3 678	-42 800	-5 110	-5 110	-5 260	-5 420
Avustukset						
Muut kulut	-48 167	-76 250	-68 540	-68 540	-70 600	-72 710
Toimintakulut	-1 226 394	-1 468 030	-1 719 950	-1 669 950	-1 831 550	-1 886 500
Toimintakate	-461 076	-730 880	-1 032 950	-982 950	-1 144 550	-1 199 500
Muutos TA 2024-TA 2023		58,5 %	41,3 %	34,5 %		
Mistä:						
Sisäiset tuotot	22 027					
Sisäiset kulut	-96 470	-126 630	-128 020	-128 020	-131 860	-135 820

JÄTELAUTAKUNTA

Toimintakuvaus

Uudenmaan jätelautakunta on kahdentoista kunnan (Askola, Hanko, Inkoo, Karkkila, Lohja, Loviisa, Pornainen, Porvoo, Raasepori, Sipoo, Siuntio ja Vihti) yhteislautakunta, jonka vastuulla on jätehuoltoon liittyvät viranomaistehtävät jäsenkuntien alueella. Lautakunta vastaa yli 228 000 asukkaan jätehuollosta Länsi- ja Itä-Uudellamaalla. Jätelautakunnan kaikki kustannukset katetaan sillä perusmaksulla, jonka kunnallinen jäteyritys Rosk'n Roll Oy perii. Jätelautakunnan toiminnasta ei tule kustannuksia Raaseporin kaupungille.

Lautakunta laatii alueelleen jätehuoltomääräykset, antaa jätelakiin ja jätehuoltomääräyksiin perustuvia yleisiä määräyksiä ja hyväksyy kotitalouksien jätehuoltotaksan ja maksut ja antaa jätehuoltoon liittyviä lausuntoja muille viranomaisille. Jätelautakunta huolehtii ja päättää jätehuollon viranomaistehtävistä, jotka jätelain mukaan kuuluvat kunnille ja jotka kunnat ovat antaneet jätelautakunnalle hoidettavaksi. Jätelautakunta valvoo päätöstensä noudattamista ja jätehuollon toimivuutta. Toiminta tapahtuu läheisessä yhteistyössä jäteyritys Rosk'n Roll Oy Ab:n ja kuntien ympäristönsuojeluyksiköiden kanssa.

Raaseporin kaupunki toimii jätelautakunnan isäntäkuntana, toiminta on määritelty sopimuksessa yhteisestä jätelautakunnasta. Henkilökunnan sijoitus on sekä läntisellä että itäisellä Uudellamaalla ja koostuu viidestä virkamiehestä ja kolmesta toimesta.

Toiminnan tavoitteet, painopisteet ja keskeiset muutokset 2024

Tärkeimpänä tavoitteena on, että Uudenmaan jätehuolto toimii tarkoituksenmukaisesti.

Jätelain tarkoituksena on edistää kiertotaloutta ja luonnonvarojen käytön kestävyttä, vähentää jätteen määrää ja haitallisuutta, ehkäistä jätteistä ja jätehuollosta aiheutuvaa vaaraa ja haittaa terveydelle ja ympäristölle, varmistaa toimiva jätehuolto sekä ehkäistä roskaantumista. Jäteyhtiön toiminnalle on laskettu hiilijalanjälki vuoden 2021 osalta. Laskenta osoittaa, että toimivalla jätehuollolla torjutaan merkittävästi ilmastopäästöjä. Jäteyhtiön toiminnan nettohiilijalanjälki on laskelman perusteella negatiivinen tarkoittaen, että jäteyhtiön jätehuollosta on ympäristölle enemmän hyötyä, kuin jätteenkäsittelystä ja -kuljetuksista aiheutuu haittaa. Jätteiden lajittelulla ja erilliskeräyksellä edistetään kiertotaloutta ja luonnonvarojen käytön kestävyttä sekä vähennetään jätteen määrää. Jätehuoltoviranomainen ja jäteyhtiö on päättänyt asettaa jätelainsäädäntöä laajemmat erilliskeräysveloitteet Uudenmaan jätelautakunnan alueella, koska haluamme olla edelläkävijöitä tärkeässä ympäristö- ja ilmastotyössä.

Jätehuoltoviranomaisen tavoitteena ja tehtävänä vuoden 2024 aikana on jätelain ja jätehuoltomääräysten mukaisten erilliskeräysveloitteiden noudattamisen seuranta ja valvonta. Veloitteiden saattaminen jätelain ja jätehuoltomääräysten mukaisiksi tulee lisäämään huomattavasti jätehuoltoviranomaisen työn määrää, sillä muutokset koskevat monia taloyhtiötä ja kotitaloutta. Jätehuoltoviranomainen joutuu olemaan yhteydessä ja kehottamaan niitä, jotka eivät noudata jätelakia tai jätehuoltomääräyksiä. Kehotettavia kohteita tulee olemaan satoja.

Vuoden 2024 aikana jätehuoltoviranomainen tulee myös suorittamaan laajamittaiset kompostointitarkastuskäynnit niiden kuntien taajamissa, joissa on tullut voimaan biojätteen erilliskeräysvelvollisuus. Nämä taajamat sijaitsevat Lohjan keskustassa, Vihdin Nummelassa sekä Porvoon keskustassa. Tarkastuksilla varmistetaan, että kompostorit vastaavat määräyksiä ja että lakisääteinen erilliskeräysvelvoite täyttyy.

Tarkastuksien yhteydessä opastetaan ja annetaan yleisiä neuvoja koskien jätehuoltoa ja kompostointia. Edellä mainituilla alueilla on noin 70 % kotitalouksista ilmoittanut kompostoivansa biojätteet ja jätehuoltoviranomaisen lakisääteisenä velvollisuutena on tarkistaa, että erilliskeräysvelvoite suoritetaan noudattaen jätehuoltomääräyksiä ja jätelain edellyttämät velvoitteet. Jotta kompostointitarkastuksia voidaan tehdä, tulee jätehuoltoviranomainen palkata vähintään kaksi määräaikaista harjoittelijaa toukuun alusta noin syyskuun loppuun asti.

Jätelaki ja jätehuoltomääräykset velvoittaa jätehuoltoviranomaista ylläpitämään rekisteriä myös kaikista muista kompostoivista kotitalouksista. Käytännössä tämä tarkoittaa, että jätehuoltoviranomaisen on todennäköisesti otettava yhteyttä tuhansiin kiinteistönhaltijoihin, jotka eivät ole lähettäneet lakisääteistä kompostointi-ilmoitusta. Tiedot saatuaan, on viranomaisen käytävä läpi, käsiteltävä ja tallennettava kompostointitiedot rekisteriin ja tarpeen mukaan tehtävä pistokokein tarkastuksia kiinteistöillä.

Syksyllä 2024 siirrytään vaiheittain kunnalliseen lietteenkuljetukseen. Kyselyn lähettäminen niille kiinteistöille, joiden jätevesijärjestelmien tyhjennyksistä jätehuoltoviranomaisella ei ole mitään merkintää jätevesilietteiden kuljetusrekisterissä tulee olemaan ensisijaisen tärkeätä, jotta kuljetukset saadaan toteutettua. Jätelaki velvoittaa jätehuoltoviranomaista ylläpitämään kyseistä rekisteriä ja siksi tähän on nyt panostettava. Kyselyiden lähettäminen ja tiedon läpikäyminen ja vieminen rekisteriin vaatii huomattavaa henkilöresursointia. Tiedot puuttuvat yli 50 000 kiinteistön osalta. Uusi lakisääteinen valtakunnallinen sähköisen siirtoasiakirjajärjestelmän käyttöönotto lisää jätehuoltoviranomaisen työtä. Rekisterin käyttöönotto osoittaa, että sähköinen siirtoasiakirjajärjestelmä on otettu huonosti käyttöön ja se sisältää runsaasti virheitä. Jätevesilietteen kuljetusyrittäjä ovat täyttäneet puutteelliset tiedot järjestelmään, ja jätehuoltoviranomaisen on ilmoitettava niistä valvontaviranomaiselle, eli elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle. Tämä lisää omalta osaltaan jätehuoltoviranomaisen työtä merkittävästi.

Lisäksi jätehuoltoviranomainen hoitaa kaikki muut lakisääteiset velvoitteet, joten henkilöresursointiin on panostettava, jotta henkilöstö ei yli kuormitu työmäärien jatkuvasti lisääntyessä.

Toiminnan tavoitteet, painopisteet ja keskeiset muutokset 2025–2026

Jätehuolto on julkinen välttämättömyyspalvelu. Yksi lautakunnan tärkeimmistä toimintatavoitteista on, että jätelain lautakunnalle määräämät tehtävät suoritetaan siten, että jätehuolto toimii lautakunnan alueella. Jätelain mukaan jätehuoltoviranomaisella tulee olemaan merkittävä rooli eri jätelajien uudelleenkäytössä ja kierrättämisessä. Materiaalin kierrätyksen osuudelle laissa asetettujen vaatimusten saavuttamisen seuraaminen asettaa suuria vaatimuksia jätehuoltoviranomaiselle ja edellyttää henkilöstöresursseja.

SITOVAT TAVOITTEET 2024

STRATEGISET TAVOITTEET	TOIMINTATAVOITTEET	TAVOITELTU TASO / MITTARIT
Luonnon monimuotoisuuden ja ympäristön vaaliminen	Jätelaki ja jätehuoltomääräykset täyttyvät asukkaiden biojätteen ja kierrätyskelpoisen jätteen erillis-keräyksen vaatimuksen osalta.	Jätehuoltomääräysten vaatimusten täyttämiseksi on tehty yhteistyötä jäteyhtiön ja kuntien ympäristönsuojeluyksiköiden kanssa.
Luonnon monimuotoisuuden ja ympäristön vaaliminen	Kuljetusrekisterin luominen lietteen kuljetuksille edistyy.	Tietojen vieminen lietteenkuljetusrekisteriin jatkuu niillä tiedoilla, jotka ovat jätehuollon viranomaisen käytössä.
Luonnon monimuotoisuuden ja ympäristön vaaliminen	Kompostointi-ilmoitukset saadaan vietyä rekisteriin.	Ilmoitusten käsittelyaika ja vienti rekisteriin on enintään 1 kuukausi.
Luonnon monimuotoisuuden ja ympäristön vaaliminen	300–400 kompostointitarkastusta	Suunnitellut tarkastukset saadaan suoritettua.

SITOVAT TAVOITTEET 2025–2026

STRATEGISET TAVOITTEET	TOIMINTATAVOITTEET	TAVOITELTU TASO / MITTARIT
Parantunut palvelutaso	Uudenmaan jätelautakunnan alueen 12 kunnan jätekesittely toimii tarkoituksenmukaisella tavalla.	Jätteenkäsittely hoidetaan noudattamalla jätehuoltomääräyksiä sekä muita toiminnalle asetettuja vaatimuksia.

Henkilötyövuodet 31.12.	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Jäteasiainpäällikkö	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
Vastaava jäteasiaintarkastaja	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
Jätehuoltokoordinaattori	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
Jäteasiaintarkastaja	2,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0
Jätehuoltoassistentti	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
Projektivastaava		1,0	1,0	2,0	2,0	2,0
Yhteensä	6,0	8,0	8,0	9,0	9,0	9,0

KÄYTTÖTALOUS €	Tilinpäätös 2022	Talousarvio 2023 muutoksin	Ehdotus 2024	Talousarvio 2024	Talous- suunnitelma 2025	Talous- suunnitelma 2026
Toimintatuotot	646 727	668 000	793 000	793 000	816 790	841 290
Henkilöstökulut	-553 630	-556 130	-665 100	-665 100	-685 050	-705 600
Ostopalvelut	-8 001	-22 500	-22 500	-22 500	-23 180	-23 870
Aineet ja tavarat						
Avustukset						
Muut kulut		-100	-100	-100	-100	-110
Toimintakulut	-561 631	-578 730	-687 700	-687 700	-708 330	-729 580
Toimintakate	85 096	89 270	105 300	105 300	108 460	111 710
Muutos TA 2024-TA 2023		4,9 %	18,0 %	18,0 %		
Mistä:						
Sisäiset tuotot						
Sisäiset kulut						

TOIMIALA: ELINKEINO- JA TYÖLLISYYSPALVELUT **tavoitteena maksimoida kaupungin tuloja sekä kasvattaa** **ekosysteemiajattelua ja houkuttelevuutta**

Toimialan perustiedot

Kyseessä on uusi toimiala, joka aloittaa toimintansa, kun Raaseporin kaupungin uusi organisaatio otetaan käyttöön 1.1.2024. Toimintaan on rekrytoitu toimialajohtaja, jolla on elinkeinojohtajan virka. Toimialajohtaja johtaa olemassa olevaa elinkeino- ja työllisyysasioihin liittyvää toimintaa yhdessä kahden osastopäällikön kanssa, mutta aletaan rakentaa myös uusia prosesseja sekä niin osastossa hoidettavien asioiden ja kysymysten välistä kuin ulospäin suuntautuvaa yhteistyötä

Toiminnan tavoitteet, painopisteet ja keskeiset muutokset 2024

Toimialan tärkeimpänä tehtävänä on varmistaa, että kaupungilla on yhdessä lähialueen kanssa parhaat mahdolliset edellytykset talouskasvulle ja kehitykselle hyödyntäen Raaseporin koko inhimillistä potentiaalia.

Vuonna 2024 toiminnassa on suureksi osaksi kyse muutoksesta; kaupungin organisaation valmistautumisesta muutokseen ja organisaation sopeuttamisesta kuntien uusiin viranomaistehtäviin. Työllisyysuudistus (TE25) tuo työnhakijoihin liittyvien vastuiden ja tehtävien lisäksi palveluvastuuta paikallisten yritysten suuntaan. Samaan aikaan myös kotoutumislainsäädäntö muuttuu.

Toiminnan tavoitteena on siirtää keskeiset viranomaistehtävät sujuvasti valtiolta alueen kunnille sekä Novago Yrityskehitys Oy:ltä kaupungille siten, että muutos vaikuttaa asiakkaisiin positiivisesti mahdollisimman nopeasti.

Keskeisenä yhteisenä tavoitteena on löytää parhaat prosessit ja yhteistyömuodot elinkeinoelämän ja työllisyyspalvelujen välille, jotta kaikilla näillä, myös kaupungin omassa organisaatiossa tehtävillä, muutoksilla tavoiteltuja hyötyjä voitaisiin alkaa kerätä heti vuonna 2025.

Toiminnan tavoitteet, painopisteet ja keskeiset muutokset 2025–2026

Tavoitteita, painopisteitä ja keskeisiä muutoksia kuvataan osastojen lomakkeissa, ja niiden työstämistä on tarkoitus jatkaa uuden toimialan ensimmäisen toimintavuoden aikana.

KÄYTTÖTALOUS €	Tilinpäätös 2022	Talousarvio 2023 muutoksin	Ehdotus 2024	Talousarvio 2024	Talous- suunnitelma 2025	Talous- suunnitelma 2026
Toimintatuotot	968 997	978 840	1 338 710	1 338 710	2 508 000	2 508 000
Henkilöstökulut	-1 573 900	-1 835 410	-2 139 940	-2 139 940	-3 955 580	-4 074 250
Ostopalvelut	-623 323	-711 550	-834 200	-834 200	-1 257 920	-1 295 650
Aineet ja tavarat	-128 427	-36 130	-15 900	-15 900	-79 840	-82 240
Avustukset	-3 751 724	-4 290 120	-4 765 000	-4 765 000	-6 913 050	-7 154 610
Muut kulut	-546 654	-393 830	-130 180	-230 180	-712 110	-730 480
Toimintakulut	-6 624 029	-7 267 040	-7 885 220	-7 985 220	-12 918 500	-13 337 230
Toimintakate	-5 655 032	-6 288 200	-6 546 510	-6 646 510	-10 410 500	-10 829 230
Muutos TA 2024-TA 2023		11,2 %	4,1 %	5,7 %		
Mistä:						
Sisäiset tuotot	3 853					
Sisäiset kulut	-595 385	-471 390	-243 010	-243 010	-250 290	-257 800

TOIMIALAHALLINTO

Toimintakuvaus

Uudella toimialalla on, kuten kaikilla muillakin toimialoilla, toimialahallinto, jonka tehtävänä on hoitaa hallinnolliset tehtävät sekä kehittää hyvän hallinnon, talouden, viestinnän ja henkilöstöhallinnon osaamista organisaatiossa. Toimialahallinnon resursseja on tarpeen käydä läpi työllisyysuudistuksen 2025 yhteydessä vuonna 2024, mikäli valtio on silloin hyväksynyt Hangon, Inkoon ja Raaseporin väliset suunnitelmat. Toimialalla on paljon viranomaistehtäviä, mikä edellyttää riittäviä hallintoresursseja. Aluksi toimialajohtaja johtaa osastoa, ja controller-toimintoja hoitaa konsernipalveluiden controller.

Toiminnan tavoitteet, painopisteet ja keskeiset muutokset 2024

Vuonna 2024 tärkeimpänä tehtävänä on yksinkertaisesti hoitaa uuden toimialan hallinnon perusasiat, kuten valmistelut, päätökset, talousarvion seuranta, arkistointi jne., hyvin.

Toiminnan tavoitteet, painopisteet ja keskeiset muutokset 2025–2026

Näitä tarkennetaan yhdessä uuden toimialajohtajan kanssa vuonna 2024.

Henkilötyövuodet 31.12.	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Henkilötyövuodet				1,0	2,0	2,0
Yhteensä	0,0	0,0	0,0	1,0	2,0	2,0

KÄYTTÖTALOUS €	Tilinpäätös 2022	Talousarvio 2023 muutoksin	Ehdotus 2024	Talousarvio 2024	Talous-suunnitelma 2025	Talous-suunnitelma 2026
Toimintatuotot						
Henkilöstökulut			-136 450	-136 450	-233 570	-240 580
Ostopalvelut						
Aineet ja tavarat						
Avustukset						
Muut kulut						
Toimintakulut			-136 450	-136 450	-233 570	-240 580
Toimintakate			-136 450	-136 450	-233 570	-240 580
Muutos TA 2024-TA 2023						
Mistä:						
Sisäiset tuotot						
Sisäiset kulut						

TYÖLLISYYS- JA KOTOUTTAMISPALVELUIDEN OSASTO

Toimintakuvaus

Vastuualueeseen kuuluvat Raaseporin kaupungin työllisyys- ja kotouttamispalvelut ja Raaseporin ja Hangon työllisyyden kuntakokeilu sekä TE-palvelujen vastaanoton 1.1.2025 alkaen valmistelutyö.

Toiminnan tavoitteet, painopisteet ja keskeiset muutokset 2024

Työllisyyspalvelut

Työllisyyspalvelut tarjoaa mahdollisuuden kuntalaisien työnantajille, jotka palkkaavat henkilöitä palkkatuella, sekä työtä kunnan työllistämismäärärahatuella. Vuoteen 2024 mennessä kunnan on tarkistettava, mihin työllistymistä edistäviin toimenpiteisiin kaupunki aikoo panostaa ja mitä muita kuin viranomaistehtäviä aiotaan kehittää.

Kotouttamispalvelut

Ukrainalaisilla pakolaisilla on Suomessa vuoden asumisajan jälkeen mahdollisuus hakea kotikuntaa. Kuntamallin päätyminen 31.12.2023 lopettaa mahdollisuuden asua ilman vuokraa kaupungin huoneistoissa. Tämä tarkoittaa, että valtaosa kuntamallin kautta asumisensa järjestäneistä ukrainalaisista pakolaisista hakee kotikuntaa Raaseporista syksyn 2023 aikana. Kyse on noin 50 henkilöstä. Kuntamalliin kuuluvien henkilöiden lisäksi niin sanotussa yksityisessä majoituksessa kunnassa on ollut suunnilleen saman verran henkilöitä. Valtaosan näistä henkilöistä oletetaan myös hakevan kotikuntaa, kun se on mahdollista. Arviolta noin 100 ukrainalaisella pakolaisella olisi kotikunta Raaseporissa vuonna 2024. Nämä henkilöt kuuluvat kotoutumisen edistämiseen annetun lain piiriin, ja heillä on oikeus kunnallisiin palveluihin samassa laajuudessa kuin muillakin kunnan asukkailla. Kotouttamispalvelun osalta on kyse lähinnä ohjauksesta ja neuvonnasta sekä muista kotouttamista edistävästä palveluista.

Raaseporin kotouttamispalveluilla on Hangon kaupungin kanssa jatkuva sopimus Hangon maahanmuuttajien kotouttamispalveluista. Hangossa noin 30–40 ukrainalaispakolaisen oletetaan hakevan kotikuntaa Hangosta vuonna 2024. Myös näillä henkilöillä on oikeus kotouttamispalveluiden palveluihin, ja heidät tulee ottaa huomioon vuoden 2024 resursoinnissa ja suunnittelussa.

Raaseporin kaupungin ja ELY-keskuksen välisen kiintiöpakolaisten vastaanottosopimuksen mukaisesti kaupunki ottaisi vastaan 25 pakolaista vuonna 2023. Loppusyksyn 2023 aikana tästä kiintiöstä arvioidaan saapuvan 19 henkilöä Raaseporiin. Nämä henkilöt tulevat UNHCR:n pakolaisleiriltä Ruandasta. Vuoden 2023 loput 6 kuntapaikkaa vuoden 2023 pakolaiskiintiöstä voidaan käyttää vuoden 2024 aikana, jos ELY-keskus katsoo tarpeelliseksi sijoittaa kiintiöpakolaisia Raaseporiin.

Pakolaisaseman saaneiden henkilöiden määrän kasvusta aiheutuvaan palvelutarpeeseen vastaamiseksi kotouttamispalveluun on palkattu määräaikainen resurssi, eli kotouttamisohjaaja ajalle 15.10.2023–20.4.2024. Vuoden 2024 talousarviossa on varoja tämän työsuhteen jatkamiseen, jos lisäresurssin tarve jatkuu.

Raaseporin ja Hangon työllisyyden kuntakokeilu

Raaseporin kaupunki toimii kuntakokeilun vastuuviranomaisena sekä vastaa Raaseporin ja Hangon alueen työnjohtamisesta. Kunnan viranomaisvastuusta määrätään kuntakokeilulain ja julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain puitteissa. TE-palveluista ja Hangon kaupungista on siirretty henkilöstöresursseja Raaseporin kaupungin työnjohton alaisuuteen. Kuntakokeilun kohderyhmään kuuluvat työnhakijat, joilla ei ole oikeutta ansiopäivärahaan, alle 30-vuotiaat sekä kaikki maahanmuuttajat ja vieraskieliset.

TE24/25-hanke

Raaseporin, Hangon ja Inkoon kunnat suunnittelevat yhteistä työllisyysaluetta I.I.2025 alkaen, ja tähän työhön on palkattu yhteinen hankekoordinaattori. Viranomaistehtävien vastaanottamisen valmistelun ja Raaseporin kaupungin on suunniteltu olevan vastuukunta, ja tätä koskevaa päätöksentekoa varten uusi yhteinen päätöksentekoelin aloittaa toimintansa vuoden 2024 aikana.

Toiminnan tavoitteet, painopisteet ja keskeiset muutokset 2025–2026

Oikean palvelun löytäminen työnhakijoille edellyttää jatkotyötä hyvän yhteistyön rakentamiseksi alueen sosiaali- ja terveyspalveluista vastaavan Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen kanssa. Kunnan työmarkkinatukiosuuden kustannusten hillitseminen edellyttää työllistymistä edistäviä toimenpiteitä vielä vuoden 2024 aikana, mutta vuodesta 2025 alkaen myös tämä kustannus ja rakenne uudistuvat.

Valmistelutyö mahdollisimman hyvän palvelutason saavuttamiseksi uusien työllisyysalueiden aloittaessa toimintansa I.I.2025 on osaston pääprioriteetti vuonna 2024. Lisäksi uudistetaan kotoutumislakia ja korvauksia vuodesta 2025 lukien, ja pyritään saamaan myös Inkoo mukaan sopimusosapuoleksi näitä palveluita koskevaan sopimukseen.

Kotoutumisen edistämisestä annetun lain uudistuksen arvioidaan tulevan voimaan I.I.2025. Kotoutumislakia uudistetaan yhdessä työvoimapalvelu-uudistuksen kanssa. Keskeinen osa kotoutumislain uudistusta on kotouttamistyön kokonaisvastuun ja lakisääteisten tehtävien siirtäminen kunnille sekä kotouttamisen ja pakolaisten vastaanoton rahoitusmallin uudistaminen. Kuntien vastuu lisääntyy merkittävästi lakiuudistuksen myötä ja täsmentyy lainsäädännössä. Valmistelutyö uuden lain toimeenpanemiseksi I.I.2025 tulee hallitsemaan kotouttamispalvelujen kehittämistyötä vuoden 2024 aikana.

SITOVAT TAVOITTEET 2024

STRATEGISET TAVOITTEET	TOIMINTATAVOITTEET	TAVOITeltu TASO / MITTARIT
Hyvinvoivat yritykset ja parantunut työllisyys	Kunnan osuuden työmarkkinatuesta kustannusten hillitseminen	Kustannussäästöjä suhteessa TP 2021:een.
Hyvinvoivat yritykset ja parantunut työllisyys	Työnhakijoiden aktiivointiaste %	Parannus tilanteesta I.I.2021
Hyvinvoivat asukkaat	Pitkäaikaistyöttömien aktiivointiaste %	Parannus tilanteesta I.I.2021

SITOVAT TAVOITTEET 2025–2026

STRATEGISET TAVOITTEET	TOIMINTATAVOITTEET	TAVOITeltu TASO / MITTARIT
Hyvinvoivat yritykset ja parantunut työllisyys	Työttömien määrän vähentäminen kaupungissa	Työttömiä alle 8,2 % (ELY-keskuksen tilasto)

Henkilötyövuodet 31.12.	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Henkilötyövuodet	29,2	26,0	25,0	17,0	52,0	52,0
Siirrettyjä viranhaltijoita kuntakokeilussa		13,5	13,0	12,0		
Yhteensä	29,2	39,5	38,0	29,0	52,0	52,0

KÄYTTÖTALOUS €	Tilinpäätös 2022	Talousarvio 2023 muutoksin	Ehdotus 2024	Talousarvio 2024	Taloussuunnitelma 2025	Taloussuunnitelma 2026
Toimintatuotot	734 240	535 840	653 710	653 710	1 823 000	1 823 000
Henkilöstökulut	-1 202 023	-1 328 540	-1 419 010	-1 419 010	-3 120 000	-3 213 600
Ostopalvelut	-294 689	-220 820	-292 530	-292 530	-700 000	-721 000
Aineet ja tavarat	-46 182	-31 430	-11 200	-11 200	-75 000	-77 250
Avustukset	-2 748 715	-2 630 000	-2 530 000	-2 530 000	-4 611 000	-4 783 500
Muut kulut	-468 674	-370 180	-94 150	-94 150	-575 000	-592 250
Toimintakulut	-4 760 282	-4 580 970	-4 346 890	-4 346 890	-9 081 000	-9 387 600
Toimintakate	-4 026 041	-4 045 130	-3 693 180	-3 693 180	-7 258 000	-7 564 600
Muutos TA 2024-TA 2023		0,5 %	-6,4 %	-6,4 %		
Mistä:						
Sisäiset tuotot	1 465					
Sisäiset kulut	-525 661	-424 450	-168 960	-168 960	-174 020	-179 240

ELINKEINOPALVELUIDEN JA ASUKASOSALLISUUDEN OSASTO

Toimintakuvaus

Osasto vastaa elinkeinoelämäasioista, yrityspalveluista, saaristo- ja maaseutuasioista, markkinoinnista, osallisuudesta, joukkoliikenteestä ja matkailupalveluista.

Organisaatiomuutos aiheuttaa muutoksia osastolla. Elinkeinoelämästä, yrityspalveluista ja matkailusta tulee oma yksikkö, ja siihen palkataan kaksi yritysneuvojaa vuonna 2024. Muut toiminnot, eli markkinointi ja joukkoliikenne, toimivat elinkeino- ja osallisuusosaston toimintoina. Joukkoliikenteeseen palkataan joukkoliikennepäällikkö, ja logistikon toimi muutetaan joukkoliikennesuunnittelijaksi. Nämä kaksi muodostavat joukkoliikennetiimin.

Kaupungin strategian painopisteiden mukaan selkeä viestintä sekä osallistumismahdollisuuksien ja aidon vuoropuhelun parantaminen ovat tärkeitä ohjenuoria kaikissa osaston toiminnoissa. Näitä ovat myös osallistuvan budjetoinnin koordinointi, kaupungin avustukset seuroille ja tapahtumiin pois lukien kulttuuri-, vapaa-aika- ja liikunta-avustukset.

Elinkeinoelämä, matkailu ja yrityspalvelut

Elinkeinoelämäosasto tekee yhteistyötä työllisyyden, TE-palvelujen, yritysten, yrittäjähdistysten, Länsi-Uudenmaan kauppakamarin, Novagon, Novian ja Pomovästin kanssa. Yhdessä eri kokoonpanoissa työskennellään järjestelmällisesti yhteisten elinkeino- ja markkinointikysymysten parissa. Kaupunki osallistuu perusrahoituksella Pomovästin toimintaan, jossa jaetaan hankerahoitusta yrityksille ja yhdistyksille. Maaseutupalvelut on lähikuntien kanssa järjestettävä yhteinen palvelu, joka valvoo kaupungin etua ja tarjoaa tukea ja neuvontaa maatalousyrittäjille. Kaupunki tukee Noviaa tutkimusavustuksin. Osasto vastaa torikaupasta, syysmarkkinoista ja pitkäaikaisista sopimuksista elinkeinoelämätoimintaa harjoittavien yhdistysten kanssa. Uusien yritysten perustamisen yritysneuvonta siirtyy kaupungille vuonna 2024, ja tätä palvelua tarjotaan myös Hangolle, Inkoolle ja Siuntiolle.

Tiedottaminen ja markkinointi Raaseporista matkailukohteena noudattaa kaupungin strategiaan perustuvaan monivuotista matkailuohjelmaa. Pääpaino on dynaamisissa ympärivuotisissa matkailupalveluissa. Toimintasuunnitelmassa tunnistetaan kolme alueen matkailun pääteemaa: luonnonelämyksiä historiallisessa ympäristössä, ruokaelämyksiä ja Raasepori Suomen parhaana hääpaikkakuntana.

Yhteistyötä kaupungin sivuinfopisteiden kanssa jatketaan, jotta matkailutiedot ja -aineistot olisivat saatavilla koko kaupungissa. Raaseporin museo huolehtii kaupungin matkailijoiden tiedotuspisteestä yhteistyössä matkailupalveluiden kanssa. Myös liikkuvia infopisteitä käytetään pääsesongin aikana. Suurin osa tiedottamisesta tapahtuu digitaalisesti visitraseborg.comin, Facebookin ja Instagramin kautta. Yhteistyötä sisällöntuottajien, median, bloggaaajien, Retkipaikan ja muiden vastaavien kanavien kanssa syvennetään ja suunnitellaan pidemmälle aikavälille. Alueelle järjestetään mediamatkoja, joilla nostetaan esiin uusia käyntikohteita, yrityksiä ja positiivisia uutisia alueesta. Matkailupalvelut tuottavat myös painomateriaalia, kuten karttoja ja opasteita, joiden avulla kävijöiden on helpompi löytää perille.

Matkailuelinkeinon verkostoyhteistyötä vahvistetaan pitämällä yhteyttä matkailuelinkeinon yrittäjiin, naapurikuntiin, Metsähallitukseen, Uudenmaan liittoon, Fiskars Villageen ja VisitFinlandiin. Vuosittain järjestetään kaksi isompaa tapaamista, joissa matkailuelinkeino voi keskustella alan ajankohtaisista asioista.

Matkailupalvelut hakee avustuksia matkailuinfrastruktuurin kehittämiseen yhteistyössä kaupungin muiden osastojen ja yhteistyökumppaneiden kanssa mahdollisuuksien mukaan. Matkailupalvelut tekee yhteistyötä työllisyysosaston, teknisen osaston, Metsähallituksen, Uuvin, paikallisten organisaatioiden ja monien muiden kanssa tarkoituksena kehittää luontoalueiden saavutettavuutta kuntalaisille ja matkailijoille.

Markkinointi

Kaupungin markkinointi noudattaa hyväksyttyä markkinointiohjelmaa, joka perustuu kaupungin strategiaan. Markkinoinnin muotoja on kaksi: tavaramerkin vahvistaminen ja myynnin lisääminen. Tarvitsemme molempia. Raaseporin kaupungin markkinointi on pitkäjänteistä työtä, jossa painopiste on tavaramerkin rakentamisessa suhteessa 80/20. Raaseporin tavaramerkki kuvataan kaupungin tavaramerkkioppaassa. Raaseporin markkinoinnin tavoitteena on lisätä Raaseporin tunnettuutta monipuolisena, dynaamisena, kaksikielisenä ja innostavana vierailu-, asumis- tai työskentelypaikkana. Kaupungin strategian mukaisesti kestävä periaatteet ovat myös olennainen osa kaupungin markkinointia. Siksi panostamme ensisijaisesti digitaaliseen markkinointiin. Tämä tarkoittaa muun muassa sitä, että optimoimme ja koordinoimme markkinointiaineistohankintoja mahdollisuuksien mukaan sekä hyödynnäme kustannustehokkaita ja tarkoituksenmukaisia kanavia ja medioita.

Raaseporin markkinointi toteutetaan osin pitkäjänteisenä yhteistyönä, esimerkiksi Raaseporin profilia ja imagoa tukeviin teemoihin erikoistuneiden ulkopuolisten toimijoiden kanssa (esim. Suomen suurin ulkoilublogi Retkipaikka, jonka kanssa olemme tehneet yhteistyötä jo 6 vuotta). Tuotteiden, palveluiden tai eri kaupunginosien ja kylien markkinoimiseksi tehdään markkinointipanostuksia, kuten kampanjoita yhteistyössä paikallisten toimijoiden kanssa. Kampanjat tai panostukset suunnitellaan ja budjetoidaan vuosittain markkinointitiimin toimintasuunnitelman mukaisesti.

Joukkoliikenne

Raasepori toimii tieliikenteen toimivaltaisena viranomaisena sekä valvoo, kehittää ja hankkii sisäistä ja alueellista joukkoliikennettä sekä työmatkaliikennettä Helsinkiin ja Turkuun. Kaupunki osallistuu alueelliseen yhteistyöhön joukkoliikenteeseen liittyvissä asioissa.

Toiminnan tavoitteena on kehittää joukkoliikennettä ja muita kestäviä tapoja liikkua kaupungissa, jotta kaupunki olisi houkutteleva asuinpaikka myös niille, joilla ei ole omaa autoa. Lisäksi yksityisautoilulle on oltava houkutteleva vaihtoehto. Joukkoliikenteen palvelutaso on määritelty, ja liikenne järjestetään sen mukaisesti. Joukkoliikenteen hankinta toteutetaan vahvistetun palvelutason mukaisesti. Kaupunki on hankkinut sisäisen liikenteensä, Bossen, bruttomallin mukaan. Kaupunki ylläpitää omaa lippujärjestelmää, lipputyyppejä ja reittioppaita. Kaupunki tekee alueellista yhteistyötä toimivan joukkoliikennekokonaisuuden aikaansaamiseksi Läntiselle Uudellemaalle. Raasepori tekee alueellista yhteistyötä muiden kuntien kanssa ja tekee viranomaisyhteistyötä muiden viranomaisten ja valtion kanssa. Kaupunkipyörät täydentävät julkista liikennettä. Kaupunki tukee myös työmatkaliikennettä Turkuun ja Helsinkiin Epassin työmatkaetuuden kautta.

Toiminnan tavoitteet, painopisteet ja keskeiset muutokset 2024

Kehitetään vuoropuhelua ja yhteistyötä kaupungin yrittäjien kanssa sekä vahvistetaan yritysten perustamis- sekä työllistämismahdollisuuksia erilaisten yhteistyöryhmien kautta, joissa kokoontuvat säännöllisesti työllisyyttä, yrittäjäyhdistyksiä, viranomaisia, kauppakamaria, koulutuksentarjoajia, Pomovästäjiä ja kaupunkia edustavat sidosryhmät. Vuosittain tehdään kaksi yrityskäyntiä Raaseporin yrityksiin yhdessä valtuutettujen kanssa.

Yrittäjähdistysten ja kaupungin kanssa järjestetään 2–3 yritystapaamista ja yksi vuosittain toistuva koko päivän kestävä kansallinen yrittäjäpäivä 5.9. Syysmarkkinat, Tammisaaren toritoiminta sekä joulu- ja kesämarkkinat jatkavat toimintaansa. Käynnistetään koko Länsi-Uudenmaan alueen yhteinen visio ja kehittämissuunnitelma yritys- ja elinkeinopalvelujen tarjoamiseksi. Matkailussa resursseja on vähennetty vuonna 2022 kahteen henkilöön, eikä tämä resurssi riitä hoitamaan toiminnalle asetettuja tehtäviä, minkä vuoksi matkailuun palkataan lisäresurssi. Yrityspalveluiden ja matkailun yksikköön palkataan kaksi yritysneuvojaa. Matkailu seuraa myös matkailijatuloja (TAK Oy), henkilötöyvuosia (TAK Oy) ja matkailun hiilidioksidipäästöjä, mutta niitä ei voi käyttää mittareina.

TE-palveluiden muutos 2025 vaikuttaa osaston toimialaan ja resursointiin. Tämä muutos suunnitellaan vuoden 2024 aikana ja toteutetaan vuonna 2025.

Hyväksytyt markkinointisuunnitelman mukaiset markkinointitoiminnan tavoitteet ovat markkinoinnin sisäisten ja ulkoisten prosessien luominen, selkeyttäminen ja kehittäminen sekä Raaseporin profiilin parantaminen kohdennetusti ja ajallisesti suunnitellusti. Toiminnot yksilöidään markkinoinnin toimintasuunnitelmassa.

Joukkoliikenne tekee Waltti Solutions -lippujärjestelmään perustuvia mittauksia ja seurantaa. Uusi järjestelmä tuottaa joukkoliikenteen nousuja ja lipputuloja koskevia tilastoja. Tämä antaa työkaluja joukkoliikenteen kokonaisvaltaiseen kehittämiseen.

Toiminnan tavoitteet, painopisteet ja keskeiset muutokset 2025–2026

Elinkeinopalveluiden ja asukasosallisuuden osasto jatkaa työtään rakennettujen linjojen ja työmallien mukaisesti. Toimintatavoitteet ovat osittain samat kuin vuonna 2024, ja niitä seurataan uusin ja osin samoin mittarein, jotta voidaan nähdä pitkän aikavälin kehitys. TE-uudistuksen muutokset toteutetaan laaditun ohjelman mukaisesti vuonna 2024.

SITOVAT TAVOITTEET 2024

STRATEGISET TAVOITTEET	TOIMINTATAVOITTEET	TAVOITELTU TASO / MITTARIT
Joukkoliikenteen ja pyöräilyn kasvu	Kaupungin joukkoliikennettä käytetään ahkerasti	Nousujen määrä kaupungin joukkoliikenteessä 50 000/vuosi
Joukkoliikenteen ja pyöräilyn kasvu	Kaupunkipyörrien käyttö lisääntyy	2 500 ajettua kilometriä vuodessa kaupunkipyörillä
Hyvinvoivat yritykset ja parantunut työllisyys	Kaupunki on houkutteleva yritysten silmissä.	Kokonaisarvosana 7,5 Taloustutkimus-kuntien imagon tekijät (asteikko 4–10)

STRATEGISET TAVOITTEET	TOIMINTATAVOITTEET	TAVOITELTU TASO / MITTARIT
Hyvinvoivat yritykset ja parantunut työllisyys	Kaupungin työllisyysaste on korkea	Raaseporin kaupungin työttömyysprosentti on alle 8,2 %.
Menestyvä matkailu ja pidentynyt matkailukausi	Pidempi sesonki toukokuu–syyskuu	1. 60 000 yöpymistä vuodessa (Tilastokeskus) 2. 8 000 vierailua päivässä keskimäärin muista kunnista (Telia Crowd Insight)
Menestyvä matkailu ja pidentynyt matkailukausi	Vierailuja kotisivulla (visitraseborg.com)	165 000 kävijää vuodessa (Matomo).
Menestyvä matkailu ja pidentynyt matkailukausi	Lisätään tietoa Raaseporista houkuttelevana ja monipuolisena ympärivuotisena vierailu-, asumis- ja työskentelypaikkana.	Kampanjaklikkausten määrä: 2 000 Kilpailuun osallistuneiden määrä: 550

SITOVAT TAVOITTEET 2025–2026

STRATEGISET TAVOITTEET	TOIMINTATAVOITTEET	TAVOITELTU TASO / MITTARIT
Joukkoliikenteen ja pyöräilyn kasvu	Kaupungin joukkoliikennettä käytetään ahkerasti	Nousujen määrä kaupungin joukkoliikenteessä 50 000/vuosi
Joukkoliikenteen ja pyöräilyn kasvu	Kaupunkipyörien käyttö lisääntyy	2 500 ajettua kilometriä vuodessa kaupunkipyörillä
Hyvinvoivat yritykset ja parantunut työllisyys	Kaupunki on houkutteleva yritysten silmissä.	Kokonaisarvosana 7,5 Taloustutkimus-kuntien imagon tekijät (asteikko 4–10)
Hyvinvoivat yritykset ja parantunut työllisyys	Kaupungin työllisyysaste on korkea	Raaseporin kaupungin työttömyysprosentti on alle 8,2 %
Menestyvä matkailu ja pidentynyt matkailukausi	Pidempi sesonki toukokuu–syyskuu	1. 60 000 yöpymistä vuodessa (Tilastokeskus) 2. 8 000 vierailua päivässä keskimäärin muista kunnista (Telia Crowd Insight)

STRATEGISET TAVOITTEET	TOIMINTATAVOITTEET	TAVOITELTU TASO / MITTARIT
Menestyvä matkailu ja pidentynyt matkailukausi	Vierailuja kotisivulla (visitraseborg.com)	165 000 kävijää vuodessa (Matomo)
Menestyvä matkailu ja pidentynyt matkailukausi	Lisätään tietoa Raaseporista houkuttelevana ja monipuolisena ympärivuotisena vierailu-, asu- mis- ja työskentelypaikkana.	Kampanjaklikkausten määrä: 2 000 Kilpailuun osallistuneiden määrä: 550

Henkilötyövuodet 31.12.	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Elinkeino ja osallisuus	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
Yrityspalvelut				3,0	3,0	3,0
Matkailu	3,0	2,0	2,5	2,5	3,0	3,0
Markkinointi		1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
Joukkoliikenne	1,0	1,0	1,5	2,0	2,0	2,0
Yhteensä	5,0	5,0	6,0	9,5	10,0	10,0

KÄYTTÖTALOUS €	Tilinpäätös 2022	Talousarvio 2023 muutoksin	Ehdotus 2024	Talousarvio 2024	Talous-suunnitelma 2025	Talous-suunnitelma 2026
Toimintatuotot	234 757	443 000	685 000	685 000	685 000	685 000
Henkilöstökulut	-371 877	-506 870	-584 480	-584 480	-602 010	-620 070
Ostopalvelut	-328 634	-490 730	-541 670	-541 670	-557 920	-574 650
Aineet ja tavarat	-82 246	-4 700	-4 700	-4 700	-4 840	-4 990
Avustukset	-1 003 010	-1 660 120	-2 235 000	-2 235 000	-2 302 050	-2 371 110
Muut kulut	-77 981	-23 650	-36 030	-136 030	-137 110	-138 230
Toimintakulut	-1 863 747	-2 686 070	-3 401 880	-3 501 880	-3 603 930	-3 709 050
Toimintakate	-1 628 990	-2 243 070	-2 716 880	-2 816 880	-2 918 930	-3 024 050
Muutos TA 2024-TA 2023		37,7 %	21,1 %	25,6 %		
Mistä:						
Sisäiset tuotot	2 388					
Sisäiset kulut	-69 724	-46 940	-74 050	-74 050	-76 270	-78 560

RAASEPORIN VESI

Toimintakuvaus

Raaseporin Vesi tuottaa vesihuoltopalveluja Raaseporin asukkaille ja yrityksille. Valtuuston hyväksymällä toiminta-alueella on noin 6 800 kiinteistöä, jotka on liitetty vesihuoltoon. Toiminta rahoitetaan kokonaan asiakkaiden maksuilla.

Toiminnan tavoitteet, painopisteet ja keskeiset muutokset 2024

Toiminnan strategioita ovat korkea toimintavarmuus, vakaa talous, osaava ja motivoitunut henkilöstö sekä hyvä palvelu. Tavoitteena on ylläpitää jaettavan veden, jätevesien käsittelyn ja palvelun korkeaa tasoa mahdollisimman kustannustehokkaasti. Vuonna 2024 jatketaan pitkän aikavälin saneerausohjelman toteuttamista ja lisätään vanhojen johtojen saneerausta saneerausvelan vähentämiseksi. Jatkamme myös Raaseporin Veden toiminta-alueen päivitystä. Selvitämme erilaisia mahdollisuuksia vähentää sähkönkulutusta sekä vaihtoehtoja uusiutuvan energian käytön lisäämiselle. Jätevesipumppuasemien täydentämiseen on varattu määräraha Pursitien pumppuaseman saneerauksen suunnitteluun. Koivunien vedenottamon saneeraustyöt saatetaan päätökseen vuonna 2024. Henkilöstön osalta pääpaino on työprosessien ja koulutuksen kehittämisessä. Parannamme asiakaspalvelua kehittämällä kommunikaatiota ja digitaalisia palveluita.

Toiminnan tavoitteet, painopisteet ja keskeiset muutokset 2025–2026

Tavoitteena on ylläpitää jaettavan veden, jätevesien käsittelyn ja palvelun korkeaa tasoa vuosina 2025–2026 mahdollisimman kustannustehokkaasti. Tähän pyrimme panostamalla toiminnan strategia-alueisiin: korkeaan toimintavarmuuteen, vakaaseen talouteen, osaavaan ja hyvinvoivaan henkilöstöön sekä hyvään palveluun. Pursitien pumppuaseman saneeraus valmistuu vuoden 2025 aikana. Pyrimme aktiivisesti vähentämään vuotojen määrää noudattamalla pitkän aikavälin saneerausohjelmaa ja lisäämällä johtoverkon saneerausta. Pohjan vesitornin saneeraus toteutetaan myös vuonna 2025. Henkilöstön osaamista ja motivaatiota ylläpidetään koulutuksella ja aktiivisella henkilöstöpolitiikalla. Digitaalisten palveluiden kehittämistä jatketaan.

SITOVAT TAVOITTEET 2024

STRATEGISET TAVOITTEET	TOIMINTATAVOITTEET	TAVOITELTU TASO / MITTARIT
Hyvä veden laatu	Korkea toimintavarmuus Vedenhankinta, vedenjakelu ja viemärien johtaminen, jätevesien käsittely	Talousveden laatua valvotaan viranomaisten hyväksymän ohjelman mukaisesti, ja laatutavoitteet on saavutettu. Jäteveden käsittelyä valvotaan viranomaisten hyväksymän ohjelman mukaisesti, ja laatutavoitteet on saavutettu.

STRATEGISET TAVOITTEET	TOIMINTATAVOITTEET	TAVOITELTU TASO / MITTARIT
Vastuullinen talous Vastuullinen investointi- ja omistajapolitiikka	Vakaa talous	Koivuniemen vedenottamon saneeraus on valmis Raaseporin Veden toiminta-alueen päivitys on saatu valmiiksi ja alue on määritetty Liikelyijäämä noudattaa talousarviota
Hyvinvoiva henkilöstö Tietoon perustuva johtaminen	Osaava ja motivoitunut henkilöstö	Osallistuminen asiaankuuluvaan koulutukseen (vähintään kaksi koulutuspäivää/työntekijä) Olennaisimmat työprosessit määritellään kirjallisesti
Järkevä digitalisaatio Parannettu palvelutaso	Hyvä palvelu	Digitaalisten palveluiden kehittäminen (digitaalinen liittymissopimuslomake) Asiakaskyselyn toteuttaminen

SITOVAT TAVOITTEET 2025–2026

STRATEGISET TAVOITTEET	TOIMINTATAVOITTEET	TAVOITELTU TASO / MITTARIT
Vastuullinen investointi- ja omistajapolitiikka Hyvä veden laatu	Korkea toimintavarmuus Vedenhankinta, vedenjakelu ja viemärien johtaminen, jätevesien käsittely	Pohjan vesitornin saneeraus tehty Pursitien ja Rögrundin pumppuaseman saneeraukset tehty Olemassa olevien putkien saneeraus vahvistetun saneerausohjelman mukaisesti
Vastuullinen talous	Vakaa talous	Liikelyijäämä noudattaa talousarviota Sähkönkulutuksen vähentäminen Vuotomäärän vähentäminen
Hyvinvoiva henkilöstö Tietoon perustuva johtaminen	Osaava ja motivoitunut henkilöstö	Osallistuminen asiaankuuluviin koulutuksiin Työprosessit määritellään kirjallisesti

STRATEGISET TAVOITTEET	TOIMINTATAVOITTEET	TAVOITELTU TASO / MITTARIT
Järkevä digitalisaatio Parannettu palvelutaso	Hyvä palvelu	<p>Digitaalisten palveluiden kehittäminen</p> <p>Vedenjakelun suunnittelemttomien keskeytysten seuranta</p> <p>Vuonna 2026 toteutetaan asiakaskysely, jossa tulee olla paremmat tulokset kuin vuonna 2024 toteutetussa asiakaskyselyssä</p>

MUUT TUNNUSLUVUT	Tilinpäätös 2022	Talousarvio 2023 muutoksin	Ehdotus 2024	Talousarvio 2024	Talous-suunnitelma 2025	Talous-suunnitelma 2026
Suoritteet						
Liittymiä kpl	6 821	6 815	6 835	6 835	6 840	6 845
Myyty vesimäärä m ³	1 351 061	1 350 000	1 320 000	1 320 000	1 330 000	1 340 000
Myyty jätevesimäärä m ³	1 265 654	1 270 000	1 240 000	1 240 000	1 250 000	1 260 000
Vesijohtoa km	405	406	407	407	407	408
Viemärijohtoa km	427	428	429	429	429	430
Hulevesiviemärijohtoa km	150	151	153	153	154	155
Vedenottamoita kpl	12	12	12	12	12	12
Jätevesipumppaamoita kpl	146	147	148	148	148	148
Jätevedenpuhdistamoja kpl	3	3	3	3	3	3
Sitovat mittarit						
Menot €/m ³ vesi	2,67	2,67	2,78	2,78	2,84	2,90
Tulot €/m ³ vesi	4,75	4,86	4,83	4,83	4,93	4,99

Henkilötyövuodet 31.12.	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Henkilötyövuodet	20,0	21,0	21,0	21,0	21,0	21,0
Henkilötyövuodet yhteensä	20,0	21,0	21,0	21,0	21,0	21,0

YHTEEVETO €	Tilinpäätös 2022	Talousarvio 2023 muutoksin	Ehdotus 2024	Talousarvio 2024	Talous- suunnitelma 2025	Talous- suunnitelma 2026
TUOTOT						
Myyntituotot	6 343 908	6 468 000	6 318 000	6 318 000	6 507 540	6 637 690
Muut tuotot	70 389	97 100	97 000	97 000	97 000	97 000
Tuotot yhteensä	6 414 297	6 565 100	6 415 000	6 415 000	6 604 540	6 734 690
Muutos (TA 2024 vs TA 2023)		2,4 %	-2,3 %	-2,3 %		
KULUT						
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-986 069	-867 100	-972 100	-972 100	-1 001 260	-1 031 300
Palvelujen ostot	-1 273 430	-1 302 350	-1 225 480	-1 225 480	-1 262 240	-1 300 110
Palkat ja palkkiot	-994 883	-1 069 200	-1 092 100	-1 092 100	-1 124 860	-1 158 600
Henkilöstösivukulut	-241 514	-256 730	-255 560	-255 560	-263 220	-271 120
Poistot ja arvonalennukset	-1 497 304	-1 653 500	-1 633 500	-1 633 500	-1 720 000	-1 771 600
Muut liiketoiminnan kulut	-110 792	-122 250	-122 250	-122 250	-125 000	-128 750
Kulut yhteensä	-5 103 991	-5 271 130	-5 300 990	-5 300 990	-5 496 580	-5 661 480
Muutos (TA 2024 vs TA 2023)		3,3 %	0,6 %	0,6 %		
Liikelylijäämä	1 310 306	1 293 970	1 114 010	1 114 010	1 107 960	1 073 210
Korkotuotot						
Muut rahoitustuotot	4 519	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500
Kunnalle maksetut korkokulut	-6 628		-41 000	-41 000		
Muille maksetut korkokulut	-30 758	-74 000	-131 000	-131 000	-153 650	-146 240
Korvaus peruspääomasta	-598 533	-599 000	-599 000	-599 000	-599 000	-599 000
Muut rahoituskulut	-35					
Yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä	678 870	624 470	346 510	346 510	358 810	331 470
Satunnaiset tuotot						
Satunnaiset kulut						
Tilikauden ylijäämä	678 870	624 470	346 510	346 510	358 810	331 470
Muutos (TA 2024 vs TA 2023)		-8,0 %	-44,5 %	-44,5 %		

RASEBORG
RAASEPORI

12. INVESTOINNIT 2024–2026

12. INVESTOINNIT 2024–2026

Kaupunginhallituksen ehdotus INVESTOINNIT 2024-2026	Hankkeen kokonais- kustannus	TA 2024			Suunnitelma 2025			Suunnitelma 2026		Ehdotus tal.suunn. 2024-2026
		Lautakunnan ehdotus	Talousarvio	Nykyinen suunnitelma	Lautakunnan ehdotus	Suunni- telma	Nykyinen suunnitelma	Lautakunnan ehdotus	Suunni- telma	
Maa- ja vesialueet, kiinteistöt										
Menot / Maa-alueiden osto		-500 000	-500 000	-500 000	-500 000	-500 000	-500 000	-500 000	-500 000	-1 500 000
Tulot / Tasearvo maa-alueiden ja rakennusten myynnistä		250 000	250 000	250 000	250 000	250 000	250 000	250 000	250 000	750 000
Netto		-250 000	-250 000	-250 000	-250 000	-250 000	-250 000	-250 000	-250 000	-750 000
Rakennukset										
Katarinaskolan, osa 1 (saneerausosa)										
Kaupunginhallitus hyväksyi hankesuunnitelman 13.6.2022 § 265. Hankesuunnitelmassa saneerauksen kustannukseksi on arvioitu 12,8 miljoonaa euroa. Kaupunginhallitus valitsi urakoitsijat 11.7.2023, ja hankkeen kustannukset ovat tarkentuneet 11,4 miljoonaan euroon. Korjausosan rakennustöiden tarkoitus valmistua keväällä 2025.										
Menot	-11 400 000	-5 000 000	-5 000 000	-6 800 000	-2 400 000	-2 400 000	-2 000 000	0	0	-7 400 000
Katarinaskolan, osa 2 (uudisrakennus)										
Hankesuunnitelma on hyväksytty kaupunginhallituksessa 13.6.2022 § 265 ja päivitetty 23.1.2023 § 25. Rakennetaan uusi liikuntasali, joka on riittävän suuri erilaisten palloilulajien ja muiden urheiluaktiviteettien harjoittamiseen, sekä opetustiloja. Hankkeen kustannukset tarkentuvat jatkosuunnittelun aikana. Lisärakennuksen tarkoitus valmistua kesään mennessä 2026.										
Menot	-9 300 000	-2 300 000	-400 000	0	-6 000 000	-7 000 000	0	-1 000 000	-1 900 000	-9 300 000
Uusi päiväkotiki Karjaalla										
Sivistyslautakunnan lausuntojen 5.10.2021 § 142 ja 27.9.2022 § III mukaisesti vuosien 2022–2023 investointitalousarvioon on varattu määräraha uuden päiväkodin rakentamiseen Karjaalle. Päivähoitopaikkojen tarve Karjaan alueella on suuri ja osa päiväkotirakennuksista alkaa olla elinkaarensa lopussa. Uutta päiväkotia käsitellään osana vuosina 2022–2023 tehtävää palveluverkon päivitystä. Jatkotoimenpiteet ja lopulliset kustannukset tarkentuvat palveluverkkoselvityksen päivityksen yhteydessä. Hankesuunnitelma hyväksyttiin kaupunginhallituksessa 9.10.2023 § 392 ja suunnittelu ja rakentaminen aloitetaan vuonna 2024. Päiväkodin on määrä valmistua keväällä 2026.										
Menot	-8 300 000	-300 000	-300 000	0	-4 500 000	-4 500 000	0	-3 500 000	-3 500 000	-8 300 000
Uimahalli										
Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan ehdotuksen mukaisesti uimahallin kuntokartoitus aloitettiin vuonna 2019. Uima-aitaiden betonirakenteiden kuntotarkastus tehtiin vuonna 2021. Kaupunginhallitus hyväksyi kokouksessaan 8.5.2023 § 179 hankesuunnitelman uimahallin jatkotoimenpiteille. Kaupunginhallitus päätti, että uimahallin saneerauksen suunnittelua jatketaan peruseränsä ja lisärakennusta koskevan vaihtoehdon mukaisesti. Avustushakemus käsitellään suunnittelun yhteydessä. Rakentamisajaksi on suunniteltu kesäkuu 2027 – syyskuu 2028.										
Menot	-6 400 000	-400 000	0	-800 000	-3 000 000	0	0	-3 000 000	-400 000	-400 000
Pohjan monitoimitalo										
Valtuuston palveluverkkoselvitystä koskevan päätöksen 13.11.2023 § 120 mukaisesti suunnittelu tehdään 2024–2025. Suunnittelussa huomioidaan Mustion Askersista saadut kokemukset. Rakentaminen tehdään 2026–2027. Voidaan uudelleenarvioida projektin tarkemman käsittelyn yhteydessä.										
Menot	-8 400 000	-200 000	-200 000	0	0	-200 000	0	0	-4 000 000	-4 400 000

Kaupunginhallituksen ehdotus INVESTOINNIT 2024-2026	Hankkeen kokonais- kustannus	TA 2024			Suunnitelma 2025			Suunnitelma 2026		Ehdotus tal.suunn. 2024-2026
		Lautakunnan ehdotus	Talousarvio	Nykyinen suunnitelma	Lautakunnan ehdotus	Suunni- telma	Nykyinen suunnitelma	Lautakunnan ehdotus	Suunni- telma	
Palveluverkkoselvitys, Österbyn alue Sivistyslautakunnan lausunnon 26.9.2023 § 109 mukaisesti tekninen lautakunta on varannut 70 000 euron suunnittelumäärärahan Österbyn alueelle 2024. Kaupunginhallituksen päätöksen 23.10.2023 § 411 mukaisesti suunnittelu tehdään 2028.										
Menot		-70 000	0	0	0	0	0	0	0	0
Fiskarin päiväkot Fiskarin päiväkodin muuttamisesta TAKO ry:n omistamiin Fiskarin koulun tiloihin (syyslukukaudesta 2025) neuvotellaan vuonna 2024. Fiskarin koulu jatkaa nykyisessä koulurakennuksessa. Voidaan uudelleenarvioida projektin tarkemman käsittelyn yhteydessä.										
Menot	-400 000	0	0	0	0	-400 000	0	0	0	-400 000
Grabbegården Valtuuston palveluverkkoselvitystä koskevan päätöksen 13.II.2023 § 120 mukaisesti tehdään varaus uuden toiminnan muutostöitä varten (TE-toimisto). Suunnittelu 2025 ja rakentaminen 2026. Voidaan uudelleenarvioida projektin tarkemman käsittelyn yhteydessä.										
Menot	-550 000	0	0	0	0	-50 000	0	0	-500 000	-550 000
Billnäsän päiväkot Billnäsän päiväkot siirretään muokattuihin Billnäsän koulun tiloihin viimeistään v. 2026. Määräraha osoitetaan muutosrakentamiselle päiväkotitoimintaan. Voidaan uudelleenarvioida projektin tarkemman käsittelyn yhteydessä.										
Menot	-1 700 000	0	0	0	0	-200 000	0	0	-1 500 000	-1 700 000
Solglimtenin päiväkot Valtuuston palveluverkkoselvitystä koskevan päätöksen 13.II.2023 § 120 mukaisesti Tenholan terveyskeskuksessa tehdään muutostyö kahta Solglimtenens daghemin päiväkotiosastoa varten. Toimeenpano riippuu hyvinvointialueen päätöksestä tilojen käytön jatkamisesta. Voidaan uudelleenarvioida projektin tarkemman käsittelyn yhteydessä.										
Menot	-1 200 000	0	0	0	0	-200 000	0	0	-1 000 000	-1 200 000
Ekenäs högstadieskola Ekenäs Högstadieskolan koulun saneeraus tai uudisrakennus. Jo remontoitun valmistuskeittiöosan on tarkoitus jatkaa toimintaansa. Suunnittelu 2025, rakentaminen 2026-2027. Voidaan uudelleenarvioida projektin tarkemman käsittelyn yhteydessä.										
Menot	-11 400 000	0	0	0	0	-500 000	0	0	-5 400 000	-5 900 000
Energiätehokkuustoimenpiteet Energiätehokkuustoimenpiteet valitaan teknisen lautakunnan erillisellä päätöksellä. Toimenpiteet ovat osa kaupungin energiatehokkuusohjelmaa, jota käsitellään kaupungin Hinku-työryhmässä.										
Menot		-200 000	-200 000	-200 000	-200 000	-200 000	-200 000	-200 000	-200 000	-600 000
Peruskorjaukset Eri rakennusten korjaukseen varataan vuosittain korjausmääräraha, joka jaetaan teknisen lautakunnan tekemän erillisen päätöksen mukaan. Yksittäiset yli 200 000 euron hankkeet hyväksyy kaupunginhallitus. Vuodelle 2024 suunniteltavat suuremmat peruskorjaukset perustuvat palveluverkkoselvitykseen, kaupungin kiinteistöstrategiaan sekä rakenne- ja tarveselvityksiin. Tekninen lautakunta hallinnoi määrärahoja käsittelemällä vuotista työohjelmaa erikseen. Työohjelmaa päivitetään säännöllisesti määrärahan puitteissa vastaamaan korjaustarpeita.										
Menot		-1 500 000	-1 500 000	-1 500 000	-1 200 000	-1 200 000	-1 200 000	-1 500 000	-1 500 000	-4 200 000
Rakennukset yhteensä		-9 970 000	-7 600 000	-9 650 000	-17 300 000	-16 850 000	-3 400 000	-9 200 000	-19 900 000	-44 350 000

Kaupunginhallituksen ehdotus INVESTOINNIT 2024-2026	Hankkeen kokonais- kustannus	TA 2024			Suunnitelma 2025			Suunnitelma 2026		Ehdotus tal. suunn. 2024-2026
		Lautakunnan ehdotus	Talousarvio	Nykyinen suunnitelma	Lautakunnan ehdotus	Suunni- telma	Nykyinen suunnitelma	Lautakunnan ehdotus	Suunni- telma	
Infrastruktuuri										
Puistolaitteet ja leikkipuistot										
Määräraha käsittää yleisten alueiden rakenteiden saneerauksen ja uudistamisen, ja se jaetaan teknisen lautakunnan erillisellä päätöksellä. Määräraha käsittää muun muassa Leijonapuiston suunnittelun (2024) sekä toimeenpanon vuonna 2025. Muita hankkeita ovat Bromarvin leikkipuiston siirtäminen satama-alueelle sekä uuden pukutilan rakentaminen. Skäldön leikkipuisto toteutetaan EU-hankkeena yhdessä Paraisten ja Kemiönsaaren kanssa. Vuodelle 2024 varataan määräraha Karjaan matkakeskukseen uuteen wc-rakennukseen.										
Menot		-300 000	-300 000	-220 000	-500 000	-350 000	-100 000	-100 000	-100 000	-750 000
Ulkoilureitit										
Vuodelle 2024 varataan määräraha, johon sisältyvät Knipnäsin-Estholmenin ulkoilureitit töiden jatkaminen, Pumpplahden ja kirkon välisen kevyen liikenteen väylän suunnittelu (toteutus vuonna 2025), sekä Högholmenin sillan (Ramsholmen) korjaussuunnittelu. Määräraha jaetaan teknisen lautakunnan erillisellä päätöksellä.										
Menot		-200 000	-200 000	-200 000	-200 000	-200 000	-200 000	-200 000	-200 000	-600 000
Vapaa-aikapaikat										
Määräraha käsittää urheilu-, vapaa-aika- ja liikuntaaikojen saneerauksen ja uudistamisen. Määräraha jaetaan teknisen lautakunnan erillisellä päätöksellä sen jälkeen, kun asia on käsitelty kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnassa. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta on antanut lausuntonsa vuosien 2024–2026 investoinneista 4.10.2023 §:ssä 95. Vuonna 2024 ajankohtaisia hankkeita ovat liikuntarajoitteisille tarkoitettu ramppi Simmikseen (kaupunginhallitus 3.10.2022 § 370), Karjaan tekoonurmikentän uusiminen (osa 2), Karjaan yleisurheilukentän (sis. juoksuradat, pituus- ja korkeushyppyalue) kuntotarkastus ja uusimisen suunnittelu sekä ulkokuntosalin rakentaminen Tenholan kirkonkylään. Yllä mainitut projektit jaetaan annetun määrärahan sisällä.										
Menot		-500 000	-450 000	-400 000	-200 000	-400 000	-200 000	-200 000	-200 000	-1 050 000
Tekoonurmikenttä Västerbyssa										
Kulttuuri- ja vapaa-ajan lautakunnan päätöksen 9.3.2023 § 22 mukaisesti ehdotetaan määrärahaa tekoonurmikentän rakentamiseen Västerbyhyn vuosina 2024–2025. Valtionavustushakemus käsitellään valmisteluvaiheessa.										
Menot	-750 000	-600 000	-450 000	-450 000	-600 000	-300 000	-250 000	0	0	-750 000
Tammisaaren keskusenttä										
Valtuusto on 13.11.2023 § 118 hyväksynyt 50 000 euron lisämäärärahan keskusentän uudistamistyön aloittamiseen vuonna 2023 sekä 550 000 euron investointimäärärahan vuodelle 2024. Päätöksen edellytyksenä on, että EIF Ab maksaa oman 350 000 euron rahoitusosuuden, josta sovitaan erillisellä rahoitus sopimuksella, sekä että lisenssikomitealta saadaan EIF:n liigalisenssiä koskeva päätös. Valtuusto varasi 400 000 euroa investointisuunnitelmaan vuoden 2025 investointisuunnitelmaan keskusentän katsomojen uusimiseen. Investoinnin edellytyksenä on, että EIF pelaa Veikkausliigassa ja että EIF voi osoittaa rahoitusta katsomoiden rakentamiseen siltä osin kuin se ylittää kaupungin 400 000 euron osuuden.										
Tulot	350 000	0	350 000	0	0	0	0	0	0	350 000
Menot	-1 350 000	0	-900 000	0	0	-400 000	0	0	0	-1 300 000
Netto	-1 000 000	0	-550 000	0	0	-400 000	0	0	0	-950 000
Pienvensatamat										
Määräraha käsittää satamarakenteiden saneerauksen ja uusimisen, ja se jaetaan teknisen lautakunnan erillisellä päätöksellä. Ajankohtaisia hankkeita vuonna 2024 ovat Kalatorin paalulaiturit. Valmisteluilla on selvitys pienvensatamien yhtiöittämisestä, millä voi olla vaikutusta tuleviin investointeihin. Mikäli yhtiöittäminen toteutetaan, yhtiö hoitaa investoinnit.										
Menot		-150 000	-150 000	-150 000	-150 000	-150 000	-150 000	-150 000	-150 000	-450 000
Södra viken, ruoppaus ja satamareunukset										
Aluehallintovirasto on päätöksellään 18.3.2019 100/2019 myöntänyt luvan Södra vikenin kunnostamiseen ja ruoppaukseen. Satamareunusten vahvistaminen ja ruoppaus on aloitettava maaliskuussa 2022 ja sen tulee valmistua viimeistään maaliskuussa 2025, muuten lupa raukeaa. Ruoppaus ja olemassa olevien satamareunusten parantaminen ehdotetaan kolmivuotiseksi hankkeeksi. Vuosi 2022 satamareunusten vahvistaminen, vuosi 2023 satamareunusten vahvistaminen sekä ruoppaus, vuosi 2024 satamareunusten vahvistaminen ja ruoppaaminen jatkuu. Kaupunginhallitus on käsitellyt kokonaistalousarvion kokouksessaan 15.8.2022 § 284. Hankkeen kokonaismääräraha huomioidaan vuoden 2024 määrärahasa, ja vuodelle 2024 suunnitellusta määrärahasta 300 000 euroa siirretään erillisellä talousarviomuutoksella toimintavuodelle 2023.										
Menot	-4 650 000	-700 000	-700 000	-1 000 000	0	0	0	0	0	-700 000

Kaupunginhallituksen ehdotus INVESTOINNIT 2024-2026	Hankkeen kokonais- kustannus	TA 2024			Suunnitelma 2025			Suunnitelma 2026		Ehdotus tal.suunn. 2024-2026
		Lautakunnan ehdotus	Talousarvio	Nykyinen suunnitelma	Lautakunnan ehdotus	Suunni- telma	Nykyinen suunnitelma	Lautakunnan ehdotus	Suunni- telma	
Stallörinpuisto, suunnitelman toteuttaminen Stallörsparkenin kokonaissuunnitelman toteuttamiseksi suunnitellaan erillistä investointimäärärahaa vuosille 2024-2026. Määrärahaan ehdotetaan sisällytettävän muun muassa vierassataman parantaminen, esimerkiksi uusien laitureiden hankinta. Pienvenesatamien yhtiöittämissä valmisteluihin varataan vuoden 2024 käyttötalousarvioon 30 000 euroa. Investointimäärärahan suuruus selviää, kun alueen kehittämissuunnitelmat on hyväksytty. Satamareunuksen vahvistamisen suunnitteluun varataan 50 000 euroa vuodelle 2024.										
Menot		-50 000	-50 000	0	0	0	0	0	0	-50 000
Liikenneväylät, perusparannukset ja uudisrakentaminen Määräraha käytetään väylien perusparantamiseen, uudisrakentamiseen, asfaltointiin ja liikenneturvallisuustoimenpiteisiin. Päätavoite on vähentää saneerausvelkaa. Liikenneturvatoimenpiteet tarkoittavat liikenneympäristön parantamista liikenneturvallisuussuunnitelman mukaisesti lautakunnan priorisointien mukaan. Määrärahan jakamiseen laaditaan erillinen työohjelma, tekninen lautakunta hyväksyy työohjelman. Karjaantien saneeraukseen ehdotetaan korotettua määrärahaa vuosille 2025–2026. Latausasemien investointiin varataan 100 000 euroa vuodelle 2024.										
Menot		-1 750 000	-1 750 000	-1 750 000	-2 050 000	-2 050 000	-1 750 000	-2 050 000	-2 050 000	-5 850 000
Maasilan silta Maasilan sillan saneerauksen suunnittelu valmistuu vuoden 2023 aikana. Valtuusto on 15.5.2023 § 29 päättänyt hankkeen kokonaiskustannukseksi 1,8 miljoonaa euroa. Tästä summasta 1,6 miljoonaa euroa varattiin rakennusurakan toteuttamiseen vuonna 2024.										
Menot	-1 800 000	-1 600 000	-1 600 000	0	0	0	0	0	0	-1 600 000
Uudet asuin- ja teollisuusalueet Määräraha kattaa uusien asuin- ja teollisuusalueiden rakentamisen tonttien tarpeen ja kysynnän mukaan ja jaetaan teknisen lautakunnan erillisellä päätöksellä. Ensi kädessä ajankohtainen hanke on Bäljarsin teollisuusalue. Karjaan Punasuon asuinalue toteutetaan asemakaavan mukaisesti.										
Menot		-400 000	-400 000	-400 000	-300 000	-300 000	-300 000	-600 000	-400 000	-1 100 000
Maankäyttösopimukset Määräraha kattaa sellaiset hankkeet, joissa kaupunki on tehnyt maankäyttösopimuksen, ja se jaetaan teknisen lautakunnan erillisellä päätöksellä. Vuonna 2024 ajankohtaisia hankkeita ovat Fiskari sekä kadun rakentaminen Tammisaaren Rävissä. Lisäksi varataan määräraha maantien I04 parantamiseen ELY-keskuksen ja Fiskars-yhtiön kanssa toteutettavana yhteishankkeena.										
Menot		-450 000	-450 000	0	-350 000	-250 000	-350 000	0	0	-700 000
Liikennejärjestelyt VT 25 Mahdolliset muut parannustoimenpiteet, jotka edellyttävät erillistä kaupungin rahoitusta käsitellään erillisillä päätöksillä. Vuonna 2024 ajankohtaiset suunnitteluhankkeet, joissa kaupunki osallistuu investointiin toteuttamiseen: - Langansbölen-Västerbackan tiesuunnitelman laadinta yhdessä ELY-keskuksen kanssa. Kaupungin osuus on 10 %. - Leksvallintien-Prästkullantien kevyen liikenteen väylän tiesuunnitelma										
Menot		-200 000	-200 000	0	-800 000	-800 000	-800 000	-800 000	-800 000	-1 800 000
Mustionjoen kalatiet Kaupunginhallitus on 13.9.2021 §:ssä 348 päättänyt, että Raaseporin kaupunki sitoutuu vuosina 2022–2025 (jakso 1) ja 2026–2029 (jakso 2) rahoittamaan Mustionjoen vesistövisiön kautta kalateiden rakentamista 170 000 eurolla vuodessa (jakso 1) ja 120 000 eurolla vuodessa (jakso 2). Rahoituksen myöntämisen edellytyksenä on, että alueen muut merkittävät kunnat sitoutuvat omalta osaltaan rahoittamaan kokonaisuuden esitetyllä tavalla ja että rahoituksesta tehdään erillinen sopimus kuntien kesken. Investointimäärärahan käyttö voidaan aloittaa, kun kalateiden vesilupa on myönnetty.										
Menot	-2 670 000	-170 000	-170 000	-170 000	-170 000	-170 000	-170 000	-120 000	-120 000	-460 000
Infrastruktuuri yhteensä										
Menot		-7 070 000	-7 770 000	-4 740 000	-5 320 000	-5 370 000	-4 270 000	-4 220 000	-4 020 000	-17 160 000
Tulot		0	350 000	0	0	0	0	0	0	350 000
Netto		-7 070 000	-7 420 000	-4 740 000	-5 320 000	-5 370 000	-4 270 000	-4 220 000	-4 020 000	-16 810 000

Kaupunginhallituksen ehdotus INVESTOINNIT 2024-2026	Hankkeen kokonais- kustannus	TA 2024			Suunnitelma 2025			Suunnitelma 2026		Ehdotus tal.suunn. 2024-2026
		Lautakunnan ehdotus	Talousarvio	Nykyinen suunnitelma	Lautakunnan ehdotus	Suunni- telma	Nykyinen suunnitelma	Lautakunnan ehdotus	Suunni- telma	
Muut investoinnit										
Numeerinen pohjakartta Pohjakartta kaavoitukseen ja maankäyttöön.										
Menot		0		0	-60 000	-60 000	-60 000	0	0	-60 000
Sijoitukset										
Osakkeet ja osuudet Västra Nylands folkhögskola, korjausrakentamisavustus. Kaupunginhallitus 14.08.2023 §295. Perussopimus ja kuntayhtymän omistusosuudet otetaan huomioon.										
Menot			-33 000			-33 000			-34 000	-100 000
Bruttoinvestoinnit		-17 540 000	-15 903 000	-14 890 000	-23 180 000	-22 813 000	-8 230 000	-13 920 000	-24 454 000	-63 170 000
Tulot		250 000	600 000	250 000	250 000	250 000	250 000	250 000	250 000	1 100 000
Nettoinvestoinnit		-17 290 000	-15 303 000	-14 640 000	-22 930 000	-22 563 000	-7 980 000	-13 670 000	-24 204 000	-62 070 000
LIIKELAITOKSET										
Raaseporin Vesi:										
Vedenottamoiden täydennys										
Menot		-850 000	-850 000	-100 000	-80 000	-80 000	-80 000	-50 000	-50 000	-980 000
Johtoverkon laajennus asuin- ja teollisuusalueille										
Menot		-100 000	-100 000	-150 000	-120 000	-120 000	-150 000	-120 000	-120 000	-340 000
Johtoverkon saneeraus, pintavesijohtojen laajennusrakentaminen										
Menot		-1 600 000	-1 600 000	-1 500 000	-1 800 000	-1 800 000	-1 800 000	-1 940 000	-1 940 000	-5 340 000
Viemäripumppuasemien täydennys										
Menot		-35 000	-35 000	-110 000	-150 000	-150 000	-40 000	-140 000	-140 000	-325 000
Puhdistuslaitoksien täydennys										
Menot		-30 000	-30 000	-40 000	-50 000	-50 000	-250 000	-50 000	-50 000	-130 000
Raaseporin Vesi										
Menot		-2 615 000	-2 615 000	-1 900 000	-2 200 000	-2 200 000	-2 320 000	-2 300 000	-2 300 000	-7 115 000
Tulot		0	0	0	0	0	0	0	0	0
Netto		-2 615 000	-2 615 000	-1 900 000	-2 200 000	-2 200 000	-2 320 000	-2 300 000	-2 300 000	-7 115 000
Bruttoinvestoinnit sis. Liikelaitokset		-20 155 000	-18 518 000	-16 790 000	-25 380 000	-25 013 000	-10 550 000	-16 220 000	-26 754 000	-70 285 000
Tulot sis. Liikelaitokset		250 000	600 000	250 000	250 000	250 000	250 000	250 000	250 000	1 100 000
Nettoinvestoinnit sis. Liikelaitokset		-19 905 000	-17 918 000	-16 540 000	-25 130 000	-24 763 000	-10 300 000	-15 970 000	-26 504 000	-69 185 000

INVESTOINTIOHJELMA	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033
Investointiohjelma vuosittain	15,30	22,56	24,20	20,73	9,77	15,53	13,25	17,41	20,85	21,01
RAKENNUKSET										
<i>Rakennukset, investoinnit</i>										
Katarinaskolan, osa 1 (saneerausosa)	OO	OO								
Katarinaskolan, osa 2 (lisärakennus)	O	OO	OO							
Uusi päiväkoti Karjaalla	O	OO	OO							
Uimahalli			O	OO	OO					
Pohjan monitoimitalo	O	O	OO	OO						
Palveluverkkoselvitys, Österbyn alue										
Fiskarin päiväkoti		OO								
Grabbegården		O	OO							
Billnäsän päiväkoti		O	OO							
Solglimtenin päiväkoti		O	OO							
Ekenäs högstadieskola		O	OO	OO						
Uusi päiväkoti Tammisaaressa					O	OO				
Österby skola					O	OO	OO			
Villa Haga						O	OO			
Urheilupaviljonki Tammisaaressa						O	OO			
Skogslätanin päiväkoti							O	OO		
Seminarieiskolan								O	OO	OO
Bromarvin paloasema								O	OO	
Tammisaaren aluehälytyskeskus								O	OO	
Höjdens skola								O	OO	OO
Karjaan Yhteiskoulu, B-rakennus ja lukio							O	O	OO	OO
Snappertuna skola									OO	
Ekäsen, G-talo									O	OO
Bromarv skola										OO
Karjaan terveysasema										O
Energiatohokkuustoimenpiteet	OO	OO	OO	OO	OO	OO	OO	OO	OO	OO
Peruskorjaukset	OO	OO	OO	OO	OO	OO	OO	OO	OO	OO
RAKENNUKSET Yhteensä	7,60	16,85	19,90	13,90	5,20	9,90	9,20	13,20	15,80	16,80
INFRA										
<i>Infrastruktuurin investoinnit</i>										
Puistolaitteet ja leikkipuistot	OO	OO	OO	OO	OO	OO	OO	OO	OO	OO
Ulkoilureitit	OO	OO	OO	OO	OO	OO	OO	OO	OO	OO
Vapaa-aika kohteet	OO	OO	OO	OO	OO	OO	OO	OO	OO	OO
Tekonurmikenttä Västerbyssä/Österbyssä	OO	OO								
Tammisaaren keskuskenttä	OO	OO								
Pienvesatamat	OO	OO	OO	OO	OO	OO	OO	OO	OO	OO
Södra vikén, ruoppaus ja satamareunukset	OO									
Stallörinpuisto, suunnitelman toteuttaminen	O									
Liikenneväylät, perusrakennukset ja uudisrakentaminen	OO	OO	OO	OO	OO	OO	OO	OO	OO	OO
Karjaan rautasilta, Ratakadun peruskorjaus										
Maasilan silta	OO									
Sillat ja maasilat				OO		OO			OO	
Uusia asuin- ja teollisuusalueita	OO	OO	OO	OO	OO	OO	OO	OO	OO	OO
Maankäyttösopimukset	OO	OO								
Bromarvin saaristosatama										
Liikennejärjestelyt VT 25	OO	OO	OO	OO	OO	OO	OO	OO	OO	OO
Tasoristeykset										
Mustionjoen kalatiet	OO	OO	OO	OO	OO	OO				
INFRA yhteensä	7,42	5,37	4,02	6,52	4,32	5,32	3,80	3,90	4,80	3,90
MUUT										
<i>Muut investoinnit</i>										
Maa-alueiden osto	OO	OO	OO	OO	OO	OO	OO	OO	OO	OO
Kiinteistömyynti	OO	OO	OO	OO	OO	OO	OO	OO	OO	OO
Numeerinen pohjakartta		OO	OO	OO		OO		OO		OO
Osakkeet ja osuudet	OO	OO	OO							
Muut yhteensä	0,28	0,34	0,28	0,31	0,25	0,31	0,25	0,31	0,25	0,31

O = Suunnittelu

OO = Toteuttaminen

RASEBORG
RAASEPORI

13. ULKOINEN TULOSLASKELMAOSA

TULOSLASKELMA sis. liikelait. Raaseporin Vesi	Tilinpäätös 2022	TA 2023 sis. TA- muutokset	Ennuste 30.09.2023	Ehdotus TA 2024	Talousarvio 2024	Suunn. 2025	Suunn. 2026
Toimintatulot							
Myyntitulot	11 110 323	10 254 090		10 207 390	10 248 490	11 838 990	12 017 920
Maksutulot	9 523 374	2 743 440		2 646 970	2 672 530	2 646 970	2 646 970
Tuet ja avustukset	6 523 777	3 145 300		3 285 480	3 285 480	3 135 480	3 135 480
Muut toimintatulot	6 911 779	7 626 810		7 851 550	7 854 550	7 978 740	8 160 650
Toimintatulot	34 069 253	23 769 640	23 767 640	23 991 390	24 061 050	25 600 180	25 961 020
Valmistus omaan käyttöön	370 949	444 500	287 000	479 500	479 500	492 400	505 690
Toimintamenot							
Henkilöstömenot	-94 075 460	-60 273 930		-64 028 050	-63 910 840	-67 417 970	-69 440 530
Palvelujen ostot	-100 426 602	-19 966 220		-20 467 140	-20 339 140	-21 462 290	-22 106 150
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-12 445 777	-9 628 470		-9 787 870	-9 801 800	-10 161 470	-10 466 310
Avustukset	-9 472 064	-6 584 320		-6 801 500	-6 893 500	-9 010 650	-9 315 130
Muut toimintamenot	-6 194 734	-6 039 130		-5 358 240	-5 330 240	-6 080 110	-6 199 980
Toimintamenot	-222 614 637	-102 492 070	-102 631 640	-106 442 800	-106 275 520	-114 132 490	-117 528 100
TOIMINTAKATE	-188 174 435	-78 277 930	-78 577 000	-81 971 910	-81 734 970	-88 039 910	-91 061 390
Verotulot	127 046 641	70 256 000	72 556 000	71 166 000	70 637 000	72 223 000	74 292 000
Kunnallisvero	109 001 175	54 249 000	56 006 000	54 975 000	54 446 000	55 762 000	57 749 000
Kiinteistövero	11 850 585	11 821 000	12 435 000	12 473 000	12 473 000	12 473 000	12 473 000
Yhteisövero	6 194 882	4 186 000	4 115 000	3 718 000	3 718 000	3 988 000	4 070 000
Valtionsuudet	71 525 009	16 989 700	16 990 000	18 609 360	18 609 360	22 762 490	22 879 000
Rahoitustulot ja -menot							
Korkotulot, ulkoiset	1 535 033	1 530 900	1 558 830	1 775 000	1 775 000	1 771 000	1 729 000
Korkotulot, sisäiset	6 628	0	67 000	41 000	41 000	0	0
Muut rahoitustulot	1 023 361	687 500	898 670	692 000	692 000	692 000	692 000
Korkomenot, ulkoiset	-746 724	-823 200	-381 500	-731 000	-731 000	-1 223 650	-1 536 240
Korkomenot, sisäiset	-6 628	0	-67 000	-41 000	-41 000	0	0
Muut rahoitusmenot	-5 455	-2 000	-16 000	-16 000	-16 000	-16 000	-16 000
Korvaus peruspääomasta	-598 533	-599 000	-599 000	-599 000	-599 000	-599 000	-599 000
VUOSIKATE	11 604 897	9 761 970	12 430 000	8 924 450	8 632 390	7 569 930	6 379 370
Poistot ja arvonalentumiset							
Suunnitelman mukaiset poistot	-7 320 118	-7 993 500	-7 878 000	-8 173 500	-8 173 500	-8 270 000	-8 821 600
Arvonalentumiset	-616 803	0	0	0	0	0	0
Satunnaiset erät							
TILIKAUDEN TULOS	3 667 976	1 768 470	4 552 000	750 950	458 890	-700 070	-2 442 230
Varausten lisäys/vähennys							
TILIKAUDEN YLI-/ ALIJÄÄMÄ	3 667 976	1 768 470	4 552 000	750 950	458 890	-700 070	-2 442 230

TUNNUSLUVUT ULKOISEEN TULOSLASKELMAOSAAN

TULOSLASKELMA sis. liikelait. Raaseporin Vesi	Tilin- päätös 2022	TA 2023 sis. TA- muutokset	Ennuste 30.09.2023	Ehdotus TA 2024	Talous- arvio 2024	Suunn. 2025	Suunn. 2026
TUNNUSLUVUT							
Toimintatulot /-menot, %	-15,3	-23,2	-23,2	-22,5	-22,6	-22,4	-22,1
Verotulot, euro/asukas	4 650	2 559	2 643	2 588	2 569	2 626	2 702
Valtionosuudet, euro/asukas	2 618	619	619	677	677	828	832
Vuosikate, euro/asukas	425	356	453	325	314	275	232
Vuosikate /Poistot, %	146,2	122,1	157,8	109,2	105,6	91,5	72,3
Kertynyt yli-/alijäämä, 1 000 €	10 081	11 850		12 600	12 308	11 608	9 166
Asukasmäärä vuoden lopussa	27 324	27 450	27 450	27 500	27 500	27 500	27 500

14. KUNNAN JA LIIKELAITOKSEN TULOSLASKELMA

	Talousarvio 2024		Eliminoinnit		Kunnan tulos- laskelmaosa ml. liike- laitokset
	Kaupunki	Raaseporin Vesi	Kaupunki	Raaseporin Vesi	
Toimintatulot	46 505 190	6 415 000			52 920 190
Toimintamenot	-130 987 670	-3 667 490			-134 655 160
Toimintakate	-84 482 480	2 747 510	0	0	-81 734 970
Verotulot	70 637 000				70 637 000
Valtionosuudet	18 609 360				18 609 360
Rahoitustulot ja menot					
Korkotulot	1 816 000		-41 000		1 775 000
Muut rahoitustulot	688 500	3 500	-599 000		93 000
Korkomenot	-600 000	-172 000		41 000	-731 000
Muut rahoitusmenot	-16 000				-16 000
Korvaus peruspääomasta		-599 000		599 000	0
Vuosikate	6 652 380	1 980 010	-640 000	640 000	8 632 390
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-6 540 000	-1 633 500			-8 173 500
Arvonalentumiset	0				0
Satunnaiset erät					
Tilikauden tulos	112 380	346 510	-640 000	640 000	458 890

14.1. Liikelaitosten vaikutus kunnan toiminnan rahoitukseen

	Talousarvio 2024		Eliminoinnit		Kunnan tulos- laskelmaosa ml. liike- laitokset
	Kaupunki	Raasepo- rin Vesi	Kaupunki	Raasepo- rin Vesi	
Tulorahoitus					
Vuosikate	6 652 380	1 980 010			8 632 390
Satunnaiset erät					0
Tulorahoituksen korjauserät	-550 000				-550 000
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-15 903 000	-2 615 000			-18 518 000
Rahoitusosuudet investointimenoihin					0
Pysyvien vastaavien hyödyk- keiden luovutustulot	1 150 000				1 150 000
Toiminnan ja investoin- tien rahavirta	-8 650 620	-634 990	0	0	-9 285 610
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäykset	-6 000 000				-6 000 000
Antolainasaamisten vähennykset Lainakannan muutokset	2 188 650				2 188 650
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	31 500 000	2 000 000			33 500 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-18 705 000	-3 063 020			-21 768 020
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0				0
Oman pääoman muutokset					
Vaikutus maksuvalmiuteen	333 030	-1 698 010	0	0	-1 364 980

15. ULKOISET JA SISÄISET TULOT JA MENOT

Ulkoiset

	Tilinpäätös 2022	TA 2023 sis.TA-muut.	Ehdotus 2024	Talousarvio 2024	Muutos % TA 23-24	Muutos % TP22-TA24
Tilintarkastus						
Tulot	0	0	0	0	0,0	0,0
Menot	-50 860	-60 290	-60 710	-60 710	0,7	19,4
Netto	-50 860	-60 290	-60 710	-60 710	0,7	19,4
Viestintä- ja hallintopalveluosasto						
Tulot	132 026	54 250	190 150	190 150	250,5	44,0
Menot	-2 216 536	-2 664 890	-2 721 100	-2 641 100	-0,9	19,2
Netto	-2 084 510	-2 610 640	-2 530 950	-2 450 950	-6,1	17,6
Talousosasto						
Tulot	78 349	56 000	28 000	28 000	-50,0	-64,3
Menot	-1 172 549	-924 780	-847 550	-847 550	-8,4	-27,7
Netto	-1 094 200	-868 780	-819 550	-819 550	-5,7	-25,1
Henkilöstöosasto						
Tulot	752 061	480 000	495 000	495 000	3,1	-34,2
Menot	-3 081 922	-2 538 970	-2 677 730	-2 677 730	5,5	-13,1
Netto	-2 329 861	-2 058 970	-2 182 730	-2 182 730	6,0	-6,3
IT- ja digitalisaatio-osasto						
Tulot	71 083	35 000	35 000	35 000	0,0	-50,8
Menot	-3 685 236	-3 565 780	-3 695 010	-3 635 010	1,9	-1,4
Netto	-3 614 152	-3 530 780	-3 660 010	-3 600 010	2,0	-0,4
Sisäisten palveluiden osasto						
Tulot	238 505	355 860	237 330	237 330	-33,3	-0,5
Menot	-9 017 255	-6 716 400	-7 068 100	-7 075 160	5,3	-21,5
Netto	-8 778 750	-6 360 540	-6 830 770	-6 837 830	7,5	-22,1
HALLINTO JA SISÄISET PALVELUT YHTEENSÄ						
Tulot	1 272 025	981 110	985 480	985 480	0,4	-22,5
Menot	-19 224 357	-16 471 110	-17 070 200	-16 937 260	2,8	-11,9
Netto	-17 952 333	-15 490 000	-16 084 720	-15 951 780	3,0	-11,1
SOSIAALI- JA TERV.HUOLT. YHTEENSÄ						
Tulot	13 143 974					
Menot	-120 758 745					
Netto	-107 614 771					
Toimialahallinto, (Sivistys ja hyvinvointi)						
Tulot	683 601	653 980	486 970	486 970	-25,5	-28,8
Menot	-5 192 130	-4 581 950	-4 612 840	-4 604 840	0,5	-11,3
Netto	-4 508 530	-3 927 970	-4 125 870	-4 117 870	4,8	-8,7
Varhaiskasvatusosasto						
Tulot	1 923 503	1 587 290	1 432 070	1 432 070	-9,8	-25,5
Menot	-14 399 672	-16 194 780	-16 077 020	-16 121 020	-0,5	12,0
Netto	-12 476 168	-14 607 490	-14 644 950	-14 688 950	0,6	17,7
Opetustoimen osasto						
Tulot	1 182 055	1 228 090	1 301 590	1 301 590	6,0	10,1
Menot	-24 070 254	-25 577 020	-27 396 630	-27 263 630	6,6	13,3
Netto	-22 888 199	-24 348 930	-26 095 040	-25 962 040	6,6	13,4
Kulttuuri- ja vapaa-aikaosasto						
Tulot	1 115 105	2 116 370	2 184 910	2 217 570	4,8	98,9
Menot	-5 127 475	-6 256 240	-6 911 560	-7 004 220	12,0	36,6
SIVISTYS JA HYVINVOINTI YHTEENSÄ						
Tulot	4 904 264	5 585 730	5 405 540	5 438 200	-2,6	10,9
Menot	-48 789 531	-52 609 990	-54 998 050	-54 993 710	4,5	12,7
Netto	-43 885 268	-47 024 260	-49 592 510	-49 555 510	5,4	12,9

Sisäiset

	Tilinpäätös 2022	TA 2023 sis. TA-muut.	Ehdotus 2024	Talousarvio 2024	Muutos % TA 23-24	Muutos % TP22-TA24
Tulot	0	0	0	0		
Menot	-4 140	-5 630	-5 190	-5 190	-7,8	25,4
Netto	-4 140	-5 630	-5 190	-5 190	-7,8	25,4
Tulot	0	1 000	0	0	-100,0	100,0
Menot	-388 525	-366 150	-411 470	-411 470	12,4	5,9
Netto	-388 525	-365 150	-411 470	-411 470	12,7	5,9
Tulot	0	0	0	0	0,0	0,0
Menot	-74 086	-83 570	-71 840	-71 840	-14,0	-3,0
Netto	-74 086	-83 570	-71 840	-71 840	-14,0	-3,0
Tulot	1 049	0	0	0	0,0	-100,0
Menot	-159 489	-164 830	-150 280	-150 280	-8,8	-5,8
Netto	-158 441	-164 830	-150 280	-150 280	-8,8	-5,2
Tulot	3 937 189	3 105 830	3 218 040	3 158 040	0,0	-19,8
Menot	-56 237	-68 370	-64 580	-64 580	-5,5	14,8
Netto	3 880 952	3 037 460	3 153 460	3 093 460	1,8	-20,3
Tulot	8 861 056	6 854 350	7 500 230	7 491 230	0,0	0,0
Menot	-491 425	-493 850	-552 420	-552 420	11,9	12,4
Netto	8 369 631	6 360 500	6 947 810	6 938 810	9,1	-17,1
Tulot	12 799 294	9 961 180	10 718 270	10 649 270	6,9	-16,8
Menot	-1 173 904	-1 182 400	-1 255 780	-1 255 780	6,2	7,0
Netto	11 625 390	8 778 780	9 462 490	9 393 490	7,0	-19,2
Tulot	10 726					
Menot	-8 278 102					
Netto	-8 267 376					
Tulot	0	0	0	0	0,0	0,0
Menot	-59 379	-72 720	-49 240	-49 240	-32,3	-17,1
Netto	-59 379	-72 720	-49 240	-49 240	-32,3	-17,1
Tulot	0	240	0	500	0,0	0,0
Menot	-4 639 180	-5 607 750	-5 913 960	-5 913 960	5,5	27,5
Netto	-4 639 180	-5 607 510	-5 913 960	-5 913 460	5,5	27,5
Tulot	247 788	247 020	125 370	128 870	-47,8	-48,0
Menot	-12 202 298	-13 257 530	-14 770 260	-14 658 060	10,6	20,1
Netto	-11 954 509	-13 010 510	-14 644 890	-14 529 190	11,7	21,5
Tulot	759 471	830 600	7 000	28 000	-96,6	-96,3
Menot	-3 640 717	-4 360 140	-4 233 340	-4 233 340	-2,9	16,3
Tulot	1 007 259	1 077 860	132 370	157 370	-85,4	-84,4
Menot	-20 541 573	-23 298 140	-24 966 800	-24 854 600	6,7	21,0
Netto	-19 534 315	-22 220 280	-24 834 430	-24 697 230	11,1	26,4

Ulkoiset

	Tilinpäätös 2022	TA 2023 sis.TA-muut.	Ehdotus 2024	Talousarvio 2024	Muutos % TA 23-24	Muutos % TP22-TA24
Toimialahallinto, (Kaupunkiympäristö)						
Tulot	204 403	197 200	203 210	240 210	21,8	17,5
Menot	-2 906 055	-1 001 060	-1 203 310	-1 203 310	20,2	-58,6
Netto	-2 701 652	-803 860	-1 000 100	-963 100	19,8	-64,4
Kiinteistö- ja investointiosasto						
Tulot	3 019 793	6 042 010	6 243 250	6 243 250	3,3	106,7
Menot	-13 009 630	-13 309 060	-12 617 520	-12 587 520	-5,4	-3,2
Netto	-9 989 838	-7 267 050	-6 374 270	-6 344 270	-12,7	-36,5
Yhdyskuntatekninen osasto						
Tulot	783 234	743 000	778 700	778 700	4,8	-0,6
Menot	-5 423 909	-5 217 510	-5 418 220	-5 418 220	3,8	-0,1
Netto	-4 640 675	-4 474 510	-4 639 520	-4 639 520	3,7	0,0
Kaavoitus						
Tulot	151 332	98 000	98 000	98 000	0,0	-35,2
Menot	-671 805	-749 730	-958 630	-908 630	21,2	35,3
Netto	-520 473	-651 730	-860 630	-810 630	24,4	55,7
Mittaus						
Tulot	2 191 719	1 618 000	1 562 000	1 562 000	-3,5	-28,7
Menot	-503 718	-800 200	-626 540	-626 540	-21,7	24,4
Netto	1 688 001	817 800	935 460	935 460	14,4	-44,6
Viranomaistehtävien osasto						
Tulot	743 291	737 150	687 000	687 000	-6,8	-7,6
Menot	-1 129 924	-1 341 400	-1 591 930	-1 541 930	14,9	36,5
Netto	-386 633	-604 250	-904 930	-854 930	41,5	121,1
Jätelautakunta						
Tulot	646 727	668 000	793 000	793 000	18,7	22,6
Menot	-561 631	-578 730	-687 700	-687 700	18,8	22,4
Netto	85 096	89 270	105 300	105 300	18,0	23,7
KAUPUNKIYMPÄRISTÖ YHTEENSÄ						
Tulot	7 740 499	10 103 360	10 365 160	10 402 160	3,0	34,4
Menot	-24 206 672	-22 997 690	-23 103 850	-22 973 850	-0,1	-5,1
Netto	-16 466 173	-12 894 330	-12 738 690	-12 571 690	-2,5	-23,7
Toimialahallinto, (Elinkeino- ja työllisyyspalvelut)						
Tulot			0	0	0,0	0,0
Menot			-136 450	-136 450	0,0	0,0
Netto			-136 450	-136 450	0,0	0,0
Työllisyys- ja kotouttamispalveluiden osasto						
Tulot	732 776	535 840	653 710	653 710	22,0	-10,8
Menot	-4 234 621	-4 156 520	-4 177 930	-4 177 930	0,5	-1,3
Netto	-3 501 845	-3 620 680	-3 524 220	-3 524 220	-2,7	0,6
Elinkeinopalveluiden ja asukasosallisuuden osasto						
Tulot	232 368	443 000	685 000	685 000	54,6	194,8
Menot	-1 794 023	-2 639 130	-3 327 830	-3 427 830	29,9	91,1
Netto	-1 561 655	-2 196 130	-2 642 830	-2 742 830	24,9	75,6
ELINKEINO- JA TYÖLLISYYSPALVELUT YHTEENSÄ						
Tulot	965 144	978 840	1 338 710	1 338 710	36,8	38,7
Menot	-6 028 644	-6 795 650	-7 642 210	-7 742 210	13,9	28,4
Netto	-5 063 500	-5 816 810	-6 303 500	-6 403 500	10,1	26,5
Raaseporin kaupunki						
Tulot	28 025 905	17 649 040	18 094 890	18 164 550	2,9	-35,2
Menot	-219 007 949	-98 874 440	-102 814 310	-102 647 030	3,8	-53,1
Netto	-190 982 044	-81 225 400	-84 719 420	-84 482 480	4,0	-55,8
Raaseporin Vesi						
Tulot	6 414 297	6 565 100	6 415 000	6 415 000	-2,3	0,0
Menot	-3 606 687	-3 617 630	-3 667 490	-3 667 490	1,4	1,7
Netto	2 807 610	2 947 470	2 747 510	2 747 510	-6,8	-2,1
KAUPUNKI + LIIKELAITOKSET YHTEENSÄ						
Tulot	34 440 202	24 214 140	24 509 890	24 579 550	1,5	-28,6
Menot	-222 614 636	-102 492 070	-106 481 800	-106 314 520	3,7	-52,2
Netto	-188 174 434	-78 277 930	-81 971 910	-81 734 970	4,4	-56,6

Sisäiset

	Tilinpäätös 2022	TA 2023 sis. TA-muut.	Ehdotus 2024	Talousarvio 2024	Muutos % TA 23-24	Muutos % TP22-TA24
Tulot	5 393	0	0	0	0,0	-100,0
Menot	-39 062	-49 220	-48 260	-48 260	-2,0	23,5
Netto	-33 670	-49 220	-48 260	-48 260	-2,0	43,3
Tulot	17 621 491	14 836 670	16 658 520	16 615 320	12,0	-5,7
Menot	-1 185 132	-1 229 170	-1 303 800	-1 303 800	6,1	10,0
Netto	16 436 359	13 607 500	15 354 720	15 311 520	12,5	-6,8
Tulot	7 357	0	0	12 000		63,1
Menot	-266 417	-257 550	-306 490	-306 490	19,0	15,0
Netto	-259 060	-257 550	-306 490	-294 490	14,3	13,7
Tulot	0	0	0	0		
Menot	-89 290	-94 110	-108 550	-108 550	15,3	21,6
Netto	-89 290	-94 110	-108 550	-108 550	15,3	21,6
Tulot	860 138	914 650	906 680	906 680	-0,9	5,4
Menot	-72 203	-81 750	-92 130	-92 130	12,7	27,6
Netto	787 935	832 900	814 550	814 550	-2,2	3,4
Tulot	22 027	0	0	0	0,0	-100,0
Menot	-96 470	-126 630	-128 020	-128 020	1,1	32,7
Netto	-74 443	-126 630	-128 020	-128 020	1,1	72,0
Tulot	0	0	0	0	0,0	0,0
Menot	0	0	0	0	0,0	0,0
Netto	0	0	0	0	0,0	0,0
Tulot	18 516 406	15 751 320	17 565 200	17 534 000	11,3	-5,3
Menot	-1 748 575	-1 838 430	-1 987 250	-1 987 250	8,1	13,6
Netto	16 767 831	13 912 890	15 577 950	15 546 750	11,7	-7,3
Tulot			0	0	0,0	0,0
Menot			0	0	0,0	0,0
Netto			0	0	0,0	0,0
Tulot	1 465	0	0	0	0,0	-100,0
Menot	-525 661	-424 450	-168 960	-168 960	-60,2	-67,9
Netto	-524 196	-424 450	-168 960	-168 960	-60,2	-67,8
Tulot	2 388	0	0	0	0,0	-100,0
Menot	-69 724	-46 940	-74 050	-74 050	57,8	6,2
Netto	-67 336	-46 940	-74 050	-74 050	57,8	10,0
Tulot	3 853	0	0	0	0,0	-100,0
Menot	-595 385	-471 390	-243 010	-243 010	-48,4	-59,2
Netto	-591 532	-471 390	-243 010	-243 010	-48,4	-58,9
Tulot	32 337 537	26 790 360	28 415 840	28 340 640	5,8	-12,4
Menot	-32 337 538	-26 790 360	-28 452 840	-28 340 640	5,8	-12,4
Netto	-2	0	-37 000	0	0,0	0,0

Ulkoiset / Sisäiset

	Tilinpäätös 2022	TA 2023 sis.TA-muut.	Ehdotus 2024	Talousarvio 2024	Muutos % TA 23-24	Muutos % TP22-TA24
Tilintarkastus						
Tulot	0	0	0	0	0,0	0,0
Menot	-55 000	-65 920	-65 900	-65 900	0,0	19,8
Netto	-55 000	-65 920	-65 900	-65 900	0,0	19,8
Viestintä- ja hallintopalveluosasto						
Tulot	132 026	55 250	190 150	190 150	244,2	44,0
Menot	-2 605 061	-3 031 040	-3 132 570	-3 052 570	0,7	17,2
Netto	-2 473 035	-2 975 790	-2 942 420	-2 862 420	-3,8	15,7
Taloulosasto						
Tulot	78 349	56 000	28 000	28 000	-50,0	-64,3
Menot	-1 246 635	-1 008 350	-919 390	-919 390	-8,8	-26,3
Netto	-1 168 286	-952 350	-891 390	-891 390	-6,4	-23,7
Henkilöstöosasto						
Tulot	753 110	480 000	495 000	495 000	3,1	-34,3
Menot	-3 241 411	-2 703 800	-2 828 010	-2 828 010	4,6	-12,8
Netto	-2 488 302	-2 223 800	-2 333 010	-2 333 010	4,9	-6,2
IT- ja digitalisaatio-osasto						
Tulot	4 008 272	3 140 830	3 253 040	3 193 040	1,7	-20,3
Menot	-3 741 473	-3 634 150	-3 759 590	-3 699 590	1,8	-1,1
Netto	266 800	-493 320	-506 550	-506 550	2,7	-289,9
Sisäisten palveluiden osasto						
Tulot	9 099 562	7 210 210	7 737 560	7 728 560	7,2	-15,1
Menot	-9 508 681	-7 210 250	-7 620 520	-7 627 580	5,8	-19,8
Netto	-409 119	-40	117 040	100 980	-252550,0	-124,7
HALLINTO JA SISÄISET PALVELUT YHTEENSÄ						
Tulot	14 071 319	10 942 290	11 703 750	11 634 750	6,3	-17,3
Menot	-20 398 261	-17 653 510	-18 325 980	-18 193 040	3,1	-10,8
Netto	-6 326 942	-6 711 220	-6 622 230	-6 558 290	-2,3	3,7
SOSIAALI- JA TERV.HUOLT. YHTEENSÄ						
Tulot	13 154 700					
Menot	-129 036 847					
Netto	-115 882 146					
Toimialahallinto, (Sivistys ja hyvinvointi)						
Tulot	683 601	653 980	486 970	486 970	-25,5	-28,8
Menot	-5 251 509	-4 654 670	-4 662 080	-4 654 080	0,0	-11,4
Netto	-4 567 909	-4 000 690	-4 175 110	-4 167 110	4,2	-8,8
Varhaiskasvatusosasto						
Tulot	1 923 503	1 587 530	1 432 070	1 432 570	-9,8	-25,5
Menot	-19 038 851	-21 802 530	-21 990 980	-22 034 980	1,1	15,7
Netto	-17 115 348	-20 215 000	-20 558 910	-20 602 410	1,9	20,4
Opetustoimen osasto						
Tulot	1 429 843	1 475 110	1 426 960	1 430 460	-3,0	0,0
Menot	-36 272 551	-38 834 550	-42 166 890	-41 921 690	7,9	15,6
Netto	-34 842 709	-37 359 440	-40 739 930	-40 491 230	8,4	16,2
Kulttuuri- ja vapaa-aikaosasto						
Tulot	1 874 575	2 946 970	2 191 910	2 245 570	-23,8	19,8
Menot	-8 768 193	-10 616 380	-11 144 900	-11 237 560	5,9	28,2
Netto	-6 893 618	-7 669 410	-8 952 990	-8 991 990	17,2	30,4

Ulkoiset / Sisäiset

	Tilinpäätös 2022	TA 2023 sis.TA-muut.	Ehdotus 2024	Talousarvio 2024	Muutos % TA 23-24	Muutos % TP22-TA24
SIVISTYS JA HYVINVOINTI YHTEENSÄ						
Tulot	5 911 522	6 663 590	5 537 910	5 595 570	-16,0	-5,3
Menot	-69 331 105	-75 908 130	-79 964 850	-79 848 310	5,2	15,2
Netto	-63 419 582	-69 244 540	-74 426 940	-74 252 740	7,2	17,1
Toimialahallinto, (Kaupunkiympäristö)						
Tulot	209 796	197 200	203 210	240 210	21,8	14,5
Menot	-2 945 117	-1 050 280	-1 251 570	-1 251 570	19,2	-57,5
Netto	-2 735 322	-853 080	-1 048 360	-1 011 360	18,6	-63,0
Kiinteistö- ja investointiosasto						
Tulot	20 641 284	20 878 680	22 901 770	22 858 570	9,5	10,7
Menot	-14 194 763	-14 538 230	-13 921 320	-13 891 320	-4,4	-2,1
Netto	6 446 521	6 340 450	8 980 450	8 967 250	41,4	39,1
Yhdyskuntatekninen osasto						
Tulot	790 591	743 000	778 700	790 700	6,4	0,0
Menot	-5 690 326	-5 475 060	-5 724 710	-5 724 710	4,6	0,6
Netto	-4 899 735	-4 732 060	-4 946 010	-4 934 010	4,3	0,7
Kaavoitus						
Tulot	151 332	98 000	98 000	98 000	0,0	-35,2
Menot	-761 094	-843 840	-1 067 180	-1 017 180	20,5	33,6
Netto	-609 762	-745 840	-969 180	-919 180	23,2	50,7
Mittaus						
Tulot	3 051 857	2 532 650	2 468 680	2 468 680	-2,5	-19,1
Menot	-575 921	-881 950	-718 670	-718 670	-18,5	24,8
Netto	2 475 936	1 650 700	1 750 010	1 750 010	6,0	-29,3
Viranomaistehtävien osasto						
Tulot	765 318	737 150	687 000	687 000	-6,8	-10,2
Menot	-1 226 394	-1 468 030	-1 719 950	-1 669 950	13,8	36,2
Netto	-461 076	-730 880	-1 032 950	-982 950	34,5	113,2
Jätelautakunta						
Tulot	646 727	668 000	793 000	793 000	18,7	22,6
Menot	-561 631	-578 730	-687 700	-687 700	18,8	22,4
Netto	85 096	89 270	105 300	105 300	18,0	23,7
KAUPUNKIYMPÄRISTÖ YHTEENSÄ						
Tulot	26 256 904	25 854 680	27 930 360	27 936 160	8,1	6,4
Menot	-25 955 247	-24 836 120	-25 091 100	-24 961 100	0,5	-3,8
Netto	301 658	1 018 560	2 839 260	2 975 060	192,1	886,2
Toimialahallinto, (Elinkeino- ja työllisyyspalvelut)						
Tulot			0	0	0,0	0,0
Menot			-136 450	-136 450	0,0	0,0
Netto			-136 450	-136 450	0,0	0,0
Työllisyys- ja kotouttamispalveluiden osasto						
Tulot	734 240	535 840	653 710	653 710	22,0	-11,0
Menot	-4 760 282	-4 580 970	-4 346 890	-4 346 890	-5,1	-8,7
Netto	-4 026 041	-4 045 130	-3 693 180	-3 693 180	-8,7	-8,3

Ulkoiset / Sisäiset

	Tilinpäätös 2022	TA 2023 sis.TA-muut.	Ehdotus 2024	Talousarvio 2024	Muutos % TA 23-24	Muutos % TP22-TA24
Elinkeinopalveluiden ja asukasosallisuuden osasto						
Tulot	234 757	443 000	685 000	685 000	54,6	191,8
Menot	-1 863 747	-2 686 070	-3 401 880	-3 501 880	30,4	87,9
Netto	-1 628 990	-2 243 070	-2 716 880	-2 816 880	25,6	72,9
ELINKEINO- JA TYÖLLISYSPALVELUT YHTEENSÄ						
Tulot	968 997	978 840	1 338 710	1 338 710	36,8	38,2
Menot	-6 624 029	-7 267 040	-7 885 220	-7 985 220	9,9	20,5
Netto	-5 655 032	-6 288 200	-6 546 510	-6 646 510	5,7	17,5
Raaseporin kaupunki						
Tulot	60 363 443	44 439 400	46 510 730	46 505 190	4,6	-23,0
Menot	-251 345 488	-125 664 800	-131 267 150	-130 987 670	4,2	-47,9
Netto	-190 982 045	-81 225 400	-84 756 420	-84 482 480	4,0	-55,8
Raaseporin Vesi						
Tulot	6 414 297	6 565 100	6 415 000	6 415 000	-2,3	0,0
Menot	-3 606 687	-3 617 630	-3 667 490	-3 667 490	1,4	1,7
Netto	2 807 610	2 947 470	2 747 510	2 747 510	-6,8	-2,1
KAUPUNKI + LIIKELAITOKSET YHTEENSÄ						
Tulot	66 777 740	51 004 500	52 925 730	52 920 190	3,8	-20,8
Menot	-254 952 175	-129 282 430	-134 934 640	-134 655 160	4,2	-47,2
Netto	-188 174 435	-78 277 930	-82 008 910	-81 734 970	4,4	-56,6

